

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS

Integrált Településfejlesztési Stratégiája

(2014-2020)

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése megállapította a 215/2014. (IX. 18.). számú határozatával

Érd, 2014. szeptember

Készítették

MEGBÍZÓ

**ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**
2030 Érd, Alsó u. 1-3.

**Érd 2014-2020
Konzorcium:**

OPUS TEAM KFT.
4028 Debrecen, Nyíl u. 46.

Joó Szabolcs
Virágh Péter
Dr. Nagy Emese
Rádulyné Pete Anita

**Pro Regio Közép-Magyarországi
Regionális Fejlesztési és Szolgáltató
Nonprofit Közhasznú Korlátolt
Felelősségű Társaság**
1146 Budapest, Hermina út 17.

Dr. Gordos Tamás
Gutai Berta
Virág Attila
Csohány Borbála
Tóth Csaba

Antiszegregációs terv
Virág Tünde

VORTEX AGENCY KFT.
2112 Veresegyház, Arató u. 2-6.

Z. Halmágyi Judit

2014. szeptember

Tartalom

BEVEZETÉS.....	6
1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	10
1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	10
1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	12
2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	13
2.1 Kapcsolódás a 2014-2020 időszak Operatív Programjaihoz.....	13
2.2 Projektek rendszerének bemutatása, projekt típusok:	15
2.3 A stratégiai célok és a városrészek kapcsolata	18
2.4 Áttekintő térkép a 2014-2020-ban tervezett beavatkozásokról (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)	19
2.4.1 Parkváros városrész tervezett beavatkozásai.....	20
2.4.2 Érdliget-Kutyavár városrész tervezett beavatkozásai:	21
2.4.3 Tusculanum városrész tervezett beavatkozásai:	22
2.4.4 Ófalu-Újfalu városrész tervezett beavatkozásai:.....	23
2.4.5 Tisztviselő telep és Újtelep városrész tervezett beavatkozásai	24
2.4.6 Külterület tervezett beavatkozásai.....	25
2.5 Összefoglaló táblázat a 2014-2020 időszakban tervezett, megvalósítást szolgáló beavatkozásokról és az érintett városrészekről	26
2.6 Akcióterületek kijelölése, az akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	27
2.6.1 Kulcsprojekt	27
2.6.2 Akcióterületi projekt: Parkvárosi alközpont fejlesztése – Kulcsprojekt (AT1).....	29
2.6.3 Akcióterületi projekt: Érdligeti alközpont fejlesztése (AT2)	33
2.6.4 Akcióterületi projekt: Egészségügyi, szociális központ a Tárnoki úton (AT3).....	36
2.6.5 Akcióterületi projekt: Érd-Ófalu Minaret és környezetének rehabilitációja	40
2.6.6 Akcióterületi projekt Tisztviselő Telep mikroközpont kialakítása (AT5).....	45
2.6.7 Akcióterületi projekt: Az Érdi Városközpont akcióterülete (AT6)	49
2.6.8 Akcióterületi projekt: DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása (AT7) ..	54
2.7 A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve, ütemezése	56
2.7.1 Parkvárosi alközpont fejlesztése - Kulcsprojekt (AT1).....	56
2.7.2 Érdligeti alközpont fejlesztése (AT2)	56
2.7.3 Egészségügyi szociális központ a Tárnoki úton (AT3).....	56

2.7.4	Érd-Ófalu Minaret környezetének rehabilitációja (AT4)	57
2.7.5	Tisztviselő telep mikroközpont kialakítása (AT5)	57
2.7.6	A „Városközpont akcióterület” fejlesztése (AT6)	58
2.7.7	DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása (AT7)	58
2.8	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések - Pontszerű” beavatkozások	59
2.8.1	Parkváros városrészt érintő „Pontszerű” beavatkozások:.....	59
2.8.2	Ófalu-Újfalu városrészt érintő Pontszerű beavatkozások:	60
2.8.3	A külterületet érintő Pontszerű beavatkozások:	61
2.9	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések - Hálózatos projektek.....	64
2.9.1	„A” típusú hálózatos projektek.....	64
2.9.2	„B” típusú Hálózatos projektek	67
2.9.3	„C” típusú Hálózatos projektek	82
3	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	85
3.1	Az érintett városrészek főbb jellemzői	85
3.1.1	Az akcióterületek és a szegregátumok lehatárolásának szempontjai	85
3.1.2	A város és az érintett városrészek helyzetértékelése	85
3.2	II. A szegregátumok helyzetelemzése	95
3.2.1	Az 1. számú szegregátum részletes helyzetelemzése	98
3.3	2008-as Antiszegregációs tervben megfogalmazott beavatkozások és megvalósításuk	104
3.4	A 2008-as Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése .	109
3.5	Tervezett beavatkozások a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett területeken	111
4	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	115
4.1	Külső összefüggések	115
4.1.1	Nemzetközi szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata.....	115
4.1.2	Nemzeti szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata	117
4.1.3	Megyei szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata.....	121
4.1.4	Városi szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata.....	122
4.2	Belső összefüggések	129
4.2.1	A célok logikai összefüggései.....	129
4.2.2	A tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai	132
5	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	138
6	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	141

6.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	141
6.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	147
6.3	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	150
6.4	Monitoring rendszer kialakítása	151
7	MELLÉKLETEK.....	154
7.1	KSH adatszolgáltatásának elemzése.....	154
7.2	Érd funkcionális vonzáskörzetének lehatárolása	170
7.3	Partnerségi folyamatok összefoglalása	183
7.4	Az ITS megvalósítása során fokozottan figyelembe veendő jogszabályok.....	189
7.5	Az érdi tömegközlekedés fejlesztésére tett javaslat összefoglalása	191

BEVEZETÉS

A megyei jogú városoknak 2014 – 2020 időszakra Integrált Településfejlesztési Stratégiát szükséges készíteniük, mely egyben jelenti a korábban már rendelkezésre álló Integrált Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát. Az ITS tartalmazza a város fejlesztési elképzeléseit a következő 7 éves tervezési időszakra, melyek alapul szolgálnak majd az Európai Unió források felhasználhatóságához.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia Érd MJV középtávú stratégiai terve, amely útmutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy a városfejlesztés különböző szereplői 2014-2020-as időszakban milyen konkrét beavatkozásokkal kívánják a város által a Konceptióban megfogalmazott hosszútávú jövőkép irányába történő fejlődést elősegíteni. A tervezett beavatkozások nem csupán a város önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit foglalják keretbe, hanem a dokumentum a széleskörű projektgyűjtésnek köszönhetően a városban 2014 – 2020 között, más szereplők által megvalósítani tervezett, valamennyi fontosabb, jelenleg ismert fejlesztést felöleli és rendszerezi.

A tervezés során biztosítani szükséges a széleskörű partnerséget, mely figyelembe veszi az érintett csoportok szempontjait a stratégiai célok megfogalmazásánál. A településfejlesztési dokumentumok készítése előtt a város elfogadta a Partnerségi Tervet, mely tartalmazta a partnerség folyamatát. A partnerségi folyamatot jelen dokumentum 3. sz. melléklete mutatja be.

A korábbi stratégiáknál alkalmazottakhoz képest intenzívebben vonta be a megyei jogú város a tervezésbe a város körül fekvő, a város társadalmi és gazdasági életéhez erősen kapcsolódó településeket, civil szervezeteket és a lakosságot. A funkcionális vonzáskörzet lehatárolását az ITS 2. sz melléklete tartalmazza.

Érd MJV Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának teljes körű felülvizsgálata és kidolgozása a KMOP-5.1.1/D1-13 azonosítószámú pályázati felhívásban, az ahhoz mellékelt tervezési segédletben, Városfejlesztési Kézikönyvben, illetve a Kormány 314/2012. (XI. 8.) rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről jogszabályban foglaltaknak megfelelően történik.

A nemzetközi, nemzeti és helyi szintű stratégiai tervezési dokumentumokhoz való illeszkedés biztosított, melynek bemutatását jelen dokumentum 4. fejezete tartalmazza.

Célunk, olyan stratégia kialakítása, mely hozzájárul Érd Megyei Jogú Város fejlődési potenciáljának a lehető legnagyobb mértékű kihasználásához a 2014 – 2020 időszakban.

Az ITS a Megalapozó Tanulmányban feltárt helyzetképre alapul és a Konceptió hosszútávú céljait követi. A dokumentumban városrészek kerültek kijelölésre, amelyekre vonatkozóan városrészi célokat, más néven területi célokat határoztunk meg, illetve a területi célok mellett specifikus vagy más néven tematikus célok is kitűzésre kerültek.

Az ITS a Megyei Jogú Városok számára készített – Útmutató a Megyei Jogú városok számára az integrált településfejlesztési stratégia 2014-2020 elkészítéséhez – című segédletnek megfelelően bemutatja a kulcsprojekteket az akcióterületi és a hálózatos projekteket. Kijelölésre kerültek a

fejleszteni kívánt akcióterületek, amelyekre Érd Városa az elkövetkező 7 éves periódusban koncentrálni kíván.

A Megalapozó Tanulmányban megállapított erősségek, gyengeségek, veszélyek és lehetőségek biztos bázist nyújtottak a koncepció hosszú távú specifikus céljainak megtervezéséhez. A 2030-ig szóló Koncepció 11 specifikus célt határozott meg, melyek lefedik azokat a fejlesztési irányokat, melyek a partnerség folyamán igényként megjelentek. A specifikus célok további részcélokat tartalmaznak, melyek teljes mértékben illeszkednek a stratégia célrendszeréhez.

A 2014-2020 közötti időszakban a stratégiai célok közül kiemelt fontosságú a gazdaságfejlesztés. Érdről a fővárosba ingázók magas számának csökkentése érdekében támogatni szükséges a munkahelyteremtő vállalkozások letelepedését. A helyi gazdaságfejlesztés érdekében a Mihálytelepen vállalkozói falu létrehozása az egyik prioritásként szereplő beavatkozási terület, amely megteremti azt az infrastrukturális és üzleti hátteret, ami nemcsak a kezdő vállalkozásokat segíti, hanem lehetőséget kínál a már működő, de telephelyükről kiszoruló társaságok fogadására. További kiemelt jelentőségű fejlesztési terület – a versenyképes gazdaság érdekében – a fiatal nemzedékek vállalkozóvá válásának segítése, amely munkahelyteremtő képessége mellett a helyben foglalkoztatást is támogatja. A helyi kereskedelem további erősítését szolgálja a piac megvalósítása. A gazdaságfejlesztés további pillére a befektetők letelepedésének ösztönzése, valamint a vállalkozók közötti együttműködések erősítése. Ennek érdekében a projektek között szerepel az eddigi nagy sikert aratott „Nyitnikék” vásár, mint Vállalkozói fórum. A helyi gazdaság fejlesztése mellett fontos a regionális gazdasági kapcsolatok erősítése is, így a Duna Intermodális Logisztikai Központ megvalósításával egy multimodális logisztikai központ alakul ki, amely Érd gazdasága számára új perspektívát jelenthet. A makrogazdaság fellendítését szolgálja két ipari park kialakítása, valamint szintén a külterületen tervezett nagybani piac megvalósítása. A beruházások növelik a foglalkoztatottságot és erősítik a lokálpatriotizmust. A dinamikus gazdaságszervezés fontos eleme Érd fejlődésének. A Duna lehetőségeit kihasználva Érd és Budapest határán új dunai árukikötő létesítése fontos célkitűzés, hiszen így megállítható az átmenő áruforgalom, ami idevonzza a gazdaságot élénkítő tőkét, valamint szállítási lehetőséget kínál a helyi vállalkozások számára. A Dunához kapcsolódó további fejlesztések az Érd-Ófalu menetrendszerinti személyhajó kikötő létesítése a hozzá tartozó kiszolgáló utakkal, parkolókkal a Beliczay-sziget északi végén, mely az agglomeráció közlekedését segíti elő. A gazdaságfejlesztéshez és ezzel együtt a munkahelyteremtéshez szorosan kapcsolódik a város infrastrukturális fejlesztése. Fontos, hogy kapcsolódási pontokat hozzunk létre a különböző fejlesztések között.

A közlekedés területén további fejlesztések szükségesek az autóbusz-hálózat és a vasúti közlekedés vonatkozásában. Érd MJV belső tömegközlekedésére készült fejlesztési javaslatot az ITS 5.sz. melléklete tartalmazza. A körforgalmaknál jelentkező közúti torlódások megszüntetése érdekében egy új kelet-nyugati, valamint új észak-déli közúti tengely létrehozása a feladat. Az ITS a város több pontján útépitési beruházásokat is kijelöl. A városban keletkező parkolási problémák kezelésére egy komplex parkolási koncepció kerül kidolgozásra, amely új parkolók és parkolóházak megépítését teszi lehetővé. A stratégia projektjei érintik a kerékpáros és gyalogos fejlesztéseket is.

Az élhető és vonzó kertváros nem jöhet létre egységes, a városközponthoz alközpontokkal kapcsolódó település kialakítása nélkül. A közbiztonság javítása érdekében új rendőrségi épület építése és rendőr-őrsök létrehozása kiemelt fontosságú az alközpontokban. Az intézményhálózat

bővítése érdekében a célok között szerepel egy igazságügyi intézmény, vagy főiskolai kutatóközpont, vagy egyéb kormányzati hivatal számára épület biztosítása a településen. A fontosabb közigazgatási intézmények Érdre vonzása a megyei jogú város jellegét és a térségben betöltött pozícióját erősíti. A környezetminőség javítása és az alpinfrastruktúra kiépítése, valamint az elkészült beruházások védelme érdekében fontos összefüggő fasorok telepítése, a közparkok és játszóterek számának növelése, a csapadékvíz-elvezetési hálózat állapotának javítása. A közvilágítás korszerűsítése és egyéb energiahatékonysággal kapcsolatos fejlesztések, illetve a megújuló energiák alkalmazása a környezet állapotának javítása mellett az érdekek életminőségére is pozitív hatással vannak. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kulturális értékek megőrzésére, ápolására, elsősorban Érd-Ófalu Minaret környezetében, amelynek célja az idegenforgalom fellendítése valamint a helyi identitás erősítése. Az egészséges környezet, egészséges életmód megteremtése érdekében olyan projektek kerültek nevesítésre, mint az egészségügyi intézmények fejlesztése, a szemléletformáló programok indítása. A sportcentrumok létrehozása mellett a Duna-parton szervezett „Gát-futás” hagyományának megteremtése is cél.

A fiatal város fiatal lakosságának igénye az oktatási-nevelési intézmények fejlesztése. Érd, mint „otthon” megteremtése jegyében felújításra kerülnek az iskolák és bővítésre kerülnek az óvodai férőhelyek. A versenyképes gazdaság elérésének és fenntartásának alapvető feltétele a versenyképes tudással rendelkező szakemberek utánpótlása, felsőfokú intézmény létrehozásával. Az életminőség fejlesztése terén nem maradhat ki a szegregációval veszélyeztetett területek felszámolása sem. A gazdaságfejlesztés és környezetminőség fejlesztése mellett nagyon fontosak az identitástudat erősítését célzó fejlesztések, a lakosság szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok. Ennek egyik kiemelt pontja lehet a kézilabda utánpótlás program. A sportfejlesztések erősítik Érd kistérségi szerepét. Aktív városmarketing politikával és az „Érd városkártya” program bevezetésével egy egyedi települési arculat kiépítése indul el.

A fentiekkel biztosítható, hogy a „város fiatalsága” otthonának érezze Érdet és a korábban alvóvárosként emlegetett településből egy élhető, vonzó, intelligens kertváros váljon.

Érd Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája mindezeket a fejlesztéseket jelöli ki és határozza meg részleteiben a következő fejezetekben.

A koncepció és az ITS céljai közötti összefüggések bemutatása

Koncepció céljai és rész céljai		Stratégia célrendszere	
		Tematikus célok	Területi célok
1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	-Települési központ megújítása, alközpontok létrehozása -Közigazgatási intézményrendszer fejlesztése	SC.1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep
1.2. Környezetminőség javítása	-A település zöldfelületeinek növelése -A környezeti terhelésének csökkentése -Minőségi közterek létrehozása	SC.1.2. Környezetminőség javítása	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	-Kulturális örökségvédelem és a helyi értékek védelme -A védett természeti területek fejlesztése és mezőgazdasági területek védelme	SC.1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
1.4. Közlekedésfejlesztés	-A belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése -Megfelelő mennyiségű és minőségű parkoló -Közösségi közlekedés -Kerékpáros és gyalogos közlekedés	SC.1.4. Közlekedésfejlesztés	Parkváros, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása	-Közüvilágítás mennyiségi és minőségi megújítása -Vízgazdálkodás -Fenntartható fejlődés	SC.1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	-Vállalkozói falu -K+F tevékenység -Befeketés-ösztönzés -Vállalkozások közötti együttműködések -Helyi kereskedelem és szolgáltatásnyújtás	SC.2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Ófalu-Újfalu, Kültérület
2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel	-Duna, mint gazdasági potenciál kihasználása, logisztika -Ipari parkok -Magasrendű hálózatokhoz való kapcsolódás -Nagybani piac kialakítása	SC.2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel	Ófalu-Újfalu, Kültérület
2.3. Mikrotérsgégi szerepkör erősítése	-Vonzáskörzethez tartozó települések közlekedési és gazdasági kapcsolatok erősítése -Kulturális és közművelődési szolgáltatások -Települési arculat, aktív városmarketing politika -Felsőfokú oktatás	SC.2.3. Mikrotérsgégi szerepkör erősítése	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	-Szálláshelybővítés -Turisztikai központok -Termálvízkinés	SC.2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep, Kültérület
3.1 Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	-Egészségügy infrastrukturális fejlesztése -Szociális ellátás infrastrukturális fejlesztése -Oktatási intézmények, felnőttoktatás	SC.3.1 Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep
3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	-Szociális célú rehabilitáció -Precenzió és egészségmegőrző programok -Rekreációs és sportfejlesztések -Hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiaci integrációja	SC.3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	Parkváros, Érdliget-Kutyavár, Tusculanum, Ófalu-Újfalu, Tisztviselő és Újtelep

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Érd Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (továbbiakban ITS) párhuzamosan készült el Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójával. A stratégia célrendszere követi a koncepcióban vázolt specifikus célokat, azokat figyelembe véve határozza meg a stratégia tematikus és területi céljait.

A stratégia középtávú céljait Érd város vonatkozásában 2 egymással összefüggő célrendszerre bontottuk:

1. Tematikus célok

A tematikus célok egy-egy szektor esetében fogalmaznak meg részcélokat, amelyek a város egészére vonatkoznak. A Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott specifikus célok a település egészét átfogó részcélként kerültek meghatározásra, míg az ITS-ben már ezek célok tematikus célként értelmezendők. A célok tartalmazzák azokat a célokat is, melyek megvalósulása nemcsak Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának felelőssége, hanem a város állami, magán és non-profit szereplőie is.

2. Területi célok

A területi célok az ITS esetében városrészi célként jelennek meg. Ezek a célok Érd városának 6 városrészi területére vonatkoznak, és csak az ITS-ben kerültek megfogalmazásra.

Stratégiai célok

1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése

1.4. Közlekedésfejlesztés

2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása

2.3. Mikrotérsgégi szerepkör erősítése

3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése

1.2. Környezetminőség javítása

1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén

2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel

2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése

3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések

1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése

Városrészi célok

Parkváros: A városrész komplex, minőségi megújítása alközpont kialakításával, a funkcióellátottság bővítésével és infrastrukturális fejlesztésével, a közlekedési kapcsolatok racionalizálásával, a városrész gazdasági szerepének visszaállítása és közösségi életének élénkítése

Érdliget-Kutyavár: A városrész gazdasági és idegenforgalmi szerepének erősítése, a közösségi és társadalmi funkciók komplex fejlesztése

Tusculanum: A városrész társadalmi és gazdasági szerepének megújítása az életminőség fejlesztésén keresztül

Ófalu-Újfalu: A városrész örökségvédelmi és idegenforgalmi fejlesztése a hozzákapcsolódó infrastruktúra és kiszolgáló létesítmények kialakításával és fejlesztésével alközpont létrehozásával, valamint a város mikro-térsgégi szerepének erősítése

Tisztviselő és Újtelep: Az identitástudat erősítésére irányuló közösség és infrastrukturális fejlesztések megvalósítása

Külterület: a terület makro-kapcsolati adottságainak kihasználása, kereskedelmi, logisztikai és szolgáltató központ létrehozása, valamint a terület infrastrukturális és társadalmi felzárkóztatása

1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A tematikus és a területi célok közötti összefüggéseket az alábbi táblázat mutatja be.

Részcél/Településrész	Parkváros	Érdliget-Kutyavár	Tusculanum	Ófalu-Újfalu	Tisztviselő- és Újtelep	Külterület
1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	X	X	X	X	X	X
1.2. Környezetminőség javítása	X	X	X	X	X	X
1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	X	X		X	X	X
1.4. Közlekedésfejlesztés	X	X	X	X	X	X
1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén	X	X	X	X	X	
2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikro-vállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	X	X	X	X		X
2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel						X
2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése	X	X	X	X	X	X
2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	X	X	X	X	X	X
3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	X	X	X	X	X	
3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	X	X	X	X	X	

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 Kapcsolódás a 2014-2020 időszak Operatív Programjaihoz

A Magyarország számára 2014-2020 között rendelkezésre álló uniós források felhasználásához – a 2013 decemberétől folytatott széleskörű társadalmi egyeztetés eredményeképp - elkészült és az Európai Bizottsággal történő hivatalos tárgyalásra benyújtásra került 7 operatív program. Az operatív programok illeszkednek az EU2020 stratégiához. A benyújtott programok tekintettel vannak arra, hogy a támogatások célzottan arra a területre jussanak, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

Minden településfejlesztési dokumentum esetében fontos, hogy a tervezett célok megvalósításához milyen – elsősorban – pénzügyi eszközök állnak rendelkezésre. A 2014-2020-as időszakban várhatóan az uniós kohéziós források lehetnek a legfontosabbak Érd településfejlesztése szempontjából. Ezek magyarországi felhasználását a soron következő táblázatokban szereplő operatív programok biztosíthatják, amelyek közül a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP), a Közigazgatási- és Köszolgáltatás-Fejlesztési OP, (KÖFOP) a Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), illetve az Integrált Közlekedésfejlesztés Operatív Program (IKOP), amelyek érdi fejlesztéseket is finanszírozhatnak.

Jelen tervezési dokumentum elkészítése során a fenti programok közül az Európai Bizottság számára benyújtott 4.0-ás verziókat vettük alapul. A véglegesített OP-k mentén körvonalazódó pályázati felhívások további – jelenleg nem ismert – speciális feltétel- és követelményrendszert állíthatnak fel a Pályázók felé, melyek nagyban befolyásolhatják Érd MJV fejlesztési kapcsolódásait az OP-k prioritásaihoz. A rendelkezésre álló információk alapján **kizárólag a lehetséges kapcsolódási pontok** kerülhetnek meghatározásra, melyek helytállósága a véglegesített aktuális pályázati felhívások megjelenésével realizálódik majd.

A Kormány **1298/2014.(V.5.) Korm. határozatában** döntött a 2014-2020 közötti időszakban a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programokhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról.

A Kormány határozata szerint a megyei jogú városokkal összefüggő programok indikatív forráskerete összesen 364,61 Mrd forint, melynek megoszlását a határozat 2. mellékletében rögzítette. Ebben a mellékletben 22 megyei jogú város szerepel, átlagosan 10 Mrd Ft körüli tervezett keretösszeggel.

Érd nem részesül a megyei jogú városoknak biztosított normatív támogatáshoz mérhető uniós támogatásból.

A Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)

A VEKOP küldetése, hogy keretet biztosítson Magyarország egyetlen fejlettebb régiójának – benne Érdnek – a további fejlődéséhez, gazdasági versenyképességének növekedéséhez illetve a régió belüli fejlettségbeli különbségek csökkenéséhez. A VEKOP forráskerete: 269,3 Mrd Ft

A VEKOP a rendelkezésre álló támogatási forrásokat három stratégiai cél mentén koncentrálja. Ez a három stratégiai cél a következő:

1. a regionális gazdasági teljesítmény intelligens és fenntartható növelése (tudásgazdaság, innováció, vállalkozói környezet, a kis- és középvállalkozások fejlesztése),
2. a foglalkoztathatóságot segítő társadalmi környezet fejlesztése (napközbeni gyermek-ellátást biztosító intézmények, foglalkoztatás növelését támogató programok, társadalmi együttműködés erősítése),
3. a versenyképességet és a társadalmi együttműködést szolgáló közösségi infrastruktúra fejlesztése (közszolgáltatások és közlekedés energiahatékonyság-növelése, település-rehabilitációs fejlesztések, helyi közösségi kezdeményezések).

A területi szereplők közötti forrás felosztásáról az **1803/2013. (XI. 8.) Korm. határozat rendelkezik¹**, amely meghatározta az indikatív tervezési forráskereteket:

- Budapest 26,72%	→ 72,4 Mrd Ft
- Pest megye 17,78%	→ 50,8 Mrd Ft
- Érd megyei jogú város 0,98%	→ 2,7 Mrd Ft
- Ágazatok összesen 45,47%	→ 125,9 Mrd Ft

Érd MJV egyeztetéseket kíván arról kezdeményezni, hogy a **1298/2014.(V.5.) kormány határozatban felsorolt MJV-khoz hasonló nagyságrendű – közvetlen tervezési jogkörében felhasználható – forrásokhoz jusson.**

A Közép-Magyarországi régió belül Pest Megye, Pest Megyén belül Érd fejlettsége jelentősen elmarad Budapest fejlettségétől, ezért a fejlesztési források allokációja során az 1 főre jutó források tekintetében kompenzáció indokolt. Hangsúlyozni szükséges azt is, hogy biztosítani kell, hogy Érd MJV számára az ágazati források megfelelő mértékben biztosítottak legyenek.

¹ **1803/2013. (XI. 8.) Korm. határozat a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) és a Közép-magyarországi régió területén végrehajtandó fejlesztések forrásai felhasználásának tervezéséről** szóló 1323/2013. (VI. 12.) Korm. határozat módosításáról

2.2 Projektek rendszerének bemutatása, projekt típusok:

A korábbiakban meghatározott városi és városrészi célok megvalósítását konkrét fejlesztések (projektek) szolgálhatják, amelyeket a jelen fejezet foglal össze. Az egyes projekt és beavatkozási típusok rendszerét a jelen 2.2-es alfejezet írja le. A tervezett városfejlesztési beavatkozások nagyobb hányada infrastruktúrális, építési jellegű beruházás, azonban vannak olyan – ún. „soft”-típusú elemek – amelyek pl. intézményfejlesztési, rendezvényszervezési vagy képzési feladatokat fogalmazznak meg. A fejlesztések sokszínűségének kezelése érdekében a tervezett beavatkozásokat 4 kategóriába soroltuk.

A besorolás alapjául a Belügyminisztérium Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által 2013. augusztus 30-án kiadott „Útmutató a megyei jogú városok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez” (Útmutató) című kiadványa szolgált. Az Útmutató 3 típust különböztetett meg: Kulcsprojekteket (1), akcióterületi projekteket, (2), hálózatos projekteket (3), amelyeket az érdi IVS kidolgozása során is alkalmaztunk. Az ITS-ben szerepelnek olyan egyéb elemek, melyek a fenti kategóriák egyikébe sem fértek bele, ezek az elemek a Pontszerű beavatkozások.

- **Kulcs projektek:** „Azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kis mértékben érhető el.”²
- **Akcióterületi projektek (AT):**
Térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű projektek. Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések:
 - egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását illetve hatásának kiteljesedését,
 - az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
 - volumenük és megvalósulásakor várható hatásuk akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Pontszerű beavatkozások (P):**
Jól körülhatárolható, városrészek különálló pontszerű fejlesztései, melyek beavatkozási jellegük szerint nem komplexek.
- **Hálózatos projektek:** (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek)
 - több egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
 - a város egészére, vagy annak jelentős hányadára kiterjed,
 - a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

A hálózatos projektek bemutatathatósága, városrészenkénti megjeleníthetősége érdekében három alkategória alkalmazását vezetjük be:

Hálózatos projekt „A”: azok a projektek, melyek területileg jól lehatárolható a városban több városrészen is előforduló, azonos jellegű projektelemeket tartalmaznak:

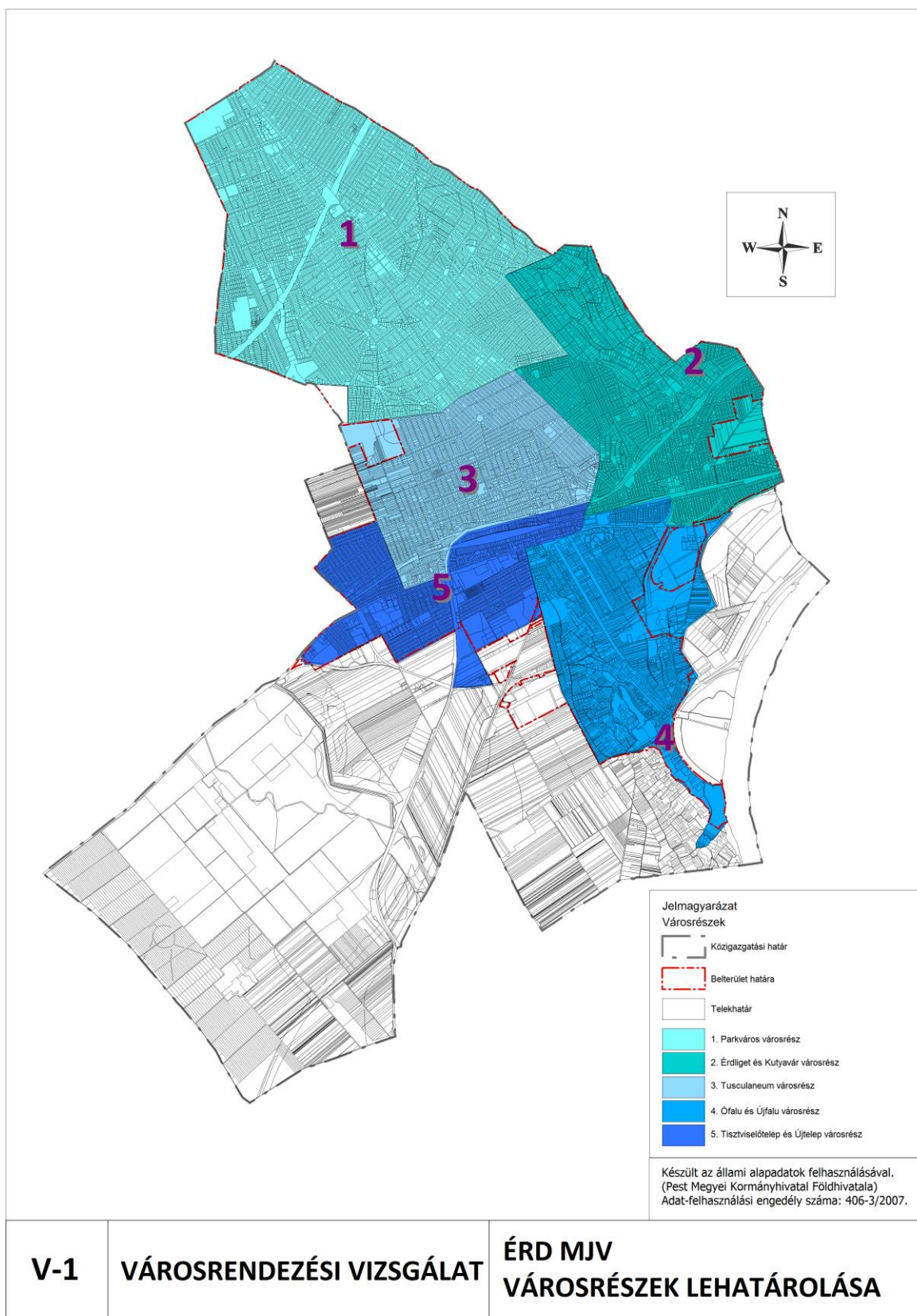
² Belügyminisztérium Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által 2013. augusztus 30-án kiadott „Útmutató a megyei jogú városok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez” c útmutatóban rögzített projekt típusok (23. old.)

- Oktatási alapintézmények fejlesztése (O)
- Egészségügyi alapellátás intézményeinek fejlesztése (E)
- Egészség megőrzéshez, tömegsportozáshoz köthető és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló fejlesztések (T)

Hálózatos projekt „B”: több városrészt, vagy akár a város teljes területét érintő hálózatos projektek, melyek területi lehatárolása nem, vagy csak nehezen értelmezhető, így városrészi térképeken nem kerül bemutatásra. (pl.: Ivóvízhálózat rekonstrukciója)

Hálózatos projekt „C”: olyan ún. nem beavatkozási jellegű a város teljes területét érintő projektek, (soft elemek) melyek térképi ábrázolása nem lehetséges. (Városmarketing cselekvési terv kidolgozása)

Érd MJV városrészeinek lehatárolása a megalapozó vizsgálatban rögzítésre került, annak határai megegyeznek a 2008-as IVS városrészi lehatárolásaival. (lásd V1 ábra)

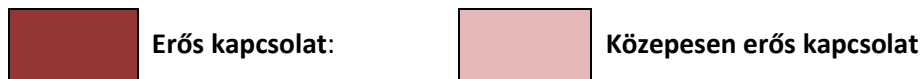

1. Parkváros
2. Érdliget_Kutyavár
3. Tusculaneum

4. Ófalu-Újfalu
5. Tisztviselő – és Új telep
6. Külterület

2.3 A stratégiai célok és a városrészek kapcsolata

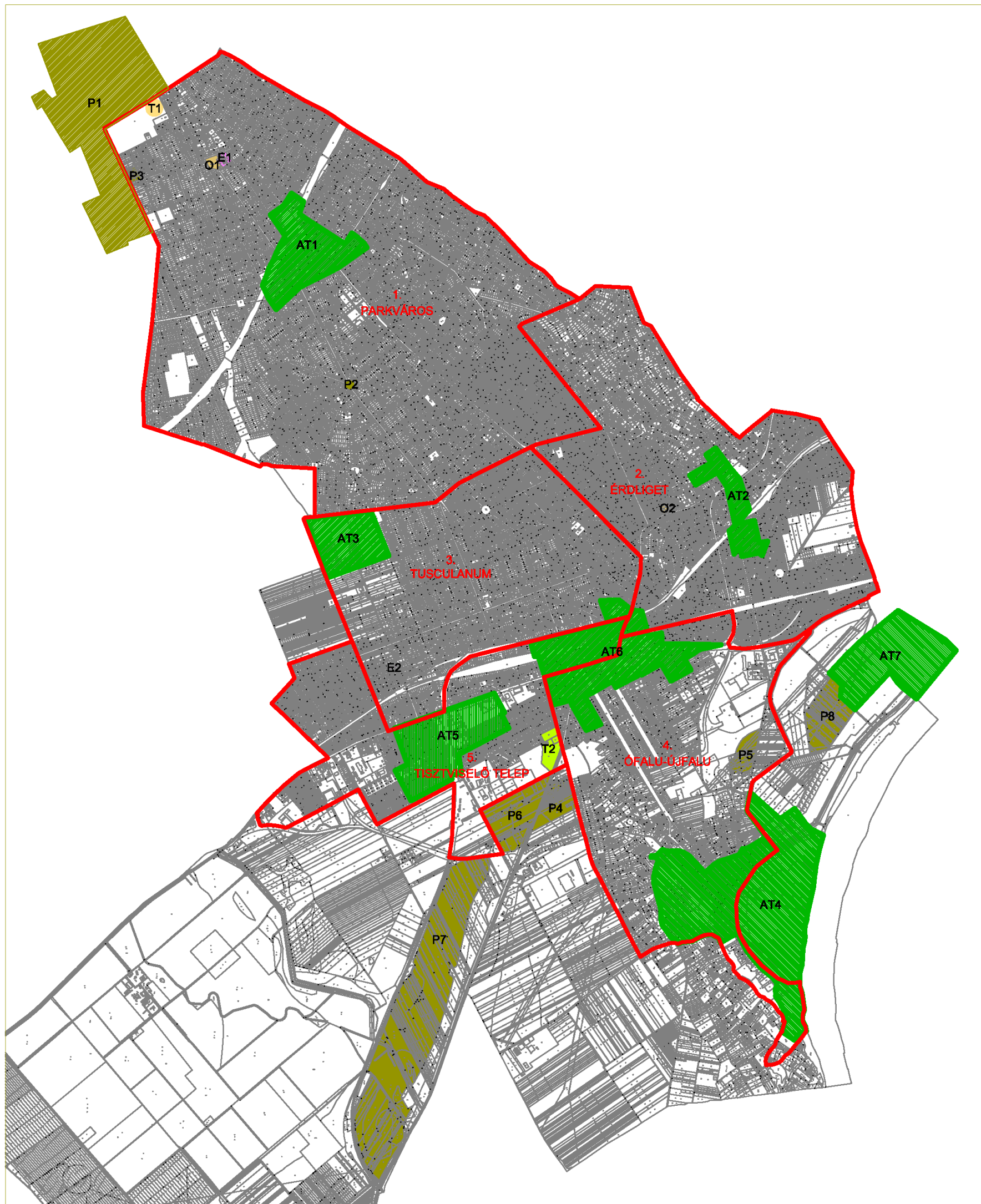
Városrészek/Stratégiai cél	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.1.	3.2.
1. Parkváros											
2. Érdliget-Kutyavár											
3. Tusculanaum											
4. Ófalu-Újfalu											
5. Tisztviselő- és Újtelep											
6. Külterület											

A stratégiai célok és városrészek kapcsolatát vizsgálva, elmondható, hogy **nincsen olyan cél, amelyhez legalább egy városrész ne tudna kapcsolódni**, illetve, hogy szinte minden városrészben található olyan fejlesztési területek és projektek, amelyek kapcsolódni tudnak legalább a stratégiai célok feléhez.

A következő fejezetekben az egyes városrészek akcióterületeit és az ott tervezett pontszerű és jól lehatárolható beavatkozásokat mutatjuk be térképes formában. Az egyes városrészek statisztikai adatelemzését az 1. számú melléklet tartalmazza. A hálózatos „B” és „C” típusú (több városrészt érintő, vagy össz-városi) projektek a 2.9-es fejezetben kerülnek összefoglalásra.

2.4 Áttekintő térkép a 2014-2020-ban tervezett beavatkozásokról (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

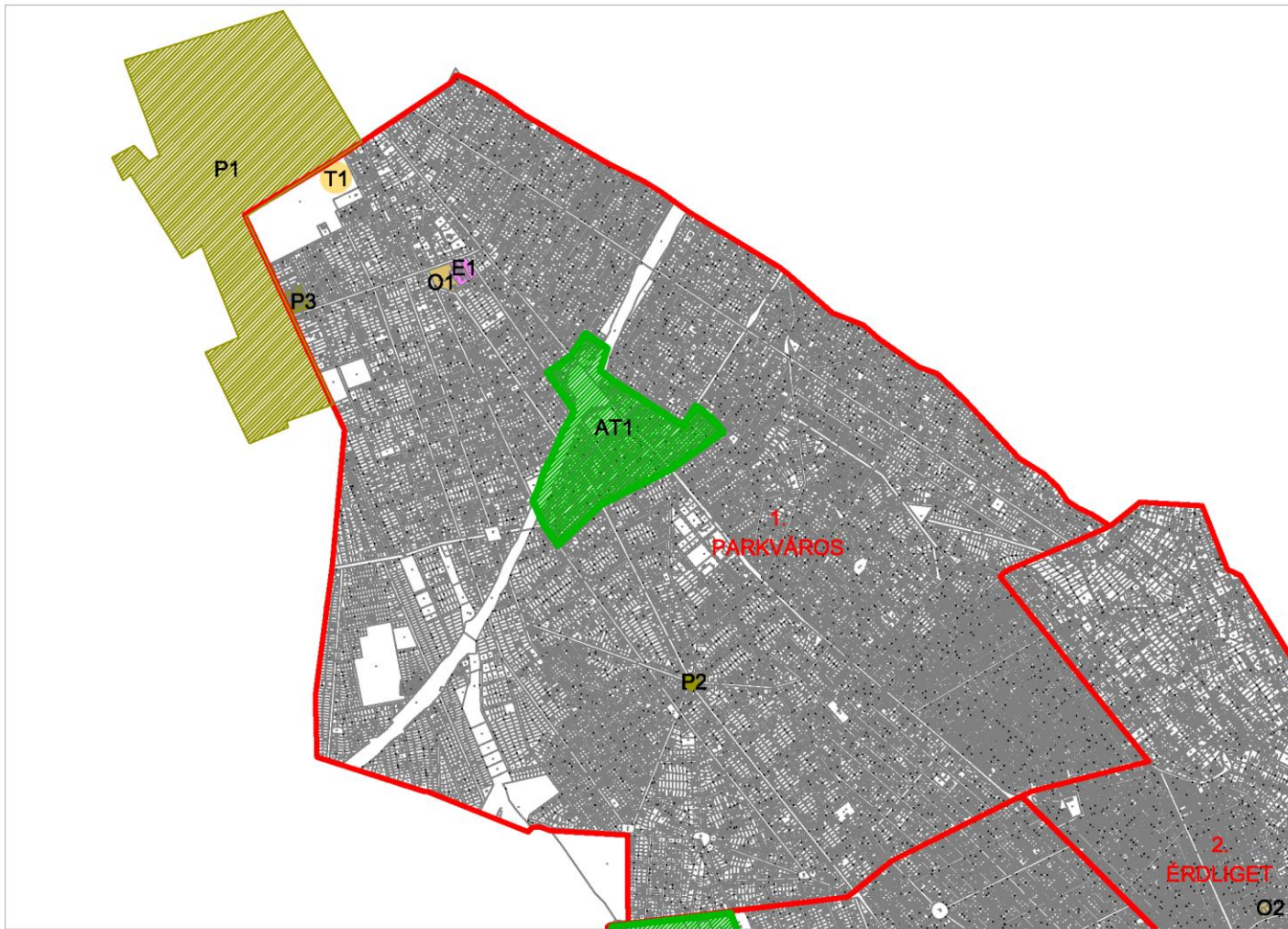
JELMAGYARÁZAT

- Városrész határa
- Akcióterületi projektek (AT1-AT7)
- „Pontszerű” beavatkozások (P1-P8)

Hálózatos projekt „A”:

- O Oktatási alapintézmények fejlesztése (O1, O2)
- E Egészségügyi alapellátás intézményeinek fejlesztése (E1, E2)
- T Egészség megőrzéshez, tömegsportozáshoz köthető és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló fejlesztések (T1, T2)

2.4.1 Parkváros városrész tervezett beavatkozásai

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

Parkváros városrész tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

- Parkvárosi alközpont fejlesztése (Kulcsprojekt) **(AT1)**

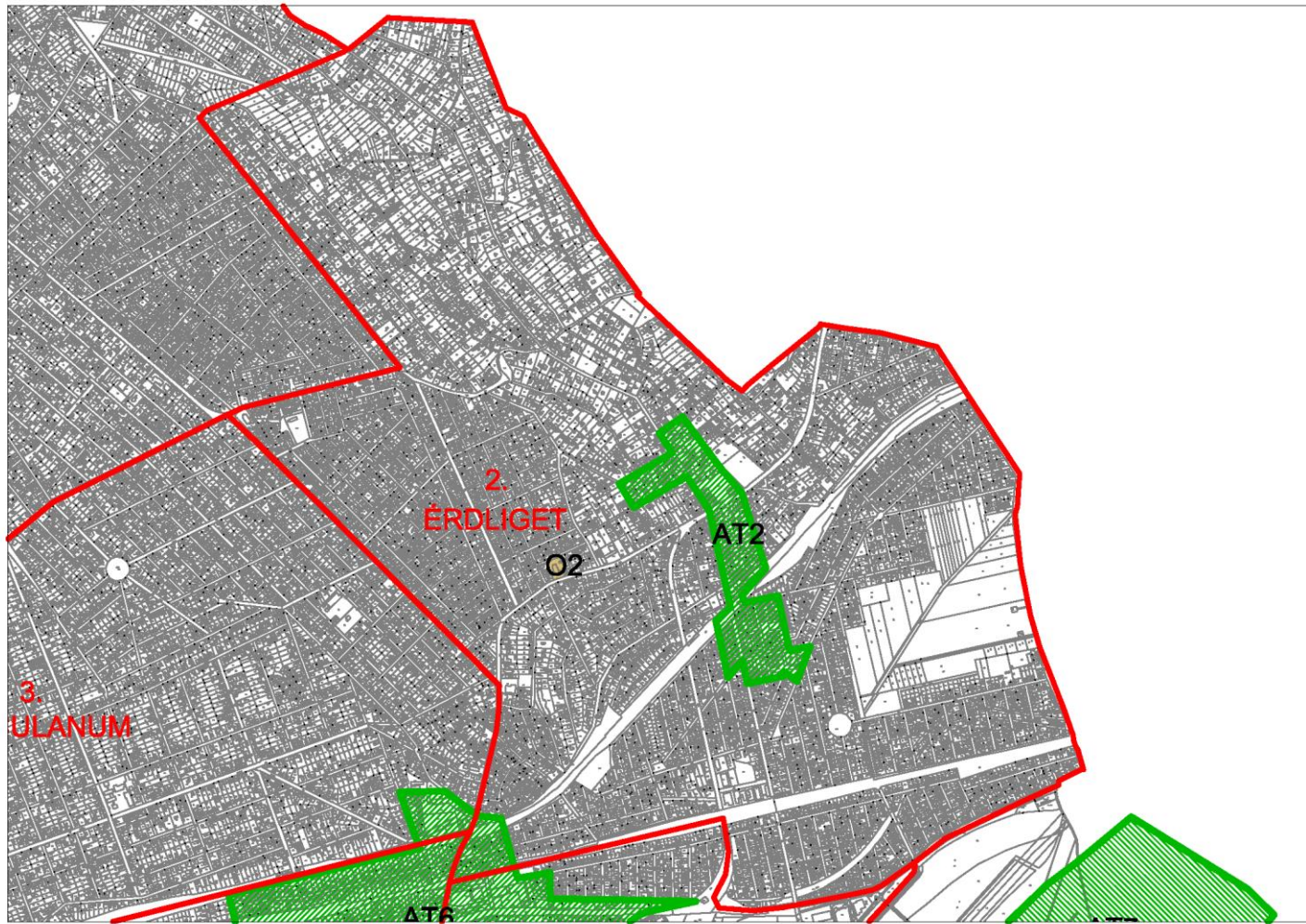
A városrészt érintő „Pontszerű” beavatkozások:

- Sós-kúti honvédségi terület hasznosítása **(P1)**
- Fundoklia tér közterületének rendezése **(P2)**
- Favágó utcai önkormányzati tulajdonú terület fejlesztése **(P3)**

A városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

- Óvodafejlesztés Érd, Darukezelő utcában **(O1)**
- Egészség ház kialakítása Fenyves Parkvárosban **(E1)**
- Parkvárosi sportcentrum kialakítása **(T1)**

2.4.2 Érdliget-Kutyavár városrész tervezett beavatkozásai:

Érdliget-Kutyavár városrész tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

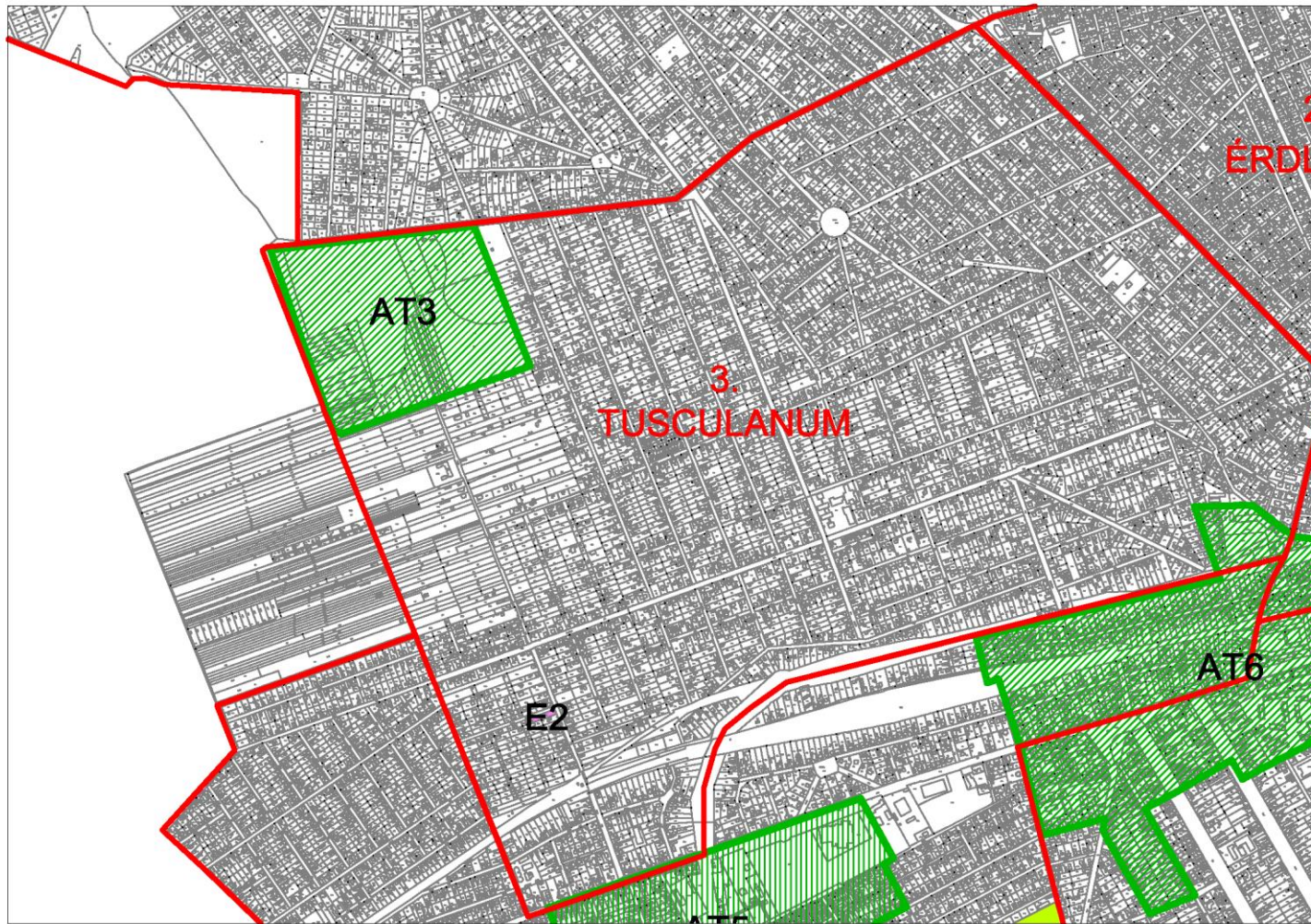
- Érdligeti alközpont fejlesztése (AT2)
- Városközpont akcióterülete (AT6)

A városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

- Diósdai úti óvoda fejlesztése (O2)

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

2.4.3 Tusculanum városrész tervezett beavatkozásai:

Tusculanum városrész tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

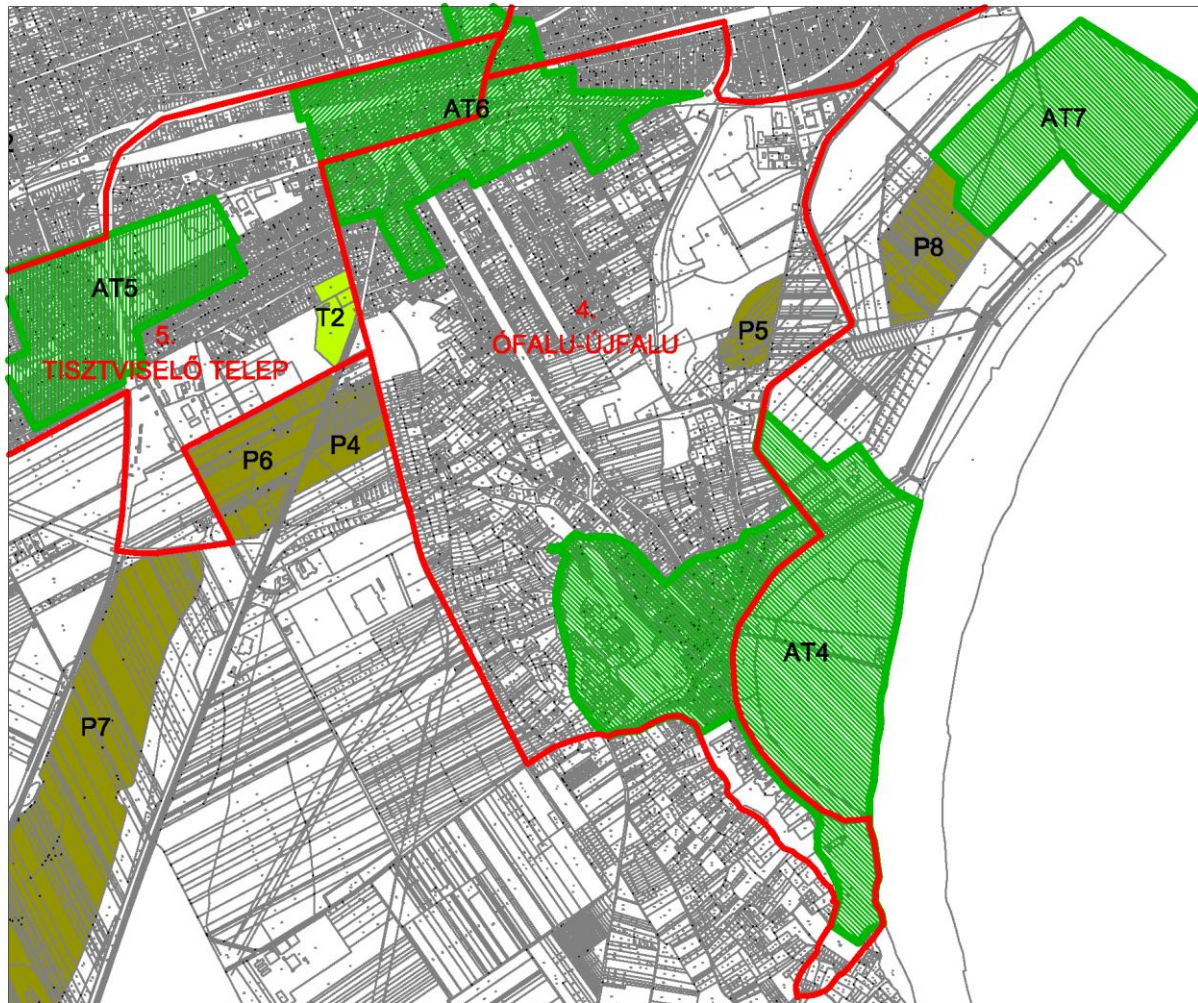
- Egészségügyi szociális központ kialakítása a Tárnoki úton (AT3)
- Városközpont akcióterülete (AT6)

A városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

- Bölömbika utcai egészségház fejlesztése (E2)

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

2.4.4 Ófalu-Újfalu városrész tervezett beavatkozásai:

Ófalu-Újfalu városrész tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

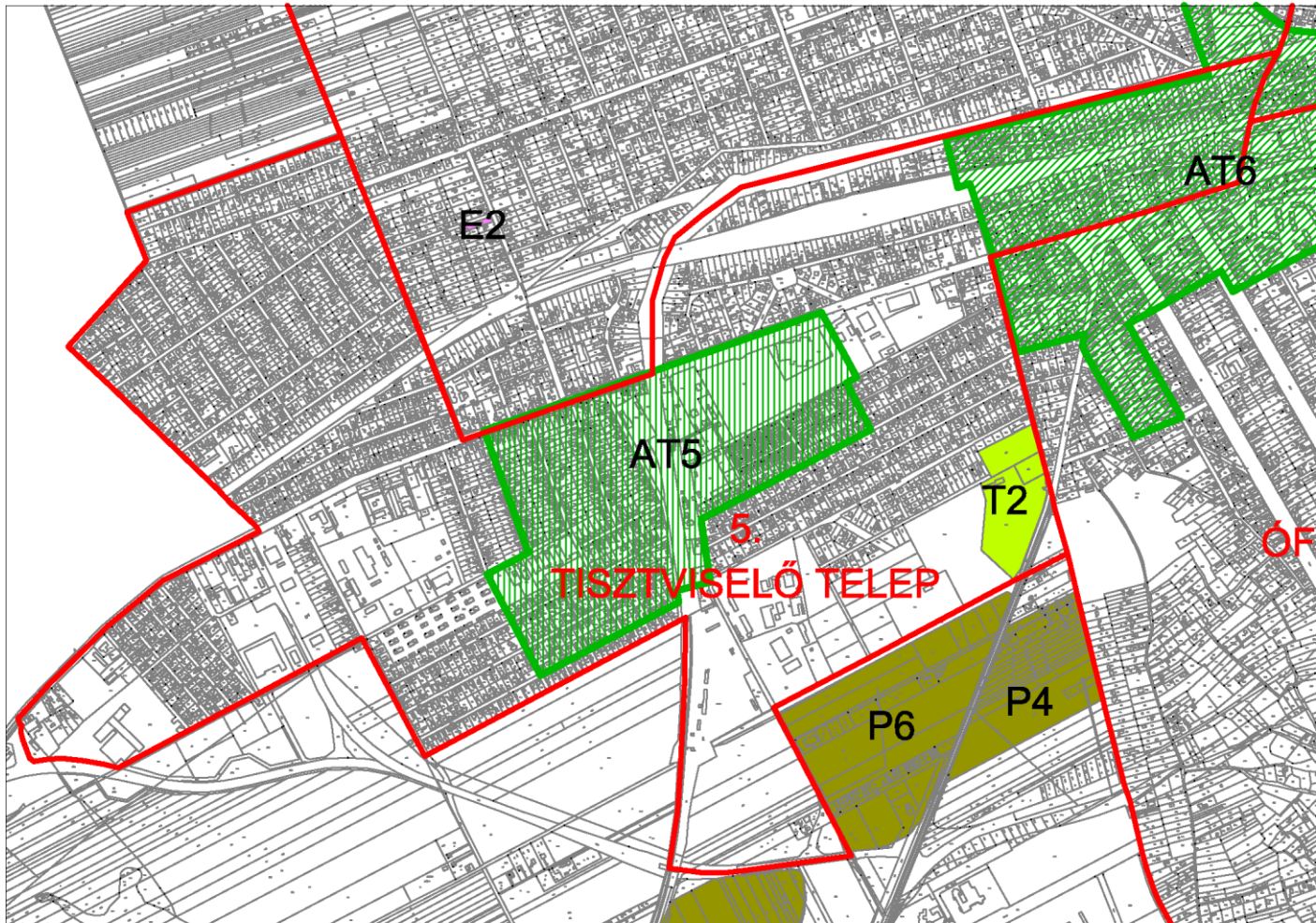
- Érd-Ófalu Minaret és környezetének rehabilitációja (AT4)
- Városközpont akcióterülete (AT6)

A városrészt érintő „Pontszerű” beavatkozások:

- Érdi Nagybani Piac kialakítása (P5)

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

2.4.5 Tisztviselő telep és Újtelep városrész tervezett beavatkozásai

Tisztviselő telep és Újtelep városrész tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

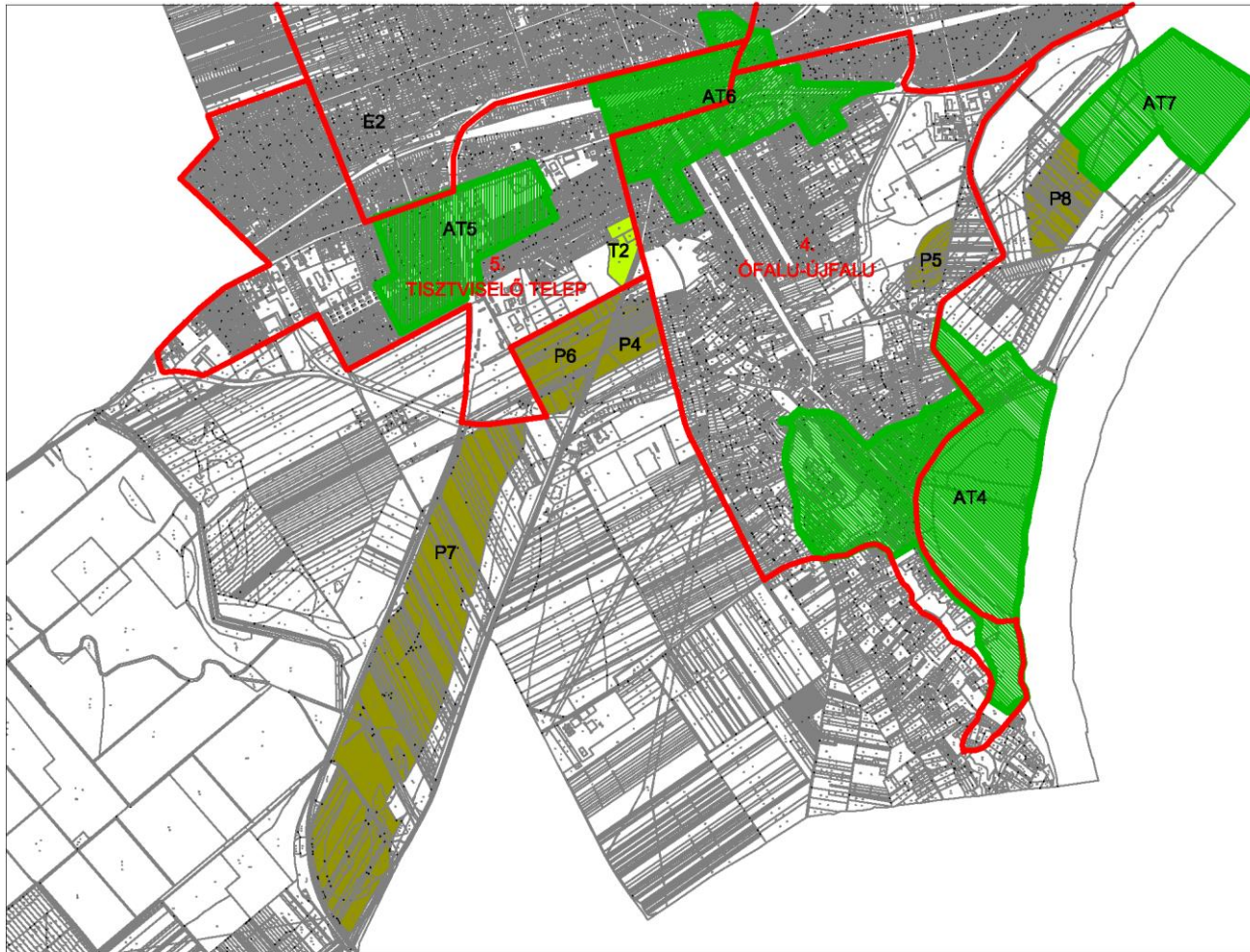
- Tisztviselő Telep
mikroközpont kialakítása
(AT5)
- Városmag központ akcióterülete
(AT6)

A városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

- Ercsi úti Sportcentrum
továbbfejlesztése, pályák
építése (T2)

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

2.4.6 Külterület tervezett beavatkozásai

Külterület tervezett beavatkozásai:

Akcióterületi beavatkozások:

- DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása **(AT7)**
- Érd-Ófalu Minaret és környezetének rehabilitációja **(AT4)**

A külterületen történő Pontszerű beavatkozások

- Érd, városi köztemető fejlesztése, bővítése **(P4)**
- Mihálytelepen KKV-k számára kijelölt gazdasági területek vállalkozói falu fejlesztése **(P6)**
- Ipari Park Kialakítása az M6-os autópálya mellett **(P7)**
- Ipari Park Kialakítása a „Tepecs” területén **(P8)**

A 2014-2020 időszakban tervezett beavatkozások térképi ábrázolása (Hálózatos „B” és Hálózatos „C” típusú projektek nélkül)

2.5 Összefoglaló táblázat a 2014-2020 időszakban tervezett, megvalósítást szolgáló beavatkozásokról és az érintett városrészekről

	Akcióterületi projektek (Egybefüggő, vonalall körülhatárolható, akcióterületen végbemenő fejlesztések)							Pontszerű beavatkozások (Jól körülhatárolható, városrészek különálló pontszerű fejlesztései)							
Városrészek:	AT1	AT2	AT3	AT4	AT5	AT6	AT7	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
1. Parkváros															
2. Érdliget-Kutyavár															
3. Tusculanaum															
4. Ófalu-Újfalu															
5. Tisztviselő- és Újtelep															
6. Külterület															

	Hálózatos projektek (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek)																											
	„A” típusú						„B” típusú														„C” típusú							
Városrészek:	O1	O2	E1	E2	T1	T2	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
1. Parkváros																												
2. Érdliget-Kutyavár																												
3. Tusculanaum																												
4. Ófalu-Újfalu																												
5. Tisztviselő- és Újtelep																												
Külterület																												

 Erős kapcsolat

 Közepesen erős kapcsolat

2.6 Akcióterületek kijelölése, az akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

2.6.1 Kulcsprojekt

Kulcsprojekt: az a kiemelt fontosságú fejlesztés, mely alapvető feltételét képezi valamely – vagy akár több – középtávú városi cél elérésének. Ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak részlegesen érhető el.

Érd MJV a 2014-2020-as időszakban kulcsprojektként a **Parkvárosi alközpont fejlesztését** jelölte ki. (Parkvárosi alközpont fejlesztése-Kulcsprojekt-AT1)

Parkváros Érd Megyei Jogú Város legnépesebb városrésze, 1993-ig üdülőtérület volt. A 2011-es népszámlálási adatok szerint a település lakónépességének 38%-a él ebben a városrészben, mely 24.256 főt jelent. A kedvező közlekedés-földrajzi helyzetének következtében ez a terület Érd szuburbanizációval leginkább érintett városrésze, amelyben a lakófunkció a domináns. Fontos kihangsúlyozni, hogy a városrész kiemelkedően funkció- és központhiányos. Mindezek mellett a társadalmi és gazdasági adottságai jónak tekinthetők. A városrészek közül Parkváros a város átlagértékeihez képest jóval fiatalabb korösszetételű. A felsőfokú végzettségűek aránya (25,3%) itt a legmagasabb, meghaladva az országos összehasonlításban amúgy sem alacsony érdi átlagot (22,3%). A városrész azonban jelenleg nem kapcsolódik be szervesen a város életébe; a szolgáltatások igénybevétele tekintetében jelentős mértékben a fővárosi lehetőségekre és az ingázásra támaszkodik. Hiányoznak a városrész közösségi terei, az intézményeinek a műszaki állapota leromlott, hiányoznak a kor igényeinek megfelelő minőségű kereskedelmi szolgáltató egységek. A városrészből Budapestre járó dolgozók körében gyakori jelenség, hogy gyermekeik oktatását is a településen kívül oldják meg.

Parkváros városrészi célja: A városrész komplex, minőségi megújítása alközpont kialakításával, a funkció-ellátottság bővítésével és infrastrukturális fejlesztésével, a közlekedési kapcsolatok racionalizálásával a városrész gazdasági szerepének visszaállítása és közösségi életének élénkítése.

A településfejlesztési akció keretében megvalósuló projektelemek egymást erősítik, hozzájárulnak a városrészi cél és a település egészét érintő stratégiai célok eléréséhez.

Kapcsolódás a célrendszerhez:

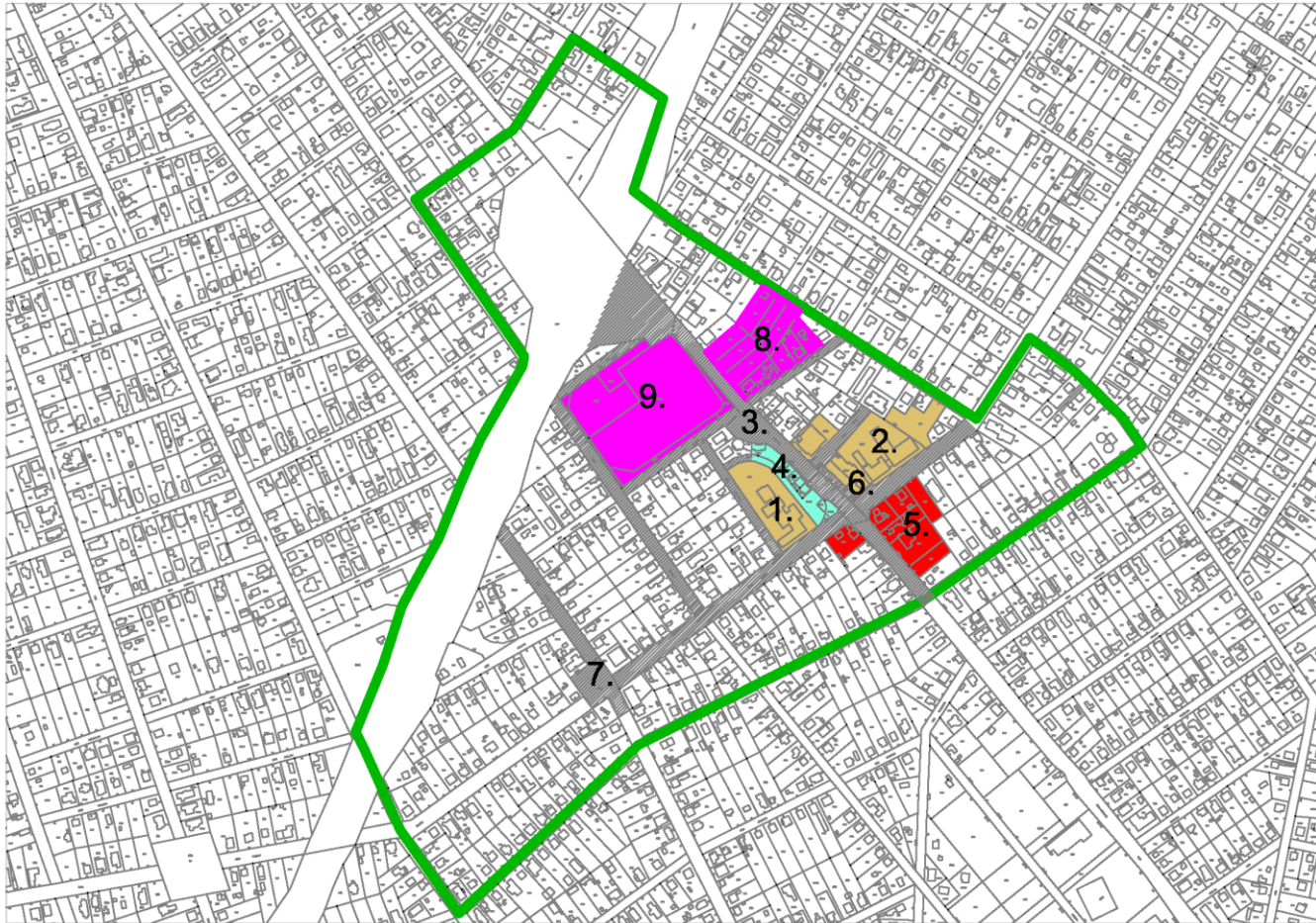
Stratégiai célok Projekt elemek		Stratégiai célok										
		1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.1.	3.2.
1.	Bem téri óvoda régi szárnyának felújítása											
2.	Teleki Sámuel Oktatási centrum rekonstrukciója											
3.	M7-es lehajtó és kapcsolódó útvonalak átépítése											
4.	Bem tér szolgáltatóház építése, közterület, helyi											

Stratégiai célok		1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.1.	3.2.
Projekt elemek												
	piac kialakítása											
5.	Bem téri Közösségi Kulturális Központ revitalizációja, rekreációs park kialakítása											
6.	Templom felújítása											
7.	Akcióterületen belüli úthálózat szilárd burkolattal való ellátása, tervezett „eltolt” csomópont kiépítése											
8.	Bevásárlóközpont építése az M7-es lehajtó mellett (LIDL)											
9.	Bevásárlóközpont építése az M7-es lehajtó mellett											

 Erős kapcsolat

|

2.6.2 Akcióterületi projekt: Parkvárosi alközpont fejlesztése – Kulcsprojekt (AT1)

Parkvárosi alközpont akcióterülete, projektelemei

2.6.2.1 Az akcióterület lehatárolása:

Bányász u. – Kovács u. – Szénégető u. – M7 –
Simító u. – Törökbálinti út – Szilfa u. – Nyírfa u. –
Egervári u. – Szendrői u. – M7 – Gépész u

2.6.2.2 Célja, indokltsága:

A köz- és magánszereplők közös teherviselésével, és az önkormányzat koordinációjával a parkvárosi alközpont komplex megújítása, funkcióinak bővítése szükséges.

A Bem tér és környezetének rehabilitációjával elérhető a települési alközpont közösségi életet szervező, üzleti, bevásárló, valamint gazdasági szerepének visszaállítása. A települési alközpont hagyományos (a közlekedési mellett a közösségi) szerepkörének visszaszerzése érdekében a közterületek humanizálására, a gyalogosmozgások és a gépjárműforgalom konfliktusainak feloldására kerül sor. Az alközpont megújítása során külön hangsúlyt kap az oktatási, közművelődési és ezen keresztül a társadalmi funkciók kiemelt fejlesztése, megerősítése.

2.6.2.3 **Előzmények:**

A Parkvárosi alközpont fejlesztése akcióterület Érd MJV 2008-as IVS-ben is megtalálható. Az önkormányzat megbízásából 2009. decemberében Előzetes Akcióterületi Terv készült a Parkvárosi alközpont (Bem tér) területére. (Gondox Bt.) A korábbi tervekhez képest változás, hogy a jelenlegi akcióterv a Bem téri óvoda régi épületszárnyának felújítását tartalmazza, mivel az óvoda tervezett bővítése időközben megvalósult. A Bem téri szolgáltatóházba tervezett közösségi szolgáltatások (pl. posta) a jelenlegi elképzelések alapján a megépülő Spar területén valósulnak meg. Új projekt elemként helyi piac és felnőtt rekreációs park kialakítása is megvalósul az akcióterületen.

2.6.2.4 **Tulajdonviszonyok:**

Önkormányzati tulajdonú ingatlanok

Nem közterületi ingatlan:

7339, 7345, 7351, 7322, 7323, 3168, 3172/1, 3173/4, 3231/13, 3231/15, 3231/17, 3231/19, 3231/25, 3231/21, 3231/23, 3232, 3301, 3295, 3267, 3264, 2658/1

Közterületi ingatlan:

6101, 3331/1, 3332, 3303, 6431, 3305/2, 6145, 3285, 3255, 3296, 3270, 3294, 6462, 6412, 6487, 7353, 7517, 3233, 3228, 3185, 3174, 3161, 3195, 1945, 1918, 1588, 1906, 1933, 1166

2.6.2.5 **Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:**

1.1 ; 1.2; 1.3; 1.4; 2.1; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

Közterületi ingatlan Nem közterületi ingatlan

2.6.2.6 Az akcióterületen hatályos szabályozási terv

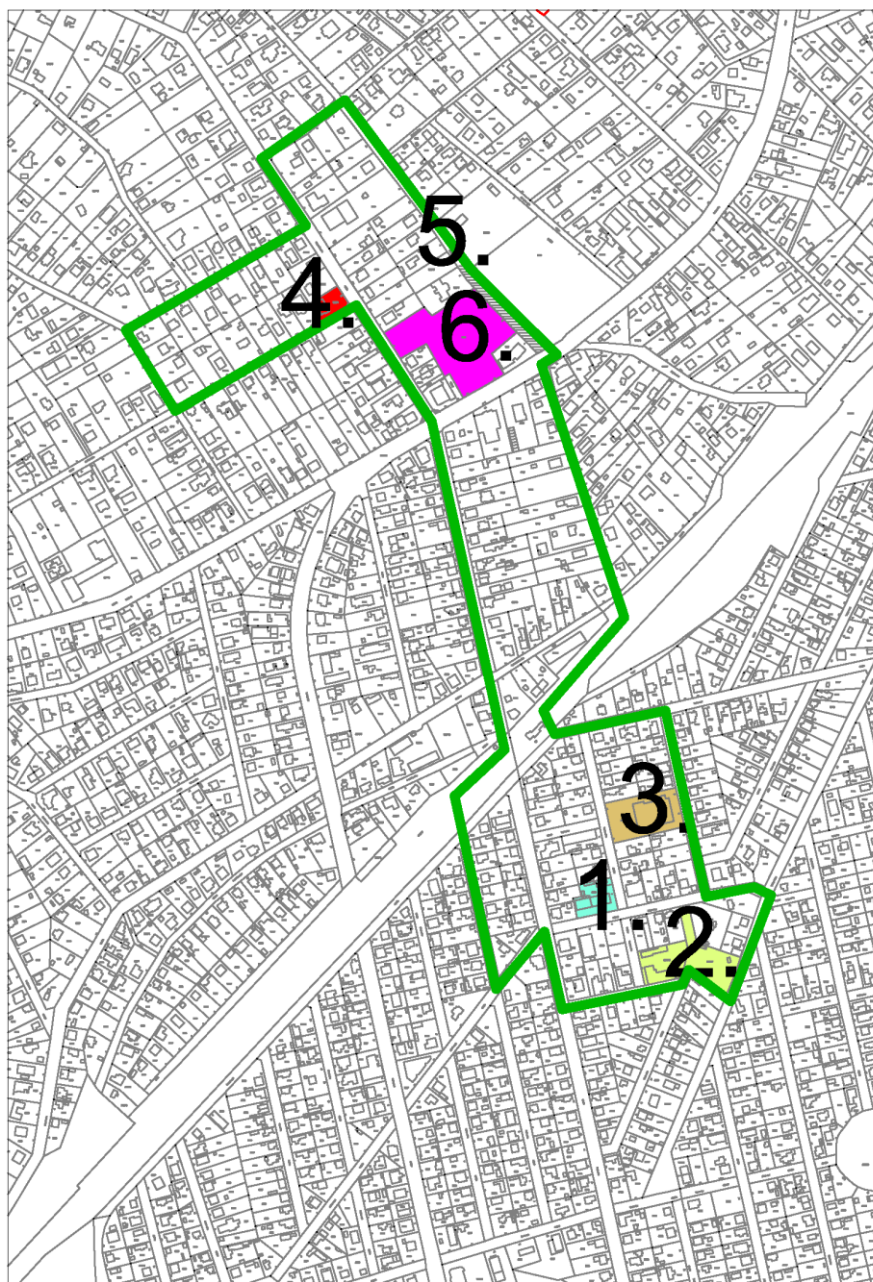

2.6.2.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)

	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.	Bem téri óvoda régi szárnyának felújítása	Az óvoda bővítése megtörtént, a régi épületszárny felújítása szükséges	257	2015-2016	Tervek előkészítése nem szükséges.	VEKOP 4.1
2.	Teleki Sámuel Oktatási centrum rekonstrukciója	2.1. Teleki Sámuel Általános iskola bővítése, rekonstrukciója 2.2. „Suli kézilabda utánpótlás program”	1600	2015-2017	Tervek előkészítése szükséges.	VEKOP 4. 1. Suli kézilabda utánpótlás program. TAO!
3.	M7-es lehajtó és	A M7-es autópálya lehajtója és az Iparos utca	1500	2014-2015	Megvalósításhoz szükséges	-

	kapcsolódó útvonalak átépítése (Iparos u. fejlesztése)	kapcsolódó részének átépítése a Törökbálinti-Sóskúti csomópontig			bontási munkák egy része kész. Közbeszerzés és tervezés megtörtént. Engedélyek megvannak.	
4.	Bem tér szolgáltatóház építése, közterület kialakítása	Önkormányzati és magántulajdonú épületbontások után új korszerű szolgáltató épület, 50 férőhelyes pincszinti garázs építése valósul meg. Szolgáltató épületben helyi piac is helyet kap. A közterület kialakításakor új felszíni parkolók, zöldfelületek, sétányok épülnek.	200	2017-2019	Beépítési tanulmány készült. A további tervek előkészítése szükséges.	-
5.	Bem téri Községi Kulturális Központ	A jelenlegi közösségi ház és környezetének revitalizációja, rekreációs park kialakítása.	400	2017-2019	Tervek készítése szükséges.	4.3.(CLLD)
6.	Templom felújítása	A katolikus templom felújítása.	30	2018-2020	Tervek készítése szükséges.	
7.	Akcióterületen belüli úthálózat szilárd burkolattal való ellátása	Törökbálinti út, Sóskút út, Fűtő u., Bem köz, Kádár u. akcióterületein belüli szakaszainak kiépítése.	200	2016-2020		-
8.	Bevásárlóközpont az M7-es lejtő mellett	LIDL áruház építése	700	2016-2017	Tulajdonviszonyok rendezése megtörtént.	-
9.	Bevásárlóközpont az M7-es lejtő mellett	Az M7-es autópálya lejtő mellett épülő bevásárló központban egy Spar és több kisebb kereskedelmi és szolgáltató egység kap helyet. A projekt keretében a környék közlekedési, parkolási és csapadékvíz-elvezetési problémák is megoldásra kerülnek. A Spar épületében 500m2 területet kap az önkormányzat közösségi célú hasznosításra (pl. ügyfélszolgálat)	5000	2014 -2015	Kiviteli terv elkészült	-

2.6.3 Akcióterületi projekt: Érdligeti alközpont fejlesztése (AT2)

Érdligeti alközpont akcióterülete, projektelemei

2.6.3.1 Az akcióterület lehatárolása:

Koronafürt u. – Fürdő u. – Balatoni u. – Őszirozsa u. – a Bp.-Pusztaszabolcs vasútvonal Érdliget megállóhelye – Temes u. – Túr u. – Tállya u. – Talabor u. – Szociális otthon területének déli határa (hrs.:20878/1) – Tarcál u. – Duna u. – Sárvíz u. – Rába u. – vasútvonal – Pipacs u. – Kuttyavári u. – Kankalin u. – Kakukkfű u. – Kamilla u. – Kuttyavári u.

2.6.3.2 Célja, indokltsága:

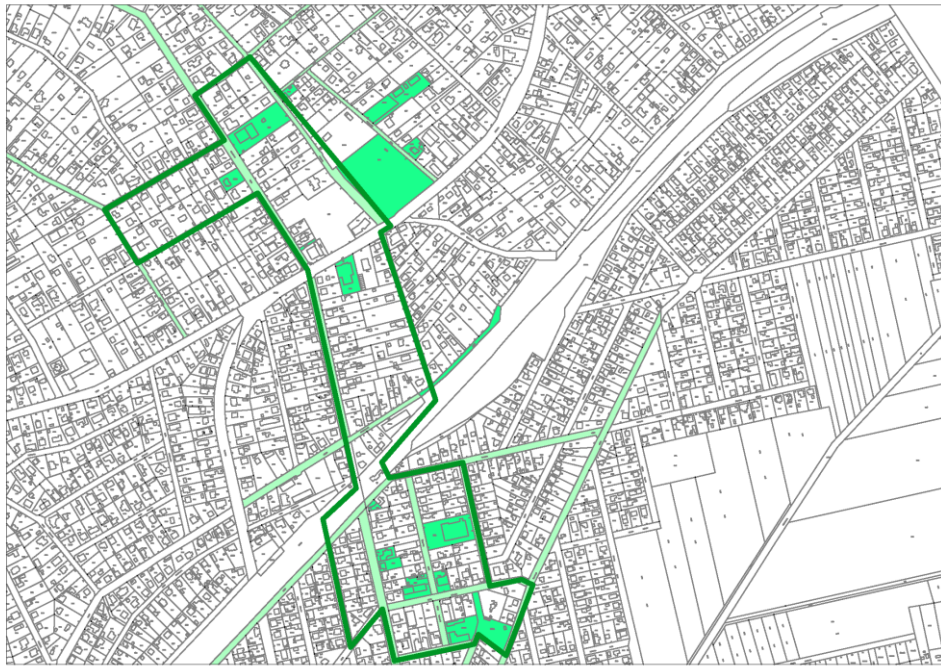
Az alközpont közösségi életét szervező, üzleti, bevásárló, valamint idegenforgalmi szerepének visszaállítása.

2.6.3.3 Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:

1.1 ; 1.2; 1.3; 1.4;1.5; 2.1; 2.3; 3.1; 3.2

2.6.3.4 Előzmények:

Az Érdligeti alközpont fejlesztése akcióterület Érd MJV 2008-as IVS-ben is megtalálható. Az önkormányzat megbízásából 2009. decemberében Előzetes Akcióterületi Terv készült az Érdligeti alközpont akcióterület területére. (Gondox Bt.) A korábbi tervekhez képest a jelenlegi akcióterv nem tartalmazza a régi strand területén park kialakítását, mert az időközben megvalósult.

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

■ Közterületi ingatlan ■ Nem közterületi ingatlan

2.6.3.5 Tulajdonviszonyok:

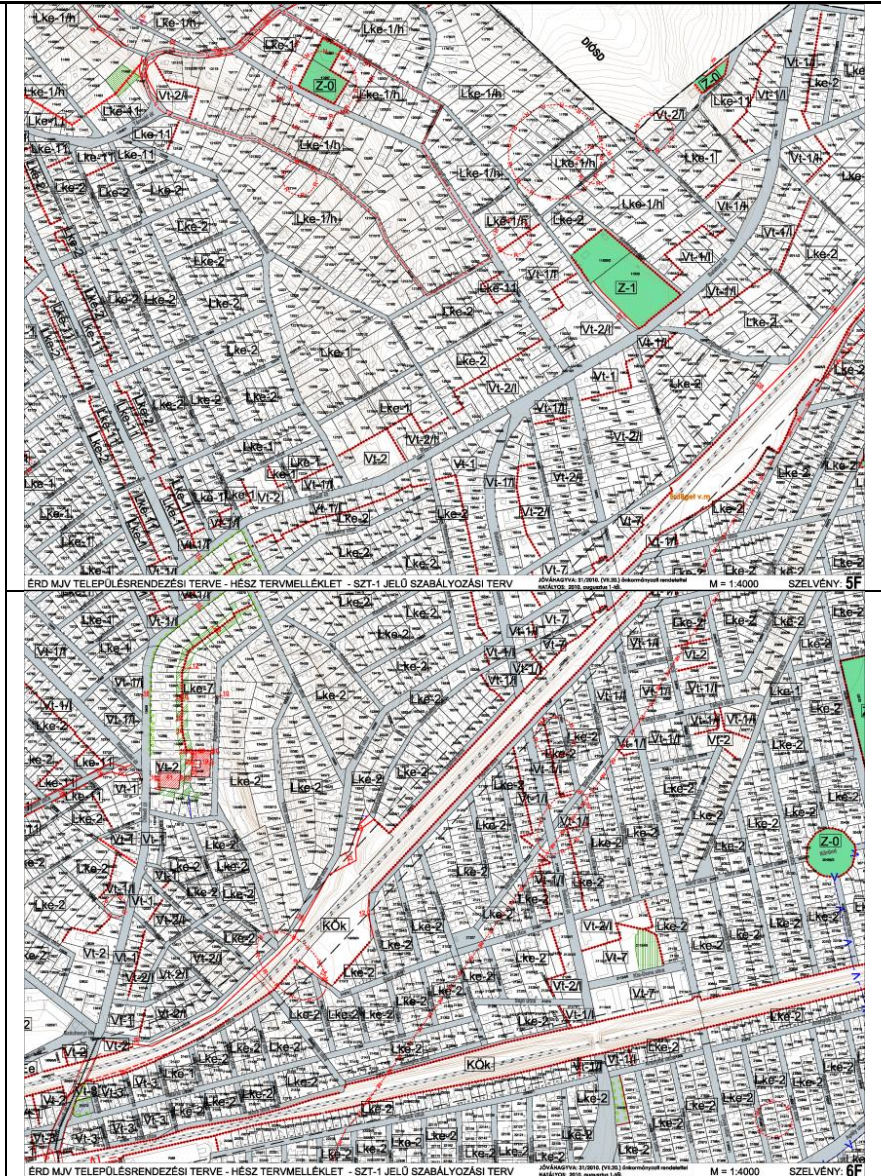
Önkormányzati tulajdonú ingatlanok:

Nem közterületi ingatlan:

20878/1, 20878/2, 20997, 20977, 21003, 21004, 21017, 20982, 19631, 11919/1, 11919/3, 11830, 19570/2, 11854/1, 11846/2, 11846/3, 11822, 11934

Közterületi ingatlan:

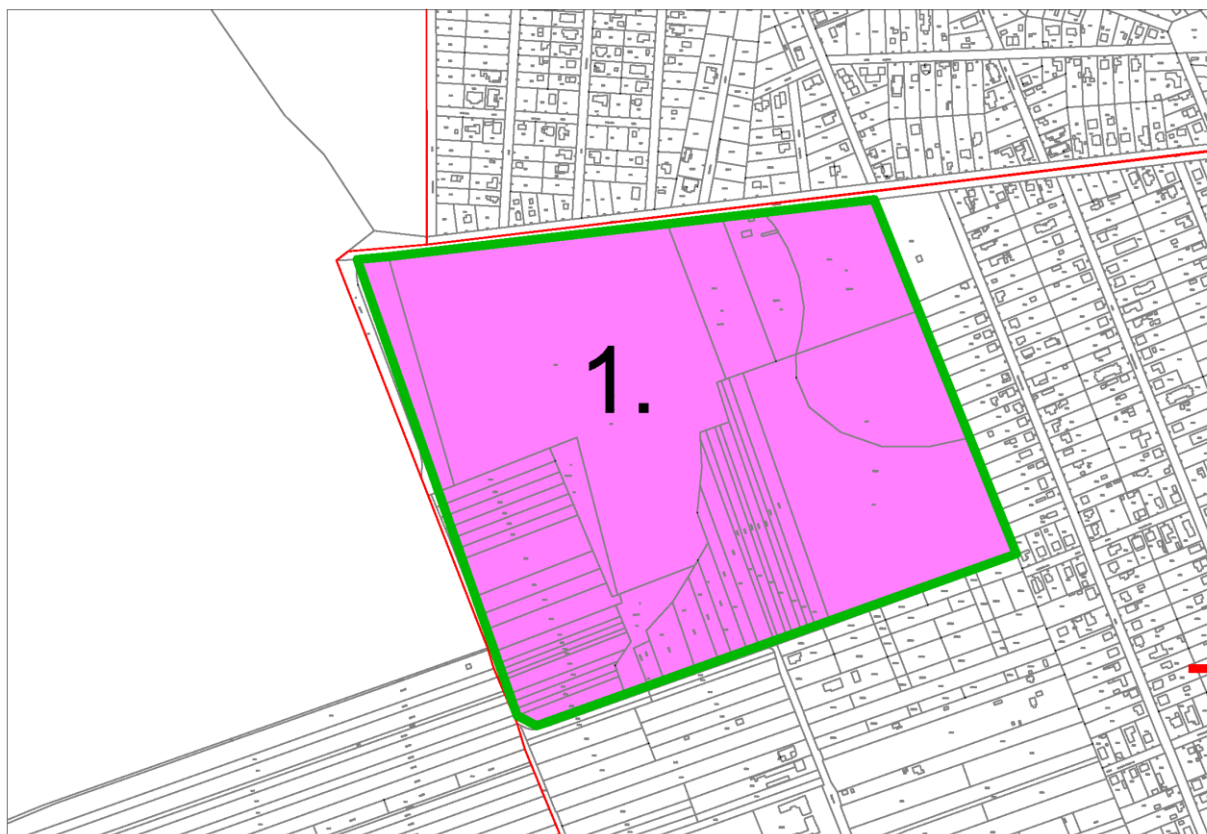
11945, 11914, 11820, 11831, 119628, 12009, 19663, 19570/1, 21365, 19931, 20973, 20996, 21018, 20916, 20896, 20926, 209320, 20873

2.6.3.6 Az akcióterületen hatályos szabályozási terv

2.6.3.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)						
	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP-kapcsolódás
Érdligeti alközpont fejlesztése II.			1500			
1.	Szolgáltatóház és közterület kialakítása	Leromlott állapotú épületállomány bontása, használaton kívüli terület rehabilitációja, szolgáltatóház építése.		2016-2018	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 4.2.
2.	Időseket ellátó központ ép. felújítása, épület parkjának közparkká kialakítása	Időseket ellátó központ épületének felújítása, épület parkjának közparkká kialakítása.		2016-2018	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 4.2
3.	Érdligeti Általános Iskola felújítása	3.1. Érdligeti Általános Iskola (Diósdí úti épületének) felújítása, eszközállomány korszerűsítése, iskola udvar rehabilitációja, akadálymentesítés. 3.2. „Suli kézilabda utánpótlás program”		2016-2018	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 3. 1. Suli kézilabda utánpótlás program. TAO!
Érdligeti alközpont fejlesztése I.			1000			
4.	Új Községi ház építése	Önkormányzati tulajdonú, rossz állapotú épületállományú területen új községi ház építése		2018-2020	Tervek elkészítése szükséges.	4.2, 4.3 CLLD
5.	Fürdő utca és környezetének fejlesztése, burkolattal való ellátása			2016-2017		-
6.	Élelmiszer áruház/ LIDL	hrsz.: 11916	800	2016-2017	Engedélyes tervek rendelkezésre állnak.	nem releváns

2.6.4 Akcióterületi projekt: Egészségügyi, szociális központ a Tárnoki úton (AT3)

Egészségügyi, szociális központ a Tárnoki út akcióterülete

2.6.4.1 **Az akcióterület lehatárolása:**

Tárnoki út – 0201/1, 0200/15 hrsz-ú területek keleti határa – Zrínyi Miklós u. tervezett folytatása – Tárnok felé eső településhatár

2.6.4.2 **Célja, indokoltsága:**

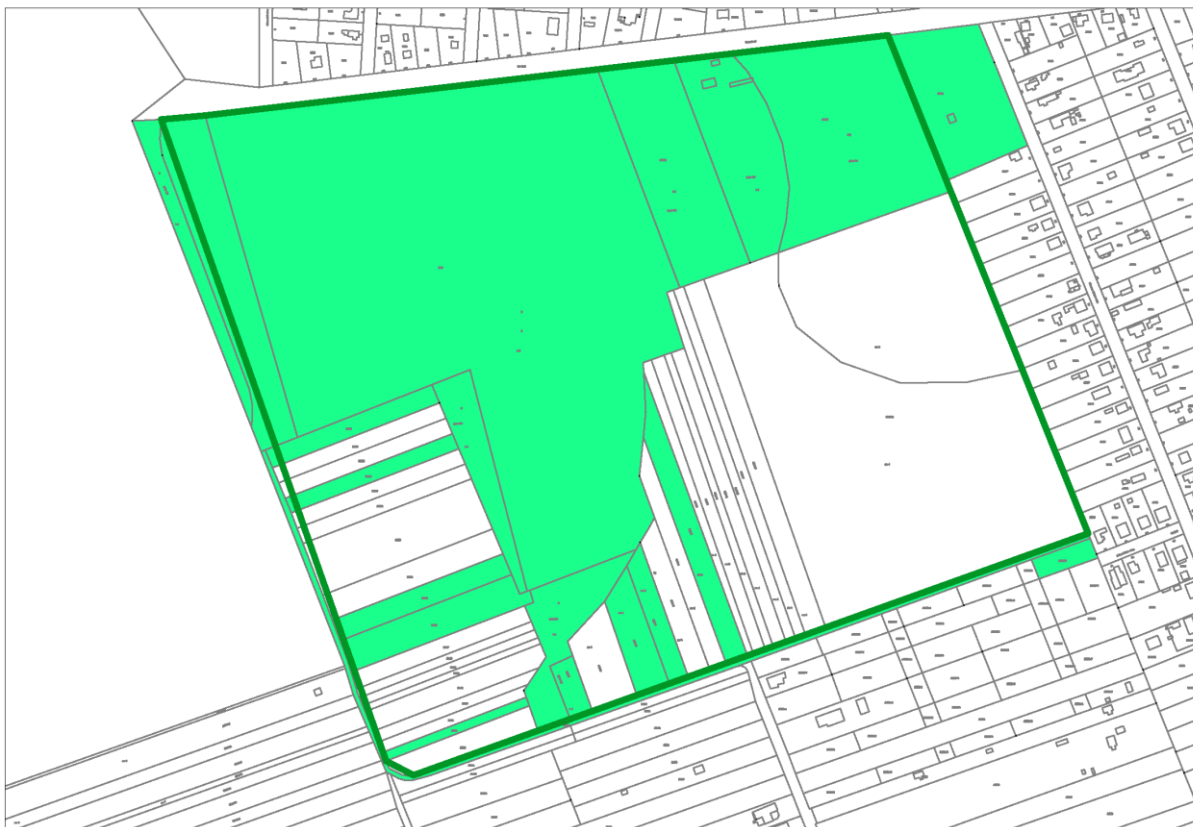
A korábbi elképzelések szerint az akcióterületen elhelyezésre kerülne egy multifunkcionális egészségügyi központ, valamint kapcsolódó kereskedelmi és szolgáltató létesítmények kerülnének kialakításra. A terület fejlesztési projektjeinek véglegesítése még folyamatban van.

2.6.4.3 **Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:**

1.1 ; 1.2; 2.1; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2

2.6.4.4 **Előzmények:**

Ebben a tömbben jelentősebb önkormányzati tulajdon található (~ 20 ha) Az önkormányzat korábbi elképzelése a területen kórház építése, kapcsolódó kereskedelmi szolgáltató létesítmények kialakítása volt. A korábbi elképzelések megtartása mellett, új funkciók (nyugdíjasház rekreációs terület) kialakítása is elképzelhető.

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

Közterületi ingatlan Nem közterületi ingatlan

Önkormányzati tulajdonú ingatlanok Egészségügyi, szociális központ a Tárnoki úton akcióterület

2.6.4.5 **Tulajdonviszonyok**

Önkormányzati tulajdonú ingatlanok

Nem közterületi ingatlan:

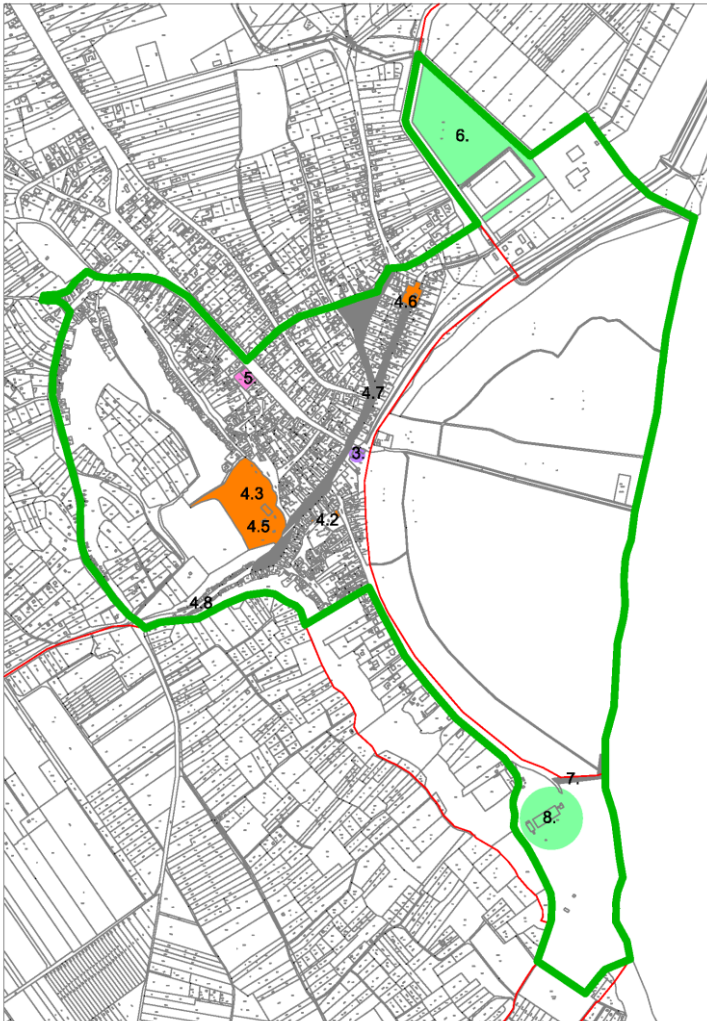
0202, 0201/2, 0201/1, 26207, 26204, 26199, 26198, 26190, 0200/1, 0200/3, 0200/4, 0200/7

2.6.4.6 *Az akcióterületen hatályos szabályozási terv*

2.6.4.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)						
	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.	Egészségügyi szociális központ a Tárnoki úton	Fekvőbeteg ellátásra is alkalmas egészségügyi létesítmény, kórház, szanatórium, klinika, esetleg nyugdíjasház kialakítása.	650	2015-2020	1. Ütem: tervek készítése, terület előkészítése (közművesítés) szükséges	VEKOP 5.3 csak az ESZA típusú elemei

2.6.5 Akcióterületi projekt: Érd-Ófalu Minaret és környezetének rehabilitációja

2.6.5.1 *Az akcióterület lehatárolása:*

24603 hrsz-ú terület – Molnár utca - 24577, 24576/1 hrsz-ú területek északi határa – 24575/1 hrsz-ú terület déli határa – Mély út – 23458 hrsz-ú út – Kerülő utca – Sugár út – Hősök tere – Fő utca – Arató utca – 24609 hrsz-ú terület - (051/2) hrsz-ú terület (vízfolyás) – Sulák-patak – 034 hrsz-terület - 029/1 hrsz-ú terület keleti határa – Sulák-patak torkolata – Beliczay-sziget keleti határa (Duna folyam) - 24604 hrsz-ú terület

2.6.5.2 *Célja, indoklottsága:*

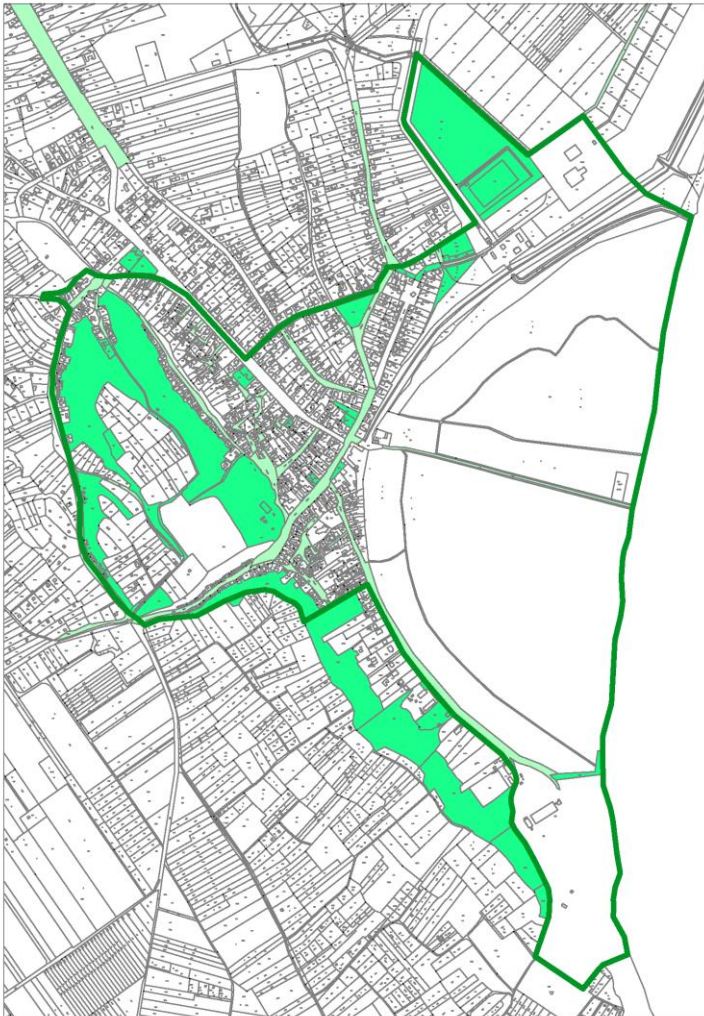
Az önkormányzat és a magánszereplők közös teherviselésével, az önkormányzat koordinációjával Ófalu központjának megújítása, funkcióinak bővítése, az identitást meghatározó környezeti örökség, illetve építészeti értékek megőrzése, fejlesztése.

Az települési alközpont közösségi életét szervező, üzleti, bevásárló, valamint vendégforgalmi szerepének visszaállítása. Az alközpont megújításában nagy szerepet játszanak a meglévő helyi adottságok kihasználására alapozott idegenforgalmi funkciót erősítő, bővítő szolgáltatásfejlesztések. Az akcióterületen található szegregátum beillesztése az ófalusi akcióterületbe lehetővé teszi a szegregátum problémáinak komplex kezelését. A fizikai beavatkozások mellett, olyan közösségfejlesztő intézkedésekre van szükség, melyek jelentősen segítik a szegregátum lakóinak társadalmi integrációját.

2.6.5.3 *Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:*

1.1 ; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.1; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2

Ófalu-Minaret környezetének akcióterülete, projekelemei

2.6.5.4 Tulajdonviszony

- *Érd-Ófalu Minaret környezetének rehabilitációja akcióterület:*

Önkormányzati tulajdonú ingatlanok

Nem közterületi ingatlan:

033/4, 049, 051/3, 051/5, 051/6, 053, 24607, 24608, 24609, 24375, 24430/1, 24430/2, 23991, 24033, 24442, 23962/1, 24478, 23947, 23945, 24052, 23810, 23842, 23843, 23846, 24572, 24571, 23873, 23908, 23942, 24575/1, 24537, 24603, 24605, 23800, 23762, 23761, 23810, 23906, 23891, 23807, 23811

Közterületi ingatlan:

24460, 24531, 24523, 24516, 24530, 24500, 24471, 24472, 24436/3, 24436/4, 24436/2, 23845, 23948, 23976, 24432, 24014/2, 24006, 23997, 24030, 24034, 24089, 23751, 24085, 24077, 24066, 24055, 24399, 24400, 24376, 24374, 24300/3, 051/2, 051/4, 052, 057, 23458, 23616, 23760, 23801

2.6.5.5 Előzmények:

Az Érd-Ófalu Minaret környezetének rehabilitációja akcióterület Érd MJV 2008-as IVS-ben is megtalálható. A korábbi elképzeléseknek megfelelően megépült a tanösvény a Beliczay szigeten, megtörtént a parkoló kialakítása a termálfürdő előtt. A 2008-as IVS-hez képest az akcióterv új elemeket is tartalmaz.

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

■ Közterületi ingatlan ■ Nem közterületi ingatlan

2.6.5.6 Az akcióterületeken hatályos szabályozási terv

Az akcióterület jelentős hányada hullámtéri terület, az arra vonatkozó előírások betartása szükséges. 83/2014. (III.15.) Korm. rendelet szerint. A továbbtervezés során a 41/2014. (VIII. 5.) BM rendeletben rögzített MÁSZ változás figyelembevételével lehet az építmények elhelyezését tervezni. Az akcióterület építményeinek ellátására a teljes közműellátás kiépítését biztosítani kell.

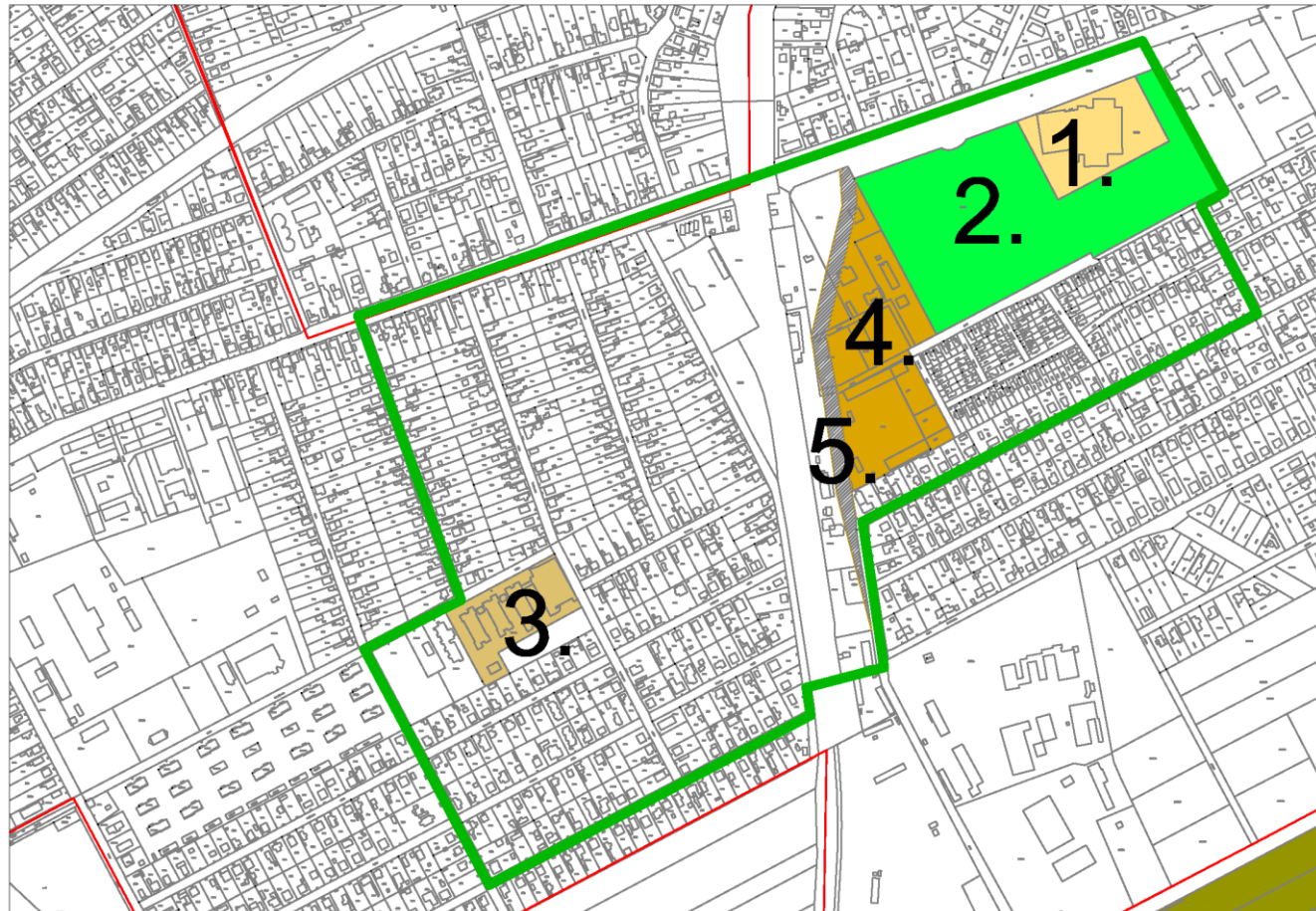
Az akcióterület jelentős része a Natura 2000 és az országos ökológiai hálózat területére esik. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően, erre a területre Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése szükséges.

2.6.5.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)						
	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.	Közösségi, szolgáltató központ kialakítása	Az akcióterületen található szegregátum életminőségének javítása érdekében közösségi és szolgáltató központ kialakítása, közterület fejlesztése szükséges.	500	2016-2018	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 4.2 és 4.3
2.	Komplex Ökoturisztikai fejlesztés Érd Ófaluban	A megépült tanösvény és környezetének turisztikai termékfejlesztése	380	2016-2020	Tervek elkészítése szükséges.	Esetlegesen KEHOP 4., átjárhatósági keret terhére
3.	Termálturisztikai fejlesztések Érd Ófaluban	Meglévő termálturisztikai infrastruktúra fejlesztése	500	2016-2020		-
4.	Kulturális örökségvédelmi program Érd Ófaluban	4.1.a Római LIMES – történelmi időutazás Érden A légiós táborokat, Camponát és a százhalmobattai Matricat összekötő hadiút érinti Ófalut. A történelmi időutazásban és programokban – vásár, lakoma, jelmezes játékok stb. – bemutathatóvá válnak a történelmi emlékek, hagyományok.	200	2016-2020	Program kidolgozása szükséges.	Esetlegesen GINOP 6., átjárhatóság terhére (LIMES hálózatos fejlesztés részeként)
		4.2. Zarándokút, zarándokház kiépítése, Római Katolikus plébánia felújítása, támfal megerősítése szükséges. Esztergomtól Máriagyúdig, a Duna mentén haladó zarándokút jelenleg "hivatalosan" nem érinti Érdet. Az ófalusi keresztény emlékek, különösen Bogner Mária Margit emlékének őrzése, és az ide szervezett zarándoklatok indokolják, hogy a gyalogos útvonal a történelmi településmagot is érintse.	200	2016-2020	Tervek és program kidolgozása szükséges.	Esetlegesen GINOP 6., átjárhatóság terhére (LIMES hálózatos fejlesztés részeként)
4.	Kulturális örökségvédelmi program Érd Ófaluban	4.3. Volt Szapáry kastély és környezetének helyreállítása, hasznosítása. Az egykori kastélyt lebontották, a gazdatiszti ház, és a volt kastélyalatti jelentős méretű pincerendszer felújításra szorul. Az egykori használat (népfőiskola) ma is aktuális lehet, agrár szakemberek képzése, skandináv	2500	2018-2020	Tervek kidolgozása szükséges.	-

		népfőiskolai modellhez hasonlóan. A gyógyturizmus szolgálatába állítható idegenforgalmi funkció, országos jelentőségű oktatási, kulturális intézmények elhelyezése is lehetséges. (múzeum, főiskola) 4.5. Gazdatiszti ház, pincerendszer fejlesztése a város történeti magjában, Ófaluban a 23947 hrsz-ú önkormányzati ingatlant érintő hasznosítás, fejlesztés.				
		4.4. Eurovelo 6 kerékpárút folytatása Az Eurovelo 6 kerékpárút meglévő érdei szakaszának összekötése Budapest XXII. kerület és Százhalombatta felé.	50	2016-2017	Tervek és program kidolgozása szükséges.	VEKOP 3.2 ill. GINOP 6., átjárhatóság terhére (országos hálózat részeként)
		4.6 Minaret és környezete felújítása, rendezése, új buszforduló kiépítése	400	2018-2020	Tervek kidolgozása szükséges.	-
		4.7 Hamzsabég tér, Római út, Mecset utca rendezése, tervezett török kori emlékek bemutatása,	200	2018-2020	Tervek és program kidolgozása szükséges.	-
		4.8. Kerülő úti pincesor	200	2018-2020	Tervek kidolgozása szükséges.	-
5.	Közig. intézményrendszer fejlesztése	A volt II. Lajos Általános Iskola épületének hasznosítása a közigazgatási intézmény rendszer fejlesztése érdekében. Népfőiskola és felnőtt oktatás helyszínként is hasznosítható.	300	2016-2018	Tervek kidolgozása szükséges.	VEKOP 3.1 – épületenergetikai felújítás
6.		Lovas turisztikai állomás létrehozása ³	100	2018-2020	A terület előkészítése, hatásvizsgálat készítése szükséges	-
7.		Önkormányzati tulajdonú terület hasznosítása (Vizi sport célra) 24605 hrsz-ú ingatlanon pl. csónakház, sporthajó kikötő	270	2018-2020	Tervek kidolgozása szükséges	-
8.		Volt téglagyár területének hasznosítása	500	2016-2020	Ingatlanhasznosítási tan.terv kidolgozása szükséges	VEKOP 1.2

³ A lovas turisztikai állomás számára kiválasztott terület hidrogeológiai „A” védőidomon fekszik. Tervezett projekt megvalósításának feltétele a 123/1997 (VII.18) Korm rendelet 5. melléklete alapján „Környezetvédelmi hatásvizsgálat” készítési igényét írja elő.

2.6.6 Akcióterületi projekt Tisztviselő Telep mikroközpont kialakítása (AT5)

2.6.6.1 Az akcióterület lehatárolása:

Fehérvári út – Velencei út – 18778/1 hrsz-ú terület keleti határa – Mérnök u. – Tanácsos u. – Jegyző u. – Tolmács u. – 18473/12 hrsz-ú terület déli határa – Bp.-Pusztaszabolcs vasútvonal – Páva u. – Pintyőke u. – Fácánkőz u. – Papagáj u

2.6.6.2 Célja, indokoltsága:

2.6.6.3 Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:

1.1 ; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2

2.6.6.4 Előzmények:

Az akcióterületen a korábban épült sportcsarnok és uszoda épületét megvásárolta az önkormányzat, így megnyitott a sportlétesítmény. A Batthyány iskolában tornacsarnok fejlesztést végzett az önkormányzat.

2.6.6.5 Tulajdonviszonyok

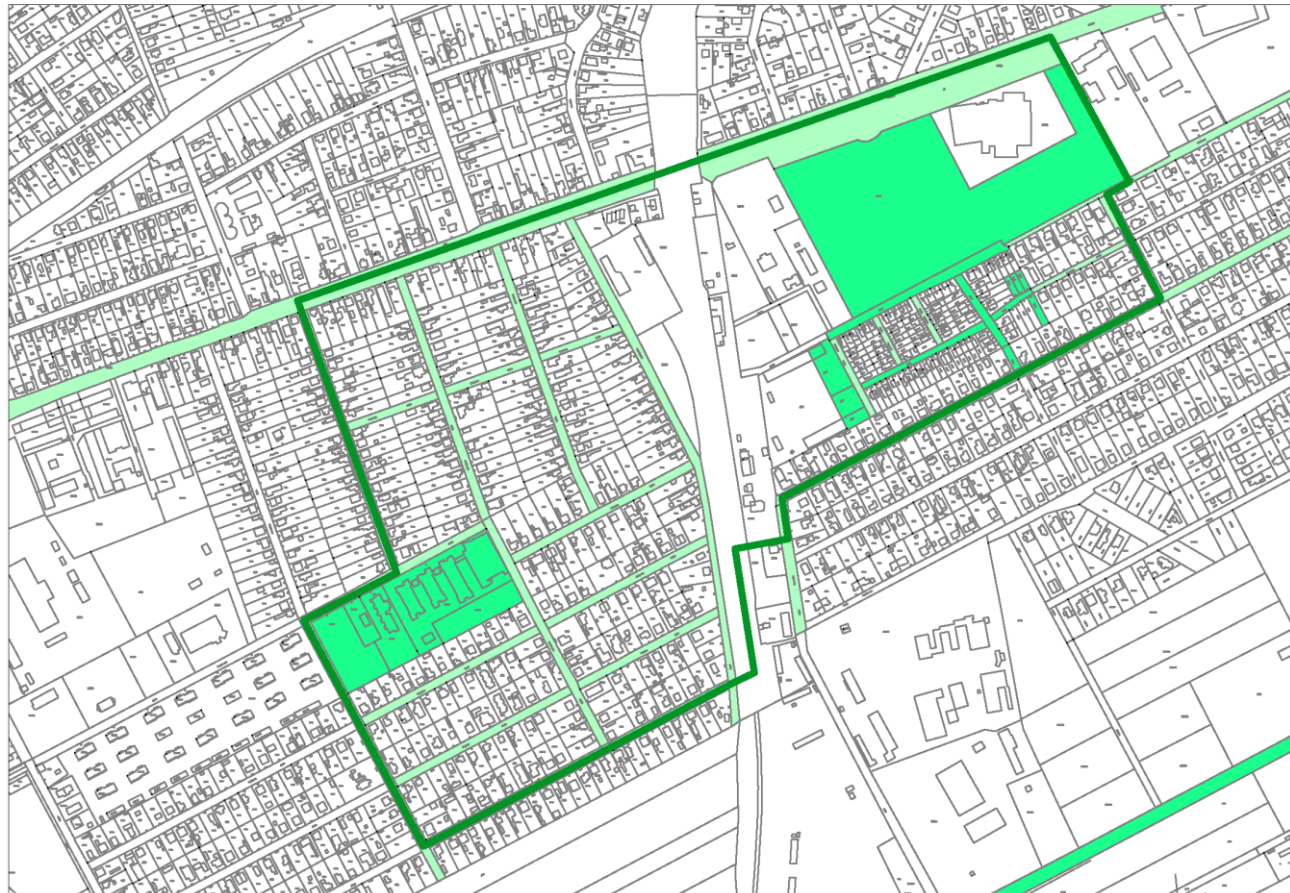
Önkormányzati tulajdonú ingatlanok

Nem közterületi ingatlan:

18223/1, 18223/2, 18223/5, 18223/6,
18223/7, 18778/1, 24720, 18776, 18756,
18755, 24695, 24640, 18737, 24632, 24633,
24629, 24630, 24631

Közterületi ingatlan:

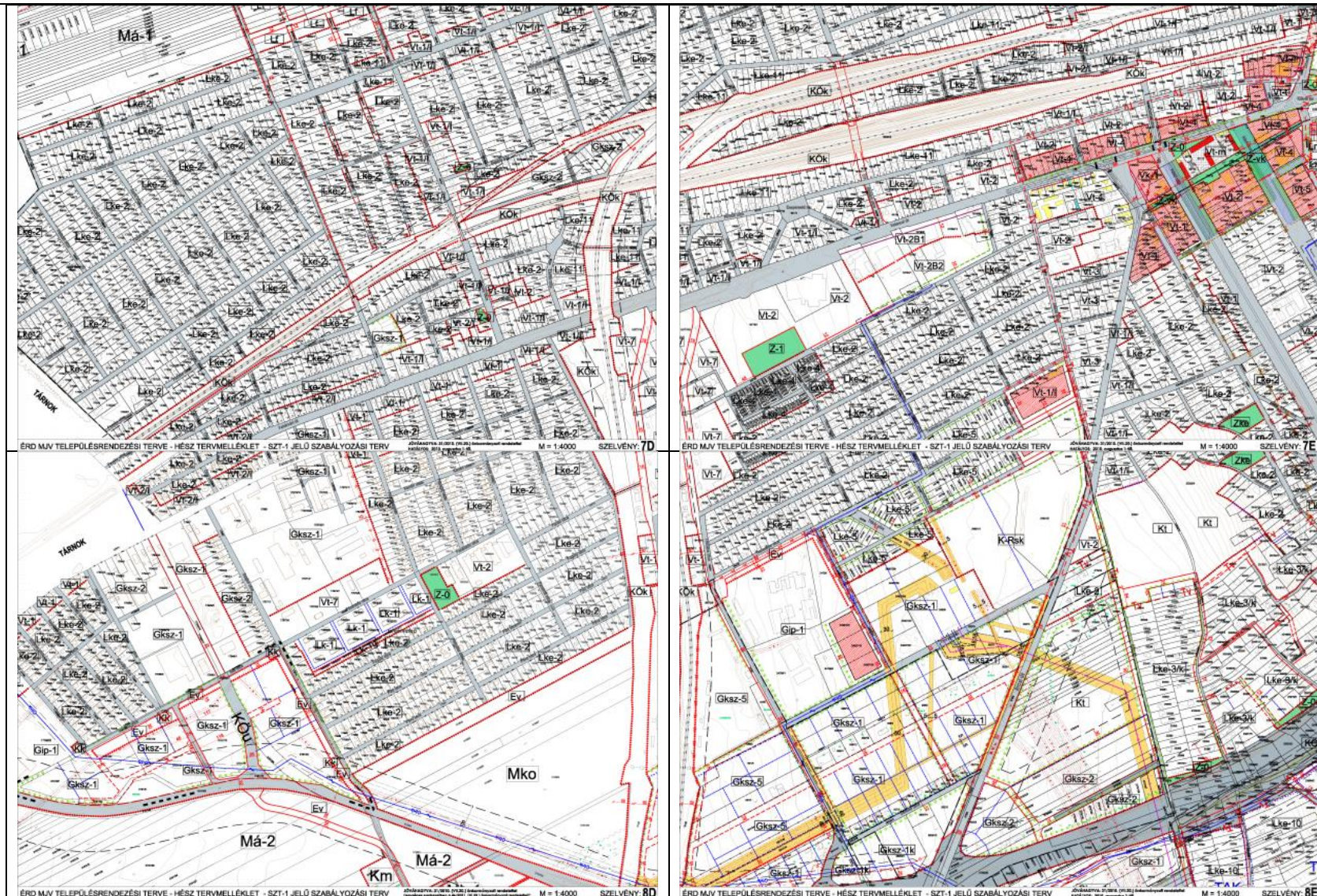
18893/2, 18817, 18724, 18763, 18638, 24658,
24676, 24719, 18474, 18312, 18289, 18472,
18096, 18263, 18237, 18332, 18331, 18353,
18378, 18174, 18199, 18221, 18406, 18428,
18446, 18222, 17777

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

■ Közterületi ingatlan ■ Nem közterületi ingatlan

Önkormányzati tulajdonú ingatlanok Tisztviselő telep mikroközpont kialakítása

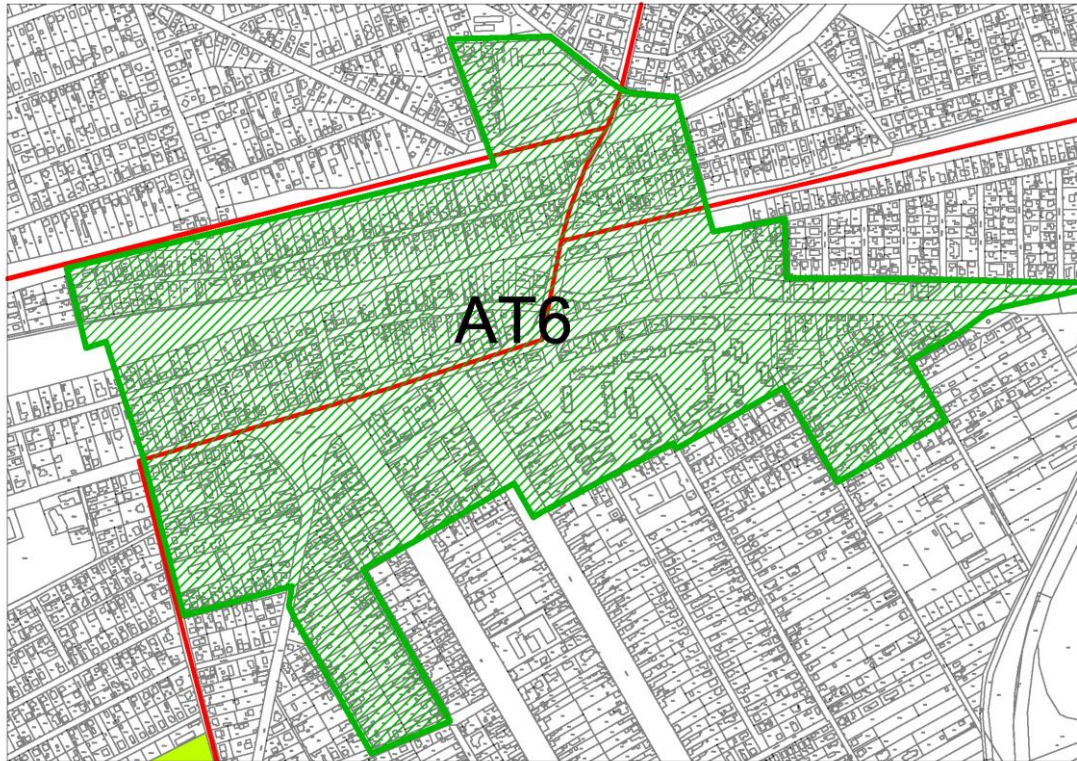

2.6.6.6 Az akcióterületen hatályos szabályozási terve

2.6.6.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)

	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Kapcsolódás a VEKOP-hoz
1.	Városi uszoda, sport- és rendezvény csarnok fejlesztése	A már üzemelő uszodában, a versenyek rendezéséhez szükséges elemek beszerzése, beépítése.	100	2015-2017	-	VEKOP 4.3 CLLD
2.	Sportkomplexum létrehozása a Velencei úton	18778/1 hrsz-ú ingatlanon sportkomplexum építése, és ehhez kapcsolódó szálláshely-fejlesztés.	3800	2017-2020	Tervek elkészítése szükséges.	Egyes elemei 4.3 CLLD
3.	Batthyány Általános Iskola rekonstrukciója, bővítése	3.1. Az egyik legrégebbi, erősen leromlott infrastruktúrával rendelkező iskola rekonstrukciója, gimnáziumi férőhelyek létesítése. 3.2. „Suli kézilabda utánpótlás program”	1600	2016-2018	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 3.1
4.	Érd Nagyalomás és környezetének fejlesztése	Barnamezős területek rehabilitációja	3500	2017-2020	Tervek elkészítése szükséges.	VEKOP 4.2
5.	Tolmács utca kiepítése, kapcsolódása a Velencei úthoz	A szerkezeti tervben rögzített út kiepítése	1400	2016-2018	Engedélyes terv van.	-

2.6.7 Akcióterületi projekt: Az Érdi Városközpont akcióterülete (AT6)

Az akcióterület elhelyezkedése

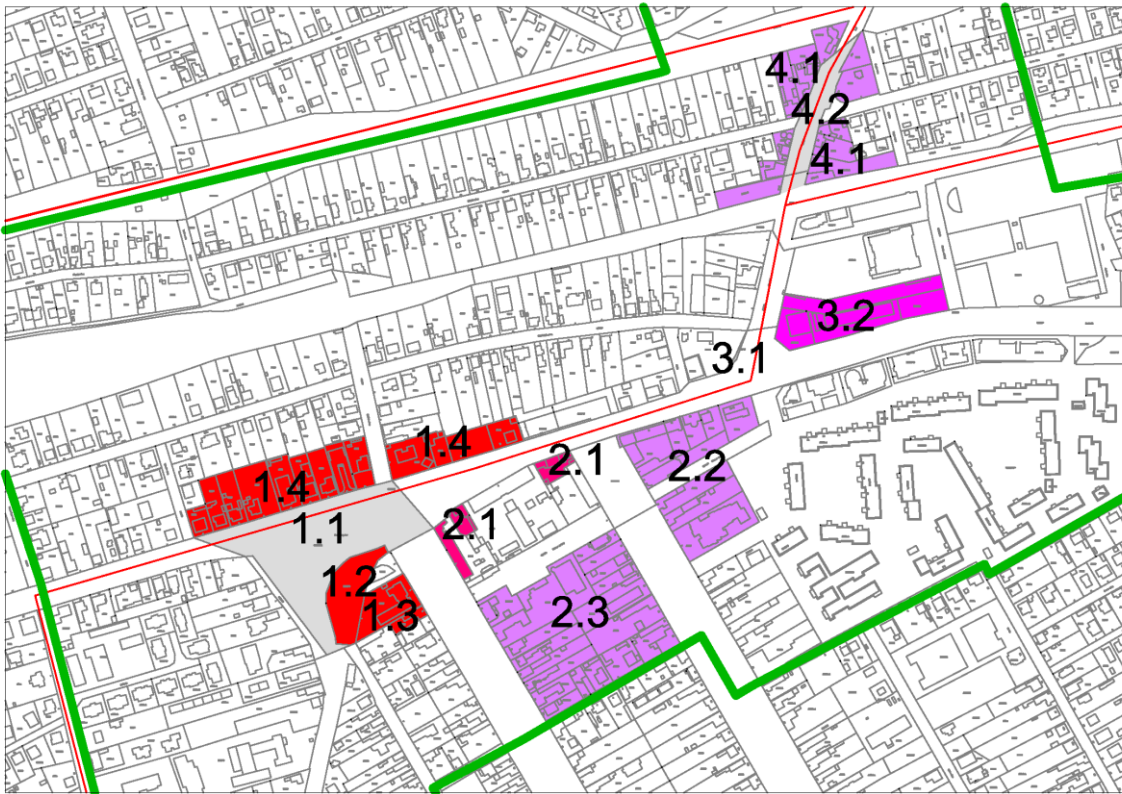
2.6.7.1 Az akcióterületi projekt lehatárolása:

Bp.-Pusztaszabolcs vasútvonal – Tompa Mihály u. – Erkel Ferenc u. – Sándor u. – Széchenyi tér – Aba u. (vasút) – Marcella u. – Bp.-Székesfehérvár vasútvonal – Ágnes u. – Angyalka u. – Ágota u. – Budai út – Paula u. – Elvira u. – Eszter u. – Éva u. – Emma u. – Edit u. – Alsó u. – Katalin u. – Ilona u. – Karolina u. – Irén u. – Ercsi út – Jegyző u. – Intéző u. – Elnök (Koncz Imre) u. – Bp.-Székesfehérvár vasútvonal – Fogalmazó u.

2.6.7.2 Előzmények:

Speciális helyzetben lévő akcióterület, mely több városrész találkozásánál található.

A „Városközpont fejlesztése” akcióterület Érd MJV 2008-as IVS-ben is megtalálható. Az önkormányzat megbízásából 2008. júniusában Elő-Akcióterületi Terv készült a Városközpont integrált funkcióbővítő fejlesztésére. (Ecorys Kft.) Az akcióterületen 2008 óta számos projektelem megvalósult. Megtörtént a városközpont rehabilitáció keretében a sétány, aluljáró, főtér Városi Galéria Zenei könyvtár kialakítása, Református templom bővítése, Magyar Földrajzi Múzeum és kapcsolódó épületeinek felújítása. A korábbi tervekhez képest új projekt elemek az akciótervben: új igazgatási központlétrehozása.

Az akcióterület projekt elemei

2.6.7.3 **Az akció célja, indokoltsága:**

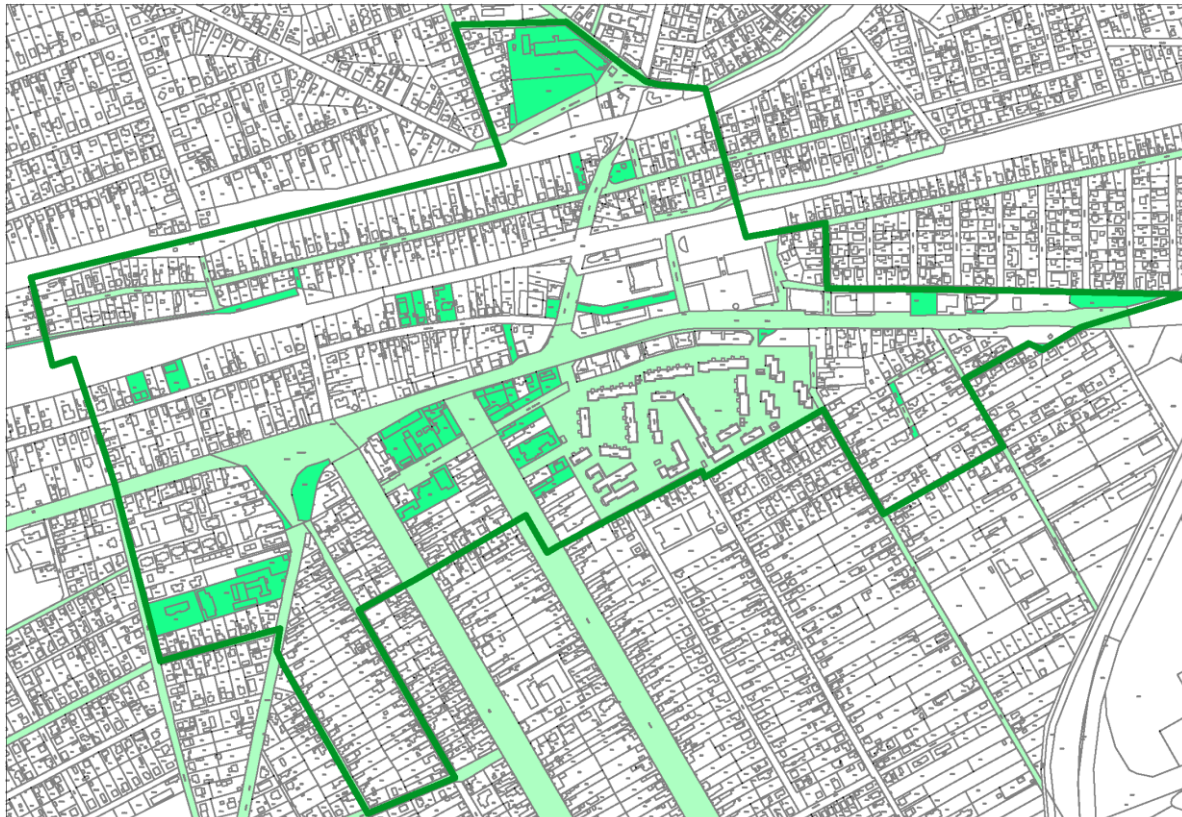
A köz- és magánszereplők közös teherviselésével, az önkormányzat, ill. szervezeteinek koordinációjával a Városközpont megújítása, zsúfoltságának enyhítése, funkcióinak bővítése és a városkép egységesebbé tétele.

Forgalomcsillapított zónák kijelölése. A településkép, a történeti fejlődés során létrejött utca-, tér- illetve tömbstruktúra, a beépítés helyi karakterének megőrzése, a rehabilitációs szemlélet kell, hogy meghatározó legyen az új fejlesztések során is.

A belváros vonzóvá tétele a befektetők és az idegenforgalom számára. A belváros rehabilitációjával a települési központ közösségi életet szervező, igazgatási, üzleti, bevásárló, valamint gazdasági szerepének visszaállítása, illetve erősítése a cél. A településközpont hagyományos szerepkörének visszaszerzése érdekében a közterületek humanizálása, a gyalogosmozgások és a gépjárműforgalom konfliktusainak feloldása is fontos feladat.

2.6.7.4 **Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:**

1.1 ; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 2.1; 2.3; 2.4; 3.1; 3.2

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen

■ Közterületi ingatlan ■ Nem közterületi ingatlan

2.6.7.5 Tulajdonviszonyok

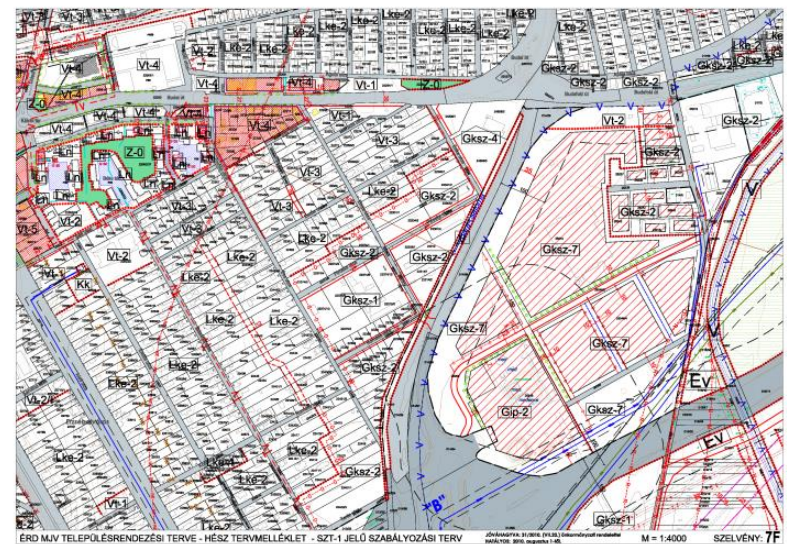
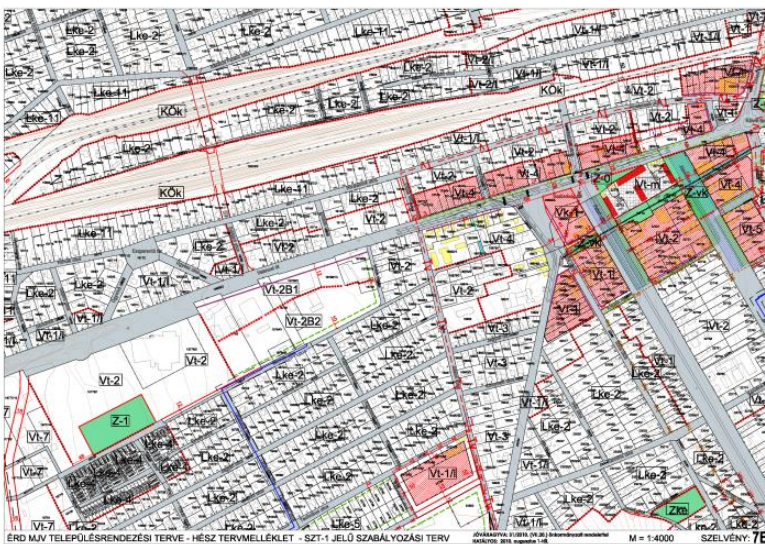
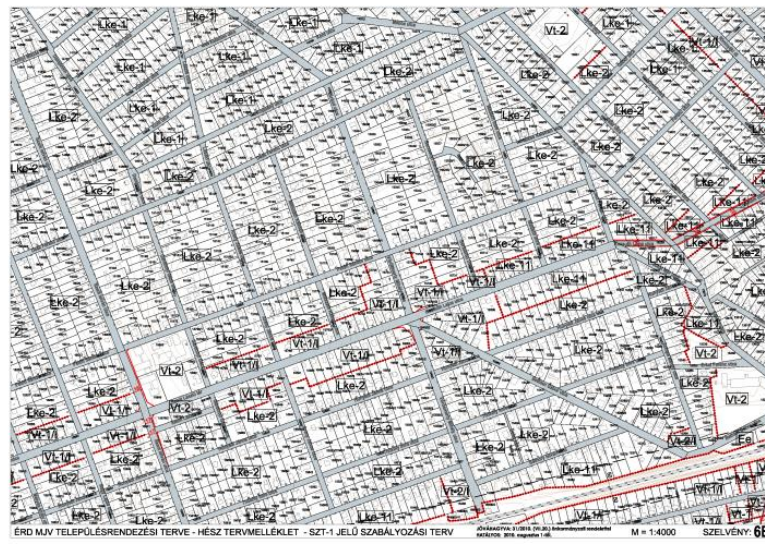
Önkormányzati tulajdonú ingatlanok

Nem közterületi ingatlan:

18869, 18870/1, 18870/2, 18892/2, 18893/4, 19221, 19225/1, 22721, 22713, 22712, 22711/1, 22561, 22562, 22563, 22558, 22559, 22565, 22567, 22568/2, 22569, 19023/3, 19016, 19270, 19271, 19273, 18975, 19001, 18987, 21472, 15253/2, 15253/4, 15253/3, 19283/1, 22081/4, 19260, 22552/39, 22258, 22261/2, 22338/2, 22345/1, 22276, 22260

Közterületi ingatlan:

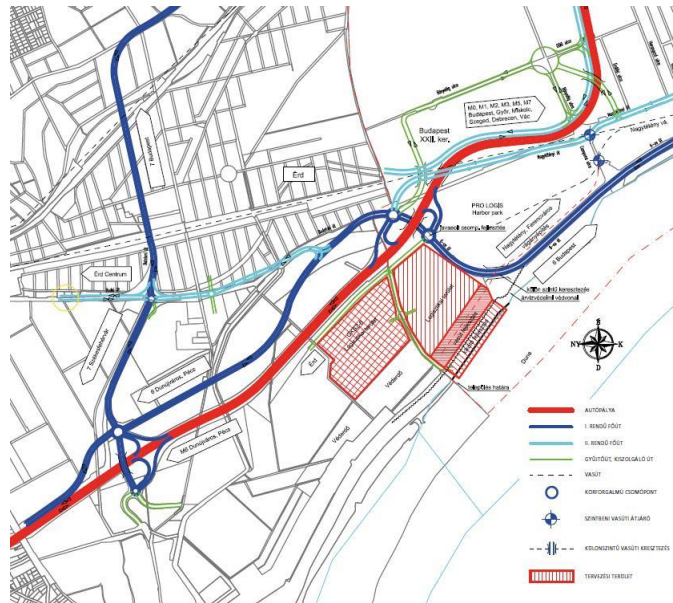
15252, 15251, 15264, 13608/1, 13610, 13608/2, 18937/6, 18951, 18989, 19287, 21473, 21470, 21480, 21524, 21487, 21464, 21458, 21493, 21523, 19023/1, 18893/2, 18893/3, 22263, 19285, 22081/2, 22251, 22082/1, 22256, 22242, 22259, 18818, 18857, 23043, 23009, 23044, 22960, 22924, 22905, 22716, 22710/1, 22710/2, 22736, 22924, 22564, 22552/37, 22574, 22503, 22510, 22408, 22359, 22315, 22343/1, 22335, 22271

2.6.7.6 Az akcióterületen hatályos szabályozási terv

2.6.7.7 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT6)						
	Projekt neve	Projekt rövid leírása, projekt elemei	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.	Szabadság tér projekt		3000	2015-2020	Tervek készítése szükséges	VEKOP 4.3 (CLLD)
	Új rendőrségi épület építése, új igazgatási központ létrehozása, kulturális és közösségi kiskereskedelmi és szolgáltató létesítmények kialakítása, a közterületek és a park rehabilitációjának folytatása. Állandó orvosi ügyelet mellé mentőszolgálat kialakítása	1.1 Közterület, közlekedési csomópont átalakítása				-
		1.2 Közintézmény, irodaház kialakítása a Szabadság téren				-
		1.3 Új közigazgatási központ, rendőrségi épület építése, sétány kiépítésének folytatása, (bíróház, ügyészség, országos jelentőségű kulturális és oktatási funkciójú intézmények (múzeumok), kormányhivatal elhelyezése)			A rendőrség épülete tervezés és közbeszerzés alatt van.	-
		1.4 Iroda/kereskedelem, vendéglátás kialakítása			Tervek készítése szükséges	-
2.	Budai úti kulturális és igazgatási tömb kialakítása		1000	2016-2020	Tervek készítése szükséges	
		2.1 Magyar Földrajzi Múzeum kapcsolódó épületeinek (22714, 22711/1, 22715 hrsz-ú területeken található épületek) rekonstrukciója	300			-
		2.2 Budai u- Alsó utca-Béke tér tömbjének új funkciókkal való megtöltése	200			VEKOP 4.2
		2.3 Alsó u. 6. –Alsó u.10. – Felső u. 13. – Felső u. 11. tömb rehabilitációja és hasznosítása	500			VEKOP 4.2
3.	Kálvin tér projekt		4090	2016-2020	Tervek készítése szükséges	
		3.1 Kálvin tér kialakítása	90			
		3.2 Volt Volánbusz pályaudvar helyén magánberuházás	4000			
4.	Mária utca-Alispán u projekt		1200	2016-2020	Tervek készítése szükséges	
		4.1 Aluljáró, sétálóutca menti épületek felújítása, átalakítása	900			VEKOP 3.1
		4.2 Sétány kialakítása, gyalogos aluljáró kiváltása	300			-

2.6.8 Akcióterületi projekt: DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása (AT7)

Tervezett vasúti, közúti hálózatok
Forrás: Közlekedés Kft.

Tervezett Intermodális Logisztikai Központ helyszínrajza, a végső kiépítés fázisában
Forrás: Artonic Design

2.6.8.1 Az akcióterületi projekt lehatárolása:

A fejlesztési terület a Duna partjának közelében, az M6-os autópálya és a 6-os számú közlekedési út csomópontja mellett, az M0 autópálya, valamint vasútvonalak közelében található. A terület lehatárolása a Budapest XXII. Kerület alá tartozó 0238025/8 és a 232330, valamint Érd 024/20 hrsz-ú területeit foglalja magába.

2.6.8.2 Célja, indoklottsága:

A kontinens belső területén, Budapest határában egy, a gazdaságosabb és környezetkímélőbb vízi szállításra alkalmas, átrakodó, déli logisztikai bázis kiépítése a TEN folyosók találkozásánál. Ennek térségi szerepe kiemelkedő lehet, kihasználva a földrajzi-szállítási adottságait.

2.6.8.3 Illeszkedés a középtávú stratégiai célokhoz:

1.1 ; 1.3; 1.4; 2.1; 2.2;2.3; 2.4;

2.6.8.4 A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT7)

	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.	DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása	A Duna Intermodális Logisztikai Központ projekt Érd és Budapest XXII. kerület határán a rendkívül kedvező közlekedéslogisztikai elhelyezkedési potenciál kiaknázására épülő új trimodális logisztikai központ. - Logisztikai kiszolgáló terület kialakítása: logisztikai feladatokat ellátni képes, kiváló infrastruktúrával rendelkező raktárak és a hozzátartozó egyéb irodahelyiségek kialakítása - Vasúti rakodó terület kialakítása: a konténerek és egyéb áruk szállításának vasúti kiszolgálása miatt kialakítandó rakodó vasúti állomás, a Budapest-Székesfehérvár vasútvonalhoz csatlakozó iparvágánnyal. - Folyami kikötő terminálok kialakítása: három hajóállással (ömlesztett, konténer, darabáru) rendelkező nyíltvízi rakodó kikötő kialakítása a part mentén a hozzátartozó kikötői terminállal.	Az intermodális terminál infrastruktúrájának teljes kiépítése 11-13 Mrd Ft, a területen kialakítható raktárak és terminálok felépítményi fejlesztéséhez 16-19 Mrd Ft vállalkozó beruházás várható.	2015-2020	Megvalósíthatósági tanulmány készült.	VEKOP 1.2, IKOP 2

Az akcióterület a vízmű kutak hidrogeológiai „A” védőidomán fekszik. A 123/1997 (VII.18.) Korm rendelet 5. melléklete alapján a projekt megvalósításának feltétele „Környezetvédelmi hatástanulmány” készítése. A terület ellátására a teljes közműellátást ki kell építeni. A csapadékvíz elvezetésére zárt csapadékvíz elvezető hálózatot kell kiépíteni. A csapadékvíz Dunába vezetése előtt hordalék- és olajfogó műtárgy elhelyezéséről gondoskodni kell, továbbá a vízbevezetés lehetőségét árhullám levonulásának idején is meg kell oldani. (árvízi átemelő létesítésével.)

Az akcióterület Budapest XXII. kerülethez kapcsolódása miatt, indolokt Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése, mivel az ott érintett terület szintén része a Natura 2000 hálózatnak és az országos ökológiai hálózatnak is.

2.7 A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve, ütemezése

2.7.1 Parkvárosi alközpont fejlesztése - Kulcsprojekt (AT1)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve	Indikatív keretösszeg (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Parkvárosi alközpont fejlesztése - Kulcsprojekt	1. Bem téri óvoda régi szárnyának felújítása	0,257							
	2. Teleki Sámuel Oktatási centrum rekonstrukciója	1,6							
	3. M7-es lehajtó és kapcsolódó útvonalak átépítése	1,5							
	4. Bem tér szolgáltatóház, közterület kialakítása	0,2							
	5. Bem téri Községi Kulturális Központ	0,4							
	6. Templom felújítása	0,03							
	7. Akcióterületen belüli úthálózat szilárd burkolattal való ellátása, tervezett „eltolt” csomópont kiépítése	0,2							
	8. Bevásárlóközpont az M7-es lehajtó mellett	0,7							
	9. Bevásárlóközpont az M7-es lehajtó mellett	5							
Összesen		9,887							

2.7.2 Érdligeti alközpont fejlesztése (AT2)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve	Indikatív keretösszeg (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Érdligeti alközpont fejlesztése	1. Érdligeti alközpont fejlesztése II.	1,5							
	2. Érdligeti alközpont fejlesztése I.	1,8							
Összesen		3,3							

2.7.3 Egészségügyi szociális központ a Tárnoki úton (AT3)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve	Indikatív keretösszege (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Egészségügyi szociális központ a Tárnoki úton	1. Egészségügyi szociális központ a Tárnoki úton	0,65							
Összesen		0,65							

2.7.4 Érd-Ófalu Minaret környezetének rehabilitációja (AT4)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve		Indikatív keretösszege (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Érd-Ófalu Minaret környezetének rehabilitációja	1.	Közösségi, szolgáltató központ kialakítása	0,5							
	2.	Komplex Ökoturisztikai fejlesztés Érd Ófaluban	0,38							
	3.	Termálturisztikai fejlesztések Érd Ófaluban	0,5							
	4.	Kulturális örökségvédelmi program Érd Ófaluban	3,75							
	5.	Közigazgatási intézményrendszer fejlesztése	0,3							
	6.	Lovas turisztikai állomás létrehozása	0,1							
	7.	Önkormányzati tulajdonú terület hasznosítása (Vizi sport célra) 24605 hrsz-ú ingatlanon pl. csónakház, sporthajó kikötő	0,27							
	8.	Volt téglagyár területének hasznosítása, a terület megszerzése	0,5							
Összesen			6,3							

2.7.5 Tisztviselőtelep mikroközpont kialakítása (AT5)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve		Indikatív keretösszege (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tisztviselőtelep mikro központ kialakítása	1.	Városi uszoda, sport- és rendezvénycsarnok fejlesztése	0,1							
	2.	Sportkomplexum létrehozása a Velencei úton	3,8							
	3.	Batthyány Általános Iskola rekonstrukciója, bővítése	1,6							
	4.	Érd Nagyállomás és környezetének fejlesztése	3,5							

	5.	Tolmács utca kiepítése, kapcsolódása a Velencei úthoz	1,4							
Összesen			10,4							

2.7.6 A „Városcsözpont akcióterület” fejlesztése (AT6)

Akcióterület megnevezése	Projekt elem neve		Indikatív keretösszeg e (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A „Városcsözpont akcióterület” fejlesztése	1.	Szabadság tér projekt	3							
	2.	Budai úti kulturális és igazgatási tömb kialakítása	1							
	3.	Kálvin tér projekt	4,09							
	4.	Mária utca-Alispán u projekt	1,2							
Összesen			9,29							

2.7.7 DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása (AT7)

Akcióterület megnevezés e	Projekt elem neve		Indikatív keretösszege (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A külterületet érintő beavatkozások	1.	DILK-Duna Intermodális Logisztikai Központ kialakítása	Az intermodális terminál infrastruktúrájának teljes kiépítése 11-13 Mrd Ft, a területen kialakítható raktárak és terminálok kiépítése 16-19 Mrd Ft között							
Összesen			32							

2.8 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések - Pontszerű beavatkozások

2.8.1 Parkváros városrészt érintő „Pontszerű” beavatkozások:

Központ/stratégiai cél illeszkedés	Projektcsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.1 1.2 2.4 3.1 3.2	P1 Honvédségi terület hasznosítása	A Sós-kúti honvédségi terület hasznosítása	40 ha volt honvédségi, és mezőgazdasági terület Érd irányából történő fejlesztése lehetséges a természetvédelmi szempontokat figyelembe véve. Rekreációs és intézményi fejlesztések	A fejleszthető terület Érd kertvárosias lakóterületével közvetlenül határos. Egy zöldbe ágyazott rekreációs, vagy intézményi fejlesztés mindkét településnek haszonnal járna	2000	2018- 2020	Tervek készítése szükséges	-
1.3 2.4 3.2	P2 Fundoklia tér rendezése	Fundoklia tér közterületének rendezése	A kalotaszegi-Lőcsei- Szigetvári-Szovátai- Somogyvári-Csurgói- Cserhalmi utak találkozásánál közösségi tér és kereskedelmi-szolgáltató funkciók telepítése	A Fundoklia tér jelenleg egy közlekedési csomópont. A tértől Nyugatra eső városrész Érd egyik legdinamikusabban fejlődő része (hasonló az M7 fölötti részhez), fiatal lakossággal, egyre inkább kialakuló városrészi tudattal ("Dombos Parkváros"). Ennek a területnek szüksége van egy jól átgondolt, közösség-vezérelt tér-kialakítására.	500	2015- 2016	Tervek készítése szükséges (lakosság bevonása a tervezésbe)	VEKOP 4.3 (CLLD)
2.4 3.2	P3 Favágó utcai önkormányzati tulajdonú terület fejlesztése	Napközis tábor rekreációs fejlesztése. (HRSZ: 732-738)	Önkormányzati tulajdonú területen jelenleg működő napközis tábor felújítása új funkciókkal való bővítése. (rekreációs fejlesztések, szállás funkciók, edzőtáborok kialakítására alkalmas épületek kiépítése)	A településen szálláshelyek számának bővítése szükséges, a sportélet további fejlesztése érdekében edzőtáborozásra alkalmas területek kialakítása indokolt.	200	2018- 2020	Tervek szükségese k.	

2.8.2 Ófalu-Újfalu városrészt érintő Ponszerű beavatkozások:

Középtávú/stratégiai cél illeszkedés	Projektsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokoltsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
2.1 2.3	P5 Mezőgazdasági területekhez kapcsolható fejlesztések, szociális gazdaság fejlesztése	Érdi Nagybari Piac kialakítása	A Duna partjának közelében, az M6-os autópálya és a 6-os számú közlekedési út csomópontja mellett, az M0 autópálya, valamint vasútvonalak közelében található terület kiválóan alkalmas arra, hogy az ország Ny-i részét és a fővárost ellátó Nagybari Piac kerüljön itt kialakítása. A terület feltárása: A város jelenleg hatályos települészerkezeti terve tartalmazza azt az új helyi gyűjtőút nyomvonalat, melynek megépítésével feltárhatóná válik a tervezett: • Érdi Nagybari piac (P5), • a Tepecs Területén kilakítandó Ipari Park (P8), • a tervezett DILK (AT7) területe. A kiépítendő útszakasz hossza Érd közig területén 1100m, pályaszélesség 7.0m	A kiváló közlekedési lehetőségekkel rendelkező terület, logisztikai szempontból ideális helyen fekszik az ország nyugati felét és a fővárost ellátó nagybari zöldség- és gyümölcs piac kialakítására. Érden nagy hagyománya van a barack és meggy termesztésnek, ezáltal Érd és környéke termelői is könnyebben piachoz juthatnak.	4000 115,5	2018-2020	Tervek készítése szükséges	VEKOP 1.2

2.8.3 A külterületet érintő Pontszerű beavatkozások:

Közeptávú/stratégiai cél illeszkedés	Projektsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
3.1	P4 Helyi önkormányzati közigazgatási alap infrastruktúra javítása	Érd, városi köztemető fejlesztése, bővítése	Az Ercsi út, Júlia út mentén található városi köztemető területéhez kapcsolódó kegyeleti parkban szóróparcella, urnafal kialakítása, Júlia utca túlsó oldalán a temető bővítési terület - ~10 ha - megvásárlása, bővítés, ravatalozó kialakítása.	A lakóterületek által közrezárt, gyakorlatilag telített, ~9,5 ha nagyságú városi temető bővítésére minimális lehetőség van csak, a kapcsolódó kegyeleti parkban "alternatív" temetkezési lehetőségként szóróparcella kialakítását tervezi a város. A temetővel határos Júlia út túlsó oldalán, a jelenleg mezőgazdasági területek megvásárlásával tervezi a város a temető bővítését. A bővítési területet tartalmazza a város hatályos szabályozási terve.	600	2015	Tervek készítése szükséges	-
2.1 2.3	P6 Mezőgazdasági területekhez kapcsolható fejlesztések, szociális gazdaság fejlesztése	Mihálytelepen KKV-k számára kijelölt gazdasági területek vállalkozói falu fejlesztése, inkubátorház kialakítása	Mihálytelepen KKV-k számára kijelölt gazdasági területek "Vállalkozói Falu" fejlesztése, inkubátorház kialakítása, kormányzati decentralizáció lehetséges célterülete	Az M6 autópálya Érdi tető csomópontjának közelében, a pusztaszabolcsi vasút, 7. sz. elkerülő út, Ercsi út által határolt térségben kijelölt gazdaságfejlesztési terület a kiváló közlekedési kapcsolatokat kihasználva alkalmas "vállalkozói falu" kialakítására. A terület elsősorban azon kis- és középvállalatok számára ideális, akik nehezen tudják felvállalni az egyéni telephely kialakításának költségeit, ill. amelyek zavaró tevékenységükkel "kiszorulnak" a város nagy kiterjedésű kertvárosi	700	2018- 2020	Tervek készítése szükséges	VEKOP 1.2

[illegible]

			települészerkezeti terve tartalmazza azt az új helyi gyűjtőút nyomvonalat, melynek megépítésével feltárhatóvá válik a tervezett: • Érdi Nagybani piac (P5), • a Tepecs Területén kialakítandó Ipari Park (P8), • a tervezett DILK (AT7) területe. A kiépítendő útszakasz hossza Érd közig területén 1100m, pályaszélesség 7.0m					
--	--	--	--	--	--	--	--	--

A tervezett Ipari Park Kialakítása a „Tepecs” területén a vízmű kutak hidrogeológiai „A” védőidomán fekszik. A 123/1997 (VII.18.) Korm rendelet 5. melléklete alapján a projekt megvalósításának feltétele „Környezetvédelmi hatástanulmány” készítése. A terület ellátására a teljes közműellátást ki kell építeni. A csapadékvíz elvezetésére zárt csapadékvíz elvezető hálózatot kell kiépíteni. A csapadékvíz Dunába vezetése előtt hordalék- és olajfogó műtárgy elhelyezéséről gondoskodni kell, továbbá a vízbevezetés lehetőségét árhullám levonulásának idején is meg kell oldani. (árvízi átemelő létesítésével.)

2.9 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések - Hálózatos projektek

2.9.1 „A” típusú hálózatos projektek⁴

2.9.1.1 Parkváros városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

Középtávú stratégiai cél illeszkedés	Projektsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokolttsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.1 1.2 1.5 3.1 3.2	O1 Oktatási alapintézmények fejlesztésének és építésének középfokú oktatás alapjainak megteremtése	Óvodafejlesztés Érd, Darukezelő utcában	Óvodafejlesztés - alternatív megoldásként meglévő épület- hasznosításával. Az érintett terület nagysága ~2,7 ha. önkormányzati terület. A fejlesztés helyszíne: Darukezelő u.-Fuvaros u.-Fűtő u.-Csiszoló u.-Gépész u.	Érd M7 autópályán túli részén nagyon sok "fiatal" kisgyermekes család él. A területen megoldatlan a bölcsődei-óvodai-iskolai ellátás. A tervezett óvodafejlesztés - mely a rendelkezésre álló területen bölcsődei, iskolai fejlesztéssel is párosulhat - az ott élők ellátását szolgálja. A megvalósításba esetleg egyház is bevonható.	400	2017-2019	Tervek készítése szükséges.	VEKOP 4.1.
1.1 1.2 3.1 3.2	E1 Egészségügyi alapellátás intézményeinek fejlesztése	Egészségház kialakítása Fenyves Parkvárosban	Új háziiorvosi rendelőket, gyógyszerterázt, védőnői szolgálatot magába foglaló Egészségház kialakítása Érd Fenyves Parkváros részén.	Érd M7-es autópályától É-ra eső részén kb. 5.000 ember ellátására indokolt egy új háziiorvosi rendelőket is magába foglaló Egészségház kialakítása.	300	2017-2019	Tervek készítése szükséges	5.3 kizárólag „soft” projekttel em
1.1 1.2 3.1 3.2	T1 Egészség megőrzéshez, tömegsporthoz köthető és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló fejlesztések	Parkvárosi sportcentrum kialakítása	Az érdi volt katonai Lőtér ingatlanfejlesztője által ingyenesen átadandó és nyomán várhatóan az Érdi önkormányzat tulajdonába kerülő területen Sportcentrum kialakítása.	Fenyves Parkváros és Parkváros M7 alatti kertvárosias részein élőknek egy igényes, egészséges és mozgásban gazdag életmódot lehetővé tevő fejlesztés megvalósítása mintegy 40.000 embert érinthet.	1200	2018-2020	Tervek készítése szükséges	5.3 kizárólag „soft” projekttel em

⁴ azok a projektek, melyek területileg jól lehatárolható a városban több városrészen is előforduló, azonos jellegű projektelemeket tartalmaznak. Városrészenkénti térképi ábrázolásuk is lehetséges

2.9.1.2 Érdliget városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

Középtávú stratégiai cél illeszkedés	Projektsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokolttsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.1 1.5 3.1 3.2	O2 Oktatási alapintézmények fejlesztésének és építésének középfokú oktatás alapjainak megteremtése	Diósdai úti óvoda fejlesztése	Óvodai férőhely- és kapacitás-bővítés, lehetőség szerint új óvoda építése.	A népesség növekvő száma indokoltá tette új óvoda építését, óvodai férőhelyek bővítését a városrészben.	360	2016-2017	Engedélyezési terv készült.	VEKOP 4.1

2.9.1.3 Tusculanum városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:

Középtávú stratégiai cél illeszkedés	Projektsomag neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokolttsága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.1 1.2 1.5 2.3 3.1 3.2	E2 Egészségügyi alapellátás intézményeinek fejlesztése	Bölömbika utcai egészségház fejlesztése	A meglévő Bölömbika utcai leromlott műszaki állapotú háziorvosi rendelőknek otthont adó épület felhasználásával Érd Újtelep és Sasváros területeinek ellátására létrehozandó Egészségházban történik majd ez egészségügyi alapellátás.	A kertvárosias környezetben elvárás a megfelelő minőségű egészségügyi alapellátó infrastruktúra biztosítása.	240	2015-2016	Tervek készítése szükséges	VEKOP 5.3 – ESZA típusú elemek

2.9.1.4 **Tisztviselő telep városrészt érintő „A” típusú Hálózatos projektek:**

Középtávú stratégiai cél illeszkedés	Projektcsoport neve	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokoltága	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka	Lehetséges OP kapcsolódás
1.1 1.2 3.1 3.2	T2 Egészség megőrzéshez, tömegsporthoz köthető és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló fejlesztések	Ercsi úti Sportcentrum továbbfejlesztése, pályák építése	Ercsi úti Sportcentrum továbbfejlesztése, pályák építése	A kertvárosias környezetben elvárás a megfelelő minőségű egészségügyi alapellátó infrastruktúra biztosítása.	1800	2017- 2020	Tervek készítése szükséges	VEKOP 5.3 – ESZA- típusú elemek

2.9.2 „B” típusú Hálózatos projektek

„B” típusú hálózatos projekt: több városrészt, vagy akár a város teljes területét érintő hálózatos projektek, melyek területi lehatárolása nem, vagy csak nehezen értelmezhető, így városrészi térképeken nem kerül bemutatásra.

	Központú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ⁵
B1.	1.2 1.3 1.5	Klímaváltozásra való felkészülés	Vízgazdálkodási rendszer tovább fejlesztése, záportározók építése	A vízgazdálkodási rendszer részeként a város fő vízgyűjtőin szükséges olyan záportározók építése, amelyek a területen tartják a vizet és szükségtelené teszik a nagy kapacitású elvezető rendszerek építését. Lehetséges helyszínek. Papi Földek (Érdliget), Tárnoki út-Kolozsvári út, Sulák patak mentén (Ófalu)	A klímaváltozás nyomán az egyre gyakoribb extrém időjárási viszonyok közt a hirtelen lezúduló vizek károkat okozhatnak az épített környezetben, továbbá a száraz időszakokban hatalmas (pénzügyi) erőforrásokat igényel az öntözéshez szükséges víz eljuttatása a magasban fekvő parkvárosi részekhez. A kialakítandó záportározók a vígazdálkodási funkciókon túlmenően turisztikai célokat is szolgálhatnak.	Elvi vízjogi létesítési engedély	2018- 2020	1200	KEHOP 1.

⁵ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Közeptávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ⁶
B2.	1.2 1.3 1.5	Vízgazdálkodás javítása	Érdi vízvezetési rendszerének továbbfejlesztése II. ütem	Érd több városrészében a csapadékvíz elvezetésének megoldatlansága minden évben súlyosan károsítja az úthálózatot, mostanra már a magáningatlanoknál is gondot okoz. A csapadékvíz Érd területén több helyen forrás formájában tör a felszínre. Szabályozott elvezetés hiányában, környezetében nagy területet áztat át. A kisebb-nagyobb dombokkal, völgyekkel tagolt kistérségi tájon a mélyebben fekvő településrészek, illetve települések számítanak a felszíni vízvezetés szempontjából a legkényesebb területeknek. A projekt a város legkritikusabb részein kötné be a meglévő elvezetési rendszerekbe az utcákat, ahol pedig ezt nem lehet, ott szikkasztó árok rendszereket alakítana ki.	A fejlesztési tevékenység célja a település csapadékvíz-elvezető rendszereiben tapasztalható kiépítettségi és működési hiányosságok megszüntetése. Célként fogalmazódik meg annak elérése, hogy a város valamennyi utcájában valamilyen típusú vízvezetési műtárgy, vagy megoldás álljon rendelkezésre, illetve működjön. További cél a feliszapolódott, feltöltődött befogadó vízfolyások medrének eredeti állapotba történő visszaállítása, illetve rendbetétele. Ezzel a patakmedrekben összegyűlő és oda bevezetett felszíni vizek mederbe történő befogadásának a biztosítása, valamint a felszíni vízfolyásokon levonuló árhullámok csúcsvízhozamának csökkentése, a hirtelen felgyülemelő felszíni és csapadékvíz többletek biztonságos módon, megfelelő helyre történő elvezetése.	Tanulmányterv készült a veszélyeztetett területekről.	2015-2020	2500	KEHOP 1.

⁶ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Közeptávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ⁷
B3.	1.2 1.3 1.5	Vízgazdálkodás javítása	Érd-Diósd- Nagytétény vízgazdálkodási projekt	A három települést érintő Sulák Patak, valamint az Érd-Diósd árok rendezése, záportározók építése. A Sulák –patak és mellékágának hossza cca. 12 km	A patak nagy része földárokban, illetve betonlappal megtámasztott földárokban folyik. A meder a szállított vízmenyiség miatt eliszapolódott, oldalfala egyes helyeken beroskadt. Folyamatos üzemeltetése szükséges, mely jelentős költségekkel jár. A nem megfelelően kialakított vízelvezetési rendszer folyamatosan károkat okoz. A három önkormányzat már korábban összefogott annak érdekében, hogy forrást szerezzenek a közös probléma megoldására.			3800	KEHOP 1.

⁷ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Középtávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ⁸
B4.	1.2 1.4 1.5	A város gazdasági területeinek feltárása	A meglévő és majdan megvalósuló egyes makroregionális - vasúti, vízi, közúti - közlekedési elemekhez való kapcsolódások erősítése, ezzel a várostérségben egy fenntartható multimodális közlekedési háló létrehozása	- Dunai áruikötő telepítésének ösztönzése Érd és Budapest határán - A tervezett áruikötő közúti kapcsolatának kiépítése az M6 autópálya és a 6-os út déli csomópontjának körforgalmából - V0 áruszállítási vasútvonal megvalósításának ösztönzése - A meglévő és tervezett vasútvonalak illetve vasúti korridorok város számára való hasznosítása, iparvágány kapcsolatokkal a javasolt kikötő és a gazdasági területek feltárására (vagy Nagytétény vasútállomásról, vagy közvetlen, az M6 autópályával párhuzamos új tehervágánnyal a 40-es vonalon át a V0- ról) - Százhalombatta-Zsámbék közötti útösszeköttetés figyelemmel kísérése - Az M6-os autópálya és a Pusztaszabolcsi vasútvonal közötti tervezett ipari park feltáró útjának, közúti kapcsolatainak kiépítése	A stratégiai cél csak magas minőségű szolgáltatást nyújtó infrastruktúra és kiszámítható elérhetőség, illetve a gazdasági tevékenységek megtelepedésének jó feltételei mellett lehet kiterjedten és hatékonyan érvényesíthető. A városnak tehát egyfelől aktív lobby tevékenységet kell folytatnia a makroszintű közlekedési - elsősorban vízi, másodsorban vasúti – kapcsolatok bővítése érdekében, másfelől meg kell teremtenie azt a területi, szabályozási, feltételrendszert, amely vonzóvá teszi Érdet logisztikai, illetve arra telepedett szolgáltatási, gyártási tevékenységek megtelepedésére, elérve ezzel munkahelyteremtést és a helyi foglalkoztatás lényeges bővülését	Dunai áruikötő –tanulmányterv készült. -V0 – állami fejlesztés, Megvalósítható sági tanulmány készült - Iparvágány kapcsolatok kialakítása: V0 fejlesztés függvényében kidolgozandó Állami fejlesztési projekt	Forráso k függvé nyében 2016- 2020 Állami kompetencia Állami kompetencia	13 000- 17 000 Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető Műszaki tartalom nem ismert	VEKOP 1.2, IKOP 2 Nem releváns – tervidőszakon kívüli Nem releváns – tervidőszakon kívüli

⁸ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Központú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ⁹
B5.	1.2 1.4 1.5	A vonzáskörzettel és a fővárossal való közlekedési kapcsolatok intermodalitás elvén álló fejlesztése	B5/1 A vasúti közlekedésre és Érd négy vasútállomására alapozott regionális közlekedési rendszer létrehozása a főváros és Érd várostérsége közlekedési rendszerei közötti integráció érdekében	- Érd alsó vasútállomás megfelelő színvonalúvá fejlesztésének ösztönzése - Érd felső vasútállomáshoz P+R parkoló, buszmegálló építése - Érd felső vasútállomás autóbusz kapcsolatainak lényeges javítása - Érd alsó és Érd felső vasútállomások között a gyalogos kapcsolatok színvonalának lényeges javítása - Érd vasútállomás előterének rendezése, P+R parkolók létesítése - Érdliget vasútállomás környezeti minőségének javítása, buszforduló létesítése. - A város négy vasútállomását és a város alközpontjait egybekapcsoló belső autóbuszjárat indítása A vasúti és autóbusz közlekedés jelen idejű információs rendszerének és átszállási komfortjának növelése	A dinamikusan fejlődő agglomerációs településeken, amennyiben kiépül a ráhordó hálózat, növekszik az új elővárosi vasút valamint az M4-es metró kihasználtsága.		2014-2020	580 20 11 60 autobusz beszer- zéssel együtt 220	-

⁹ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

72

				eljutási idők lényeges javulására (15 perces sűrűség, 9 perces menetidő Bp. Kelenföldre) – a vonzaskörzet településeiről a közvetlen fővárosi autóbusz járatok rovására az érdi vasútállomásokra történő ráhordás erősítésének ösztönzése	adottságainak kihasználásával létrejön egy új, kiszámítható és környezetbarát hajókapcsolat Érd és a Főváros, illetve más Duna-menti települések között.			Isd B6/2	
B5		Érd regionális kapcsolati szerepköre szolgáltatásainak minőségjavítása	B5/3 Az intermodális szolgáltatások intézményi és infrastrukturális feltételeinek lényeges javítása.	Kapcsolódik városfejlesztési – működtetési projektekhez (A vasútállomásokon, illetve térségeikben városi tevékenységek fejlesztésével, az átszállások „vesztett idejű” tevékenységének kereskedelmi, ügyintézési, vendéglátóipari, stb... szolgáltatások igénybevételi lehetőségével való hasznossá és vonzóvá tétele)				(vállalkozói tevékenységekhez a feltételek megteremtése) 10	

	Központú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokoltsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ¹¹
B6.	1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4	A városi alközpontok és a Duna menti zóna jobb feltárása, összekapcsolása	B6/1 A város egyes terület egységein belül a közlekedési kapcsolatok környezeti, gazdasági sajátosságok szerinti differenciált fejlesztése, az alközpontok és a Duna part időben és eszközben való jobb elérhetőségének biztosítása, a közúthálózat bővítése	- Új autópálya csomópont létesítése az M7 autópálya és a városi úthálózat kapcsolatának bővítése érdekében (Füvaros utca), kapcsolódva a Lőcsei út – Szent István út jelentette új kelet – nyugati tengelyhez,. - A város Duna irányú kapcsolatrendszerének fejlesztése okán új közúti kapcsolat létesítése az M6 autópályával párhuzamosan, annak keleti oldalán, az M6/6-os út déli csomópont és Ófalu, Széles utca között. - Érd-Ófalun menetrendszerinti személyhajó kikötő¹² létesítése a Beliczay-sziget északi végén. - A kikötő közlekedési kapcsolatának biztosítása érdekében a Budafoki út – Balatoni út csomópontból feltáró út és kerékpárút építése, min.100 P+R parkoló és min.50 B+R kerékpár		Tervek kidolgozása szükséges	2014-2020	110 (NIF fejleszt) 115 1500 75	-

¹¹ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

¹² A tervezett személy-hajó kikötőnél a csapadékvíz elvezetését a Duna vízminőség védelmének igényére zárt csapadéksatorna hálózattal kell összegyűjteni és az élővízbe történő bevezetés előtt hordalék- és szénhidrogén fogó műtárgy elhelyezéséről kell gondoskodni. A csapadékvíz Dunába vezetését árhullám levonulás idejére is meg kell oldani (Árvízi átemelő létesítésével.)

				parkoló kiépítése. - Érd-Ófalun a Beliczay-sziget déli vonulatánál tervezett rekreációs-és szabadidős zóna városi szövethez kapcsolásának a funkcióhoz illő minőségjavítása, csillapított közúti kapcsolattal és kerékpárúttal. - A 30/a és 40/a vasútvonalak közötti, városközpont térségi bezárt terület zárvány jellegének feloldása, kapcsolat létesítése a Bethlen G: u., illetve a Melánia utca felől - A30-as és 40-es vasútvonalakatáttelő külön szintű közúti kapcsolatok bővítése, új kelet- nyugati tengely létrehozása (lásd 4-es stratégiai cél). Új közúti kapcsolatok kiépítésénél szükséges a hozzátartozó felszíni vízelvezetések, a megépülő létesítmény közúti világításának kiépítése. (a megépített műtárgyak alatti víz, csapadék és szennyvíz hálózatok átvezetése szükséges.) - A további hiányzó városi gyűjtőút-szakaszok, csomópontok ütemezett kiépítése - Meglévő utak aszfaltozása, teljes keresztmetszetű közterület rendezése, a gyalogosközlekedés, gyalogjárdák minőségjavításával, zöldterületek rendezésével				25 30 280 40 50	
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

	Közeptávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ¹³
B6.		B6/2 A környezetminőség, ennek érdekében a modal-split területileg differenciált, fenntarthatóság szempontú javítása.	A városi autóbusz közlekedés vonzerejének hálózatbővítéssel és minőségjavítással való növelése.	- Érd közösségi közlekedési infrastruktúrájának komplex fejlesztése, beleértve ebbe a városi belső autóbusz hálózatfejlesztésen túl az autóbusz megállók színvonaljavítását, időjárástól való védettségét, valamint az utastájékoztatás rendszerének megteremtését. - City körjárat indítása a városközpont, alközpontok és vasútállomások között. - A vasútállomások térségében az autóbusz kapcsolatok (megállók, fordulók) fejlesztése - Az autóbusz közlekedés járműállomány és telephely ellátási feltételeinek megteremtése.	A stratégiai cél igényli a mai városközponti koncentráció oldását, új városi területek és alközpontok vérkeringésbe kapcsolását, az érintett dunai partszakasz városi rendszerhez illesztését, a közösségi – és kerékpáros közlekedés feltételeinek – a jobb városműködés érdekében való javítását. E cél érdekében szükséges Érd belső közúthálózatának és kerékpáros hálózatának fejlesztése, a meglévő közúthálózat minőségjavítása, a város belső feltáró,- az alközpontokat, fejlesztési területeket, munkahelyi zónákat és vasútállomásokat egybekapcsoló – komplex autóbusz hálózat létrehozása. A városi értékek kiaknázásának különös nagy tartaléka a Duna, illetve a Duna part hasznosítása, amelynek érdekében az egyes partszakaszok funkcióiknak megfelelő közlekedéssel való ellátása, ezzel a város vérkeringésébe kötése, fontos feladat.	Tervdokumentáció kidolgozása szükséges	2014-2020	2500	-

¹³ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

[illegible]

¹⁴ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Középtávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokoltsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-k-hez ¹⁵
B7.	1.2 1.5 2.3	Megújuló energiaforrások hasznosítása	Érdi járási szennyvíziszap- hasznosító központ kialakítása	A megvalósult szennyvízelvezető- és tisztítási rendszerek jelentős mennyiségű szennyvíziszapot termelnek. A projekt ezek feldolgozását tenné lehetővé az Érd MJV Önkormányzat tulajdonában levő volt "Benta telep" területén kialakítandó, újszerű technológiákat alkalmazó központ kialakításával.	EU-s elvárás, hogy a szennyvízelvezető és tisztító rendszereken keletkező, víztelenített szennyvíz iszap kezelése megfelelő módon történjen. Érd, Diósd, Tárnok, Százhalombatta települések vállalták, hogy kidolgozzák a szennyvíziszap koncepciót és meg is valósítják.	Tervezés folyamatban van	2015- 2017	350	KEOP
B8.	1.2 1.3 1.5 2.4	Energiahaté- konyság javítása	Érd közvilágítási infrastruktúr ájának fejlesztése és ezzel együtt a légvezetékek – elektromos, hírközlés – földkábelbe helyezése	Érd dinamikusan fejlődő településen a közvilágítással még el nem látott területek ellátása, a rendszerek kicserélése kisebb energiafogyasztású elemekre.	A közvilágítási rendszer, fejlesztésre szorul, a felhasznált energia mennyiségét csökkenteni kell. A légvezetékek földbe süllyesztése kedvezőbb utcaképet eredményez, és lehetővé válik pl. fasorok telepítése	Kialakítása ütemezetten történik, az átalakítás folyamatos.	2014- 2020	500	-

¹⁵ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Közeptávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indokoltsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-khez ¹⁶
B9.	1.2 1.3 1.5 2.3	Energiahaté- konyság javítása	Érd, Tárnok települések csatlakozása az ercsi ivóvízbázisra	Százhalombattán keresztül lehetőség nyílik az ercsi ivóvízbázisra való csatlakozásra. Ezzel Tárnok és a Mecseki utcai tározón keresztül Érd- Parkváros ivóvíz ellátási költségei csökkennek, az ellátás biztonságossága növekszik.	Az alternatív ivóvíz-ellátási forrás egyrészt olcsóbbá teszi a felhasznált ivóvizet, másrészt az új betáplálással csökkennek az ivóvízhálózat üzemeltetési költségei is.	Terveket elő kell készíteni.	2018- 2020	2500	KEHOP 2.
B10.	1.2 1.3 1.5 2.3	Energiahaté- konyság javítása	Ivóvízhálózat rekonstrukci ója II. ütem	A több évtizedes érdi, diósi, törökbálinti ivóvízhálózat legkritikusabb elemeinek rekonstrukciója, a hálózati veszteségek csökkentése, a működtetéshez használt energia mennyiségének csökkentése, a hálózat üzemeltetési költségek csökkentése.	Az agglomerációs településeken a lakosság szám növekedést nem tudta megfelelő mértékben követni az infrastruktúra fejlesztése. Ezért a jelenlegi lakosság számot kiszolgáló több évtizedes ivóvízhálózaton még mindig nagyok a veszteségek és a következő évtizedben várhatóan tovább fog növekedni a meghibásodások száma és a hálózati veszteség. Ennek megelőzésére és az üzemeltetési költségek csökkentésére jelentős beruházások szükségesek a régi hálózati elemek cseréjére.	Kialakítás ütemezett és folyamatos.	2012- 2020	2500	KEHOP 2.

¹⁶ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

	Középtávú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges kapcsolódás az országos OP-k-hez ¹⁷
B11.		A közterületek minőségének lényeges javítása	A parkolási terhelés csökkentése, a gyalogosfelületek funkcionális és esztétikai elvárásokhoz való igazítása.	- A közterületi parkolás rendezése, szabályozásának továbbfejlesztése, telken belüli parkolók kialakítása, ezzel a közterületek parkolási terhének csökkentése. A közterületek minőségének a „jó városi hely” elvárásai szerinti lényeges javítása	A stratégiai cél megvalósítása az örökölt – eredeti - közlekedési kapcsolatokra szerveződő városközpont mai forgalmi terhelésének csökkentését, normalizálását, a belvárosi környezet lényeges minőségjavítását igényli. Érd mai városközpontja a két országos vasút (30; 40) állomásai és a két országos közút (6; 7) csomópontja mentén alakult ki. Az idők folyamán azonban a város – jórészt az M7 autópálya megépítéséből eredően is – nagy kiterjedéssel szétterülve leszakadt a valamikori központról, de mivel e szétterülést sem a központrendszer, sem az úthálózat megfelelő fejlesztése nem követte, a közlekedés és a funkciók továbbra is a hagyományos központban koncentrálnak, azt ma rendkívül túlterhelik. A terheltség csökkentésének egyik eszköze lehet - alközpontok fejlesztésével - a funkciók decentralizálása,	A partnerségi kapcsolatok aktivizálása szükséges (lakossági, vállalkozói)	Folyamatos, tervidőszakon is túlnyúló,	Pontosított műszaki tartalom alapján becsülhető	-
B12.	1.1. 1.3 1.4 2.1 2.2	A városközponti funkciók egyensúlyának javítása	A közlekedésfejlesztés lehetőségeinek és a területfejlesztés igényeinek környezeti eltartó képesség szempontú egyensúlyba hozatala	- A városközpont közúthálózatán olyan forgalomtechnikai beavatkozások végrehajtása, amelyek a mainál alkalmasabbak a forgalom kívánatos szabályozására.	A városközpont közúthálózatán olyan forgalomtechnikai beavatkozások végrehajtása, amelyek a mainál alkalmasabbak a forgalom kívánatos szabályozására.	Vállalkozói szférával való kommunikáció a partnerségi viszonyrendszeren belül. Tervdokumentáció kidolgozása szükséges	2014-2020 2014-2020		-

¹⁷ Az ágazati Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

					azonban a kapcsolati-térségközponti szerep miatt, hiba lenne a mai városközpont túlzott funkcionális gyengítése, ezért annak élıhetőségét, minőségét nem a funkciók, hanem a közlekedési terhek csökkentésének kell elsődlegesen biztosítani. Ennek eszközeként elsősorú feladat a központ térségének mentesítése a városa érkező, illetve a városon belüli, de nem a városközpontba irányuló forgalom terhelése alól (A városon csak áthaladó forgalom elvezetését az M6 autópálya, illetve a 6-os és 7-es főutak elkerülő szakaszai megoldják)				
B13.	1.1. 1.2 1.3 1.5 2.1 2.2	Hulladék-gazdálkodási rendszer megújítása	házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések			Lakosság felé zajlik a kommunikáció.	2015-2020	3500	KEHOP 3.
B14	1.1. 1.2 1.3 1.5 2.1 2.2	Energiahatékonyság javítása	Megújuló energiahordozók részarányának növelése	Önkormányzati tulajdonú épületek megújuló energiával való ellátása.			2014-2020	1750	VEKOP 3.1

2.9.3 „C” típusú Hálózatos projektek

Hálózatos projekt „C”: olyan ún. nem beavatkozási jellegű a város teljes területét érintő projektek, (soft elemek) melyek térképi ábrázolása nem lehetséges.

	Központú stratégiai cél illeszkedés	téma	Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Célja, indoklottsága	Előkészítettség foka	Megvalósítás ideje	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Lehetséges OP- kapcsolódás ¹⁸
C1.	1.2 1.3 1.5 3.2	Szemléletfor- máló programok indítása	Házi esővíz-gyűjtés népszerűsítése, támogatása	Szemléletformálási akciók az esővíz gyűjtése, tárolása, öntözésre való felhasználása érdekében.	Kertvárosias környezetben a családi házaknál összegyűjtött és tárolt csapadékvizek egyrészt tehermentesítik a vízelvezető- rendszereket, másrészt megtakarítást eredményeznek abban a tekintetben, hogy nem kell ivóvízzel locsolni a kerteket. Ehhez a város lakói részéről szemléletváltásra van szükség. A csatornázási program nyomán felszabaduló emésztők átalakításával, új házi tárolók kialakításával elérhető, ezen célok. A célcsoport a város lakóit jelenti.	Rögtön indítható és folyamatos.	2015- 2020	60	KEHOP 1
C2.	1.2 1.3 1.4 2.4 3.2	Családi Egészségprogra- mok infrastrukturális fejlesztése	„Gát-futás” – egészséges életmód program az érdi Duna parton (futópálya kiépítése a gáton, melegedő,	A mindennapos testedzés, mozgás, a rendszeres kerékpározás és futás népszerűsítésére rendszeres sportesemények szervezése, a rendezvények népszerűsítése. A	Érd és környéke közel 100.000 lakosa többnyire kertvárosias lakókörnyezetben lakik, akik fogékonyak lehetnek az egészséges életmód programokra. Kiemelt	Megvalósítása folyamatos.	2015- 2020	25	VEKOP5.3

¹⁸ Az Operatív Programok a <http://palyazat.gov.hu> oldalon 2014. júniusában elérhető hivatalosan közzétett verziói alapján

			vizes blokk, esőbeálló kialakítása)	minél nagyobb rétegek bevonásához elengedhetetlen az infrastruktúra megteremtése. Ehhez szükséges a meglévő kerékpárút-hálózat kiegészítése, felújítása, pl. az érdi Duna-parti gáton, Parkvárosban pedig új kerékpársávok, futóútvonalak kijelölése	célcsoportok a szellemi foglalkozásúak, a nyugdíjasok, az iskoláskorúak.				
C3.	1.1 2.1 2.2 2.3	Települések gazdaságfejlesztési szerepének erősítése	Egyablakos ügyintézés az érdi járási Gazdaságfejlesztési Program keretében	Az Érdi Városfejlesztési Kft és az érdi Polgármesteri Hivatal együttműködésében a nagy fejlesztési projekteket megvalósító beruházók letelepedésének segítése egyablakos ügyintézés és helyi Beruházás-Ösztönzési Program keretében.	A helyi gazdaság fejlesztése szempontjából önkormányzati feladat és érdek. hogy a helyi adóbevételek növekedésével és a munkahelyek teremtésével növekedjen a települési közszolgáltatások finanszírozhatósága.	Kialakítása folyamatos, az alközpontok kialakításával egy ütemben.	2015-2020	50	KÖFOP 1
C4.	2.4 3.2	Helyi értékek megőrzése	Érdi Értéktár Bizottság, Érdi Hungarikum Klub működésének támogatása	Érd MJV Közgyűlésének döntése, és a magasabb szintű jogszabályok alapján 2013. májusban megalakult a Települési Értéktár Bizottság, valamint helyi civil kezdeményezéssel az Érdi Hungarikum Klub. Cél a magasabb rendű jogszabályok - Hungarikum Törvény- keretei között a város teljes területén a tárgyi és szellemi értékek számbavétele, gyűjtése.	A környezetünkben fellelhető értékek nevesítése, számbavétele a lakóhelyhez kötődést, identitást, helyi közösségek együttműködését erősíti. Az egész település területére kiterjedő értékgyűjtésbe sok fiatal, önkéntest is mozgósítani lehet. A munkát segíti összejövetelek, vásárok, kiállítások szervezésének, valamint kiadványok megjelentetésének lehetősége. Anyagi forrást igényel pl. a tárgyi emlékek elhelyezésének, bemutatásának biztosítása. Az értékek felkutatása a helyi gazdaság fellendülését is eredményezheti. A projekt a	Folyamatos támogatás.	2015-2020	2	-

					bizottság, és a klub munkájának támogatását célozza				
C5.	1.1 2.1 2.2 2.3	Települések gazdaságfejlesztési szerepének erősítése	Városmarketing cselekvési terv (operatív program) kidolgozása				2015	16	-
C6.	1.1 2.1 2.2 2.3	Települések gazdaságfejlesztési szerepének erősítése	Érdi lakosok/civilek/vállalkozók a város fejlődéséért" cselekvési program kidolgozása, évenkénti felülvizsgálata és ezzel összefüggésben egyeztető fórum működtetése				2015	4	-
C7.	1.1 2.1 2.2 2.3	Települések gazdaságfejlesztési szerepének erősítése	Befektetési kézikönyv felülvizsgálata, rendszeres frissítése				2015	19?	VEKOP 1
C8.	1.1 2.1 2.2 2.3	Települések gazdaságfejlesztési szerepének erősítése	„Nyitnikék” vásár megrendezése	Szezonálisan megrendezendő vállalkozói fórum.			2015	7,5	-

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1 Az érintett városrészek főbb jellemzői

3.1.1 Az akcióterületek és a szegregátumok lehatárolásának szempontjai

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) az egyes városrészek helyzetelemzését tartalmazó fejezetében (1. sz. melléklet és a 2. sz. fejezet) bemutatásra kerültek azon kisebb terület egységek, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői kedvezőtlenebbek. Az alábbiakban meghatározásra kerülnek a fentiek alapján kijelölt rosszabb státuszú területek, ahol a szegregáció folyamata már megjelent, előrehaladott állapotban van, illetve ebből a szempontból veszélyeztetett területrésznek számítanak. Szegregátumnak azon területeket nevezzük, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50%. (Városfejlesztési Kézikönyv) Az Antiszegregációs terv területi dimenzióban, az ITS-ben behatárolt városrészek szerint, szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét. Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően két típusa határozható meg:

A) A városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (telepszerű környezet)

B) A városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakófunkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (telepek)

Az ITS-ben foglalt akcióterületek:

1. Parkváros
2. Érdliget-Kutyavár
3. Tusculanaum
4. Ófalu-Újfalu
5. Tisztviselő és Újtelep

3.1.2 A város és az érintett városrészek helyzetértékelése

Demográfiai jellemzők

A szuburbanizációs folyamatoknak köszönhetően Érd lakónépessége folyamatosan növekedett az elmúlt tíz év során, aminek következtében az önkormányzat kötelező feladatait ellátó intézményrendszert is folyamatosan fejleszteni kellett, ezáltal Érd központi, kistérségi szerepe megerősödött. Az ország meghatározó demográfiai trendjei – a népesség csökkenése, az egyszemélyes háztartások számának növekedése és az előregedés – Érd város esetében korlátozottan érvényesülnek. Az elmúlt évtized statisztikai adatait tekintve ország egészére jellemző népességcsökkenés Érdnél nem követhető nyomon. A város állandó népessége 2012-ben 65.484 fő, 2013-ban 65.554 fő volt, míg 2002-ben 56.823 fő, ami 15,3%-os növekedést mutat. Ez a lendületes népességnövekedés elsősorban 2002. és 2005. közötti években volt leginkább megfigyelhető. Az elmúlt években a népességnövekedés üteme jelentősen lecsökkent. (Forrás: KSH 2011. évi Népszámlálás) Összességében a város állandó népessége 13,6%-os növekedést mutat 2002-höz képest, de a népességnövekedés üteme jelentősen lecsökkent. Az elmúlt tíz év belföldi vándorlási

különbözetét tekintve Érden jelentős odavándorlás volt tapasztalható 2003-tól 2010-ig folyamatosan, azonban 2011-ben harmadára esett vissza az odavándorlás ezer lakosra vetített értéke. Azaz Érd esetében a népességnövekedés nem egyértelműen a természetes szaporodás pozitív adatainak köszönhető, hanem elsősorban a szuburbanizációs folyamatoknak. Emellett Érd esetében megfigyelhető, hogy nem csak Budapestről érkeznek betelepülők a városba, hanem jelentős a vidéki „telepesek” száma is. (Forrás: KSH: 2011. évi Népszámlálás)

A városrészi adatok elemzése alapján azt mondhatjuk, hogy a parkvárosi és az érdligeti városrész a legnépesebb, e két városrészben él az érdi lakosok több mint a fele. Érd lakónépességének növekedését alapvetően a Parkváros dinamikus fejlődésének köszönheti: 2001 és 2011 között ebben a városrészben mintegy harmadával növekedett a lakónépesség, míg Érdligeten és Tusculanum városrészben a növekedés csak mintegy 10%-os. A város legrégibb, történelmi városrészében, Ófaluiban csökkent a lakónépesség.

1. sz. tábla Lakónépesség száma és aránya az akcióterületi városrészekben 2001 és 2011-ben

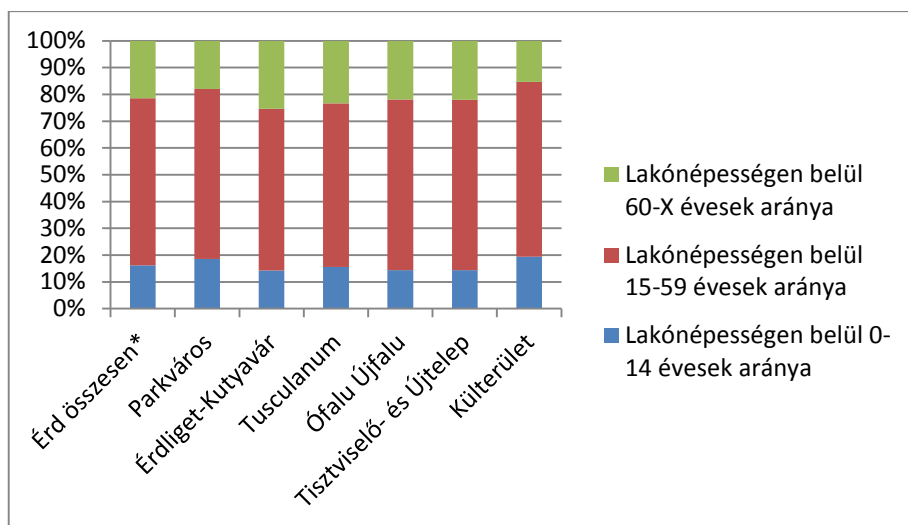
Mutató megnevezése	Érd összesen	Parkváros	Érdliget-Kutyavár	Tusculanum	Ófalu Újfalu	Tisztviselő- és Újtelep	Külterület
Lakónépesség 2001	55927	18495	13526	9276	7750	6798	82
	100%	33,1%	24,2%	16,6%	13,9%	12,2%	0,1%
Lakónépesség száma 2011	63631	24256	14842	10150	7331	6962	72
	100%	38,1%	23,3%	16,0%	11,5%	10,9%	0,1%

Forrás: KSH adatközlés

A lakónépesség korcsoportonkénti bontásából kiderül, hogy Érd lakónépességét nem jellemzi az elöregedés, a fiatakorúak (0-14 évesek) aránya a városban 16,2%, míg a 60 év felettiek aránya 21,4%. E kedvező korszerkezet nem jellemző minden városrészeire. A dinamikusan növekvő lakónépességű Parkvárosban a lakónépességben belül a fiatakorúak aránya lényegesen kedvezőbb, mint az érdi átlag (18,6%) az idősek aránya ezzel szemben jelentősebb alacsonyabb a városrészen belül (18%). Ezzel szemben a többi városrészben az érdi átlaghoz képest alacsonyabb a fiatakorúak aránya, az idősek aránya pedig kiemelkedően magas Érdligeten (25,4%), ahol minden negyedik lakos hatvan év feletti. A külterületen élő családok demográfiai szerkezete a Parkváros hasonlatos: minden ötödik külterületen élő lakos 14 év alatti, ugyanakkor az idősek között ez az arány, csak 15%.

Összességében a város demográfiai szerkezetét tekintve kettősség figyelhető meg: bár a város egésze kedvező demográfiai mutatókkal rendelkezik, ez elsősorban a lakónépességében dinamikusan fejlődő Parkváros városrésznél köszönhető; a többi városrészben a fiatalok és idősek aránya lényegesen kedvezőtlenebb arányokat mutat.

2. sz. ábra. A lakosság korcsoport szerinti alakulása városrészenként

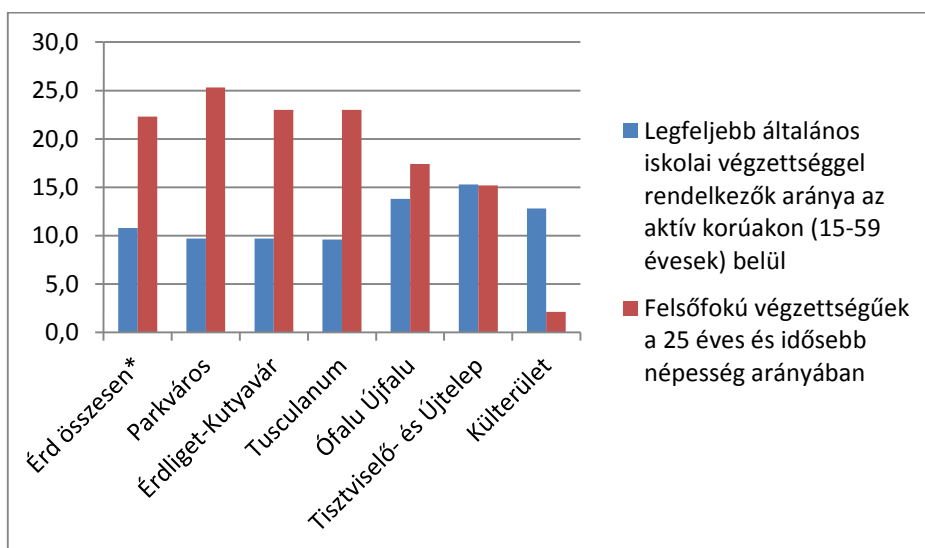

Forrás: KSH adatközlés

Iskolázottság

Érden a népesség iskolázottsága magasabb, mint az országos átlag. Parkváros mutatói e tekintetben is eltérnek az érdi átlagtól: jóval magasabb a felsőfokú végzettségűek aránya, majd minden negyedik 25 év feletti lakosnak van felsőfokú végzettsége, ami az érdi és az országos arányoknál is jóval kedvezőbb. Ugyanakkor az Ófalu és a Tisztviselő-Újtelep városrészen az iskolázottsági mutatók jóval kedvezőtlenebbek, a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 évnél idősebb népesség körében lényegesen alacsonyabb, mint az érdi átlag, csak 15-17%, ugyanakkor a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a városrész népességén belül 4-6 százalékponttal magasabb, mint az érdi átlag. Ahogy a demográfiai jellemzőknél, úgy az iskolázottság tekintetében is jelentősen eltérnek a külterületi lakosok adatai az érdi átlagtól: a 25 év felettiek között alig találunk felsőfokú végzettséggel rendelkezőt, ugyanakkor a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az érdi átlag felett van.

3. sz. ábra A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása városrészenként

Forrás: KSH adatközlés

A gazdasági aktivitáshoz kapcsolódó mutatók az országos átlaghoz képest Érden kedvezőbbek. A gazdaságilag aktív népesség száma Érden magas. A 2008-as gazdasági válság következtében a nyilvántartott álláskeresők száma közel kétszeresére emelkedett 2009-re. A tartósan munkanélküliek száma 2009-től indult rohamos növekedésnek, és 4 év alatt, több mint kétszeresére nőtt. Érden a nyilvántartott álláskeresők 45%-a 180 napnál hosszabb ideje álláskereső, míg 26%-uk egy éve nyilvántartott álláskereső.

Foglalkoztatottsági jellemzők

A szegregációs mutató meghatározása szempontjából fontos megvizsgálni a lakosság aktivitási arányának alakulását, valamint az egyes városrészek közötti eltérések okainak feltárását. Az adatokból látható, hogy foglalkoztatottság tekintetében elhanyagolható különbségeket találunk a városrészek között, az alapvetően kedvező városi átlag minden városrészre jellemző. A foglalkoztatottak aránya magasabb, mint az országos átlag, 60% körül mozog a városrészeken. Egyedül a külterületen élő lakosok foglalkoztatottsági mutatói térnek el az érdi átlagtól, és utalnak jelentősen kedvezőtlenebb helyzetre: a külterületen élő 15-64 éves lakosság körében a foglalkoztatottak aránya csak 46,9%.

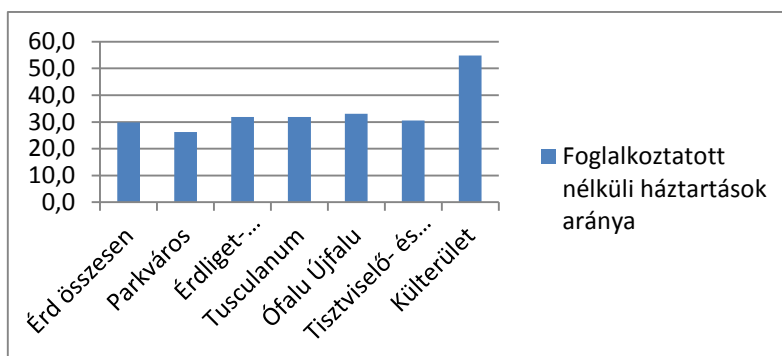
4. sz. tábla Foglalkoztatottsági mutatók az városrészenként

Mutató megnevezése	Érd összesen	Parkváros	Érdliget-Kutyavár	Tusculanum	Ófalu Újfalu	Tisztviselő- és Újtelep	Külterület
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	35,1	34,8	34,8	35,7	34,7	35,6	51,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	60,5	61,3	60,1	59,9	60,9	59,3	46,9

Forrás: KSH adatközlés

A foglalkoztatott nélküli háztartások vizsgálata különösen fontos szempont a szegény családok térbeli koncentrációjának vizsgálatakor. Az egyes városrészekben található arányok között mintegy 7% pontos eltérés mutatkozik. Legkedvezőbb helyzetben a parkvárosi háztartásokat találjuk, ahol csak a háztartások negyedében nincs foglalkoztatott, míg ez az ófalusi háztartások harmadára jellemző. Külön ki kell emelnünk a külterületi háztartások adatait: az itt élő háztartások felében nincs foglalkoztatott, ami jelentősen magasabb arány, mint ami országosan tapasztalható.

5. sz. tábla Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya városrészenként

Lakásállomány, minőségi jellemzők

A 2011-es KSH Népszámlálás adatai szerint Érden 23.848 db lakóingatlan található. Ezek döntő többsége magántulajdonban van, mindössze 90 lakás van önkormányzati tulajdonban. Az önkormányzati lakások minimális száma miatt az önkormányzat mozgástere a lakhatási problémák kezelésében csekély. A nem lakott lakások aránya a városban közel 9%, ami több mint 2000 lakást jelent.

A lakások több mint négyötöde összkomfortos, valamint csak a lakások 4,7%-a alacsony komfort fokozatú, továbbá 2,6%-a sorolható a komfort nélküli, illetve szükséglakás kategóriájába. A zsúfolt lakásban élők aránya 2,5% körül van, ami leginkább a településen előforduló szegregálódó területekre jellemző, elsősorban az Ófalusi részen található szegregátumra (lásd később). Az alacsony komfortfokozatú lakások városrészek közötti megoszlása viszonylag egyenletes, minden városrészben alacsonynak mondható. A két szélső értéket e mutató tekintetében Parkváros (4%) képviseli, míg a legmagasabb arányban Tisztviselő és Újtelepen (6,1%), illetve Ófaluban (5,8%) vannak alacsony komfortfokozatú lakások. A városrészek között a mutatók 2%pontos eltérés mutatkozik, ami nem mondható jelentősnek. Ugyanakkor a város és a városrészek átlagától jelentősen eltér a külterületen található ingatlanok komfortfokozata. Az itt található 27 ingatlan majd fele alacsony komfortfokozatú.

6. sz. tábla Lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként

Mutató megnevezése	Érd összesen	Parkváros	Érdliget-Kutyavár	Tusculanum	Ófalu Újfalu	Tisztviselő- és Újtelep	Külterület
Lakásállomány (db)	23848	8774	5671	3719	3113	2544	27
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	4,7	4,0	4,5	4,4	5,8	6,1	48,1

Forrás: KSH adatközlés

Az érdi lakóingatlanok 97-98%-a hálózati vízvezetékkel, meleg folyóvízzel és vízöblítéses WC-vel rendelkezik, a csatornahálózatra való rákötés megtörtént.

Szociális ellátás

A szociális alapellátás és szakosított ellátás, valamint a gyermekjóléti ellátások terén az önkormányzat teljesíti a szociális törvényben előírt kötelezettségeit. Érd 2013. január 1-jétől járási központtá vált, ami a szociális szolgáltatásainak szervezésére is hatással volt. A járási igények felméréseivel kellett kialakítani az ellátás biztosítását, amiben Érdnek központi koordináló szerepe van.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat, illetve a megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A

szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A jelenleg hatályos szolgáltatásszervezési koncepciót 2012-ben fogadta el az önkormányzat. A Szolgáltatástervezési Koncepcióban szereplő információk szerint a koncepció készítésének, illetve felülvizsgálatának legnagyobb problémájaként és korlátjaként jelenik meg a szociális ellátásokat leginkább meghatározó külső feltételek (*finanszírozási rendszer, normatívák és a jogszabályi keretfeltételek*) gyakori változása, amely tényező szinte lehetetlenné teszi a hosszú és középtávú távú tervezést.

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít – a törvényi szabályzókon túl – arra, hogy a helyi rendeletalkotás során a rászorulóknak minél szélesebb körű ellátását biztosítsa az igények és a források összhangjának megtartása mellett. A kötelezően ellátandó feladatok mellett önként felvállalta az önkormányzat az alábbi feladatokat:

- ápolási díj méltányosságból
- 100 évesek támogatása
- vis maior támogatás
- önkormányzati segély (amely magába foglalja az előző években külön nevesített támogatásokat pl. tüzelőtámogatás, élelmiszerutalvány, temetési segély, újszülöttek támogatása, stb).

Az önként vállalt feladatokra az önkormányzat 2004-ben összesen 48.530.000 Ft-ot költött, míg 2012-ben ezt a keretösszeget 77.634.000 Ft-ra növelték a megemelkedett igények miatt. (*Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2018*)

A város a szociális törvényben meghatározott feladatai közül az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Támogató szolgáltatás
- Utcai szociális munka
- Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű szolgáltatása
- Idősek nappali ellátása
- Fogyatékosok nappali ellátása (szociális foglalkoztatás)
- Hajléktalanok nappali ellátása
- Gyermek napközbeni ellátása
- Gyermekjóléti Központ
- Bölcsőde
- Házi gyermekfelügyelet

Bentlakást biztosító ellátások:

- Gyermek átmeneti gondozása
- Éjjeli menedékhely és hajléktalan szálló
- Idősek Bentlakásos Otthona
- Családok Átmeneti Otthona

A szociális étkeztetés, mint kötelező önkormányzati feladat folyamatosan biztosított Érd. Állandó ingadozás figyelhető meg az igénybe vevők számát tekintve az elmúlt tíz évet vizsgálva. 2004-2009 között átlagosan 108,2 fő volt a szolgáltatásban részesülők száma, míg 2011-ben ez a szám jelentősen megnövekedett (164 fő), míg 2012-re újra lecsökkent az évek átlagát tekintve igen alacsonynak mondható szintre, ugyanis 73 fő részesült ezen ellátásban. Az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosít a Szociális Gondozó Központ időseket ellátó tagintézménye az érdeieknek. A házi segítségnyújtásban részesültek száma is ingadozást mutat, de nem annyira drasztikust, mint az étkeztetés esetében. 2011. adataihoz képest azonban 2012-ben 6 fővel nőtt az ellátottak száma. Az adatok alapján a házi segítségnyújtás szolgáltatás nyújtása jelenleg nem meghatározó a településen. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Szociális Gondozó Központ időseket ellátó tagintézménye által biztosított mind személyzeti, mind infrastrukturális oldalról. A rendszer működtetésére forrást 2012. december 31-ig a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött finanszírozási szerződés biztosítja. Érd, Diósd és Tárnok településeken is biztosítja ezt az ellátást feladat ellátási szerződés keretében.

Az Emma u. 8. alatt működő Családsegítő Központ látja el a családsegítést, támogató szolgáltatást, az adósságkezelési tanácsadást és az utcai szociális munkát. Feladat ellátási szerződés keretében Diósdon is biztosítja Érd ezt az ellátási formát. 21 fő állandó ellátott mellett 30 fő eseti gondozását végzik. Érd. a családsegítő szolgáltatásban részesült családok (fő) száma folyamatos ingadozás mellett csökkenést mutat 2013-ra. Majd 500 fővel csökkent az ellátottak száma 2013-ban 2010-2012-átlagához képest. *(Forrás: önkormányzati adatkérés.)*

2012. január 1-jétől működik a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás a Családsegítő Szolgálathoz integrálva. Az intézmény infrastruktúrája teljes mértékben kiépített. A szolgáltatás ellátási területe az Érdi kistérség lakosaira terjed ki.

A fogyatékosok nappali ellátása a Dr. Dizseri Tamás Habilitációs Központban zajlik, ami a Szociális Gondozó Központ tagintézménye. Érd, Hivatalnok u. 42. alatt végzik a fogyatékosok nappali ellátását. Az önkormányzat adatai szerint a fogyatékosok nappali ellátásában részesülők számára biztosított a szociális foglalkoztatás 1 csoportban, 15 fő részére. A fogyatékosok nappali ellátását 2012-ben 33 fő vette igénybe, míg a megengedett létszám 35 fő. A célcsoport felkutatásával, motiválásával és bevonásával maximálisan duzzasztható az intézmény kihasználtsága, ami többletforrást jelent az intézmény számára. *(Forrás: önkormányzati adatkérés.)*

A hajléktalan személyek nappali ellátása nappali melegedő keretében történik, amelyet 2012-ben Budaörs Többcélú Kistérségi Társulás területéről is igénybe vettek a hajléktalanok. Feladat-ellátási szerződésben biztosított a kistérségen kívüli ellátás finanszírozása. Ugyanez a helyzet az éjjeli menedékhely és átmeneti szálló esetében is, ugyanis a Budaörs Többcélú Kistérségi Társulás területéről is igénybe vették az ellátást önkormányzati megállapodás alapján. Hajléktalan személyek

nappali ellátása esetében a férőhelyek száma 2008-tól változatlanul 35, míg a kihasználtság változó képet mutat. *(Forrás: önkormányzati adatkérés.)* 2013-ban maximális 35 fő számára nyújtott ellátást az intézmény, míg az ezt megelőző években 22-29 fő között ingadozott az ellátotti létszám. A nappali melegedőben dolgozók száma stabilan 2 fő. A menedékhely 23 főnek nyújt elhelyezést krízishelyzetben éjszakai szállás biztosításával is, a hajléktalan szálló pedig 22 főnek, akik az életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása Érd városának „szívügye”. A bölcsődébe beíratott gyermekek száma évről évre növekszik. Két önkormányzati fenntartású bölcsőde (Pöttöm Sziget Bölcsőde, Apró Falva Bölcsőde) és 26 családi napközi működött 2012-ben Érden. A gyermekek teljes körű ellátása érdekében feladat-ellátási szerződést kötött az önkormányzat több családi napközivel 2009-ben. Ekkor ugyanis a bölcsődei férőhelyek száma csak 120 volt, ami nem volt elegendő az igények kiszolgálására. Jelenleg a bölcsődei ellátást igénylőknek teljes mértékben biztosított az ellátás. 2011-től a Pöttöm Sziget Bölcsőde felújítása és bővítése következtében 128 gyermek ellátását vállalhatja, míg az Apró Falva Bölcsőde 76 gyermekét. Az intézmények 2012-es adatok szerinti kihasználtsága nem 100%-os, 6 szabad hely volt 2012-ben az intézményekben. A családi napközik száma 2008-tól folyamatosan növekedett, míg 2008-ban csak 3 intézmény működött, 2012-ben már 26. A családi napközik kihasználtsága sem volt 100%-os az elmúlt négy év adatit visszatekintve, de létük indokolt és szükséges az önkormányzati feladatellátás kiegészítéseként. Az önkormányzat a házi gyermekfelügyelet biztosításával segít a 3-as és többes ikreket nevelő családoknak. Az önkormányzat jelenleg SNI-s gyermekek ellátása érdekében kötött szolgáltatási szerződést a százhalombattai Szülők Fóruma Egyesülettel 3 fő ellátása érdekében.

Érden Gyermekjóléti Központ működik 2005-től törvényi kötelezettség szerint, amely 2010-től Pest Megyei Módszertani Intézményként működött 2012-ig, a gyermekvédelem szempontjából járási központtá is válva. A gyermekjóléti tevékenység keretében 2012-ben 1867 gyermek kapott ellátást, ami adat jelentősen meghaladja a 2009-11. közötti átlagos adatot (1553 fő). A központ tevékenysége során 2012-ben a településen regisztrált veszélyeztetett kiskorú száma majd 600 fővel növekedett meg 2011-hez képest. *(Forrás: önkormányzati adatkérés.)*

Érden önkormányzati fenntartásban a Bentlakásos Idősek Otthona működik (Topoly u. 2.), egy telephelyen, két épületben és három gondozási egységben azon rászorulóknak részére, akiknek napi 4 órát meghaladó ápolási szükségletük, illetve egyéb körülményeken alapuló gondozási szükségletük van. A településen működő Bentlakásos Idősek Otthona maximális kihasználtsággal működik az elmúlt tíz év adatait tekintve. Az ellátotti igény folyamatosan növekszik, a felszabaduló férőhelyekre várakoznak az idősek. *(Forrás: önkormányzati adatkérés.)* Az intézmény infrastruktúrája leromlott, jelentős felújítást igényel.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások terén jelentős feladatellátást vállalnak a civil szervezetek. Kiemelkedő szerepük van a napközbeni gyermekellátás területén (Családi napközik), családok átmeneti otthona működtetésében (2 db intézmény), idősek bentlakásos otthona (3db intézmény), fogyatékos személyek otthona, pszichiátriai betegek otthona (2 db intézmény) működtetésében. Szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységet is folytatnak civil szervezetek Érden értelmi és halmozottan sérültek, valamint hátrányos helyzetűek számára.

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények száma 2012-ben 8 db volt, ebből önkormányzati fenntartásban 3 működik 2008-tól. Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények működő férőhelyeinek száma tízzel nőtt az elmúlt évek során. Ezzel párhuzamosan növekedett az ellátottak száma is tízzel, de nem működnek maximálisan kihasználtsággal az önkormányzati intézmények. Az üresen maradó férőhelyek számából fakadó bevételkiesés nem veszélyezteti az intézmények biztonságos működtetését.

2014. március végi önkormányzati adatok szerint az településen még hiányzik a fogyatékos személyek gondozóháza, a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti otthona, idősök átmeneti otthona, szenvedélybetegek és demens idősök nappali ellátása.

Esélyegyenlőség biztosítása

Érd Megyei Jogú Város önkormányzata és intézményei munkája során érvényesül az esélyegyenlőség. Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik a település. A Közgyűlés 223/2010. (VI. 24.) határozatával az esélyegyenlőségi program elfogadására vonatkozó döntési jogot a Szociális és Egészségügyi Bizottságra ruházta át, mely a 2013-2018 közötti időszakra szóló esélyegyenlőségi tervet a 31/2013. (VI.19.) határozatával fogadta el. Az esélyegyenlőségi tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok.

Az esélyegyenlőségi tervben az önkormányzat vállalta, hogy a terv kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot hoz létre és működtet. Továbbá vállalta, hogy az elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.

Az esélyegyenlőségi program a szociális szolgáltatások, az egészségügy, az oktatás területén felmerülő diszkrimináció csökkentésére, illetve megszüntetésére koncentrál. Emellett célul tűzte ki a mozgáskorlátozottak és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének – a középületek akadálymentesítésével, információs és telekommunikációs eszközök üzembe helyezésével történő – biztosítását.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos a településen. Az önkormányzati járdák, utak, zöldterületek, játszóterek felújítása során az akadálymentes hozzáférés biztosítása megtörténik. Az egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesítés biztosított a városban. Az akadálymentesített intézmények száma a jogszabályi előírásoknak megfelelő minden közszolgáltatás területén, de még nem minden intézmény akadálymentes. Az infokommunikációs akadálymentesítést is biztosítani szükséges. Elmaradás a közlekedés területén tapasztalható. A tömegközlekedési eszközök, utasforgalmi létesítmények, jelző és tájékoztató rendszerek esetében, valamint a közhasználatú parkolóknak teljes körűen kell biztosítani az akadálymentesítést.

2009-ben a TÁMOP-3.3.2 „Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása” című pályázat keretében Érd Megyei Jogú Város 91. 819 908 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A pályázat kiemelt célja a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek iskolák közötti és iskolán belüli szegregációjának csökkentése, a tanulói arányok kiegyenlítése érdekében tervezett

beavatkozások támogatása révén. 2007-ben a megszüntetésre került az Ófalusi szegregátumhoz tartozó II. Lajos Általános Iskola, ahol a 2006/2007-es tanévben a 77 tanulóból 42 halmozottan hátrányos helyzetű volt. Az oktatási szegregáció elkerülése érdekében a gyerekek a környező iskolákba kerültek. A tanulók közlekedési nehézségeinek segítésére az önkormányzat iskolabuszt biztosított. (Forrás: Érd Megyei Jogú Város Antiszegregációs Terve, 2008.) 2009-ben a TÁMOP-3.3.2 „Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása” című pályázat keretében Érd Megyei Jogú Város támogatásban részesült. A megvalósított projekt keretében a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek iskolák közötti és iskolán belüli szegregációjának csökkentették, valamint ezen tanulók integrált nevelését támogató módszertanok alkalmazását is megvalósítottak a közoktatási intézményekben, bevezették az Integrált Pedagógiai Rendszert (IPR). Kiemelt cél továbbá, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek minél nagyobb arányban részesüljenek az óvodai nevelésből és a korai fejlesztést támogató szolgáltatásokból, a gyermekek minél korábban kezdődő, és rendszeres óvodáztatása megvalósuljon. A pályázat további célja, hogy elterjessze a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelését támogató módszertanok alkalmazását a közoktatási intézményekben, elősegítse az Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR) alapú intézményfejlesztés megvalósítását. A programban 2 óvoda, 7 általános iskola és a helyi szakképző iskola vettek részt.

A helyi általános iskolák esetében az elkövetkezendő években az intézményi túlterheltség nem várható, ugyanis jelenleg nem működnek teljes kihasználtsággal az intézmények. Fontos azonban megjegyeznünk, hogy az érdi általános iskoláskorú gyermekek csaknem egynegyede más településen tanul, míg a környékbeli településekről ide érkeznek a tanulók. Az érdi iskolák teljes köre a Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) fenntartásában van. A város Oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatásban részesült 2012-ben. A program megvalósítását az intézményi centralizáció eredményeként a Klebersberg Intézményfenntartó Központ végezte el majd 10 millió Ft támogatási összegből.

3.2 II. A szegregátumok helyzetelemzése

A városrészi elemzéseknél már körvonalazódtak azok a területek, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek. Az ITS helyzetelemző fejezete meghatározza azokat a kisebb terület egységeket, ahol a szegregáció már előrehaladott, illetve ahol annak elmélyülése fenyeget. A lehatárolás a Városfejlesztési Kézikönyvben meghatározott ún. szegregációs mutató alapján történik. A Kézikönyvben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. A szegregátumok tekintetében két típust kell megkülönböztetni: a városszövetbe ágyazódott szegregált terület (telepszerű környezet), a városszövettől elkülönülő, alapvetően nem lakó-funkciójú területbe ékelődött szegregátumot (telep).

Mindenek előtt tekintsük át a 2008-as ASZT alapján kialakított szegregátumokat! A KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján **két szegregátum** került lehatárolásra: egyik a **Parkvárosban** a Kassai u., a Kőszegi u., a Késmárki u., a Krasznahorkai u., az Aradi u., és a Tátra u. által határolt, családi házasság beépítésű területen, a másik az **Ófaluban** a Kerülő u., a Mély u., a Judit u., a Hosszú u., a Dózsa Gy. u. és a Temető u. környékén. (A szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek térképi megjelenítése a Problématérképen található.) Az önkormányzati adatok alapján a fenti két szegregált terület további utcákkal bővíthető, a Parkvárosban a Liptói, Fátra és Mátra utcákkal, az Ófaluban pedig a Szapáry, Sugár és Meredek utcákkal.

A **Parkvárosi szegregátum** városszövettől elkülönülő szegregátumként lett megjelölve. 2008-as állapota szerint az alacsony státuszúak pontszerű jelenléte volt jellemző. A területre jellemző, hogy egyrészt az önkormányzat integrációs tevékenységének köszönhetően, másrészt az ingatlanpiaci fejlesztések révén ma már nem beszélhetünk telepszerű szegregátumról. A terület annak ellenére, hogy alacsony infrastrukturális ellátottságú (burkolt utak hiánya jellemző, zöldfelületek állapota leromlott) kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően ingatlanpiaci szempontból keresetté vált. A terület pontszerű szegregátumaiban nagyjából halmozottan hátrányos helyzetű, zömében roma lakosság él. Érd város önkormányzata számos intézkedést valósított meg a terület rehabilitációja érdekében, a korábban telepszerűen, leromlott állapotú épületekben, olykor tákolmányokban élőket ingatlanhoz juttatta, valamint folyamatos monitoring alatt tartja a településrészt. (Forrás: Érd Megyei Jogú Város Antiszegregációs Terve, 2008.)

Az **Ófalusi szegregátum** telepszerű környezete ugyan városszövetbe ágyazódott szegregált terület, de a peremi elhelyezkedése és a városrész kedvezőtlenebb megközelíthetősége miatt elkülönül a környezetétől a két temető szomszédságában. Az épületek, a közterületek és a zöldfelületek állapota leromlott. Itt is jellemző, hogy nagyjából halmozottan hátrányos helyzetű, zömében roma lakosság él a városrészben. A felhalmozódó hulladék elszállítását elvégzi az önkormányzat, valamint a további felhalmozódás elkerülése érdekében hulladéktároló egységeket is kihelyeztek. 2007-ben megszüntetésre került a területen található II. Lajos Általános Iskola, ahol a 2006/2007-es tanévben a 77 tanuló közül 42 halmozottan hátrányos helyzetű volt. (Forrás: Érd Megyei Jogú Város Antiszegregációs Terve, 2008.)

A szegregátumok mellett még **17 db** városszövettől elkülönülő **veszélyeztetett terület** is meghatározásra került **a 2001-es adatok alapján**. A legtöbb, tíz településrész a Parkvárosban, három

az Ófaluban, kettő a Tusculanumban, egy-egy az Érdliget-Kutyavár és Tisztviselőtelep városrészekben. Ezeken a területeken a szegregációs mutató 40% fölötti volt, vagyis még nem érte el a küszöbértéket, de erősen leromlott területnek számított. A **2008-as IVS készítésekor** újra megvizsgálták ezeket területeket. A 2001-es adatokhoz képest jelentős változáson mentek keresztül 2008-ig, veszélyeztetett területként való definiálásukat is **megszüntették, kivéve négy településrészét**: három Parkvárosi és egy Ófalui veszélyeztetett területét.

A **Parkvárosban a Kárpáti, Késmárki, Borszéki utcák** által határolt részen alacsony státuszú emberek pontszerű jelenléte volt jellemző a városszövettől elkülönült veszélyeztetett területen 2008-ban, annak ellenére, hogy 2001. óta jelentős változások történtek itt. A tömb közel helyezkedik el a Tusculanum városrészhez, ami fejlesztési területként került megnevezésre 2008-ban, ezért az itt megvalósult fejlesztések növelhették a tömb státuszát. Ennek ellenére a terület vizsgálata és folyamatos figyelemmel kísérése szükséges.

A **Mázoló, Favágó, Csúcs, Visegrádi és Zólyomi utcában** olyan alacsony státuszú és nagy létszámú családok élnek, hogy a lakó ingatlanok képtelenek ezt a nagy tömeget befogadni, illetve a lakóingatlan mellett lakhatásra alkalmatlan épületeket húznak fel az itt élők.

A **Fátra, Körmöci, Korponai, Tárnoki-Kolozsváry, Mátra, Komáromi utcák** szerinti településrész az előbbivel megegyező státuszú területként került meghatározásra. 2008-ban a veszélyeztetett területi státuszát fenntartották. A tömb státuszának emelkedésére hatással van a Tusculanum, valamint a Hegyalja, Kolozsvári, Tárnok utcai településhatár fejlesztése, de a városrészen lakók helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése indokolt.

A Város építészeti értékeinek helyi védelméről szóló rendelet 2007-ben a két veszélyeztetett terület érintett tömbjeit helyi területi védelem alá helyezte.

Szintén a Parkvárosban található veszélyeztetett terület a **Csiszoló, Gépész, Fuvaros, Darukezelő utcák** által határolt tömb, aminek egy része önkormányzati tulajdonban van. Leromlott állapotú bérlakások vannak ezen a részen, egy részükben még bérlők laknak. A leginkább veszélyeztetett területe a Darukezelő utca, ahol a lakók 15-20 éve jutottak szociális alapon lakásokhoz. Oktatási-nevelési intézmény létrehozását tervezte ezen a területen az önkormányzat. Új korszerű, megfelelő kapacitású bölcsőde létrehozása valósult meg a területen 2011-ben, ami a hozzájárult a városrész fejlődéséhez.

2008-ban is fenntartották a veszélyeztetett területi státuszát az **Ófaluban található, Molnár, Római utcák, Belterületi határ** által határolt városrésznek. Az alacsony státuszú roma és nem roma lakosság egyaránt jelen van a városrészen. Az Ófalu történeti, műemléki és természeti értékeit szem előtt tartó fejlesztés felértékeli a terület státuszát, ennek részletes tervei megtalálhatóak az ITS vonatkozó fejezetében. A területen élők helyzetének vizsgálata és folyamatos figyelemmel kísérése szükséges.

3.2.1 Az 1. számú szegregátum részletes helyzetelemzése

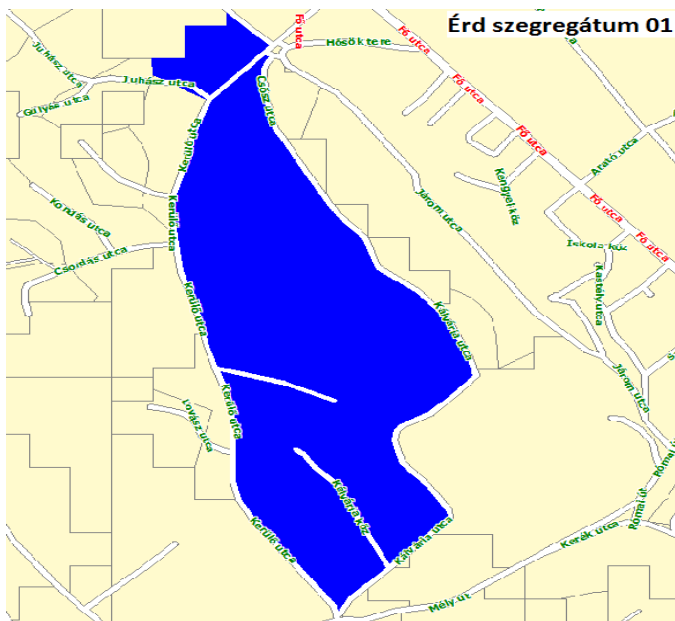
Általános helyzetkép

A 2008-as Antiszegregációs Tervben lehatárolt Ófalusi szegregátum magába foglalta a városrész délnyugati falusias beépítésű harmadát a Kerülő u., a Mély u., a Judit u., a Hosszú u., a Dózsa Gy. u. és a Temető u. környékét. A telepszerű környezet ugyan városszövetbe ágyazódott szegregált terület, ugyanakkor peremi elhelyezkedése folytán, a városrész kedvezőtlen megközelíthetősége, és ezen belül a szegregátum rossz feltártsága miatt elkülönült a környezetétől a két temető szomszédságában.

A KSH adatszolgáltatása szerint a 2011-es népszámlálás adatai alapján az Ófalusi szegregátum csak részben fedti a 2008-ban lehatárolt területet. A két terület között átfedés a Kerülő út, amely jelenleg is a szegregátum magját alkotja, de kiegészül a Juhász utca, Sugár út mindkét oldala, Csősz utca, Kálvária utcai területekkel. Ugyanakkor már sem szegregátumként, sem szegregációval veszélyeztetett területként nincs meghatározva a Judit utca, a Dózsa György utca és a Temető utca környéke. Ennek oka egyrészt az, hogy bár ezekről a területekről a két népszámlálás közötti időszakban számos hátrányos helyzetű család költözött el, de ezek a költözések gyakran csak időlegesek voltak, az elköltözött családok gyakran költöznek vissza hosszabb rövidebb időszakokra az adott terület házaiba, de a népszámlálás időpontjában éppen nem tartózkodtak a településen. Másrészt, a város közfoglalkoztatási politikájából következően számos itt élő család a népszámlálásban foglalkoztatottként jelent meg, ami jelentősen befolyásolta a számolt mutatót. Ebből következően a beavatkozások és intézkedések meghatározásakor és végrehajtásakor a terület egészére figyelmet kell fordítani.

A jelenlegi KSH lehatárolás alapján szegregátumként meghatározott terület egy része falusias beépítésű városszövetbe ágyazott terület, ám a Kerülő utca, Juhász utca már a város peremén, rendezetlen környezetben, kisebb telkeken, elszórtan elhelyezkedő, többnyire rossz állapotú egy-két szobás házakból áll. Fontos megjegyeznünk, terepbejárás során e terület mellett számos illegálisnak tűnő épületben élnek családok, azaz a szegregátum legalacsonyabb státuszú területe mellett egy „vadtelep” van kialakulóban. Az itt élő lakosokról semmilyen információval nem rendelkezünk.

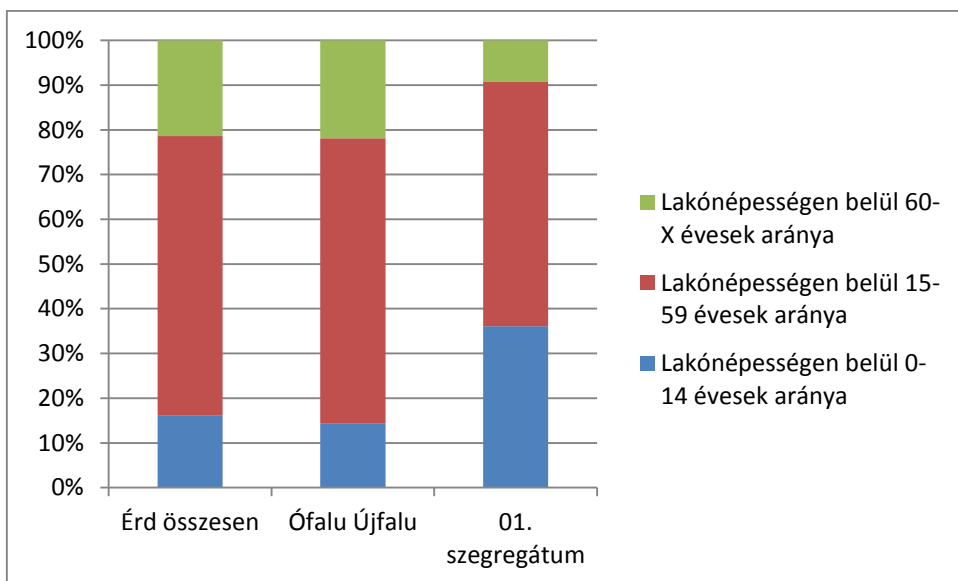
Mivel a 2001-es és a 2008-as adatok alapján lehatárolt szegregátum csak részben azonos, ezért a 2001-es adatokkal való összevetés is problematikus, így a 2008-ban az ASZ adataira csak szövegszerűen utalunk, a probléma súlyosságát érzékeltetve.

Demográfiai és szociális helyzet

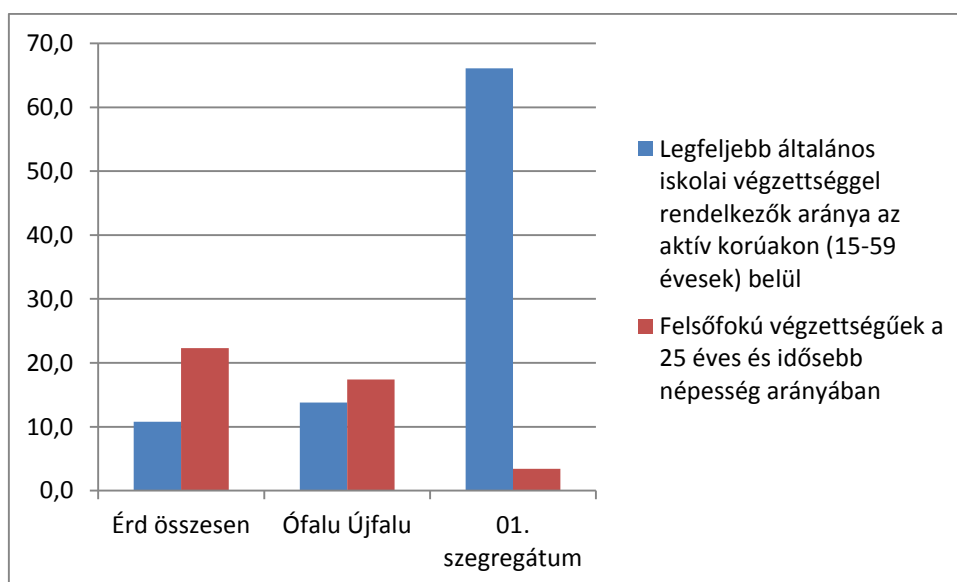
A KSH lehatárolása szerint a szegregátum területén 32 lakóházban 108 fő él. A szegregátumban élők demográfiai összetétele karakterisztikusan eltér a város, és a városnegyed demográfiai jellemzőitől. Míg 2001 és 2011 között Érd és Ófaluiban is csökkent a 14 éven aluliak aránya a lakónépességben belül, jelenleg a városban 16,2%, Ófaluiban 14,4%, addig a szegregátumban lakosai közül minden harmadik, a lakónépesség 36,1% 14 év alatti. A társadalmi kirekesztés, a szegénység legnagyobb kockázata, ha egy család több gyermeket nevel, így a 14 éven alulak magas aránya egyértelműen erre utal.

7. sz. ábra A szegregátum és az ahhoz tartozó városnegyed, illetve Érd lakóinak korcsoportos összetétele

A demográfiai összetételhez hasonlóan az iskolai végzettség tekintetében is hasonló folyamatokat figyelhetünk meg: míg a városrész egészének adatai a városi átlaghoz hasonlóan változnak, addig a szegregátumban élő lakosok iskolai végzettségi mutatói teljesen eltérnek attól. 2001 és 2011 között a felsőfokú végzettségűek aránya a teljes lakónépességen belül mind a városban, mint az ófalusi városrészben jelentősen növekedett, a városban 14,1%-ról 22,3%-ra, míg az ófalusi városrészben 11,2%-ról 17,4%-ra, ezzel párhuzamosan mind a városban, mind Ófaluban jelentősen csökkent a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya. A városban a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 23,3%-ról 10,8%-ra, míg Ófaluban 26,4%-ról 13,8%-ra csökkent. Ezzel szemben a szegregátum területén élők (mind a 2008-ban lehatárolt területen, mind a jelenlegi területen) kétharmada (66,1%) legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik és elenyésző a felsőfokú végzettségűek aránya. Mindez azt jelenti, hogy miközben a városban és az adott városrészben egyre magasabb iskolai végzettségű, egyre kvalifikáltabb családok élnek, a szegregátum területén élők között állandósult az alacsony iskolai végzettség, ami – a magas gyerekszám mellett – a szegénység és kirekesztettség, egyik legerősebb valószínűsítő tényezője.

8. sz. ábra A szegregátum, az ahhoz tartozó városnegyed és Érd lakossága iskolai végzettség szerint

Az egyének foglalkoztatottsága szoros összefüggést mutat az iskolázottsági mutatókkal, köztudott, hogy az alacsony iskolai végzettségűek körében a legrosszabbak a foglalkoztatottsági mutatók, azaz megfelelő végzettség nélkül sokkal nehezebb munkát találni. Ezt mutatják a szegregátum, az ahhoz tartozó városrész és Érd városának foglalkoztatottsági mutatói is. Annak ellenére, hogy a városban és Ófaluban is az országos átlagnál kedvezőbbek a foglalkoztatottsági mutatók, az aktív korú népesség 60%-a foglalkoztatott, addig a zömében alacsony iskolai végzettségűek lakta szegregátum területén ez a mutató a városi és városrészi átlagnak is csak fele. A szegregátumban élő aktív korúaknak csak 30,6%-a foglalkoztatott. Ugyanakkor azon kevesek, akiknek van munkájuk, zömében alacsony presztízsű munkákat végeznek, a szegregátumban élő aktív korú foglalkoztatottak kétharmada csak alacsony presztízsű munkákhoz jut hozzá. Ezzel szemben a városban és a városrészben a foglalkoztatottaknak csak alig harmada végez ilyen munkákat. Összességében megállapíthatjuk, hogy

a szegregátumban élők nagyon nehezen jutnak munkához, nagyon alacsony az aktív korúak körében a foglalkoztatottság, és az elérhető munkák zöme alacsony presztízsű. Mindez egyenes következménye az alacsony iskolázottságnak.

9. sz. tábla Foglalkoztatottsági mutatók a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Érden

Mutató megnevezése	Érd összesen	Ófalu Újfalu	01. szegregátum
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	60,5	60,9	30,6
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	29,3	33,6	57,9

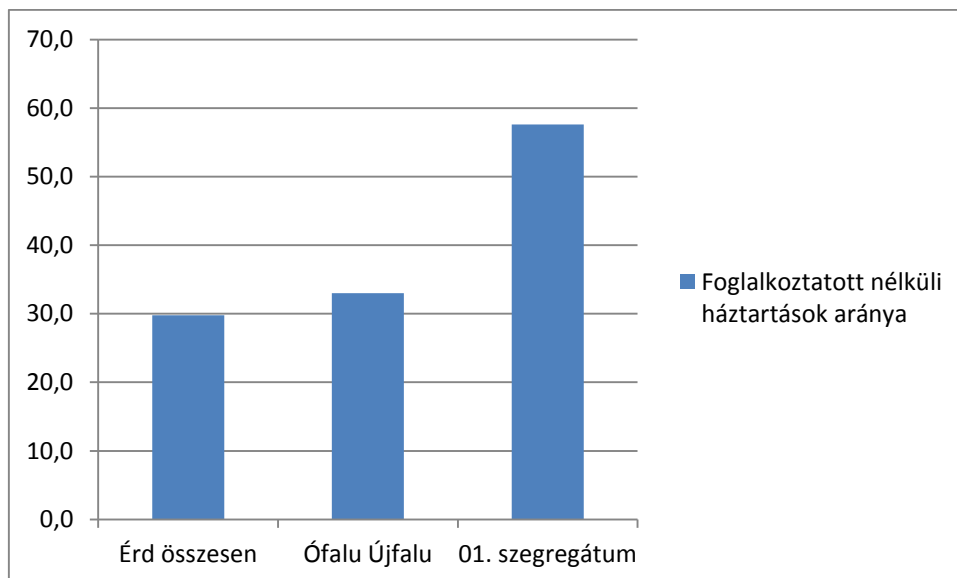
A foglalkoztatottsági adatokat megerősítik a munkanélküliségi adatok is: míg a városban és Ófaluban a munkanélküliek aránya alig több mint tíz százalék, addig a szegregátumban élő aktív korúak több mint két ötöde, 44,1%-a munkanélküli. Egy-egy család életében a munkanélküliség csak akkor okoz nagyobb problémákat, ha tartóssá válik, több hónapig, akár évekig is elhúzódik. Az adatok azt mutatják, hogy míg a városban és a városrészben a munkanélküliek zöme egy éven belül talál magának munkát, csak 6-7%-uk lesz tartósan munkanélküli, addig ez az arány a szegregátumban lényegesen magasabb, az itt élő aktív korúak negyede egy éven belül nem talál magának állást, hosszú távon munkanélküli lesz.

10. sz. tábla Munkanélküliségi mutatók a szegregátumban az ahhoz tartozó városrészben és Érden

Mutató megnevezése	Érd összesen	Ófalu Újfalu	01. szegregátum
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	11,3	12,2	44,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,6	7,0	26,5

Egy-egy területen a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegénység és munkaerőpiaci kirekesztettség egyik legfontosabb indikátora. Ha egy háztartáson belül egyetlen tartós bevétellel járó munkalehetőség sincsen, akkor az adott háztartás szinte bizonyosan a legnagyobb szegénységben él. Az adatok azt mutatják, hogy a szegregátum területén élő háztartások több, mint felében nincs foglalkoztatott, míg ez az arány a városban és a városrészben jóval alacsonyabb.

11. sz. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Érden

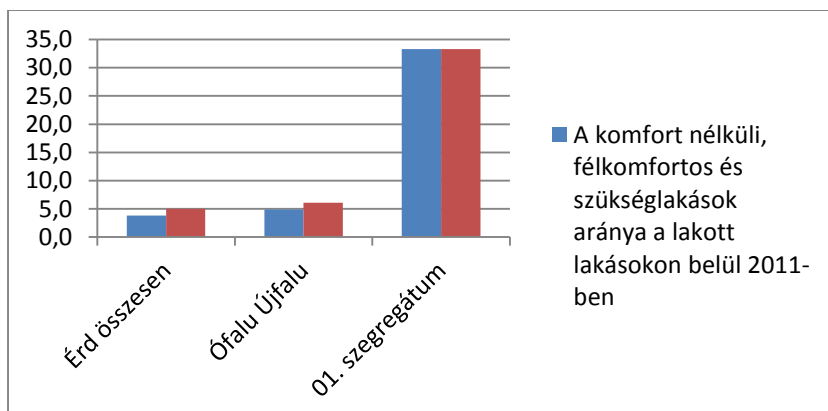

Összességében azt mondhatjuk, hogy a városban és a városrészben élő háztartások demográfiai összetétele, iskolázottsági és foglalkoztatottsági mutatói karakterisztikusan eltérnek a szegregátumban élő háztartások hasonló társadalmi mutatóitól. Míg Érden és Ófaluban többségében magas iskolázottságú, a munkaerőpiacon folyamatosan sikeresen szereplő, azaz állandó munkahellyel rendelkező háztartások élnek, addig a szegregátum területén élő háztartásokban nagyon magas a fiatalok aránya, nagyon alacsony az iskolázottság és az itt élő aktív korúak jelentős része kizorult az elsődleges munkaerőpiacról.

Lakáskörülmények és infrastrukturális feltételek

A helyzetelemzésben külön kiemeltük, hogy Érden az épített lakások döntő többsége összkomfortos, nagy alapterületű, több szobás családi házas ingatlan. A komfort nélküli vagy félkomfortos lakások aránya a városban és Ófaluban csekély, ezzel szemben a szegregátum területén található lakások harmada maximum egy szobás, komfort nélküli vagy félkomfortos ingatlan. A szegregátum területén minden lakóingatlan magántulajdonban van, a területen szociális bérlakás nincs.

12. sz. ábra A lakások komfortfokozat szerinti mutatói a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Érden

13. sz. tábla Segélyezési adatok a szegregátum területén

	Az ófalusi szegregátumban	A városban összesen
LFT-ben részesülők száma	3	796
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	3	148
FHT-ban részesülők száma	3	na
Közfoglalkoztatottak száma	9	131
Védett fogyasztók száma	1	na

Infrastrukturális ellátottság

Érd városszéli, fejlesztés, beépítés alatt álló területeihez hasonlóan a szegregátum területén hiányos az infrastrukturális ellátottság. Bár a városban az elmúlt évtizedekben jelentős csatornázási beruházások történtek, a város jelentős része vált csatornázottá, ez a fejlesztés nem érintette az ófalusi szegregátum utcáit, ahol továbbra sincs kiépített csatornahálózat. E mellett különösen súlyos gondokat okoz elsősorban a Kerülő és Juhász utcában a burkolt utak a csapadékvíz elvezetés hiánya, ami különösen nagy nehézségek elé állítja az ott élőket.

Egészségre káros környezeti tényezők

A szegregátumnak jelölt városrész egyik legsúlyosabb problémái közé tartozik az ott élők környezetegészségügyi helyzetének kedvezőtlen állapota, a lakók által felhalmozott hulladék, a kedvezőtlen lakáskörülmények következtében elszaporodó rágcsálók megjelenése.

A közszolgáltatások elérhetősége

Döntően a szegregátum közlekedésföldrajzi elhelyezkedésének, a centrumhoz való közelségének köszönhetően a közszolgáltatások elérhetősége jónak mondható.

A szegregátum közelében található Kincses óvoda Ófalusi tagóvodája ahol a 79 kisgyerekből 9, a gyerekek 11%-a halmozottan hátrányos helyzetű, 2 SNI-s. A városrészben még két tagóvoda található, az ide beíratott gyerekek között nincs halmozottan hátrányos helyzetű, vagy SNI-s gyerek. A városrészben működik a Bolyai Általános Iskola, ide, illetve Batthyány Általános Iskola és a Hunyadi Mátyás Általános Iskola körzetébe kerültek át a 2007-ben megszüntetett szegregált iskola tanulói. Jelenleg a városban Batthyány iskolában a legmagasabb a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya, az iskola 3333 tanulójának 10,5%-a. A változások segítségére az önkormányzat tanulóbérlet megvásárlásával segít, könnyítve az iskola bezárásából adódó közlekedési nehézségeken..

3.3 2008-as Antiszegregációs tervben megfogalmazott beavatkozások és megvalósításuk

I. Lakhatási integráció:

1. A 2008-as Antiszegregációs Tervben megfogalmazott intézkedések egy része a szegregátumban kialakult helyzet gyors és azonnal megoldását célozta, elsősorban a hulladékkezelésre és a legfontosabb közegészségügyi problémák megoldására koncentrálni. Ilyenek voltak a hulladék konténer akció, házak meszelése, udvari illemhelyek létesítése, a Kerülő utcai háztartási gépek alkatrészeinek hasznosításából eredő hulladék megszüntetésére bontótelep kijelölése. Mindezek az intézkedések rövid távon lényegesen javították a szegregátumban élő családok lakhatási körülményeit, de strukturális válaszokat nem adtak a problémák kezelésére, így hosszú távon újratermelődtek ugyanazok a problémák.
2. Tervbe vették a szegregációs terület lakásállományának felmérését, javaslatok kidolgozását, ám ez idővel elavult, a megfelelő intézkedések nélkül céltalanná vált.
3. A korábbi önkormányzati gyakorlatot folytatva tervezték, hogy a szegregátumban élő családokat segítik más területen a lakástulajdonhoz jutni. Egyrészt magasabb komfortfokozatú, egészségesebb szociális bérlakások folyamatos biztosításával, másrészt a városrészen belül, illetve azon kívül ingatlanvásárláshoz nyújtott önkormányzati segítségnyújtással. Ezt segítette volna a roma személyek által létrehozott AKHOR Érdi Szociális Szövetkezet. Ugyanakkor az önkormányzat 2008 óta nem tudott segítséget nyújtani családok ingatlanvásárlásához, a tervezett Szociális Szövetkezet nem működik, egyetlen roma család sem költözött szociális bérlakásba.
4. A 2008-as Antiszegregációs Tervben az önkormányzat vállalta, az alacsony komfortfokozatú szociális bérlakások számának a komfort fokozat növelésével történő csökkentése. Ugyanakkor a 2011. évi népszámlálás adatai alapján az érdi ingatlanok 99%-a magántulajdonban van, önkormányzati tulajdonban 90 lakás van. A 2014-es önkormányzati adatközlés szerint 52 önkormányzati bérlakás van a városban, ezek közül egy sem szociális bérlakás. Az 52 önkormányzati bérlakást piaci áron adja bérbe az önkormányzat, de erre nincs jelentős igény, a lakások fele üresen áll. Azaz a tervezés óta eltelt időszakban a önkormányzati bérlakások száma jelentősen csökkent, a szociális bérlakás, mint a lakhatási problémákra választ jelentő forma pedig megszűnt a városban.
5. Tervezték, hogy felméri a területen lévő telkek nagyságát, és a szabályozási tervben olyan minimális teleknagyság kerülhet csak szabályozásra, amely a meglévő telkek tovább osztását megakadályozza, az ehhez kapcsolódóan javaslatokat dolgoznak ki.

II. Foglalkoztatási integráció

1. A 2008-as Antiszegregációs Terv foglalkoztatási integrációt célzó beavatkozásainak egyik legfontosabb eleme a folyamatos közmunkaprogram és ahhoz kapcsolódó képzések, Érd Város Polgármesteri Hivatala és a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ együttműködési megállapodásának keretében.
Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja részletesen foglalkozik a város foglalkoztatáspolitikájával és a közfoglalkoztatással. 2011. január 1-jétől a közfoglalkoztatás a Munkaerő-piaci Alapból kerül finanszírozásra és ez az új rendszer az

önkormányzatok és a munkaügyi kirendeltségek szoros együttműködését, folyamatos párbeszédét feltételezi, hiszen a szociálisan hátrányos álláskeresőkről való gondoskodás közös felelősségen alapul. Az önkormányzat különböző formában és tartalommal szervez közfoglalkoztatást. (1.) Önkormányzati rövid időtartamú közfoglalkoztatás (napi 4 órás munkaidő) keretében a mindennapi közfeladatai ellátását segítő tevékenységekben működnek közre közfoglalkoztatottak. (2.) A városban jellemzőbb a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás (napi 6–8 órás munkaidő), közérdekű célok programszerű támogatása, ami elsősorban a város közintézményeiben való foglalkoztatást jelenti. Az önkormányzat intézményeiben közfoglalkoztatottak mindegyike vagy mélyszegénységben élő, vagy roma. Érd Megyei Jogú Város Önkormányzat 2014. évi elfogadott költségvetésének tervezett létszámkerete 292 fő közfoglalkoztatottal számol, melyből 207 fő az Érdi Közterület fenntartó Intézményben, 24 fő a Szivárvány Óvodában, 19 fő a Kincses Óvodában, 14 fő a Szociális Gondozó Központban és 12 fő a Polgármesteri Hivatalban kapna munkát.

Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a közfoglalkoztatás szerepe a helyi munkaerő foglalkoztatásában elenyésző. A város tudna több munkalehetőséget biztosítani közmunka program keretében, de az állami támogatásokat nem tudja igénybe venni relatíve jó helyzete miatt.

2. A képzésekre és munkaerő-piaci helyzet javítására a TÁMOP / Társadalmi Megsegítés OP/ program operatív intézkedéseire vonatkozó lehetőségek kiaknázását is fontos elemként emelték ki. A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük megtalálhatóak a városban. Ezek a munkaügyi szervezeten keresztül elérhető programok a TÁMOP 1.1.4 „Munkaerő-piaci program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért a Közép-magyarországi Régióban”, az Első munkahely garancia program és a Munkahelyvédelmi akcióterv program.
3. Szakiskolai fejlesztési program folyamatos fenntartása, amelynek célja a hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztató képzése, 10 hónap után a szakképző szakaszba lépés biztosítása. Ez az intézkedés a szakképzés átalakuló rendszere miatt nem valósult meg.
4. Folyamatosan egyeztetés a Cigány Kisebbségi/Roma Nemzetiségi Önkormányzattal a kisebbségi foglalkoztatás növelése érdekében. A város vezetése folyamatos kapcsolatban áll a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetőivel, a jobb együttműködés, elsősorban a pályázati információk elérhetősége és közvetítése érdekében az önkormányzat roma referenst alkalmaz.
5. A város kedvezményeket nyújt azon vállalkozó számára, aki állományi létszámát az előző évhez képest növelte, illetve az aki, legalább 12 hónapig pályakezdő munkanélkülit foglalkoztat. Adókedvezményt vehet igénybe az is, aki vállalkozásában 45 év feletti regisztrált munkanélkülit foglalkoztat

III. Oktatási integráció

1. **A 2007. júniusában megszűnt II. Lajos iskola diákjainak új iskolába való beillesztését támogató komplex és összehangolt program megvalósítása.** Az érdi II. Lajos Általános Iskola megszűnése és körzetének három egyenlő részre osztása sajátos feladatokat rótt a megszüntetett iskola tanulóit befogadó három általános iskolára. A legfontosabb, hogy a gyerekek kényszerű iskolaváltása viszonylag zökkenőmentesen történjen meg. Mindehhez először a megadott körzet tanulói névsorát állították össze, a szülőket értesítették az új iskolába való átvételről. A folyamat fontos eleme volt a szülőkkel való folyamatos

kapcsolattartás kiépítése, a felmerülő szociális hátrányok enyhítését célzó intézkedések bevezetése, amit az átmenetet támogató munkacsoport működtetése könnyített meg. Az általános iskolákban az egyéni haladást segítő differenciált tanulásszervezést vezettek be, biztosították a tanulók napközis ellátását. A zökkenő mentes átmenet érdekében az érintett általános iskolák folyamatosan egyeztettek egymás között, a Családsegítő Szolgálattal, Nevelési Tanácsadóval, RNÖ-vel, és az önkormányzatnál dolgozó roma referenssel. Az érintett 77 tanuló 85%-a sikeresen folytatta tanulmányait az új iskolákban, tanulmányi eredményeik nem romlottak, nem morzsolódnak le, sikeresen beilleszkedtek az új közösségbe. A 77 tanuló 15%-a magántanulói jogviszonyban fejezte be a tanulmányait, mert iskolaköteles státuszuk megszűnt.

Az átszervezés következtében a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek eloszlása a település intézményeiben egyenletessé vált. Az útravaló program keretében a pedagógusok és a civil segítők részvételével kialakult a mentorháló, ami a hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányait jelentősen segíti. Napközis férőhelyeket biztosítottak minden HHH-s igénylő számára. A beilleszkedést segítette az iskolabusz beindítása a volt II. Lajos Iskola tanulói számára, amit 2008-ban 38 tanuló vett igénybe. Jelenleg még öt áltatásos iskolában tanuló gyermek van aki igényelheti az időközben ingyenes buszbérletre alakult utazási kedvezményt. A jelzőrendszer segítségével (védőnők, civil segítők) az információ eljut a HHH-s gyermekeket nevelő családokhoz és így 3 éves kortól felvételüket kérhetik az óvodába.

2. **Az iskolák felkészülése az IPR bevezetésére, fejlesztésére, sikeres működtetésére.** A település iskoláiban nem egyforma mértékben jelennek meg a HHH tanulók, teljes körben nem ismert a HHH tanulók száma. Nincs iskolai IPR a település általános iskoláiban. Jöjjön létre városi szintű IPR fejlesztő munkacsoport, hasonló számban legyenek HHH tanulók az iskolákban. Kerüljön bevezetésre az IPR a 2008 /2009-es tanévtől.

2009-ben a TÁMOP-3.3.2 „Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása” című pályázat keretében Érd Megyei Jogú Város 91. 819 908 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A pályázat kiemelt célja a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek iskolák közötti és iskolán belüli szegregációjának csökkentése, a tanulói arányok kiegyenlítése érdekében tervezett beavatkozások támogatása révén. A megvalósított projekt keretében a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek iskolák közötti és iskolán belüli szegregációjának csökkentették, valamint ezen tanulók integrált nevelését támogató módszertanok alkalmazását is megvalósítottak a közoktatási intézményekben, bevezették az Integrált Pedagógiai Rendszert (IPR). Kiemelt cél továbbá, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek minél nagyobb arányban részesüljenek az óvodai nevelésből és a korai fejlesztést támogató szolgáltatásokból, a gyermekek minél korábban kezdődő, és rendszeres óvodáztatása megvalósuljon. A pályázat további célja, hogy elterjessze a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelését támogató módszertanok alkalmazását a közoktatási intézményekben, elősegítse az Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR) alapú intézmény-fejlesztés megvalósítását. A programban 2 óvoda, 7 általános iskola és a helyi szakképző iskola vettek részt.

3. **Az óvodák felkészülése az Óvodai Integrációs Program bevezetésére.** Az oktatási integráció egyik legfontosabb eleme a kisgyerekek korai intézményes szocializációja, azaz a három éves kortól való rendszeres óvodai nevelés. Ugyanakkor a település óvodáiban legfeljebb a

kötelező időszakban jelentek meg a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek. Az óvodák csak elvétve fókuszáltak rájuk, nincs komplex pedagógiai program. Kiemelt fontosságú, hogy szektorközi együttműködéssel a HHH gyerekek kerüljenek az óvodába 3 éves kortól, a pedagógusok készüljenek fel az óvodai nevelésre. Ennek érdekében az óvodavezetők integrációs programot fejlesztő intézményközi munkacsoportot hoztak létre, kidolgozták a munkatervet, összehangolták a fejlesztést, A kora gyerekkori óvodai nevelés megkönnyítésére komplex programot dolgoztak ki. Az óvodák rendelkeznek IPR-nek megfelelően átdolgozott óvodai programmal 2009-ben a TÁMOP-3.3.2 „Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása” című pályázat keretében Érd Megyei Jogú Város támogatásban részesült, amelynek keretében az óvodákban is bevetésre került az IPR.

4. **Települési halmozottan hátrányos helyzetű „térkép” létrehozása együttműködéssel (egészségügyi, szociális és oktatási szektor, fenntartó, kisebbségi önkormányzat, civil szervezet).** Az település közoktatási intézményei nem ismerik teljes körben a halmozottan hátrányos helyzetű családokat. Mindennek érdekében az önkormányzat fontos tartotta, hogy elkészüljön HHH adatbázis a szolgáltatások megszervezésére. A folyamatosan változó jogszabályi környezet, a HH, HHH fogalmának változása miatt a térkép elkészítése nehézségekbe ütközött, azonban a Polgármesteri Hivatal nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű gyermekekről. Jelenlegi adatbázist felhasználva, folyamatban van a térinformatikai rendszerben az adatbázis feltöltése. Továbbiakban tervezik negyedévente az adatbázis frissítését.
 5. **Egységes esélyegyenlőségi program településszintű működtetése.** Érd Megyei Jogú Város önkormányzata és intézményei munkája során érvényesül az esélyegyenlőség. Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik a település. A Közgyűlés 223/2010. (VI. 24.) határozatával az esélyegyenlőségi program elfogadására vonatkozó döntési jogot a Szociális és Egészségügyi Bizottságra ruházta át, mely a 2013-2018 közötti időszakra szóló esélyegyenlőségi tervet a 31/2013. (VI.19.) határozatával fogadta el. Az esélyegyenlőségi tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok. Az esélyegyenlőségi tervben az önkormányzat vállalta, hogy a terv kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot hoz létre és működtet. Továbbá vállalta, hogy az elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a város roma referens alkalmaz.
- Az esélyegyenlőség megvalósításának érdekében Érd város önkormányzata a 2013/30-as rendeletében létrehozta az „Esélyteremtő” és a „Tehetséggondozó” ösztöndíjat, amely elsősorban a megfelelő tanulmányi eredmény, hátrányos helyzetű diákokat támogatja.

14. tábla Hátrányos helyzetű és SNI gyerekek száma és aránya az érdi iskolákban

Intézmény neve	Melyik városrészben található	Tanulólétszám az intézményben				
		Összesen	HHH	HHH arány %	SNI	SNI arány %
Érdi Batthyány Sportiskolai Általános Iskola	Tisztviselő- és Újtelep	333	35	10,5	8	2,4
Érdi Bolyai János Általános Iskola	Ófalu-Újfalu	741	34	4,6	11	1,5
Érdligeti Általános Iskola	Érdliget-Kutyavár	380	10	2,6	16	4,2
Érdligeti Általános Iskola	Érdliget-Kutyavár	290	10	3,4	14	4,8
Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium	Tusculánium	793	25	3,2	30	3,8
Érdi Móra Ferenc Általános Iskola	Tisztviselő- és Újtelep	60	0	0,0	60	100,0
Érdi Móra Ferenc Általános Iskola	Tisztviselő- és Újtelep	21	0	0,0	21	100,0
Érdi Teleki Sámuel Általános Iskola	Parkváros	506	42	8,3	13	2,6
Érdi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	Parkváros	997	8	0,8	8	0,8
Összesen		4121	164	4,0	181	4,4

Forrás: Önkormányzati adatközlés

15. számú tábla Hátrányos helyzetű és SNI gyerekek száma és aránya az érdi óvodákban

Tagintézmény neve	Melyik városrészben található	Tanulólétszám az intézményben				
		Összesen	HHH	HHH arány %	SNI	SNI arány %
Kincses Óvoda Béke téri épület	Ófalu-Újfalu	159	0	0,0	4	2,5
Kincses óvoda Fácán	Tisztviselő- és	143	2	1,4	0	0,0

Tagóvoda	Újtelep					
Kincses Óvoda Harkály Tagóvoda	Tisztviselő- és Újtelep	73	1	1,4	0	0,0
Kincses Óvoda Kutyavári Tagóvoda	Érdliget-Kutyavár	251	0	0,0	0	0,0
Kincses Óvoda Ófalusi Tagóvoda	Ófalu-Újfalu	79	9	11,4	2	2,5
Kincses Óvoda Riminyáki Tagóvoda	Tusculánium	53	0	0,0	0	0,0
Kincses Óvoda Tállya Tagóvoda	Érdliget-Kutyavár	75	0	0,0	0	0,0
Kincses Óvoda Tündérváros Tagóvoda	Ófalu-Újfalu	87	0	0,0	0	0,0
Szivárvány	Érd-parkváros	318	4	1,3	4	1,3
Kisfenyves	Tusculánium	161	na	na	na	na
Meseház	Tusculánium	51	na	na	na	na
Napsugár	Érd-parkváros	110	na	na	na	na
Tusculánium	Tusculánium	215	10	4,7	7	3,3
Összesen		1775	26	1,5	17	1,0

Forrás: Önkormányzati adatközlés

3.4 A 2008-as Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése

Áttekintve a 2008-ban megfogalmazott antiszegregációs intézkedéseket és az önkormányzat azóta eltelt tevékenységét megállapíthatjuk, hogy az intézkedéseknek csak egy része teljesült.

Az oktatási integrációt célzó beavatkozások megvalósítása volt a legsikeresebb, amit a városi közoktatási intézmények adatai is alátámasztanak. A városi óvodák adatszolgáltatása alapján láthatjuk, hogy a szegregátum mellett található ófalusi tagóvodában a legmagasabb a hátrányos helyzetű gyerekek aránya, és bár ez az arány (11,4%) jelentősen eltér a városi óvodák átlagától, de nem olyan magas, hogy szegregálnak nevezzük. Az óvodában a hátrányos helyzetű gyerekek száma és aránya nem éri el azt a kritikus szintet, amit a fejlesztő pedagógia eszközeivel ne lehetne kompenzálni. Az általános iskolák adatai alapján láthatjuk, hogy a hátrányos helyzetű gyerekek iskolák közötti megoszlása viszonylag kiegyenlített. A városi átlagtól (4%) két iskola tér el kisebb mértékben: a Tisztviselő-Újtelepen található Batthyány Sportiskolai Általános Iskolában 10,5%, míg a parkvárosi Teleki Sámuel Általános iskolában 8,3% a HHH-s gyerekek aránya. Ugyanakkor ezek az arányok nem tekinthetők olyan kritikusnak, amit a pedagógusok megfelelő pedagógiai módszerek

alkalmazásával ne tudnának kezelni. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a 2008 óta eltelt időszakban a kizárólag SNI-s gyerekeket oktató Móra Ferenc Általános Iskola létszáma alig csökkent, és bár a város minden általános iskolájában tanítanak integráltan SNI-s gyerekeket, de továbbra is működik a kizárólag SNI-s gyerekeket oktató intézmény is.

Összegezve azt mondhatjuk, hogy az oktatás területén megvalósult antiszegregációs intézkedések és pedagógiai-szakmai fejlesztések eredményeképpen lehetőség nyílt a hátrányos helyzetű gyerekek esélyt biztosító oktatására. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy nem valósultak meg az antiszegregációs tervben megfogalmazott, a közoktatási esélyegyenlőséget az intézményrendszeren kívülről támogató, korai szocializációt célzó beavatkozások, a Biztos Kezdet ház, és az általános és középiskolai iskolán túli nevelés és oktatás segítségét célzó tanoda program megvalósítása.

A foglalkoztatási integráció területén a város legjelentősebb eredményeket elsősorban a közfoglalkoztatás eszközeivel ért el.

Az antiszegregációs tervben megfogalmazott intézkedések közül szinte alig valósult meg bármi is a lakhatási integrációt célzó intézkedések közül, ebben a fejlesztési időszakban az önkormányzatnak erre nem voltak megfelelő lehetőségei.

Összegzésként elmondható, hogy a város 2008-ban megfogalmazott antiszegregációs intézkedési csak részben valósultak meg: az oktatási integráció területén jelentős eredmények születtek, ám a lakhatási integrációt célzó intézkedések közül alig sikerült valamit megvalósítani.

3.5 Tervezett beavatkozások a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett területeken

I. A város egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások

1. A városi közgyűlés 223/2010. (VI. 24.) határozatával az esélyegyenlőségi program elfogadására vonatkozó döntési jogot a Szociális és Egészségügyi Bizottságra ruházta át, mely a 2013-2018 közötti időszakra szóló esélyegyenlőségi tervet a 31/2013. (VI.19.) határozatával fogadta el. Az esélyegyenlőségi tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok. Az **esélyegyenlőségi tervben** az önkormányzat vállalta, hogy a terv kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására a **Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot** hoz létre és működtet a tervezési időszakban.
2. Az oktatási esélyegyenlőség területén elért eredmények fenntartása érdekében a városi önkormányzat együttműködik az általános iskolák fenntartójával, a Klebersberg Intézmény-fenntartó Központtal, kezdeményező szerepet tölt be a különböző támogató rendszerek kiépítésében. Az oktatási időn túli támogató rendszerek legfontosabb elemei a következők:

2.1 Különös figyelmet kell fordítani azokra a gyerekekre, akik nem nyertek felvétel bölcsődébe, nem részesülnek óvodai képzésben. Ehhez segítség lehet az Egyesült Királyságban működő Sure Start program mintájára kialakított **„Biztos Kezdet”** elnevezésű modell program. A program kiemelt célja, hogy csökkenjen azon 0-3 éves gyermekek számaránya, akiket gyermekvédelmi nyilvántartásba kell venni. Ennek érdekében támogatja a szülőket gyermekgondozási tevékenységükben, ezzel előmozdítja a gyermekek egészséges fejlődését. A védőnői szolgálattal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve igyekeznek erősíteni, támogatni a családokat. A program és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások a településen élő kisgyermekek és szüleik valódi és aktuális szükségleteire irányul, ezáltal segíti a szegénységből kivezető út hatékony keresését. A családok támogatása révén a Biztos kezdet megcélozza a különböző társadalmi és egyéni okok miatt kialakult méltánytalanságok és akadályok megszüntetését, kezeli a család életében jelenlévő problémákat, konfliktusokat és válsághelyzeteket. A program társadalmilag releváns tudások átadásával járul hozzá a családok mindennapi problémáinak megoldásához.

2.2 A **tanoda** program azzal a céllal jött létre, hogy segítse azokat a tanulókat, akik számára önmagában sem a család, sem az iskola nem tud megfelelő feltételeket biztosítani a sikeres iskolai előrehaladáshoz, a továbbtanuláshoz. Amelyik szülő megteheti, külön szolgáltatást vásárol gyermekének, de sok tanuló esetében erre nincs lehetőség, sikertelen az iskolában, a kudarcok lemorzsolódáshoz, alacsony iskolai végzettséghez vezetnek. E gyerekek legtöbbje szegény családból érkezik, elsősorban nekik segíthetnek a tanodák. Mivel az iskolai követelményekhez történő alkalmazkodást a társadalmi-gazdasági háttér alapvetően meghatározza, ezért azok a gyerekek, akik hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy roma családból érkeznek az iskolába, sok esetben nehezen alkalmazkodnak az iskola elvárásaihoz és

sok esetben az iskola sem alkalmazkodik hozzájuk. A nehézségek jelentős része megfelelő pedagógiai, szociális támogatással, a hátrányok kompenzálását célzó fejlesztésekkel kiküszöbölhető – a tanoda ezt kívánja elősegíteni. A tanoda, mint az inkluzív nevelés szemlélete mentén kialakított és alkalmazott extrakurrikuláris pedagógiai tevékenységek rendszere hozzájárul ahhoz, hogy az alap- és középfokú köznevelési intézményekben tanuló, különböző társadalmi helyzetű, kulturális hovatartozású és egyéni adottságú tanulók tanulmányaikban sikeresen haladjanak előre az iskolában és ezen keresztül megvalósuljon társadalmi mobilitásuk.

2.3 Az oktatási integráció elősegítésére 2007-től kezdődően az önkormányzat költségvetésében biztosítja a hátrányos helyzetű tehetséges, gyerekek számára, az oktatásban és a sportban való részvételhez segítséget nyújtó ösztöndíj-rendszert. A 2013/30-as önkormányzati rendeletben a város tanulmányi ösztöndíjat alapított a hátrányos helyzetű tanulók oktatási előmenetelének támogatása céljából. Az „**Esélyteremtő ösztöndíj**” és a „**Tehetséggondozó ösztöndíj**” a hátrányos helyzetű tanulók segítésének egyik legfontosabb eszköze a városban.

- 3 A foglalkoztatási integráció érdekében Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Munkaügyi Központ között folyamatos az együttműködés. Az integráció elősegítése érdekében az Önkormányzat 2014. évben pályázatot nyújtott be a Start Mintaprogram megvalósítására, melynek alapját képzés, majd a későbbiekben foglalkoztatás képezi. A város folyamatos együttműködése a Munkaügyi Központtal és a Türr István Képző és Kutatóintézettel lehetővé teszi, hogy az alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacról tartósan kiszoruló családok olyan támogatott képzésekben vegyenek részt, szerezzenek képesítést, amely alkalmassá teszi őket a megváltozott munkaerő piaci körülményekhez való alkalmazkodásra, a jövőbeni sikeres munkavállalásra.
- 4 Az önkormányzat a szolgáltatások elérhetőségének érdekében a Parkvárosi közösségi házban irodát létesít a területen dolgozó gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ munkatársai számára. Az intézkedés következményeként a parkvárosi szegregációval veszélyeztetett területen élő hátrányos helyzetű családok könnyebben elérhetik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásait, az itt dolgozó szociális szakemberek kapcsolata a családokkal közvetlenebbé válik. Az önkormányzat a Bem téren Ifjúsági, Információs Tanácsadó Szolgálatot elhelyezését tervezi.
- 5 Jelenleg Érd város önkormányzatának 52 bérlakása van, szociális bérlakása nincsen. A hátrányos helyzetű, zsúfolt lakásokban élő családok lakhatási mobilizációjának, a kritikus lakhatási helyzetek kezelésének érdekében szükséges a szociális bérlakás rendelet újra gondolása, a helyzet kezelésére alkalmas szociális bérlakás rendszer kialakítása és fenntartása.

II. Az ófalusi szegregátum területén koncentráltan megjelenő beavatkozások

1. A szegregátum beillesztése az ófalusi akcióterületbe lehetővé teszi a lakhatási probléma komplex kezelését, a jelenleg szegregátumként meghatározott terület funkcionális illeszkedését a városrészhez. A fizikai beavatkozások (utak, járdák építése, infrastrukturális fejlesztések) elsősorban a szegregátum területén valósulhatnak meg, míg a szolgáltatásokat, illetve a közösségfejlesztés egyes elemeit a szegregátumon kívül, de attól gyalogosan elérhető távolságban kell megvalósítani. E szempontok figyelembe vételével miközben a

- szegregátum fizikai állapota javul, az ott élő családok egyre több integrált környezetben lévő, az ófalusiak által is igénybe vehető szolgáltatáshoz jutnak.
2. A fizikai beavatkozások tervezéséhez, a hosszú távú fejlesztési elképzelések tervezéséhez szükséges a szegregátum területén levő lakóingatlanok felmérése, szükség szerint a tulajdonviszonyok rendezése. (A meglévő telkek tovább osztását megakadályozza, ehhez kapcsolódó javaslatokat kell kidolgozni.)
 3. Legalább félévente, ill. szükség szerint a szegregátumok, ill. a veszélyeztetett területeken komplex szakértői csoport (gyermekjólét, családsegítő szolgálat, védőnő romareferens, polgármesteri hivatal szociálpolitikai munkatársa, közterület-felügyelet, rendőrség) bejárása az igények és a lehetőségek felmérése érdekében, azt követően összefoglaló értékelés készítése. A szakértői csoport együttműködik a Helyi Esélyegyenlőségi Fórummal.
 4. Fizikai beavatkozások
 - 4.1. Az esélyegyenlőségi tervben megfogalmazottakkal összhangban, a városi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve szilárd burkolatú utak, járdák kialakítása javasolt. A járdák és szilárd burkolatú utak elkészítéséhez segítséget nyújthat a jelenleg pályázati szakaszban levő Start munkaprogram.
 - 4.2. A korábbi intézkedések folytatásaképpen a környezeti tényezők javítása, a hulladék mennyiségének csökkentése, konténerek kihelyezése.
 - 4.3. A szegregátum lakóinak önkéntes munkájával, a szegregátum területének parkosítása, kisebb közösségi helyek kialakítása. Lakóházak udvarának rendbetétele, a lakóházakon kisebb felújítások elvégzése. A magánterületen végzett önkéntes munka anyagszükségleteit az önkormányzat saját forrásból, illetve pályázatból biztosítja. Az önkéntes munka szervezésében a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat tagjai és közösségi szociális munkások vesznek részt. A saját lakókörnyezetben végzett önkéntes munka erősíti a helyi identitást, a közösségi terek használata iránt érzett felelősség érzetet, miközben közösségformáló ereje is jelentős.
 5. Közösségi és támogató rendszerek kiépítése és megerősítése a szegregátum lakóinak társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E programelem központi eleme egy olyan **komplex szolgáltatásokat nyújtó „közösségi ház” kialakítása**, amely egyrészt a szegregátum területén élő családok számára nyújt olyan szolgáltatásokat, amelyek segítik a társadalmi integrációt, másrészt helyet ad az önszerveződés különböző szervezeteinek, a közösségépítés és formálás legfontosabb tereivé válik. A közösségi szolgáltató ház biztosíthatja a szegregátum és a városrész lakóinak a találkozás lehetőségét, egyfajta hidat épít a városrészben és a szegregátumban élő különböző társadalmi és etnikai csoportok között, helyet adhat kisebb közösségek rendszeres programjainak, segítheti a megfelelő információkhoz való folyamatos hozzáférést. A beruházás egyben munkahelyteremtés is, hiszen a szegregátumban élő munkanélküliek, közfoglalkoztatottak továbbképzésével és normál foglalkoztatásával egyben a humán erőforrást is fejlesztjük. Ezzel a munkanélküliségből fakadó szociális problémák egy része orvosolhatóvá válna. Különböző szolgáltatások munkatársainak bevonásával helyben elérhetővé teszi a szociális és gyermekjóléti, valamint a védőnői, munkaügyi stb. ellátásokat, lehetővé teszi a számítógép és Internet-használatot. A fenntarthatóság egyik záloga a szociális munkás és közösségi munkás, valamint más szakemberek állandó jelenléte, amely nem lehet időszakos jellegű. A megkezdett tevékenységek akkor lehetnek hatékonyak, ha a komplex szolgáltatásokat és támogató munkát hosszú időre, több éven keresztül, rendszeresen biztosítják.

A közösségi ház kialakítása egy, a *szegregátum területén kívül* eső önkormányzati tulajdonban levő ingatlanban kerülne sor. Az ingatlan kiválasztásánál fontos szempont, hogy a szegregátum területén élő családok könnyen elérhessék, akár gyalogosan is megközelíthető legyen. Ugyanakkor az is fontos szempont, hogy az integrált környezetben elhelyezkedő épület a környéken élők számára is elfogadottá váljon, idővel annak szolgáltatásait ne csak a szegregátum lakói, hanem a városrész egésze használja. Törekedni kell arra, hogy szegregátumban élő családok közül minél többen vegyenek részt a szolgáltató (közösségi) ház épületének és szolgáltatásainak megtervezésében, az épület át- vagy kialakításában és aktív működtetésében. Az ott élő munkanélküli felnőttek, közfoglalkoztatottak, valamint kortárs segítők, helyi önkéntesek bevonása elősegítheti a közösségi ház egész évben és a hét minden napján történő, folyamatos működtetésének biztosítását és egyben a társadalmi kohézió erősítésének egyik leghatékonyabb eszköze. Közösségszervező tevékenységük révén ezek a szolgáltatások alapját képezhetik helyi civil szervezetek kialakulásának vagy a már meglévők megerősödésének, melyek segíteni tudják a szegregáció felszámolását és az integrációs folyamatot.

A közösségi házban biztosítani tervezett szolgáltatások:

- 5.1 Hasonlóan a Parkvárosi Közöségi Házba tervezett szolgáltatásbővítéshez, az ófalusi közösségi házban is elérhető lesz a családsegítő és gyerekjóléti szolgálat munkatársainak ügyfélszolgálat, ami megkönnyíti a napi szintű kapcsolattartást, segítségnyújtást. A Szociális Gondozó Központ kihelyezett irodájában roma szociális munkások, közösségszervezők alkalmazása.
- 5.2 Ifjúsági, Információs és Tanácsadó Szolgálat kialakítása, ami elsősorban a fiatalok hasznos szabadidő eltöltését célozza, az ifjúsági, gyermek és közösségi programok biztosítja, információs pont kialakítása.
- 5.3 Roma Nemzetiségi Önkormányzat irodájának biztosítása az épületben.
- 5.4 Baba-mama klub szervezése kisgyermekes anyukák számára, amely kapcsolódik a városba tervezett Biztos Kezdet ház munkájához.
- 5.5 Együttműködve a KLIK-el és a városrész általános iskoláiban dolgozó pedagógusokkal korrepetálás megszervezése kortárs segítők bevonásával, nyelvtanulás, informatikai oktatás, sportfoglalkozások szervezése. Pályaválasztási tanácsadás. A program együttműködik a városban szerveződő tanodával.
- 5.6 A közösségi szolgáltató ház biztosítja a helyi és egyéb adományok (ruha, bútor, használati eszközök, játékok, könyvek stb.) fogadását és ezek segítségével a városrészben (nem kizárólag a szegregátumban) élő hátrányos helyzetű családok támogatását. Működtethet játék-, könyv-, gyerekbútor stb. kölcsönzést, ezzel is segítve az alapvető feltételeket nélkülöző családokban élő gyerekek fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtését.
- 5.7 A szolgáltatásaik között helyet kaphat a családok háztartásvezetési, gazdálkodási, a lakások karbantartásához és a kertek megműveléséhez kapcsolódó ismereteinek bővítése, és az ehhez szükséges eszközök, szerszámok kölcsönzése.

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1 Külső összefüggések

A stratégiához illeszkedő programok és projektek sikere szempontjából fontos szerepe van annak, hogy a nemzetközi, nemzeti és megyei szintű fejlesztési programok, valamint Érd városi szintű programok tartalmi elemi egymással összhangban valósuljanak meg. Az országos és megyei célokhoz való illeszkedés biztosítása mellett, fontos hogy Érd MJV és környező településeinek céljai illeszkedjenek egymáshoz.

A fenti célok elérése érdekében megvizsgáltuk Érd MJV Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott fejlesztések, projektek illeszkedését a város fejlődése szempontjából relevánsnak tartott dokumentumokkal.

A 2014-2020 közötti időszak Operatív Programjaihoz való kapcsolódás vonatkozásában a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) említendő meg. A VEKOP forráskerete 269,3 Mrd Ft. Az 1803/2013. (IX. 8.) Kormányhatározat rendelkezik Érd Megyei Jogú Város számára biztosított indikatív forráskeret meghatározásáról, mely előzetesen 2,7 Mrd Ft.

A 2014-2020-as időszakban várhatóan az uniós kohéziós források lehetnek a legfontosabbak Érd településfejlesztése szempontjából. Ezek magyarországi felhasználását a 2. fejezetben bemutatott táblázatokban szereplő operatív programok biztosíthatják, amelyek közül a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP), a Közigazgatási- és Köszolgáltatás-Fejlesztési OP, a Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP, illetve az Integrált Közlekedésfejlesztés Operatív Program (IKOP), amelyek érdi fejlesztéseket is finanszírozhatnak.

A szinergikus hatások egyértelmű meghatározása érdekében a következő pontokban szereplő dokumentumok kerültek elemzés alá.

4.1.1 Nemzetközi szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata

Európa 2020 Stratégia

Érd Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája összhangban van az Európai Unió Európa 2020 stratégiai célkitűzésével, az EU 2014-2020 közötti időszakra szóló közös stratégia tematikus céljaival.

Az Európa 2020 az EU 10 évre szóló növekedési stratégiája, mely az intelligensebb, fenntarthatóbb és inkluzívabb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. A három prioritás értelmében Intelligens, mivel az oktatás és kutatás-innováció területén hatékonyabb beruházásokat kíván megvalósítani, fenntartható, mivel fontos szempont az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás és inkluzív növekedés, mivel a munkahelyteremtésre és a szegénység csökkentésére fókuszál a magas foglalkoztatás és a szociális kohézió megteremtése érdekében.

A Stratégiában öt kulcsfontosságú célkitűzés került meghatározásra:

1. Foglalkoztatás: Biztosítani kell, hogy a 20-64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75 %-ot.
2. K + F: Az Európai Unió GDP-jének 3 %-át a kutatásba és a fejlesztésbe kell fektetni.
3. Éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás: Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását 20 %-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest (vagy akár 30 %-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek), a megújuló energiaforrások arányát 20 %-ra kell növelni, az energiahatékonyságot 20 %-kal kell javítani.
4. Oktatás: A korai iskolaelhagyók arányát 10 % alá kell csökkenteni és el kell érni, hogy a 30 és 34 év közötti uniós lakosok legalább 40 %-a felsőfokú végzettséggel rendelkezzen.
5. Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen: Legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

<i><u>EU 2020 Stratégia Tematikus céljai</u></i>	<i><u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u></i>
1. A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése	SC.2.1.
2. Infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés elősegítése	SC.1.1.; SC.2.1.;
3. A KKV-k, a mezőgazdasági, a halászati és az akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása	SC.2.1., SC.2.4.
4. Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	SC.1.2.; SC.1.5.; SC.2.1.; SC.3.1.
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázat megelőzés és –kezelés előmozdítása	SC.1.2; SC.1.5.
6. A környezetvédelem és erőforrás felhasználás hatékonyságának előmozdítása	SC.1.2; SC.1.3; SC.1.5; SC.2.4.
7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése	SC.1.4.; SC.2.2.; SC.2.3.
8. A foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása	SC.2.1.; SC.3.1.; SC.3.2.
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	SC.3.1.; SC.3.2.
10. Beruházás az oktatás, a képességfejlesztés és az egész életen át tartó tanulás területén	SC.3.1.
11. Az intézményi kapacitás javítása és a hatékony közigazgatás	SC.1.1., SC.2.3.; SC.3.1.

Az EU 2020 Stratégia és Érd MJV ITS közötti összhang biztosított.

4.1.2 Nemzeti szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Konceptió a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze Érd MJV Integrált városfejlesztési stratégiájának stratégiai céljaival, amit az alábbi táblázatban SC néven rövidítettünk. A célok megnevezését az 1.1 fejezetben szereplő célrendszeri ábra tartalmazza.

<u>OFTK Prioritásai</u>	<u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u>
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	SC.2.1; SC.2.2.; SC.2.3; SC.1.4.
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	SC.2.1.; SC.3.1.; SC.3.2.
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiatudatosság felé	SC.1.2.; SC.1.5.; SC.3.2.
Népesedési és közösségi fordulat	SC.1.1.; SC.3.1.; SC.3.2.
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	SC.1.1.; SC.2.1.; SC.2.2.; SC.2.3.

<u>OFTK Specifikus Céljai</u>	<u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u>
1. Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	SC.2.1; SC.2.2.; SC.2.3; SC.1.5.
2. Életképes vidék, egészséges étel-miszer-termelés és ellátás	SC.1.1.; SC.1.2.; SC.1.3.; SC.2.1.; SC.2.2.; SC.2.3.; SC.2.4; SC.3.2.
3. Gyógyító Magyarország egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	SC.2.4.; SC.3.1.; SC.3.2.
4. Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	SC.2.1.; SC.3.1.; SC.3.2.
5. Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	SC.1.3.; SC.2.3.; SC.3.1.; SC.3.2.
6. Jó állam: szolgáltató állam és biztonság	SC.1.1.; SC.3.1.; SC.3.2.
7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	SC.1.2.; SC.1.3.; SC.1.5.; SC.2.4., SC.3.2.

A Konceptió megfogalmaz területepolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, Duna-térség fenntartható fejlesztése, melyekkel összhangban vannak Érd MJV ITS specifikus céljai a makrokapcsolati súlypontosság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

Érd Megyei Jogú Város földrajzi elhelyezkedését tekintve sajátos helyzetben van. A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Érd budapesti közelsége bizonyos szempontból előny, más szempontból

hátrány. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A koncepció az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása
- társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy Érd MJV ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastruktúrális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Felsorolja a nemzetközi és országos szintű közlekedési hálózatokat, melyek egy része Érd területét is érintik. Az országos törzshálózati vasúti pályák közül az Érdi elágazás – Tárnok között, az országos kerékpárút-törzshálózat közül a Budapest - Érd - Százhalombatta - Tököl - Szigethalom – Dunavarsány vonal kerül említésre az Országos Területrendezési Tervben, valamint Érd szerepel az Országos jelentőségű kikötők között is.

Az ITS specifikus céljai és beavatkozásai figyelembe veszik ezen országos jelentőségű területeket és fejlesztésükre kiemelt figyelmet fordít.

Magyar Növekedési Terv

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

<u>Magyar Növekedési Terv Célrendszere</u>	<u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u>
Hozzáadott érték növekedés	SC.1.1.; SC.1.2.; SC.1.4. SC.1.3.; SC.2.1.; SC.2.3.; SC.2.4.
Foglalkoztatás bővítés	SC.2.1.; SC.2.2.; SC.2.3.; SC.2.4.; SC.3.1.; SC.3.2.
Import kiváltás	SC.2.1.; SC.2.2.
Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése	SC.2.1.; SC.2.2.
Fenntartható	SC.1.2.; SC.1.5.; SC.1.3.

Jelen ITS célrendszere, stratégiai alapfelvetései összhangban vannak a Növekedési Terv céljaival.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-i ülésnapján elfogadta a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.

„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesedését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül maradnak, és a gyarapítható, fejleszthető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról.”

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit. Ennek eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

<i>NFFK stratégia céljainak rendszere</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	SC.2.3.; SC.3.1.; SC.3.2.
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	SC.1.3.; SC.2.1.; SC.2.3.SC.3.2.
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	SC.1.2.SC.1.3.; SC.1.5.SC.2.4.
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	SC.2.1.; SC.2.2.; SC.3.2.

Jelen ITS stratégiai céljai és az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

<i>Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	SC.1.1.; SC.1.2.; SC.1.4.; SC.2.4.; SC.3.2.
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	SC.1.3.; SC.2.4.
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	SC.1.2.; SC.1.3.; SC.1.5.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai teljes mértékben megjelennek az Érd MJV ITS specifikus céljai között.

Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

<i>Nemzeti Energiastratégia céljai</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Energiaellátás biztosítása, energiahatékonyság	SC.1.5.
Versenyképesség növelése	SC.2.1.; SC.2.2.
Fenntarthatóság	SC.1.5.

Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek az Érd MJV ITS specifikus céljai között, tehát az illeszkedés teljes mértékben teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig.

<i>Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai</i>		<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Környezetre gyakorolt hatások javulása		SC.1.2.; SC.1.4.; SC.2.2
Egészség- és vagyonbiztonság javulása		SC.1.2.; SC.1.4.
Gazdasági növekedés elősegítése		SC.1.4.; SC.2.2.
Foglalkoztatás javulása		SC.2.2.; SC.3.2.
Lakosság jólétének javulása		SC.3.2.
Területi egyenlőtlenségek mérséklése		SC.1.4.; SC.2.2.
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		SC.1.4.; SC.3.2.
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		SC.2.2.
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	SC.1.4.; SC.2.2.
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	SC.1.4.; SC.2.2.
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	SC.1.4.; SC.2.2.
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	SC.1.4.; SC.2.2.

A Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia és az Érd MJV 2014-2020 időszakra szóló jelen ITS, azon belül is az 1.4. Közlekedésfejlesztés és 2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel **specifikus részcélokhoz kapcsolódó fejlesztések közötti összhang biztosított.**

4.1.3 Megyei szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata

Pest megyei Területfejlesztési Program

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 2012-ben hatályba lépett módosítása következtében a megye vált a területfejlesztés legfontosabb területi szintjévé. Jelen dokumentum a megyei területfejlesztési program, a területfejlesztési koncepción, mint hosszú távú célrendszeren nyugvó középtávú stratégia és annak megvalósítását szolgáló operatív program. A program felsorolja azokat a prioritásokat, melyek Pest megyében a következő hét éves fejlesztési időszakban fontosak lesznek. A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó cél került meghatározásra: társadalmi megújulás, gazdaság dinamizálása, térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása. Az átfogó célokon belül ágazati és területi stratégiai célok egyaránt kitűzésre kerültek. A Programban több pólustérseget jelöltek ki, amelyek közül Érd a logisztikai zóna szegmensébe esik.

<i>Stratégiai Program Prioritások</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	SC.2.1.; SC.2.2.; SC.2.3.
Pest megye fejlődésben lemaradó térségeinek komplex fejlesztése (CLLD)	SC.1.1.; SC.3.2.
Közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében	SC.1.4.; SC.2.2.
Települési infrastruktúra fejlesztés az élhetőbb, fenntarthatóbb lakókörnyezetért	SC.1.1.; SC.1.2.; SC.1.3.
Fenntartható hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása	SC.1.5.;
Társadalmi innováció, megújulás, a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	SC.3.1.; SC.2.3.; SC.3.2.
Testben és lélekben egészséges Pest megye	SC.3.1.; SC.3.2.

A Program 14. fejezete tartalmazza Érd Megyei Jogú Város Prioritásait, melyek az alábbiak:

1. Településközpont megújítása, települési alközpontok kialakítása, járásközponti funkcióhoz köthető fejlesztések megvalósítása Érd MJV területén
2. A kis- és középvállalkozások, a helyi gazdaság szerepének erősítése
3. Testben és lélekben egészséges Érd
4. Az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi- és helyi identitás erősítése

5. A térségi nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és a hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében
6. Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közmű és környezetvédelmi fejlesztések Érd MJV fejlődésének szolgálatában

Az Érd MJV ITS és a Pest megyei Területfejlesztési Program közötti összhang biztosított.

Pest megyei Területfejlesztési Konceptió és a Pest megyei Területfejlesztési Program célrendszere egymásra épül, ezért a Pest megyei Területfejlesztési Konceptió és az Érd MJV ITS közötti illeszkedést külön nem vizsgáljuk.

Az Érd MJV ITS és a Pest megyei Területfejlesztési Konceptió közötti összhang biztosított.

Pest Megyei Köznevelési Fejlesztési Terv

A Köznevelési Fejlesztési terv 2013-2018 közötti időszakra határozza meg a fejlesztési elképzeléseket. Pest megyében az elmúlt időszak tapasztalata alapján a 0-15 éves korosztályban növekvő tendencia figyelhető meg. Ez a változás Érd tekintetében is jelentős. A megye 187 települése nagy részén az óvodai férőhelyek vonatkozásában kapacitáshiány állapítható meg, ide tartozik természetesen Érd területe is. Az általános iskolai nevelés és oktatás ellátás kihasználtsága 86,83 %-os értéket mutat. Ugyanez a mutató gimnáziumok esetében 78,88 %, szakképzés esetében 98,88 %. Középtávon a feladatellátás biztosított.

A Köznevelési Terv járásokra/térségekre bontva határozza meg a fejlesztési feladatokat. A dokumentum 1.1.1.6. pontja mutatja be az Érdi járás tankerületének jellemzőit óvoda tekintetében. Az állami fenntartású óvodák, valamint a gyermekek száma Érden a legmagasabb. Az 1.1.1.24. pont tartalmazza az érdi tankerület általános iskolai nevelés-oktatás főbb mutatóit. A Terv a felnőttoktatásra is javaslatot tesz.

Az Érd MJV Stratégiája összhangban van a Pest Megyei Köznevelési Fejlesztési Terv megállapításaival és fejlesztési elképzeléseivel, hiszen a Specifikus célok 3.1. és 3.2. pontja teljes mértékben illeszkedik a Terv tartalmához.

4.1.4 Városi szintű programokkal való illeszkedés vizsgálata

Batthyány Program

A Batthyány Program Érd stabil és biztonságos fejlődéséért készült 2011. novemberben a 2011-2014 közötti időszakra vonatkozóan. Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Batthyány Tervet 176/2011. (V. 26.) KGY határozatával fogadta el.

<i>Batthyány Program főbb célkitűzései</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
A térségi szennyvíz-csatornázási program megvalósítása	Ez a célkitűzés megvalósult.
Helyi gazdaság fejlesztése	SC.2.1.; SC.2.2.
A város által fenntartott intézményrendszer – kormányzati szándékokkal egybehangolt – átalakítása és gazdaságos működtetése	SC.1.1.; SC.1.5.
Otthon Program	SC.1.4.; SC.1.5.;

Érdemes Program	SC.1.1.; SC.1.2.; SC.2.3.; SC.1.4.; SC.3.1.; SC.3.2.
Értéktéremtés Program	SC.2.2.; SC.2.3.; SC.2.1.; SC.2.4.; SC.3.2.

Jelen ITS céljai összhangban vannak a Batthyány Program célkitűzéseivel, a beavatkozások a Program figyelembe vételével lettek meghatározva.

Érd MJV Ifjúsági Stratégiája

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata egy olyan adatfelvétel és elemzés készítésével bízta meg az ELTE Társadalomtudományi Karának Szociálismunkás-képző Tanszékét, amely segít megalapozni a város ifjúságpolitikai koncepciójának kidolgozását. A kutatási eredményeken, szükségletfelmérésen alapuló koncepció célja, hogy a települést az itt élő fiatalok számára „élhetővé” és vonzóvá tegyék. Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata az ifjúsági stratégiában elsősorban a városban élő fiatalokra – a 14-30 éves korosztályra – irányítja a figyelmét. Az Ifjúsági Stratégia időtartama a Nemzeti Ifjúsági Stratégia időtartamával összhangban 15 év. Az ifjúsági stratégia célja, hogy megfogalmazza azokat az irányvonalakat, melyek mentén kialakíthatók azok a konkrét lépések, melyek mentén a fiatalok számára élhető, vonzó településsé válik Érd.

<i><u>Ifjúsági Stratégia területei</u></i>	<i><u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u></i>
Demográfiai folyamatok (pl. fiatal családok támogatása)	SC.3.2.
Speciális szükségletű csoportok (romák, fogyatékkal élők, támogatása, képzése)	SC.3.2.
Oktatás (speciális szükségletű fiatalok integratív programjai, szociális szakemberek, szabadidős tevékenységek, „nyitott iskola”, iskolarendszerű képzések)	SC.3.1.; SC.3.2.
Munkalehetőségek a településen	SC.2.1.; SC.3.2.
Szegénység kezelése	SC.3.2.
Egészséges életmód	SC.3.1.; SC.3.2.
Szabadidős tevékenységek a településen	SC.3.2.
Ifjúsági szerep a település döntéshozatalában (Ifjúsági Tanács, Fórum)	SC.3.2.
Az ifjúsági feladatellátás rendszere (Ifjúsági Információs Iroda)	SC.3.2.

A településen élő fiatalok jövője meghatározó Érd fejlődése szempontjából, ezért az Érd Megyei jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája illeszkedik Érd Ifjúsági Stratégia céljaihoz.

Érd MJV Sportkonceptiója

A helyi önkormányzat, figyelembe véve a magyar sport hosszú távú fejlesztési koncepcióját meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót és gondoskodik annak betartásáról, a sportkonceptió célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportegyesületekkel, és támogatja tevékenységüket, fenntartja és üzemelteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket, megteremti, és a közoktatási törvényben meghatározottak szerint biztosítja az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásához, valamint az iskolai sportkörök működéséhez szükséges önkormányzati feltételeket. Érd MJV Sportkonceptiója 2009 évben készült el, 110/2009. (IV. 23.) KGY határozattal került elfogadásra. Az Önkormányzat kiemelten támogatja a női

kézilabda, férfi labdarúgás, birkózás és úszás sportágakban a versenyszerű sportolást. E sportágak támogatásához hozzátartozik az önkormányzat tulajdonában vagy használatában lévő sportlétesítmények fenntartása, felújítása, hasznosítása.

<i>Sportkoncepció céljai</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Oktatási-nevelési intézményekben folyó sporttevékenység fejlesztése	SC.3.1.; SC.3.2.
Szabadidősport támogatása	SC.3.2.
Utánpótlás nevelés, versenysport fejlesztése	SC.2.3.; SC.3.2.

Érd MJV fontosnak tartja a szabadidő hasznos eltöltésének ösztönzését, így ezáltal az egészséges életmód megteremtését és fenntartását. **Az életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések specifikus cél egyértelműen meghatározza a rekreációs és sporttevékenységek támogatás preferálását.**

Érdi Kerékpáros Koncepció

A Fejlesztési javaslatok Érd MJV kerékpárosbaráttá tételéhez dokumentum 2008. decemberben készült el. A Koncepció célja a kerékpáros közlekedés mértékének jelentős növelése. A 2009-2012-es időszakra a következő intézkedéseket határozott meg: kerékpárosbarát közlekedési rendszer és hálózat, kerékpározást segítő szolgáltatások, népszerűsítés és oktatás, szervezeti háttér biztosítása. A tanulmány célja élhető városi közlekedési rendszer kialakítása, a kerékpáros közlekedés a leghatékonyabb közlekedési eszközzé válhat. A tanulmány javaslatokat fogalmazott meg különböző tengelyek kialakítására, infrastrukturális fejlesztésére, kerékpár tároló helyek kialakítására, illetve pihenőhelyek létrehozására többek közt. **A Koncepció meg nem valósult fejlesztései összhangban vannak az Érd MJV ITS 1.4. specifikus céljával.**

Hulladékgazdálkodási Terv

Érd Megyei Jogú Város Hulladékgazdálkodási Terve 2012 és 2017 közötti időszakra készült. Bár a jelenlegi hulladékgazdálkodási törvény hatályba lépése előtt készült az érdi Hulladékgazdálkodási terv, ettől függetlenül a fő célok illeszkednek a hatályos jogszabályi rendszerhez. A települési hulladékgazdálkodási terv célja egyrészt, hogy iránymutatást nyújtson a településen élőknek a helyi hulladékgazdálkodási gondok megoldására, másrészt ne csak városi, hanem regionális, illetve országos szinten is javuljon a környezet állapota.

<i>Érd MJV Hulladékgazdálkodási Terv helyi célkitűzései</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
Megelőzés: A keletkező mennyiség csökkentése, a háztartásonkénti 1 kg/fő/nap mennyiség elérése (folyékony hulladék esetében takarékos vízhasználat ösztönzése, a keletkező mennyiség csökkentése)	SC.1.5.
Hasznosítás: A szelektív gyűjtés infrastruktúrájának biztosítása a lakosság legalább 80%-a számára, Begyűjtési és hasznosítási arány növelése minimum 40 %-ra, A biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtésével, annak minél nagyobb arányú hasznosítását kell elérni.	SC.1.5.

Ártalmatlanítás: Lerakási arány csökkentése, cél, hogy csak a nem hasznosítható hulladék kerüljön lerakásra, illegális hulladék lerakatok megszüntetése, az újabb lerakások megakadályozása, a bezárt, rekultivált lerakó utógondozása, a kommunális hulladék összetételének vizsgálata (folyékony hulladék esetében a szennyvízgyűjtők zárttá tétele, 100%-os ártalmatlanítás, szennyezett terület kármentesítése)	SC.1.5.
Építési-bontási hulladék esetében a megelőzés céljának megfelelően az újrahasználat növelése, minél nagyobb hasznosítás elérése és ártalmatlanítás szempontjából csak a nem hasznosítható hulladék kerüljön lerakásra	SC.1.5.
Veszélyes hulladékok „termelésének” csökkentése, szelektív gyűjtése és ártalmatlanítása	SC.1.5.
Elemek, elektronikai berendezések, kiselejtezett gépjárművek, egészségügyi hulladékok, növényvédő szerek, hulladékolajok, állati eredetű hulladékok, gumiabroncs, biológiailag lebomló hulladékok, csomagolási hulladékok kezelése a megelőzés, hasznosítás és ártalmatlanítás elvének megfelelően	SC.1.5.

Érd MJV Integrált Településfejlesztési Stratégiája teljes mértékben illeszkedik Érd Hulladékgazdálkodási Tervében foglaltakkal.

Környezetvédelmi Program

Érd MJV Települési Környezetvédelmi Program aktualizált változata 2011-ben készült el. A környezetvédelmi program célja, hogy felmérje a település és annak környezetének állapotát, meghatározza a környezeti veszélyeztetettséget, annak csökkentésére és a környezet minőségének javítására megoldási javaslatot adjon. A dokumentáció 2010-2015 közötti időszakot öleli fel. A program célrendszere időtáv és felelősségi körök szerint csoportosítja a célokat.

Környezetvédelmi Program célrendszere		Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése
Természeti környezeti célok	Vizes élőhelyek fenntartása	SC.1.3.
	Helyi védettségű természeti területek növelése	SC.1.3.
	Hagyományos	SC.1.3.

	gazdálkodási módok felelevenítése	
	Regionális természeti kapcsolatok bővítése	SC.1.3.
	Öko- és szelíd turizmus fejlesztése	SC.1.3.; SC.2.4.
Környezetvédelmi fejlesztési célok	Lakossági hulladék veszélyes hulladék tartalmának csökkentése	SC.1.5.
	Belső gyűjtőutak tehermentesítése	SC.1.4.
	Vízbázis kapacitás növelése	SC.1.5.
Épített környezet védelmi célok	Műemléki értékek felújítása	SC.1.3.
Környezetvédelmi szabályzási célok	A város belterületét érintő közlekedés struktúrájának és szokásainak átalakítása	SC.1.2.; SC.1.4.

Az Érd MJV ITS dokumentumában rögzített környezetvédelemmel kapcsolatos beavatkozásai illeszkednek az Érd MJV Környezetvédelmi Programja célkitűzéseivel.

Közművelődési Stratégia

A 2011-ben elkészült Érd Megyei Jogú Város közművelődési koncepciójának célja, hogy a helyi társadalom művelődési értékeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével a hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján meghatározza az önkormányzat által támogatandó közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját, feltételeit, finanszírozását, valamint a város közművelődési lehetőségeit igénybe vevők számát növelje.

<i>Közművelődési Stratégia fejlesztési céljai</i>	<i>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</i>
A lakosság életminőségének a javítása, azaz a lakosság számára a művelődési lehetőségek biztosítása	SC.2.3.
A tudásgazdaság fejlesztése, azaz a város gazdasági versenyképességének növelése érdekében a közművelődés eszközrendszerével az egész életen át tartó tanulás segítése, a kreativitás, az öntevékenység és az alkalmazkodóképesség fejlesztése	SC.2.3.
A társadalmi kohézió erősítése, azaz a közösségfejlesztés, a civil szervezetek, művészeti és egyéb érdeklődési kör mentén megalakuló csoportok tevékenységének a támogatása	SC.3.2.

Az Érd Megyei Jogú Város ITS dokumentumában rögzített közművelődéssel kapcsolatos beavatkozásai illeszkednek a Közművelődési Stratégia fejlesztési céljaihoz.

Érd Megyei Jogú Város Integrált Közösségi Közlekedésének Fejlesztése

A KÖZOP-5.5.0-09-11-2011-0004 számú projekthez készült Fejlesztési Terv 2013. augusztusában készült. A projekt célja, hogy az érdi intermodális csomópont Érd alsó és további négy elővárosi állomás együttes fogadókészségének, fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata, valamint a MÁV elővárosi szolgáltatás fejlesztési kihasználásának feltárása. A cél olyan egységes, integrált hálózatfejlesztés, mely a közleműltban épített Érd alsó intermodális csomópont, valamint az elővárosi vasút eddig nyújtott előnyeit kihasználva, Érd mind az öt vasútállomásán biztosítja az utas kapcsolatot.

<u>Közösségi Közlekedés Fejlesztésének célrendszere</u>	<u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u>
Érd Város területfejlesztése és közlekedési rendszerfejlesztése, a város környezeti terhelése csökkenjen	SC.1.2.; SC.1.4.
A vasútfejlesztés által kialakuló jó kapcsolati lehetőségek, Érd alsó súlyponti szerep	SC.1.4.
A város öt vasúti megállóhelyének mindegyike vállaljon szerepet az elővárosi közlekedésben	SC.1.4.; SC.2.3.
A város úthálózat- és autóbusz-hálózatának fejlesztése	SC.1.4.
A város teherbíró-képességétől függően a lakóterületek kapjanak közösségi közlekedési szolgáltatást.	SC.1.4.; SC.2.2.
A vasútra épülő autóbusz-hálózat, a menetrendszerűség, a tervezhető utazás	SC.1.4.
A kerékpárhálózat kapcsolódjon a vasúti megállókhoz és jelentős utazási célpontokhoz	SC.1.4.
Érd belvárosi területe terjedjen ki Érd alsó és Érd felső közötti alulhasznosított területre, új gyalogosfelületek kialakításával	SC.1.4.
Duna part elérése (elővárosi hajóközlekedés)	SC.2.2.
A közlekedésfejlesztés ne érintse a természetvédelmi területek és erdők térségét.	SC.1.3.; SC.1.4.

Az Érd Megyei jogú Város ITS dokumentumában rögzített közlekedéssel kapcsolatos beavatkozások illeszkednek az Érd MJV Integrált Közösségi Közlekedésének Fejlesztése Tanulmány célkitűzéseivel.

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Érd Megyei Jogú Város az Egyenlő bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban elkészítette a Helyi Esélyegyenlőségi Programját és a Közgyűlés 251/2006. (IX. 07.) KGY számú határozatával elfogadta. Az Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

<u>HEP IT céljai</u>	<u>Érd MJV ITS célrendszeréhez illeszkedése</u>
Életminőség folyamatos javítása	SC.3.2.
Támogató környezet, mely erősíti a közösséghez és lakóhelyhez kötődést, lokálpatriotizmust	SC.1.1.; SC.3.2.
Hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása	SC.3.1.; SC.3.2.

Az Érd Megyei Jogú Város ITS dokumentumában meghatározott esélyegyenlőséggel kapcsolatos beavatkozásai illeszkednek a Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedési tervéhez.

Örökségvédelmi Hatástanulmány

A 2010. májusban elkészült Örökségvédelmi Hatástanulmány a településszerkezeti és szabályozási terv alátámasztó dokumentuma. Érd Megyei Jogú Város a 2008-ban módosított OTTr meghatározása szerint a kultúrlis örökség védelme szempontjából kiemelten kezelendő, mivel világörökség várományos területen fekvő történeti település. Érd MJV településszerkezeti terve kijelölte Ófalu és térségében a településképvédelmi területet, melyen belül kiemelt figyelmet kell fordítani a meglévő értékek megőrzésére és azokkal összhangban tervezett fejlesztési lehetőségekre. A hatástanulmány szerint az utcák általában harmonikus képet mutatnak, amelyet kívánatos megőrizni, úgy, hogy nagyobb tömegű házakat nem építenek. A település szerkezetét meghatározó fő elemek: az Ófalu történeti településmagja, a lebontott kastély ingatlana a gazdatiszti épülettel és pincékkal, az Ófalu mellett egykor gazdasági területek (présházak és a felhagyott téglagyár), a temetők, felhagyott temetők (közpark), természeti védelem alatt álló területek (az érdi magaspart, Kakukk hegy, Fundoklia-völgy), a Beliczay-sziget, az Újfalu lakóterületei és a városi közintézmények, szolgáltató létesítmények, az 1930-as években parcellázott telepek lakóterületei, az egyes településrészeket elválasztó közlekedési területek (vasút, fő közlekedési utak), a mezőgazdasági hasznosítású külterületek.

A védettséggel való összhang megfigyelhető Érd MJV Integrált Településfejlesztési Stratégiájában, hiszen az 1.3. és 2.4. specifikus célok beavatkozásai az örökségvédelemmel kapcsolatosak.

4.2 Belső összefüggések

A középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégia célja olyan beavatkozások meghatározása, amelyek a lehető leghatékonyabban képesek enyhíteni a helyzetértékelő munkarészben feltárt problémákat. A megalapozó vizsgálat célja volt a településen meglévő gazdasági, társadalmi, és környezeti adottságok, illetve hiányosságok feltárása. A Településfejlesztési Koncepció mutatja be a felmerült problémákat és fejlesztési szükségleteket, illetve az ezek alapján megfogalmazott célokat, és beavatkozási területeket. A fentiek alapján készült el jelen Integrált Településfejlesztési Stratégia.

A belső összefüggések bemutatása kapcsán fontos megemlíteni a stratégia megvalósíthatóságának kérdését. A Stratégia 5. fejezetéből kiderül, hogy a – részben az uniós finanszírozási források szűkösségéből adódó – pénzügyi kockázatok jelentős befolyással vannak a fejlesztési tevékenységek megvalósulására. Előfordulhat, hogy a projektek megvalósításához nem áll rendelkezésre a szükséges forrás vagy a projektek költségei meghaladják az előzetes kalkulációt. A stratégia tervezése során a 2. fejezetben bemutatott célok és fejlesztések körültekintő és alapos előkészítő munkán alapulnak figyelemmel a korábban megvalósult fejlesztésekből származó tapasztalatokra. A megalapozó vizsgálat és a széleskörű partnerség olyan biztos bázist jelent, hogy a kitűzött célok reálisan megvalósíthatóak legyenek.

A tervezés során az volt a cél, hogy minden egyes felmerült fejlesztés megjelenjen a stratégiában, függetlenül attól, hogy az az Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata által megvalósítani kívánt fejlesztés, vagy a város más szervezetei kívánják megvalósítani.

A fejlesztések finanszírozásának alapját elsősorban a 2014-2020-as közötti időszak európai uniós forrásai jelentik, azok közül is legnagyobb mértékben a hazai operatív programok (VEKOP, KEHOP, KÖFOP, IKOP, EFOP, GINOP). Az Önkormányzat mindezek mellett kiegészítő – hazai költségvetési forrásból származó – kompenzáció érdekében jár el, amely lehetővé tenné az uniós támogatásból nem, vagy csak részlegesen finanszírozható fejlesztési területek finanszírozását.

Jelen stratégia készítésével párhuzamosan zajlik az uniós kohéziós forrásból finanszírozandó hazai operatív programok véglegesítése. A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a tervezett fejlesztések jelentős hányada illeszkedik a tervezett országos fejlesztési programok prioritásaihoz. Tekintettel a társadalmassítási időszakra, jelenleg csak indikatív forrás-meghatározásra van lehetőség.

4.2.1 A célok logikai összefüggései

Az Érd MJV Integrált Településfejlesztési Stratégiája céljai összhangban állnak egymással, hiszen például oktatás fejlesztési cél elősegíti a foglalkoztathatóság növekedését és a szegénység csökkentését, a kutatás fejlesztése és innováció eléri a versenyképesség megvalósulását és fokozását, valamint új munkahelyeket teremt, illetőleg az energiahatékonyság hozzájárul az éghajlatváltozás alkalmazkodásához és új foglalkoztatási lehetőségeket teremt.

A specifikus célok kapcsolatát szemlélteti az egyes településrészek vonatkozásában következő táblázat:

A specifikus és területi (városrészi) célok közötti kapcsolat bemutatása (erős, közepes és gyenge kapcsolat)

CÉLOK	Parkváros: A városrész komplex, minőségi megújítása alközpont kialakításával, a funkcióellátottság bővítésével és infrastrukturális fejlesztésével, a közlekedési kapcsolatok racionalizálásával a városrész gazdasági szerepének visszaállítása és közösségi életének élénkítése	Érdliget-Kutyavár: A városrész gazdasági és idegenforgalmi szerepének erősítése, a közösségi és társadalmi funkciók komplex fejlesztése	Tusculanum: A városrész társadalmi és gazdasági szerepének megújítása az életminőség fejlesztésén keresztül	Ófalu-Újfalu: A városrész örökségvédelmi és idegenforgalmi fejlesztése a hozzákapcsolódó infrastruktúra és kiszolgáló létesítmények kialakításával és fejlesztésével alközpont létrehozásával, és a város mikro-térségi szerepének erősítése révén	Tisztviselő és Újtelep: Az identitástudat erősítésére irányuló közösség és infrastrukturális fejlesztések megvalósítása	Külterület: a terület makrokapcsolati adottságának kihasználása, a kereskedelmi, logisztikai és szolgáltató központ létrehozása, valamint a terület infrastrukturális és társadalmi felzárkóztatása
SC.1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	+++	+++	++	+++	+++	+++
SC.1.2. Környezetminőség javítása	++	++	++	++	++	++
SC.1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	+	+	+	+++	++	++
SC.1.4. Közlekedésfejlesztése	+	+	+	++	++	++
SC.1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén	++	++	++	++	++	++
SC.2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k	+	++	++	++	+	+++

versenyképességének javítása						
SC. 2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel	++	+	+	+	+++	+++
SC.2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése	++	++	++	+++	+++	+
SC.2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	+	++	++	+++	++	+
SC.3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	+++	+++	+++	++	++	+
SC. 3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	+++	++	++	++	+++	+

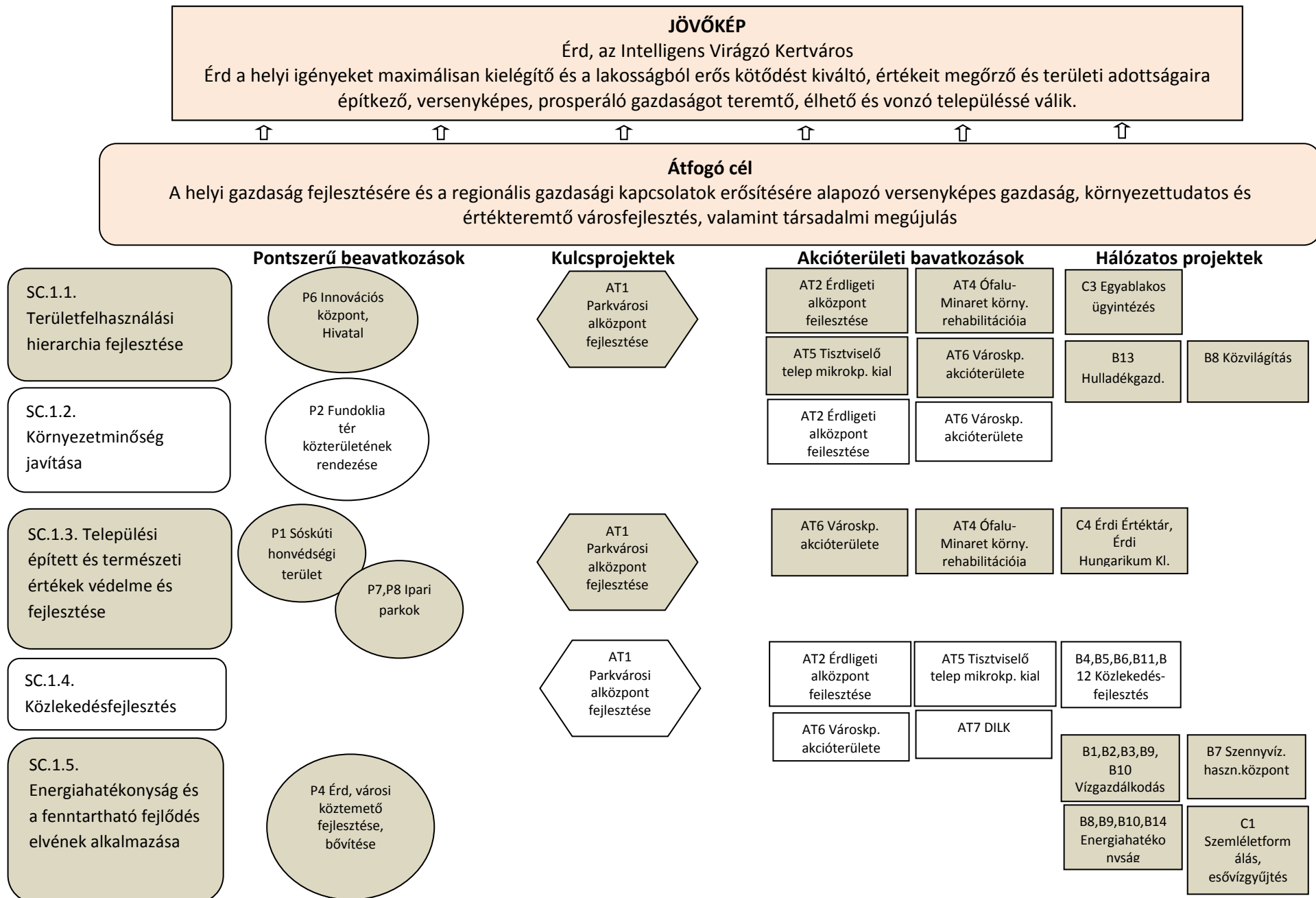
+++ Erős kapcsolat

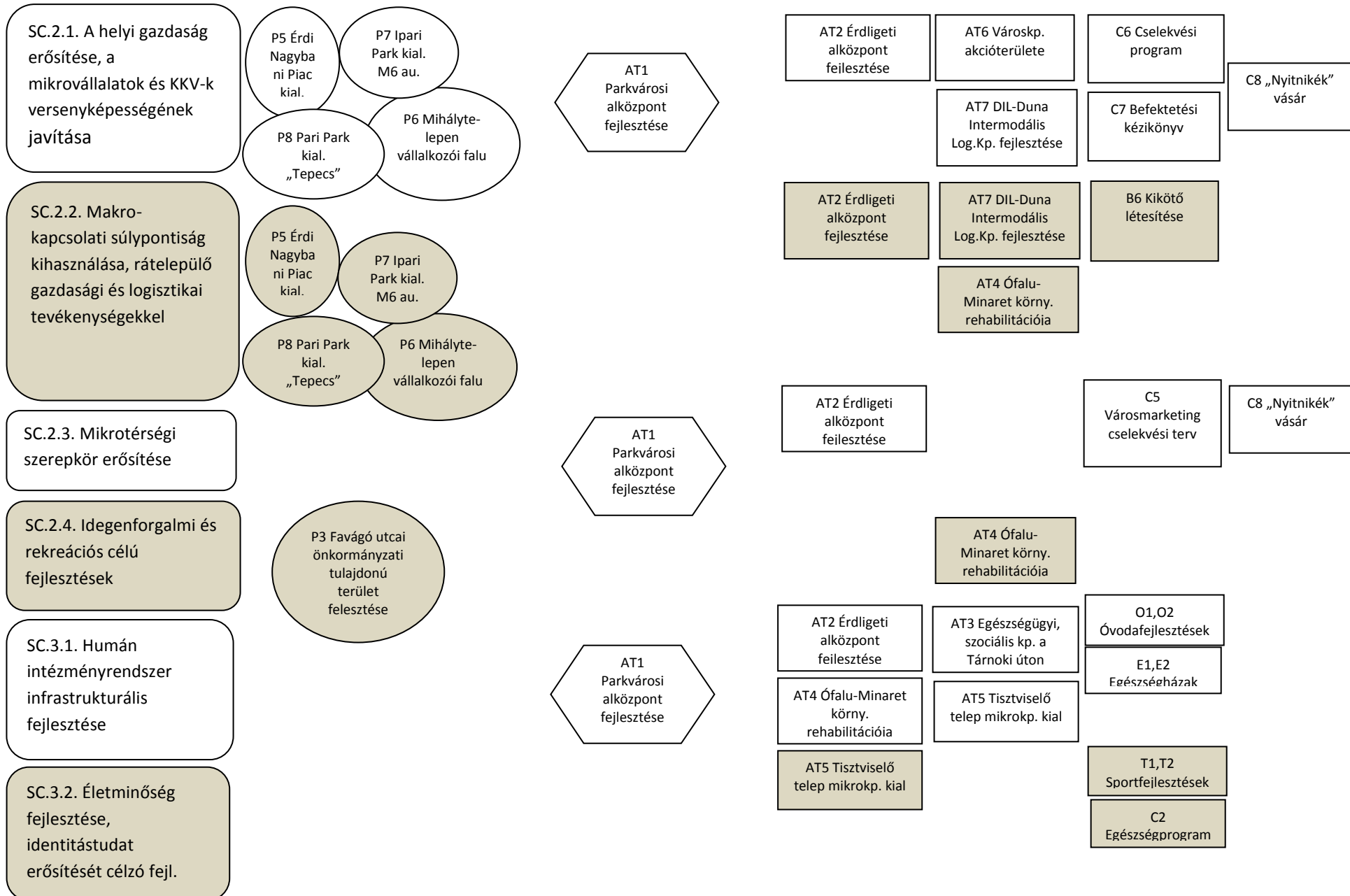
++ Közepes kapcsolat

+ Gyenge kapcsolat

4.2.2 A tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

A belső összefüggések az egyes célok és részcélok összefüggéseit mutatja be, illetve azt vizsgálja, hogyan eredményezik a részcélok a főbb célok elérését. Jelen fejezet elemzi a tervezett fejlesztések (akcióterületi projektek, kulcsprojektek, hálózatos projektek) hatásait egymásra, illetve a város jövőképének alakulására, bemutatja, hogyan járulnak hozzá Érd középtávú céljainak eléréséhez. A következő ábra a megvalósítani tervezett projektek egymáshoz viszonyított hierarchikus viszonyát szemlélteti, az adott specifikus célok elérését leghatékonyabban szolgáló kulcsprojektek kiemelésre kerültek a területileg meghatározott akcióterületekhez rendelt projektek köréből. Az akcióterületekhez rendelt projektek térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű projektek, melyek egy-egy akcióterület integrált fejlesztését célozzák, míg a hálózatos projektek egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek a város egészére, vagy annak jelentős hányadára terjed ki.

Jelen alfejezet keretében tehát a célok érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai kerülnek ismertetésre, összhangban a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazottakkal. Ennek keretében a tervezett tevékenységek hatásai is bemutatásra kerülnek.

SC.1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése

A specifikus cél főbb tartalmi eleme a településközpont megújítása alközpontok kialakításával és a közigazgatási intézményrendszer fejlesztése. A többközpontú város lehetővé teszi azt, hogy a különböző városrészekben élő emberek ellátogassanak Érd másik területére, így ezáltal egy egységes, a városközpont által a többi alközpontot magával húzó település alakulhat ki. A funkcióbővítő fejlesztések magával vonják a város mikrotérségi szerepkörének bővítését, mely alapot ad a versenyképes gazdaság fejlődésének is és regionális gazdasági és logisztikai tevékenységek kialakulásának. A hatékony közigazgatási intézményrendszer kialakítása vonzóvá teszi a települést a gazdasági és társadalmi szereplők részére.

SC.1.2. Környezetminőség javítása

A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében fontosnak tartjuk a település zöldfelületeinek növelését, a város környezeti terhelésének csökkentését, nem csak a környezetvédelem miatt, hanem településképi szempontból minőségi közterek létrehozását. A patakok mentén kialakítandó többszintű zöldfelületi sáv, az összefüggő fasorok telepítése és biodiverzitás megőrzése a környezet minőségének javítása mellett elősegíti a fenntartható fejlődés elvének alkalmazását, pozitív hatással van a település épített és természeti értékeinek védelmére és legfőképpen az életminőség javítására és az identitástudat kialakulására.

SC.1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése

A település épített és természeti értékek védelme és fejlesztése specifikus cél minden városrész esetében releváns, legmarkánsabban Ófalu és Kutyavár esetében. A fejlesztések közvetett pozitív hatásai az egész városban érzékelhetőek lesznek. A Papi földeken lévő szennyező források felszámolása és a mezőgazdasági területek védelmének, hasznosításának ösztönzése következtében a város levegőjének minősége javul, így elérjük a környezet minőségének javulását. A kulturális örökségvédelem és a helyi értékek védelme alapvető feltétele a megyei jogú város fejlődő idegenforgalmának.

SC.1.4. Közlekedésfejlesztés

E cél több városrész lakói számára is változást jelent. A város belső közlekedési kapcsolatainak fejlesztése az átmenő tranzitforgalomtól tehermentesíti Érdet. Az új kelet-nyugati és észak-déli tengely kialakítása, gyűjtőutak felújítása és kiépítése, a település fontosabb pontjait összekötő szakaszok létesítése pozitív hatást gyakorol nem csak az érdi lakosok részére, hanem a vonzáskörzeten élőknek is. A megfelelő mennyiségű és minőségű parkolók kialakítása révén elérhetővé válnak a különböző városrészek funkcióbővítő fejlesztései. A parkolók, parkolóházak kiépítése szolgálja a gazdaság fejlődését és a vonzó, élhető városi kép kialakulását. A közösségi és egyéni közlekedés infrastrukturális fejlődése és a hálózat racionalizálása nem csak a közlekedés

problémáját oldja meg, hanem pozitív hatást gyakorol az agglomerációs övezetben élőkre és elengedhetetlen feltétele a versenyképes gazdaság fejlődésének.

SC.1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén

A közvilágítás infrastruktúra minőségi és mennyiségi „megújítása” befolyásolja Érd arculatát, valamint javítja a közbiztonságot. A településen élők életkörülményeit, a település környezeti állapotát alapvetően befolyásolja a felszíni vízelvezetés rendszerében előforduló hiányosságok. A megújuló energiahordozók részarányának növelése, a szelektív és tudatos hulladékgazdálkodás hatással van minden egyes városrészen előre. A gazdaságos üzemeltetés során felszabaduló energia, tőke a gazdaság fejlesztésére fordítható. A fenntarthatóság követelményeit betartva élhető várost teremtünk.

SC.2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása

Ez a specifikus cél alapvetően a város gazdasága egészének fejlesztését célozza, területi koncentráció a külterületen mutatható ki leginkább. A tervezett beruházások eredményeként olyan infrastruktúra jön létre, amely további külföldi és hazai vállalatok letelepedését eredményezi, és az ezekben foglalkoztatottak révén a fejlesztések pozitív hatása a város egészében érzékelhető lesz. A K+F szektor minőségi fejlesztésével a magas hozzáadott értékű szektor erősítése valósul meg.

SC.2.2. Makro-kapcsolati súlypontiság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel

A Duna Intermodális Logisztikai Központ megvalósítása Érd gazdasága számára új perspektívát jelenthet. Közvetlen hatása elsősorban a regionális gazdaság és logisztika fejlesztése, de kihatással van a mikrotérségi szerepkör erősítésére egész Érd vonatkozásában. Egyéb makroregionális kapcsolatok erősítése, ipari parkok létrehozása, nagybani piac kialakítása fokozza a gazdaság intenzitását és Érd térségi szerepének erősítését. A célhoz tartozó beavatkozások elsősorban a külterületi részeket érintik.

SC.2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése

Érd Pest megye legnépesebb városa a főváros mellett. Földrajzi adottságaira építve kiváló térségi kapcsolatrendszerrel rendelkezik. A kulturális és közművelődési szolgáltatások korszerűsítése, fejlesztése őrzi hagyományainkat és pozitív hatással van a turizmusra. A közművelődési központok megújítása érinti a Parkváros, Érdliget, Ófalu városrészeket. A települési arculat kialakítása aktív városmarketing politikával és az „Érd városkártya” program bevezetésével identitástudat növelő tényező. A népfőiskolai hálózatba történő bekapcsolódás és felsőfokú intézmény alapítása olyan cél, melyek Érd országos szerepét is erősíthetik.

SC.2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése

Az idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések Érd Megyei Jogú Város teljes lakosságának és vonzáskörzetének életminőségét javítják, hiszen a település épített és természeti értékeinek védelmét és fejlesztését célozzák. A tervezett intézkedések legfőképpen Érd-Ófalu városrészre koncentrálódnak.

SC.3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése

Az oktatás minőségi színvonalának növelése, az egészségügyi intézmények fejlesztése és a szociális biztonság megteremtése az egész város lakosságát érinti. Az óvodák és iskolák által nyújtott szolgáltatások színvonalának emelését célzó beruházások döntő mértékben azon városrészekre koncentrálódnak, ahol ezen intézmények nagyobb számban fordulnak elő. A társadalmi megújulást szolgáló beavatkozások a tudatos gazdaságfejlődés alapjait teremtik meg.

SC. 3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések

A szegregációval veszélyeztetett területek felszámolása elősegíti a területfelhasználási hierarchia fejlesztését, a környezetminőség javítását, a gazdaság fejlődését és a mikrotérsgégi szerepkör erősítését. Az egészségmegőrző programok szoros kapcsolatban vannak az egészségügyi alapellátás korszerűsítésével, hiszen mindkét projekt típus a társadalmi megújulást segíti elő. A sportfejlesztések erősítik Érd mikrotérsgégi szerepét, a munkahelyteremtő programok kidolgozása pedig az egész várost érintően pozitív hatást gyakorol a helyi gazdaság erősítésére.

5 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Az integrált településfejlesztési stratégia stratégiai szinten azonosított kockázatokat tartalmaz. Számba veszi azokat az eseményeket és történéseket, illetve azok bekövetkezésének valószínűségét, melyek veszélyeztetik a stratégia fejlesztési céljainak elérését, megvalósulását.

Jelen fejezet a kockázatok számbavétele mellett bemutatja azok hatásának leírását, felméri bekövetkezésének valószínűségét és hatását, és megjeleníti azok kezelésére javasolt intézkedéseket.

A kockázatok elkerülése, illetve bekövetkezési valószínűségének minimálisra csökkentése a gondos és pontos előkészítési, tervezési folyamatokon és a sikeres információáramlás biztosításán alapszik.

A következő táblázat azokat a kockázatokat ismerteti, melyek a teljes stratégia és nem az egyedi, konkrét fejlesztések megvalósítását akadályozzák.

Kockázat megnevezése	Kockázat típusa	Kockázat leírása	Valószínűség*	Hatás*	Kezelés
Városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezetének változása	Jogi	A jogszabályi környezet változása miatt előfordulhat, hogy a fejlesztési elképzeléseket módosítani, esetleg átdolgozni szükséges. Az átdolgozás többlet terheket jelent, mely több szempontból is akadályozhatja a megvalósítás idejét.	3	3	Jogszabály változások folyamatos figyelése, változásokra való felkészülés, egyeztetés a szabályozásáért felelős intézményekkel, Stratégia időszakonkénti felülvizsgálata, értékelése, módosítása
Pályázati forrás / Saját forrás hiánya	Pénzügyi	Ha a stratégiában megfogalmazott meghatározó jelentőségű projektek megvalósításához szükséges forrás nem áll rendelkezésre, akkor a fejlesztések megvalósítása tartós akadályba ütközhet. A probléma továbbgyűrűzve veszélyezteti a kitűzött célok megvalósulását, előidézhetheti a konkrét fejlesztések megghiúsulását is.	3	6	Forrás allokáció, likviditási terv készítése és folyamatos felülvizsgálata Önkormányzati források felkutatása
Piaci viszonyok kedvezőtlen alakulása – árnövekedés, költségnövekedés	Pénzügyi	Előfordulhat, hogy a projektek költségei meghaladják az előzetes kalkulációt, melynek hatására újabb forrás bevonása vagy műszaki tartalom csökkentése válhat szükségessé, veszélyeztetve a megvalósítást.	2	5	Megfelelő mértékű tartalékkeret meghatározása, tartalék elkülönítése, költségvetési átcsoportosítások
Elmaradó befektetői érdeklődés a fejlesztések megvalósítását illetően	Gazdasági	A fejlesztések a gazdasági szféra egy-egy szervezetének részvételével fognak megvalósulni. Fontos, hogy a projektek kivitelezésre irányuló felhívások elérhetőek legyenek minden érdekelt számára. Amennyiben a város fejlesztései nem válnak széles körben ismertté veszélybe kerül annak a teljesülése, hogy minőségi fejlesztések menjenek végbe.	3	6	Hatékony marketing tevékenységek megvalósítása
Műszaki minőségromlás	Műszaki	A nem megfelelő referenciával és műszaki felkészültséggel rendelkező kivitelezési	2	6	Közbeszerzések pontos előkészítése, megfelelő

Kockázat megnevezése	Kockázat típusa	Kockázat leírása	Valószínűség*	Hatás*	Kezelés
		vállalkozó kiválasztása magában hordozza azt a veszélyt, hogy már a műszaki megvalósítást követően fellelnek olyan problémák, melyek a hosszú távú fenntarthatóságot és az alacsony költségen történő működtetést ellehetetlenítik. Ez a kockázati tényező pedig a lakosság elégedetlenségét is kiváltja.			referenciákkal és műszaki felkészültséggel rendelkező vállalkozás kiválasztása
A lakosság, civil és egyéb szervezetek elégedetlensége	Társadalmi	A város céljai között szerepel, hogy az Érden élő lakosság és itt tevékenykedő szervezetek számára élhető, igényeiket kielégítő, funkcióellátottságban gazdag várost teremtsen. Kiemelt szempontként kezelendő, hogy ez meg is valósuljon. Az elégedetlenség a fejlesztési projektek megvalósítását követően merülhet fel, mely bizonytalanná teszi a fenntartást, sikeres működtetést.	2	5	Társadalmasításban való részvétel, megfelelő tájékoztatás és a fejlesztések megvalósításába való bevonás

* 1-leggyengébb; 7-legerősebb

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Városmarketing célú tevékenységek

Érd Megyei Jogú Város a Településfejlesztési Konceptiójában célul tűzte ki, hogy a város vonzó és keresett településsé váljon mind gazdasági, mind turisztikai szempontból egyaránt.

A városfejlesztési stratégia céljainak megvalósítását tudatos, jól kidolgozott marketingstratégia elkészítésével tudja a város elősegíteni. A városmarketing tevékenység folytatása a városfejlesztés és fejlődés egyik fontos önkormányzati eszköze. Alkalmazásával bővíthetők a város forrásai, fokozható a település versenyképessége, vonzóvá válhat új befektetők számára. A település egyedi arculatának kialakítása és annak kommunikálása megnöveli a város idegenforgalmát, ezáltal térségi szerepét, amellet, hogy gazdasága versenyképessé válik.

A városnak szüksége van tudatosan felépített, kellően kidolgozott MARKETINGSTRATÉGIA elkészítésére, valamint annak folyamatos megújítására és aktualizálására.

A városmarketing tevékenység céljai:

- A város egészére nézve a fejlesztések véghezviteléhez magán-tőke bevonása
- Szoros partneri együttműködések kialakítása
- A létesítmények kihasználtságának növelése
- A fejlesztési eredmények terjesztése, ismertségének növelése
- A város vonzerejének, turisztikai potenciáljának növelése

A marketingstratégia hatékonyságának, eredményességének alapja a városfejlesztési célok elérése érdekében a célcsoportok körültekintő beazonosítása, majd egységenként a megfelelő marketingeszközök kiválasztása és alkalmazása.

Célcsoportok:

- Városi lakosság, érdi járás lakossága
- A városban gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások
- A befektetni szándékozók
- A városba és környékére látogató turisták

Fontos, hogy a városban a tervezett és megvalósuló fejlesztések minél szélesebb körben ismertek legyenek, hiszen csak így biztosítható akár a lakosság, akár a befektetők, vállalkozások részéről az elfogadottság.

Érd Megyei Jogú Város vagyongazdálkodási gyakorlata

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése 2013. májusában elfogadta Érd közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét.

A vagyongazdálkodási terv által elérendő célok a következők:

- a közfeladat ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítása, megfelelő színvonalon tartása;
- a közfeladatok ellátási színvonalának növelése;
- a meglévő ingatlanvagyon optimális felhasználása a törvényben meghatározott feladatok ellátásához;
- a helyi gazdaság potenciáljának növelése érdekében olyan környezet teremtése, amely lehetővé teszi új beruházások megvalósítását, értékteremtő gazdasági tevékenység folytatását, amely helyi adóbevételeket is generál.

2012. márciusában Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése megalkotta a 13/2012. (III.27.) önkormányzati rendeletét Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata vagyonáról és a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról. A rendelet hatálya kiterjed az Önkormányzat tulajdonában lévő és tulajdonába kerülő alábbi vagyonelemekre:

- a) minden birtokba vehető - ingó és ingatlan - dolog, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erő;
- b) pénzügyi eszköz;
- c) gazdasági társaságban az Önkormányzatot megillető társasági részesedés;
- d) bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít;
- e) vagyoni értékű követelés, fizetési kötelezettség.

A vagyongazdálkodás célkitűzései

Az önkormányzat joga és kötelezettsége, ennek folytán tulajdonosi felelőssége az önkormányzati vagyon értékének megőrzése, lehetőség szerinti gyarapítása, a törvényben meghatározott kötelező feladat- és hatáskör ellátása, valamint a közhatalom gyakorlás tárgyi feltételeinek hatékony vagyongazdálkodással történő biztosítása.

A vagyongazdálkodási dokumentumok megvalósításával és a jogszabályalkotással elő kell segíteni olyan vagyonstruktúra kialakulását, mely támogatja a város térségi, regionális központi szerepének megerősítését, a kötelező feladat-ellátási követelmények, a lakossági igények európai színvonalú kielégítését és a befektetők számára kedvező feltételek megteremtését, a munkahelyteremtést.

A vagyongazdálkodás irányelvei

A fenti célkitűzés elérése érdekében, a birtoklás, használat, hasznosítás valamint a rendelkezés jogának gyakorlása során az önkormányzat a jó gazda gondosságával, megfelelő szakértelemmel és körültekintéssel, jogszerűen köteles eljárni.

A célszerű és hatékony vagyongazdálkodás megvalósítása érdekében a tulajdonosi jogok gyakorlásának és kötelezettségek teljesítésének szabályait, a döntési jogkörök értékhatárait az önkormányzat rendeletben határozza meg.

A tulajdonosi döntések meghozatalára, végrehajtására – adott esetben átruházott hatáskörben, vagy szerződés alapján – feljogosított szerv illetve szervezet a tulajdonosi joggyakorlás körébe tartozó feladatai ellátása során köteles a vagyonrendelet előírásait betartani. A jogalkalmazás során az általános és az ágazati törvényekben megfogalmazott jogelveket, a vagyongazdálkodás célkitűzéseit, az éves vagyongazdálkodási koncepció előírásait szem előtt kell tartani.

A vagyonhasznosítás nem veszélyeztetheti az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását, és elsődlegesen a vagyontárgy rendeltetésének megfelelő célt kell szolgálnia.

Az önkormányzati törzsvagyon működtetése során – a vagyonvesztés elkerülése érdekében – gondoskodni kell a rendeltetésszerű használatról, az állagmegővről (karbantartás), illetve a szükséges felújítások szakszerű, a kor technikai színvonalának megfelelő elvégzéséről.

Saját, vagy külső – hazai illetve Uniós pályázati – forrásból megvalósuló beruházásokkal, értéknövelő rekonstrukciós (felújítási) munkálatokkal lehetőség szerint elő kell mozdítani az önkormányzati vagyon gyarapítását.

A törzsvagyon körén kívül eső, forgalomképes vagyonelemeket érintő tulajdonosi – különösen a rendelkezési jog gyakorlása körébe tartozó – döntések előkészítése, végrehajtása, a jogügyletek megkötése során a fentiekben megfogalmazott elveken túlmenően az értékarányosság követelményének való megfelelést is biztosítani kell.

Az éves vagyongazdálkodási koncepció részeként – figyelemmel a HÉSZ Szabályozási tervében foglaltakra – ingatlan-értékesítési, ingatlan-vásárlási tervet kell kidolgozni.

Az önkormányzat a tulajdonában lévő ingó és ingatlan vagyonról, a javára fennálló vagyoni értékű jogokról a számviteli szabályoknak megfelelő nyilvántartást (vagyonleltár) vezet, melynek értékéről, változásáról minden évben a zárszámadáshoz fűzött vagyonkimutatásban számol be.

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok hiánytalan számbavételét, állapot szerinti nyilvántartását, forgalomképesség szerinti besorolását az ingatlanvagyon-kataszter tartalmazza, melynek folyamatos, szakszerű vezetéséről a jegyző gondoskodik. A kataszter és a vagyonkimutatás hitelességének biztosítása érdekében a földhivatali, a számviteli és a kataszteri adatok egymással és a valós állapottal fennálló egyezőségét biztosítani kell. Az önkormányzati vagyon értékében, állapotában bekövetkező változással kapcsolatban adatszolgáltatási kötelezettség terhel valamennyi vagyonkezelést végző szervet.

Az önkormányzati részesedéssel működő gazdasági társaságokban tulajdonolt üzletrész mértékét a vagyonrendeletben kell meghatározni, feltüntetve az adott társaság fő tevékenységi körét illetve az általa nyújtott közszolgáltatást.

Növelni kell a vagyon működtetésével elérhető bevételeket, elő kell mozdítani e bevételek realizálását, érvényesíteni kell a vagyongazdálkodással kapcsolatos felelősséget.

Vizsgálni szükséges, hogy integrált vagyongazdálkodási, vállalatirányítási rendszer kialakítása és bevezetése a város üzemeltetésére, fejlesztésére, gazdasági életére milyen hatást gyakorolna.

Helyi adópolitika

Az Európai Unió csatlakozás óta az önkormányzatoknak nincs lehetőségük arra, hogy a nem magánszemélyeket bármilyen kedvezményben vagy mentességben részesítsék.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény biztosít arra vonatkozóan lehetőséget, hogy azok a vállalkozások, akinek a vállalkozás szintű adóalapja nem éri el a 2,5 millió forintot, kedvezményt (mentességet) kapjanak.

Érd élt is ezzel a lehetőséggel és 2012. évi adóév elszámolása óta nem kell iparüzési adót fizetni azoknak a vállalkozásoknak, amelyek nem érik el a 2,5 millió forintos határt.

Tervalku és egyéb megállapodások

A tervalku a nemzetközi szakzsargon fordítása alapján nem más mint egyfajta költség megosztás, egy olyan kezdeményezés ahol a szereplők (befektető, fejlesztő –önkormányzat) kompromisszumot kötnek, melynek keretein belül a fejlesztő véghezviheti-kivitelezheti az adott területre vonatkozó projektjét de ezzel egyidejűleg átvállalja az önkormányzat fejlesztési költségeinek egy részét.

Tervalku feltételei a későbbiekben meghatározandók, de az ITS célrendszerének való megfelelés, és a területi akcióterületi fejlesztésekhez illeszkedő beruházások esetében olyan alternatívát jelent, amely az Építési Törvényen alapul, és a település területén egyetemleges feltételrendszert és eljárásrendet biztosít.

A hangsúly a fejlesztés előfeltételeinek megteremtésén, illetve esetleges következményeinek kezelésén, az önkormányzat ezekkel kapcsolatos terheinek magánpartner részéről történő részbeni, vagy teljes átvállalásán alapul. Ennek jogi formája a településrendezési szerződés, illetve az ezt megalapozó dokumentum a telepítési tanulmányterv.

Általánosságban a folyamat lépései:

1. Kezdeményezés: a fejlesztési javaslat koncepcionális bemutatása az önkormányzat(ok) településfejlesztési bizottságai számára.
2. Önkormányzat elvi állásfoglalása (tervtanács is tárgyalhatja)
3. Telepítési Tanulmányterv készítése és benyújtása
4. Közgyűlés döntése, mely felhatalmazást ad a polgármester számára a szerződés aláírására, vagy elveti a szerződéskötés lehetőségét
5. A döntés alapján elindulhat a szabályozási terv módosítása, valamint a szerződésben megfogalmazott egyéb vállalások teljesítése
6. Adminisztratív folyamatok
7. Szabályozás terv testületi jóváhagyása
8. Megvalósítás (kivitelezés)
9. Monitoring

Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A településrendezés során olyan kiegészítő eszközök alkalmazhatóak, amelyek kimondottan a közérdekű fejlesztések előkészítését szolgálják. Az egyik ilyen eszköz-csoport a *vásárlás, az elővásárlás és a kisajátítás*. A másik a *településrendezési szerződés*. Ez utóbbi alapja egy tanulmányterv, amit a fejlesztő készít el, és amiben a fejlesztési cél megvalósításához szükséges járulékos ráfordítások is a fejlesztőt terhelik. A harmadik a *fejlesztői pályázatok*, ahol a település versenyhelyzetben választhatja ki a legmegfelelőbb beruházót. A negyedik, a *magán-közösségi partnerség* (PPP) a közösség által felvállalt feladatokat a magán fejlesztő szektor részvételével valósítja meg. Ennek két változata a *szolgáltatási és építési partnerségi megállapodás*, valamint a *magán szektor bevonásával* létrehozott vállalkozás. Végül a *növekedés-menedzsment* arra szolgálhat, hogy a település szabályozási eszközökkel is befolyásolni tudja területi növekedésének irányát. Pozitív eszköz a „bónusz”, ami magasabb fejlesztési jogokat biztosít meghatározott fejlesztéstípusokra, negatív hatásúak pedig azok, amelyek egyes területek fejlesztését késleltetik. A város akkor jár el helyesen, ha differenciál a területek és az eszközök között, a leginkább problematikus helyeken szorgalmazza a rendezett állapot kialakulását, másutt pedig késlelteti a fejlesztést.

Jelenleg „élő” településrendezési szerződések:

- 1.) Érd, volt katonai lőtér – Hrsz.: 1/3 . A város É-Nyi szélén ~16.5 ha nagyságú területen a tulajdonos/fejlesztő kertvárosi lakóterületi fejlesztést kíván végrehajtani. A szerződés keretében vállalta, hogy finanszírozza a TSZT, HÉSZ módosítást, önkormányzatnak területet ad át, és egy határoló utat megépít. A településrendezési tervek módosítása az elmúlt év folyamán zajlott, befejezés előtt a természetvédelmi hatóság, és az állami főépítés törvényességi észrevételt jelzett, ezért a jogszabályi változások miatt újra kell indítani a módosítási eljárást. A szerződés kelt: 2012. május
- 2.) A városközpont részterületére vonatkozó HÉSZ módosítást eredményező településrendezési szerződés a beruházó tulajdonában lévő városközponti 22081/6 hrsz-ú ingatlan kedvező beépítését célozza. A tulajdonos finanszírozza a HÉSZ módosítást, a szerződésben meghatározott összeggel hozzájárul – a Diósdai u.-Budai út körforgalom korszerűsítéséhez. A Kft. a tulajdonában lévő, Stop-Shop mögötti parkolóházban 15 db parkolóhelyet átad az önkormányzatnak. A HÉSZ módosítás a városközpont részterületére (Európa sétány – Budai út – 19260 hrsz-ú u. – Hivatalnok u.-Esküdt u.-alsó vasút) területre folyamatban van, a tervek véleményezése zajlik
- 3.) A beruházó megvásárolta a városközponti, Diósdai út- vasúti aluljáró menti volt Profi áruházat, és ott az áruház építési engedélyt nem igénylő korszerűsítését hajtotta végre, CBA áruház megnyitása céljából. Vállalta, hogy a telken belüli parkolókat feltáró utat közforgalom számára megnyitott magánútként alakítja ki, az áruház előtti, 19283/1 hrsz-ú önkormányzati területen kis városi teret hoz létre, és a szerződésben meghatározott mértékben hozzájárul a 19260 hrsz-ú út kiépítéséhez (Kálvin tér).
- 4.) Szent Ilona telep fejlesztésére vonatkozó szerződés. A Sas u.- Szajkó u.- 7. sz. főút között elhelyezkedő, ~ 15 ha terület gazdasági célú fejlesztése során első ütemként TESCO áruház építése történt volna meg. A tulajdonosok az akkor a város teljes területére készülő TSZT, HÉSZ módosítás költségeihez hozzájárultak, átadtak egy szennyvízáttemelő létesítéséhez

szükséges területet, valamint a Sas utca szélesítéséhez szükséges területet, vállalták a területükön áthaladó, 7. sz főút- Sas utca összeköttetését biztosító körforgalommal ellátott gyűjtőútszakasz kiépítését, és csereerdősítésre alkalmas helyet is felajánlottak. Az áruház, és egyéb gazdasági fejlesztéseket egyelőre megakasztotta az, hogy a területet érintő Sasvárosi vízbázis víznyerő kútjai körüli hidrológiai védőidomok lehatárolása most zajlik.

6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Az integrált stratégia megvalósítása – a Városfejlesztési kézikönyv szerint – olyan szervezeti működést kíván meg a városoktól, amely biztosítja

- egyrészt a stratégia egészének folyamatos karbantartását, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába („stratégiai menedzsment”);
- másrészt a stratégia által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását („operatív menedzsment”).

A stratégiai menedzsment a „hatások” érvényesüléséért, az operatív menedzsment pedig az eredményekért (mind a közvetlen, „kimenetek”, mind a tényleges eredmények) felel. Az eredmények visszacsatolása a program nyomon követéséből („monitoring”) származó adatok alapján történik.

Stratégiai menedzsment szervezet

Fentiek alapján a stratégiai menedzsment fő feladatai:

- Az ITS megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az ITS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS cél- és eszközrendszerébe.

A stratégia menedzsment szervezete nem választható el a város önkormányzatának szervezeti rendszerétől. A feladatokat az önkormányzati hivatal szakapparátusa végzi az egyes szakmai területek szoros együttműködésével, komplex elemzések elkészítésével.

A 2007-2013 fejlesztési időszak projektjeinek megvalósításában az alábbi önkormányzati egységek vettek részt:

- Stratégiai Iroda (Kistérség- és területfejlesztés, Európai Uniós kapcsolatok és pályázati ügyek csoportja)
- Városüzemeltetési és Városfejlesztési Iroda (Beruházási Csoport, Városüzemeltetési Csoport Vagyongazdálkodási Csoport, Lakosságszolgálati Iroda, Építéshatósági Csoport)
- Belső ellenőrzési Csoport

A 2014-2020 fejlesztési időszakban a Stratégiai Iroda működését mátrix rendszerben képzele el az Önkormányzat, amelyben a Polgármesteri Kabinet, a Pályázati Csoport, a Főépítési Csoport, és más Polgármester alá szerveződő belső munkacsoportok együttműködve végzik a feladatukat. A szervezeti felépítés és a feladatmegosztás meghatározása várhatóan a területfejlesztési, koordinációs- és politikai szervezeti átalakulást követően hajtható végre.

Operatív menedzsment szervezet

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata megalapította az Érdi Városfejlesztési Kft-t (továbbiakban VT.), melynek 100%-os tulajdonosa Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata. A társaság létrehozását a 2007-2013 időszak pályázati rendszerében megvalósított projektek operatív lebonyolításának szervezett irányítása indokolta.

A társaság, alapító okirata szerint az alábbi feladatokat látja el a fejlesztési akciók megvalósítása során:

- a megvételre kijelölt ingatlanok megvásárlása (üzleti tárgyalások lebonyolítása, szerződések előkészítése és megkötése)
- a terület előkészítési munkák irányítása (bontások, közműépítési munkák elvégztetése)
- ingatlanrendezéssel kapcsolatos feladatok ellátása az építési telkek kialakítása érdekében
- a közterületek rendezési munkáinak irányítása (tervek elkészíttetése, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele)
- az Önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények (pl. közintézmények, szociális lakás stb.) esetében a beruházói feladatok ellátása (terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele)
- a magánvállalkozások építési tevékenységének koordinálása (javasolt funkciók, beépítési formák megvalósulásának elősegítése)
- az akció mindenkor pénzügyi egyensúlyának biztosítása (a szükséges pénzforrások megszerzése, pályázatok elkészítése, esetleges bankhitelek felvétele)
- adminisztratív, információs feladatok ellátása (kapcsolattartás az Önkormányzattal, a Hivatal ügyosztályaival, lakossággal, vállalkozókkal, bankokkal)

A főbb tevékenységei:

- Fejlesztési Projektek teljes műszaki előkészítése
- Fejlesztésekhez kapcsolódó pályázatok elkészítése
- Projektekhez kapcsolódó beruházások lebonyolítása
- Projektek pénzügyi elszámolásában közreműködés
- A fenti tevékenységekhez szükséges beszerzések teljes körű bonyolítása

Az ellátott, városfejlesztési közvetlen feladatokon túl közvetett feladatai is keletkeznek:

- a helyi vállalkozásokkal való kapcsolattartás és tanácsadás nyújtása, mely hosszú távon versenyképes vállalkozások működését biztosítja, valamint indukálja újak létrejöttét a településen
- ingatlanfejlesztési keresletet gerjeszt
- összehangolja a fejlesztési és egyéb forrásokból megvalósuló projekteket
- az infrastrukturális fejlesztéseken túl további fejlesztéseket generál
- kommunikációs feladatok elvégzése

A társaság az elvégzett fejlesztésekkel kapcsolatban rendelkezésre álló adatokból a stratégiát érintő következtetéseket von le, jelentéseket készít, melyet továbbít a stratégiai menedzsment irányába. Az

operatív menedzsmentnek csak tanácsadó és véleményező szerepe van, a városfejlesztési akciókkal kapcsolatos döntéshozó szerep a stratégiai menedzsment hatáskörébe tartozik.

A VT szerepe rendkívül fontos, hiszen a külső környezettel való kommunikálása révén az Önkormányzati szervezethez képest gyorsabban és hatékonyabban hozzájut piaci információkhoz, és tudomást szerez partneri és egyéb szervezetek igényeiről, és gyorsabban reagál a változásokra.

A Városfejlesztő társaság sikeres működését az Önkormányzattal történő folyamatos és szoros együttműködés, a fejlesztések hatékony koordinálása és kommunikálása, az eredmények visszacsatolása és fenntartása biztosítja.

A VT tevékenységei elősegítik a város versenyképes gazdaságának létrejöttét, a város vonzóvá tételét a hazai, illetve nemzetközi befektetők körében és erősíti a lakosság identitástudatát és növeli a várossal szemben formált elégedettségi mutatóját.

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Érd a legnépesebb város Pest megyében, Budapest közvetlen közelében. Ez a területi elhelyezkedés meghatározza központi szerepét is. Vonzáskörzetének meghatározásakor a térségi kapcsolatrendszer több szempontból is áttekintésre került. Ennek megfelelően lehatárolásra került egy szűkebb és egy tágabb körzet is.

A szűkebb vonzáskörzet esetében több mint 100 ezer főt meghaladó területről van szó. Érd központi szerepét (jelenleg kistérségi és járási székhely is egyben) vizsgálva, az alábbi települések sorolhatóak ide: Diósd, Százhalombatta, Törökbálint, Tárnok, Pustazámor, Sósút.

Legszorosabb a kapcsolat Diósdal és Tárnokkal, hiszen a 2 település Érddel fizikailag is teljesen összenőtt. A települések földrajzi egysége, a tradicionális összetartozás, a kialakult és működő feladatellátási rendszer mind-mind alapját adja az együttműködésnek.

A tágabb vonzáskörzet meghatározást az indokolja, hogy Érd a Budapesti Agglomeráció Déli szektorához tartozik, a budapesti fejlesztési pólus közvetlen környezetében helyezkedik el. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban megjelölt célterület (versenyképes budapesti metropolisz-térség megteremtése) megvalósításában is fontos szerepet kap. Érd és környéke továbbá országos jelentőségű integrált fejlesztési térség, a Duna menti kiemelt terület része.

A tágabb vonzáskörzethez tartozó települések: Budapest, Pest megye közvetlen közelében fekvő Fejér megyei települések: Ercsi, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas, Gyúró, Baracska

Már az ITS tervezési folyamatába bevonására kerültek azok a települések, melyek szorosan érintettek Érd városfejlesztési projektjeinek megvalósításának kapcsán.

A megvalósítás során az együttműködést és kapcsolattartást szorosabbá és hatékonyabbá kell tenni. Rendszeresített találkozókra kell szervezni, ahol a további fejlesztési elképzelések összehangolása és a közös projektek helyzetének értékelése történik.

6.4 Monitoring rendszer kialakítása

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik az Érdi Városfejlesztési Kft. adatszolgáltatása alapján. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítói nem kizárólag Érd MJV Önkormányzata, hanem az állami, gazdasági és non profit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a városfejlesztő társasághoz. A megfelelő szintű adatok hozzáférése érdekében fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel. Az adatbekérés elsősorban kérdőíves lekérdezés formájában fog megvalósulni. A városfejlesztő társaság összegzi és elemzi az adatokat, melyet átad az Önkormányzat által kijelölt szervezethez, mely éves jelentéseket készít.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására. A felülvizsgálat elvégzéséhez fórumokat kell szervezni és a találkozások eredményeként történő megállapítások és megállapodások szolgálnak alapul a módosítások végrehajtásához.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse Érd MJV Önkormányzata, a módosítások végrehajtását azonban Érd MJV Közgyűlése által is el kell fogadtatni.

Az ITS fejlesztési céljainak megvalósulását mérő monitoring rendszer

Átfogó cél	Specifikus cél= Tematikus cél	Indikátor	Becsült érték	Adatforrás
1. Környezettudatos és értékteremtő városfejlesztés	1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	➤ Funkcióbővítő beruházással érintett terület nagysága ➤ Funkcióbővítő beruházással érintett lakosok száma ➤ Új funkciók betelepítése/a fejlesztés nyomán elérhető szolgáltatások száma a projekt által érintett településrészen	➤ 4 ha ➤ 30.000 fő ➤ 21 db	Önkormányzati adatbázis
	1.2. Környezetminőség javítása	➤ Megnövekedett zöldfelületek aránya	➤ 20.000 m2	Önkormányzati adatbázis
	1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	➤ Újjáépített kastélyok száma	➤ 1 db	Önkormányzati adatbázis
	1.4. Közlekedésfejlesztés	➤ Felújított belterületi úthálózat hossza (km) ➤ Belterületi utak építése ➤ Megvalósított közlekedéstechnikai fejlesztés ➤ Megépített kerékpárutak hossza	➤ 50 km ➤ 10 km ➤ 5 db ➤ 20 km	Önkormányzati adatbázis
	1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén	➤ A támogatott projekt keretében bel-és csapadékvíz károktól megvédett lakosság száma ➤ Csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítésével megvédett területek nagysága ➤ Jobb vízellátásban részesülő lakónépesség száma ➤ Szennyvíziszap hasznosítást célzó projektek száma ➤ A megvalósult megújuló energia fejlesztési projektek száma	➤ 40.000 fő ➤ 3.000 ha ➤ 10.000 fő ➤ 1 db ➤ 200 db	Önkormányzati adatbázis
2. Versenyképes gazdaság	2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	➤ Inkubátor házba költözött KKV-k száma	➤ 45 db	Önkormányzati adatbázis
	2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel	➤ Létrejött beszállítói kapcsolatok száma a nagybani piacon	➤ 75 db	Önkormányzati adatbázis
	2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése	➤ Támogatásban részesülő közművelődési intézmények száma	➤ 5 db	Önkormányzati adatbázis
	2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	➤ Kereskedelmi szálláshelyen eltöltött vendégéjszakák száma ➤ Tematikus túraútvonalhoz kapcsolódó fejlesztések száma	➤ 40.000 db ➤ 2 db	Önkormányzati adatbázis

3. Társadalmi megújulás	3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	➤ Támogatásban részesülő közszolgáltatást nyújtó intézmények száma ➤ Fejlesztett nevelési-oktatási feladatellátási helyeken tanuló gyermekek száma ➤ A közoktatási intézmények fejlesztéssel érintett telephelyeinek száma	➤ 9 db ➤ 500fő ➤ 6 db	Önkormányzati adatbázis
	3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	➤ Tömegsport események száma	➤ 10 db	Önkormányzati adatbázis

7 MELLÉKLETEK

7.1 KSH adatszolgáltatásának elemzése

Parkváros

A Parkváros Érd Megyei Jogú Város legnépesebb városrésze (24.256 fő, 2011). Érd népessége a 2011. évi népszámlálási adatok szerint 63 631 fő volt, ennek több mint harmada (38%-a) Parkváros városrészben él. Parkváros Érd városrészei közötti súlyát jól mutatja, hogy a Parkvárost követő második legnépesebb városrész Érdliget-Kutyavár lakónépessége is durván 10 ezer fővel kevesebb népességszámmal bír. 2001-2011-között majd 5500 fővel nőtt a városrész lakossága, ami igen jelentős, 29%-os növekedést jelent. A Parkváros magas lakónépesség számát alapvetően a városrész lakófunkció jellege határozza meg. A városrész kedvező közlekedés-földrajzi helyzetének következtében a szuburbanizációval leginkább érintett városrész (M0-M7-es csomópont érinti a városrészt).

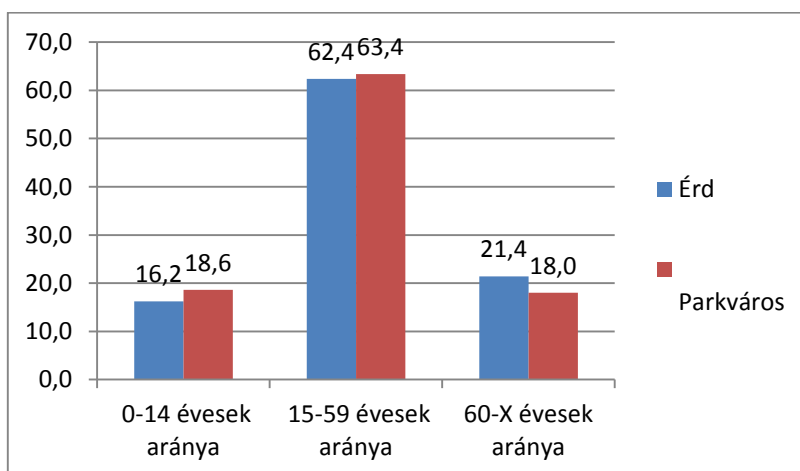
A városrész és Érd lakónépességének alakulása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Parkváros 2001	Parkváros 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakónépesség száma (fő)	18.811	24.256	56.567	63.631
Lakónépesség aránya (%)	33,3	38,1	100,0	100,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A városrészek közül Parkváros a legfiatalabb korösszetételű. A 60 éves és afeletti életkorú lakosság száma 3,4 %-kal marad el a városi átlagtól. A városrész lakosságának korcsoportonkénti megoszlását tekintve megállapíthatjuk, hogy a teljes város átlagértékeihez képest jóval fiatalabb korösszetételű a Parkvárosi városrész lakossága. A fiatal lakosság (0-14 évesek) 2,4 %-kal, míg az aktív korúak (15-59 évesek), 1%-kal nagyobb arányban élnek itt a városi átlaghoz viszonyítva.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása (2011)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok

A lakosság korcsoport szerinti megoszlását mutató 2001-es népszámlálási adatok lényegesen nem változtak 2011-re. Érd korcsoportos arányszámaait leginkább Parkváros mutatói közelítették meg. Elsősorban a Parkvárosra számított arányszámok közeledtek a város egészére megállapított arányszámokhoz. A vizsgált időszakban a városrész a magyarországi demográfiai trendeket követte; Parkvárosban nőtt a 60 év felettiek aránya, valamint ezzel párhuzamosan csökkent a 0-14 évesek és a 15-59 évesek aránya is.

**A lakosság képzettségi szintje
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Parkváros 2001	Parkváros 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	22,4	9,7	23,3	10,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	15,2	25,3	14,1	22,3

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A lakosság iskolázottsági szintje a város egészét tekintve, Parkvárost is beleértve jelentősen növekedett az elmúlt tíz év során (a felsőfokú végzettségűek aránya 10%-al nőtt). Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a vizsgált időszakban Érden és Parkvárosban is a felére csökkent.

A városrészben a felsőfokú végzettségűek aránya (25,3%) Érd többi városrészéhez képest a legmagasabb értéket mutatja, ami némileg a települési átlagtól (22,3%) is magasabb. Fontos, hogy Parkvárosban az aktív korúak (15-59 évesek) korcsoportjában a legkevesebb azon fő száma, a település többi városrészeihez képest, akik csupán általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.

**Foglalkoztatottság
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Parkváros 2001	Parkváros 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,1	34,8	38,4	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	13,2	6,1	13,0	6,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	57,5	61,3	57,8	60,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	27,4	26,2	30,1	29,8

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Érd foglalkoztatottsági mutatói az elmúlt évtizedben javultak (2001-hez képest 2,7%-al növekedett a foglalkoztatottsági arány). A városrészre vetített foglalkoztatottsági adatok 2011-ben minden vizsgált mutató tekintetében kedvezőbbek, mind Érd egészére nézve, mind a 2001. évi népszámlálási városi és városrészi adatok tekintetében. A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők aránya az aktív korúakat (15-59 évesek) vizsgálva jelentősen növekedett az elmúlt tíz év során (3,8%-al). A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül felére esett vissza, ami igen pozitív változásnak mondható. A vizsgált időszakban a foglalkoztatottak aránya is megnövekedett a 15-64 éves korosztályon belül. A Parkvárosi foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 2001-ben is elmaradt az érdi átlaghoz viszonyítva, és 2011-ig is csökkent némileg.

**A lakásállomány jellemzői
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Parkváros 2001	Parkváros 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakásállomány (db)	6683	8774	20054	23848
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	19,5	4,0	16,6	4,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 2011-ben	-	3,3	-	3,8
Maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2011-ben	-	4,6	-	5,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A városrészben található a települési lakásállomány több mint egyharmada (38%-a, 2011). A városrészen belüli lakásállomány növekedése jelentős mértékűnek mondható; a városrészben 2091 db lakás épült 2001-2011 között, ami a települési lakásállomány növekedés 55%-át jelenti a vizsgált időszakban (a vizsgált tíz éves időszak alatt 3794 háztartással nőtt a lakásállomány Érden, amelyből 2091 lakás a Parkvárosban épült). Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya jelentős csökkenést mutat 2001-hez képest mind Érd, mind Parkváros adatait nézve. A 2011. évi adat szerint az alacsony komfortfokozatú lakások aránya ötödére csökkent 2001-hez képest. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya, valamint a maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül ugyan alacsonyabb az érdi átlagnál, azonban még így is jelentősnek mondható.

Összességében elmondható, hogy Parkváros városrész demográfiai struktúrája hasonló jelleget mutat, mint Érd város egésze, dinamikáját tekintve a leggyorsabban növekvő és fejlődő városrész. Fontos kihangsúlyozni, hogy a városrész alapvetően lakófunkciójú, itt él a város lakosságának több mint egyharmada, 2001-2011 között az Érden létesült új lakások több mint fele ebben a városrészben épült. A lakosság képzettségi, foglalkoztatottsági szintje kedvezőbb képet mutat, valamint korstruktúrája fiatalabb, mint a városi átlagértékek, amely a területen érzékelhető fővárosi szuburbanizációs hatások következménye. Azonban a jelentősen megnövekedett és komfortfokozatában is jelentősen fejlődő lakásállomány 4%-a még mindig alacsony komfortfokozatú, sőt megtalálhatók még a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások is.

Érdliget-Kutyavár

A város keleti oldalán elhelyezkedő városrész Érd második legnépesebb városrésze Parkvárost követően, ahol ugyancsak a lakófunkció a dominál. A két vizsgált népszámlálási időszak között majd 1300 fővel nőtt a városrész lakossága, ami a település életében meghatározó, de jelentősen elmarad a Parkvárosi városrész lakosságszám növekedésétől.

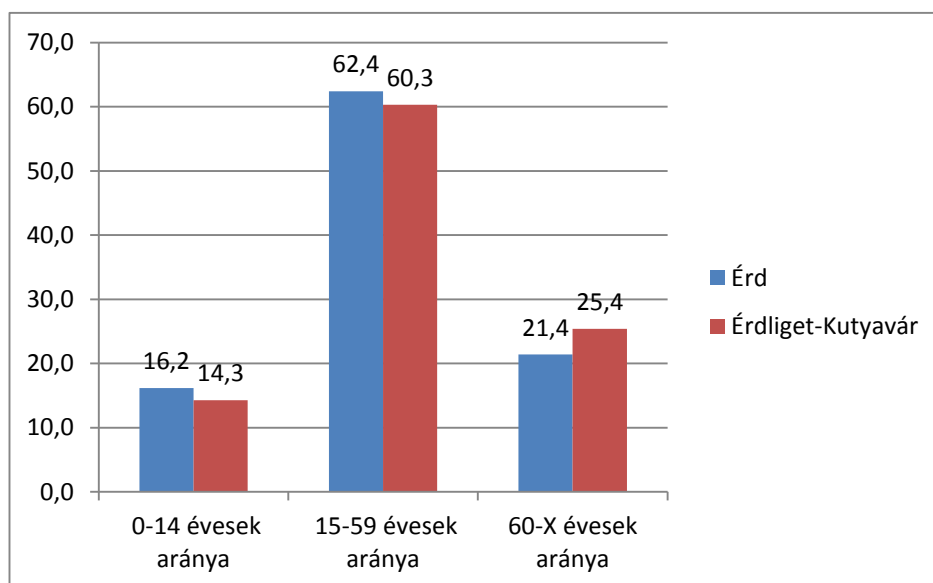
A városrész és Érd lakónépességének alakulása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Érdliget-Kutyavár 2001	Érdliget-Kutyavár 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakónépesség száma (fő)	13.596	14.842	56.567	63.631
Lakónépesség aránya (%)	24,03	23,3	100,0	100,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A korcsoportonkénti megoszlás alapján leginkább a Tusculanum városrészhez hasonlítható. Mind a 0-14 évesek, mind a 15-59 évesek lakónépességen belüli aránya kb. 2%-kal elmarad az érdi átlagtól, míg a 60 éves, vagy attól idősebb életkorú lakosság aránya 4%-kal meghaladja a városi átlagot. Ugyanez a megoszlási arány volt tapasztalható 2001-ben is.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása (2011)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok

Érd Tusculanum és Parkváros városrészeihez hasonlóan a lakosság képzettségi szintje itt is meghaladja az átlagot. Kedvezőbb képet mutat a képzettségi mutatók mindegyike, mint a városi átlagértékek, ugyanis itt a felsőfokú végzettségűek aránya átlagérték feletti. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül átlagérték alattinak mondható. 2001-hez viszonyítva 2011-re jelentősen javult a lakosság képzettségi szintje, megnövekedett ezen városrészben is a felsőfokú végzettségűek aránya, valamint kevesebb, mint felére csökkent a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül.

**A lakosság képzettségi szintje
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Érdliget- Kutyavár 2001	Érdliget- Kutyavár 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	20,7	9,7	23,3	10,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	16,0	23,0	14,1	22,3

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves korosztályon belül növekedést mutat 2001-hez képest, azonban ebben a városrészben ez az arány kicsivel elmarad az érdi átlagtól. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya is növekedett, és 2%-kal meghaladja a 2011-es és a 2001-es városi átlagértéket is. Csökkent a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül majdnem felére csökkent 2001 óta, és ez az arány a városi átlagnál is alacsonyabb.

**Foglalkoztatottság
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Érdliget- Kutyavár 2001	Érdliget- Kutyavár 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	36,4	34,8	38,4	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,0	6,0	13,0	6,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,3	60,1	57,8	60,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	31,4	31,9	30,1	29,8

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A lakásviszonyok és a lakásállomány alakulásában kiemelhető, hogy Érd lakásállományának közel egynegyede található a városrészben. A lakásállomány növekedése jelentősen elmarad a Parkvárosban tapasztalttól, 705 háztartást tesz ki, de még így is jelentősnek mondható. A lakásállomány komfortfokozatát tekintve kisebb mértékű az alacsony komfortú lakások aránya, és ez az arány 11%-kal csökkent 2001-hez képest. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya, valamint a maximum egy szobás lakások aránya is a városi érték alatt maradt 2011-ben.

**A lakásállomány jellemzői
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Érdliget- Kutyavár 2001	Érdliget- Kutyavár 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakásállomány (db)	4.966	5.671	20.054	23.848
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	15,5	4,5	16,6	4,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 2011-ben	-	3,4	-	3,8

Maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2011-ben	-	4,9	-	5,0
--	---	-----	---	-----

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Összességében Érdliget-Kutyavár városrész magas népességkoncentrációjú, a város második legnépesebb területét alkotó városrész. A lakosság korstruktúrája szerint az idősebb, 60 éves vagy attól öregebb lakosság aránya magasabb, mint a városi átlagérték. Az itt élők magasabban kvalifikáltak, foglalkoztatottsági és lakás viszonyaik kedvezőbbek, mint a város egészére vonatkozó értékek.

Tusculanum

Tusculanum városrész a városrészek közül Parkvárost és Érdligetet követően a harmadik legnépesebb terület egység. Népességének aránya a lakónépességen belül 15,9%-ot tesz ki. Népességének növekedése elmaradt Érdliget-Kutyavár városrésztől.

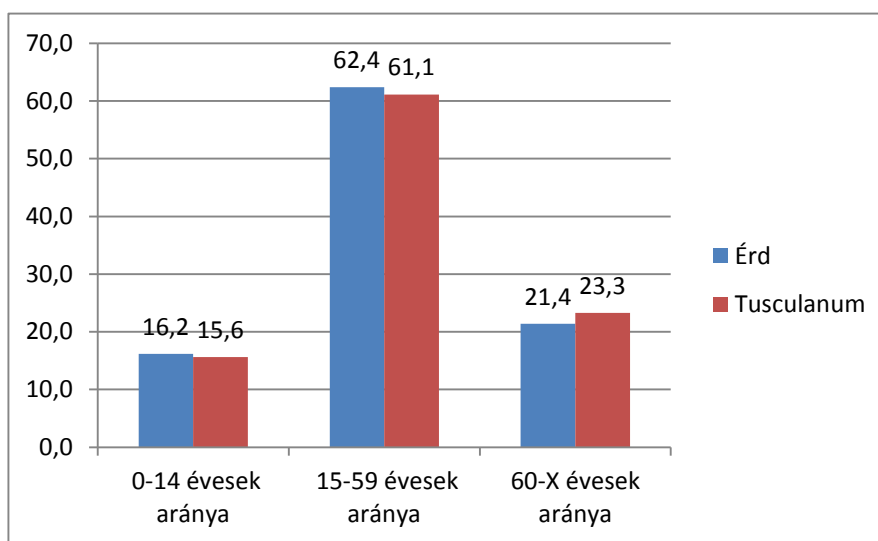
A városrész és Érd lakónépességének alakulása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Tusculanum 2001	Tusculanum 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakónépesség száma (fő)	9.350	10.150	56.567	63.631
Lakónépesség aránya (%)	16,5	15,9	100,0	100,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A lakosság korcsoportonkénti megoszlása Érdliget-hez hasonló. A 0-14 évesek és a 15-59 évesek aránya elmarad az átlagtól, míg a 60-X évesek magasabb arányban jelennek meg a városrész lakosságában. Ez azt jelenti, hogy a fiatal és az aktív korúak aránya alacsonyabb arányban reprezentálódik, míg az idősek száma két százalékkal magasabb, mint a város egészének átlagértéke. A lakosság egyötöde a 60 év feletti korcsoporthoz tartozik, amely jelzi a városrész társadalmi struktúrájának jövőbeli elöregedését.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása (2011)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok

A lakosság képzettségi szintjét tekintve hasonló struktúra figyelhető meg, mint a parkvárosi városrész esetén, és szinte megegyező az érldigeti városrész adataival. Tusculanumban kisebb mértékű a legalacsonyabb iskolai végzettségű társadalmi csoport jelenléte, míg az átlaghoz képest magasabb aránnyal jelennek meg a felsőfokú végzettségűek.

A lakosság képzettségi szintje (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Tusculanum 2001	Tusculanum 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	22,1	9,6	23,3	10,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	14,5	23,0	14,1	22,3

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A városrész foglalkoztatottsági viszonyainak alakulásánál ki kell emelni, hogy a foglalkoztatottak aránya közel hasonlít a városi átlagértékhez, míg a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya két százalékkal több Érd egészéhez képest. Utóbbi hozzájárul a rendszeres munkajövedelemmel rendelkező háztartások arányának szintén magasabb arányához, az alacsony kvalifikáltságú csoport aránya azonban elmarad a városi átlagértéktől. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a foglalkoztatottsági mutatók jelentősen javultak 2001-hez képest. Az iskolázottsági mutatókban jelentkező jelentős pozitív változás az általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők arányának számottevő csökkenését is eredményezte. A

foglalkoztatottak aránya is növekedést mutat ezen városrészben, azonban az előző városrészhez hasonlóan, ugyan csekély mértékben, de itt is nőtt a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya.

**Foglalkoztatottság
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Tusculanum 2001	Tusculanum 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,0	35,7	38,4	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	12,3	6,1	13,0	6,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	57,2	59,9	57,8	60,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	31,4	31,9	30,1	29,8

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A városrész lakásállományának jellemzői között kiemelhető, hogy a lakásállomány 15%-a található a területen. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 2001 óta nem változott jelentősen, a városi átlaghoz viszonyítva Tusculanumban kisebb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. Ugyanez a kedvező helyzet tapasztalható 2011-ben is, igaz a városi átlagértéktől már csak alacsony mértékű a pozitív irányú eltérés. A városi aránynál kedvezőbb a helyzet a komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások, valamint az egyszobás lakások esetében is.

**A lakásállomány jellemzői
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Tusculanum 2001	Tusculanum 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakásállomány (db)	3163	3719	20054	23848
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	13,8	4,4	16,6	4,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül	-	3,5	-	3,8

2011-ben				
Maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2011-ben	-	4,6	-	5,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Összességében Tusculanum városrész demográfiai jellemzői hasonló tendenciát mutatnak, mint Érd város egésze, eltérés a lakosság korstruktúrájában jelentkezik. A tusculanumi városrészben magasabb a 60 éves, vagy idősebb népesség aránya. Fontos kiemelni, hogy a városrészben élők foglalkoztatottsági és iskolázottsági mutatói is jelentősen javultak a vizsgált 10 éves időszakban. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya elmarad a városi átlagértékhez képest, amely jól jelzi a városrész lakásállományának kedvező szerkezetét.

Ófalu - Újfalu

A város délkeleti területén található, tradicionális beépítésű Ófalusi városrész és a hozzá kapcsolódó Újfalu népességszámának alakulásában kiemelhető, hogy a Tisztviselő és Újtelep városrészt megelőzően a legalacsonyabb népességszámmal rendelkező településrész. Az előzőekben vizsgált városrészekről eltérően nem nőtt a lakosság száma 2001 és 2011 között, hanem majd 500 fővel lecsökkent az évek során, így a város lakosságának mindössze 12%-át koncentrálna a városrész.

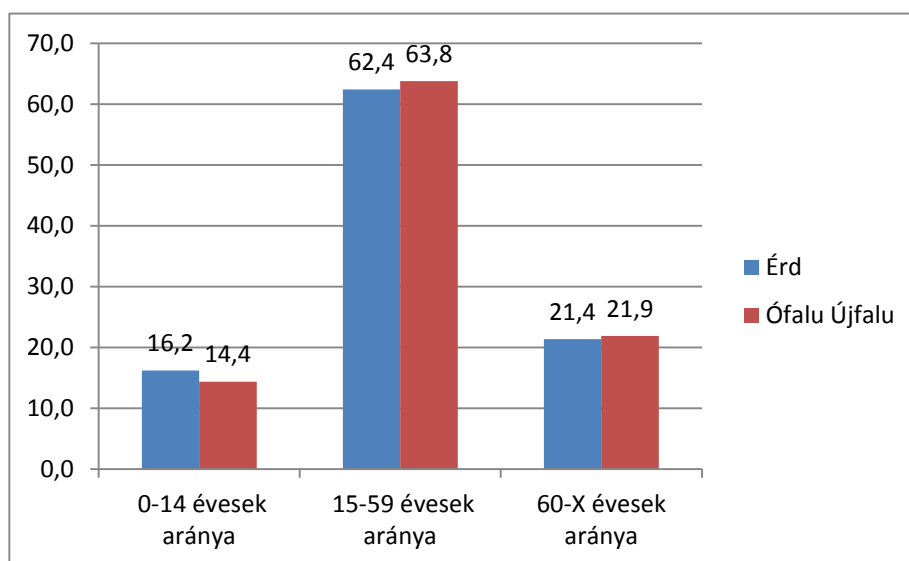
A városrész és Érd lakónépességének alakulása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Ófalu Újfalu 2001	Ófalu Újfalu 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakónépesség száma (fő)	7.826	7.331	56.567	63.631
Lakónépesség aránya (%)	13,8	11,5	100,0	100,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Az itt élő lakosság korcsoportonkénti megoszlása a 2001-es vizsgálat adataival szinte megegyező képet mutat. A terület előregedési tendenciájának kialakulását jelzi, hogy az érdi átlag viszonylatában az aktív - és a 60 év feletti korosztály magasabb arányban jelenik meg, mint a fiatal korosztály.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása (2011)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok

A városrész lakosságának képzettségi szintje elmarad a város egészének átlagától. 2001-hez képest ugyan nőtt a területen élő felsőfokú végzettségűek aránya, és jelentősen lecsökkent az alacsony iskolai végzettségűek, vagy általános iskolával sem rendelkező lakosság aránya. Mindkét mutató még így is jelentős elmaradást mutat az átlagtól.

A lakosság képzettségi szintje (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Ófalu Újfalu 2001	Ófalu Újfalu 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26,4	13,8	23,3	10,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,2	17,4	14,1	22,3

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Az iskolai végzettség területén tapasztalt javulás a foglalkoztatottsági mutatókban is megmutatkozik, a mutatók javulása azonban még nem volt elégséges csak a városi átlagérték megközelítéséhez. Kiemelkedő a foglalkoztatottak arányának növekedése, ami meghaladja a városi értéket is. A Tusculanum és Érdliget-Kutyavár városrészekhez hasonlóan itt is tapasztalható a foglalkoztatott nélküli háztartások arányának növekedése, de az előzőekhez képest itt jóval nagyobb a növekedés mértéke, ami a jövőben tervezett szociális célú intézkedéseket indokoltságát alátámasztja és szükségessé teszi.

**Foglalkoztatottság
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Ófalu Újfalu 2001	Ófalu Újfalu 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,6	34,7	38,4	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	14,1	8,4	13,0	6,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	57,9	60,9	57,8	60,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	31,2	33,0	30,1	29,8

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A lakásállomány számának növekedése ebben a városrészben is megfigyelhető a lakások komfortfokozatának jelentős növekedésével. Ez a jelentős növekedés azonban még nem jelentette azt, hogy tíz év elteltével ez a városrész elérte volna a város átlagos értékét lakások felszereltségének tekintetében. Az elmaradás jelentősnek mondható a szegregációs mutatók között is szereplő, komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások és a maximum egy szobás lakások arányában is.

**A lakásállomány jellemzői
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Ófalu Újfalu 2001	Ófalu Újfalu 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakásállomány (db)	2.903	3.113	20.054	23.848
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	14,2	5,8	16,6	4,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 2011-ben	-	4,9	-	3,8

Maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2011-ben	-	6,1	-	5,0
--	---	-----	---	-----

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Összességében az Ófalu-Újfalu tradicionális városrészt a népesség számának csökkenése és az aktív foglalkoztatott korcsoport jelenléte jellemzi. Az itt élők iskolai végzettségének szintje elmarad a városi átlagértékektől, de jelentősen fejlődött az elmúlt évek során. A lakásállomány jellemzői között fontos kihangsúlyozni, hogy a területen túlsúlyban van az alacsony státuszú népességcsoport jelenléte, a lakások komfortfokozata a városi értéknél kedvezőtlenebb. Kiemelendő, hogy a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya nőtt a 2001-es mutatókhoz képest, és a városi átlagot is 3%-kal meghaladja. A területen célzott szociális, foglalkoztatási beavatkozások indokoltak. A területen szegregátumok és veszélyeztetett területek kerültek kijelölésre 2008-ban.

Tisztviselő- és Újtelep

Érd dél-nyugati, legkisebb lakónépességű városrészében a lakófunkció mellett már megjelenik a kereskedelmi-szolgáltató és az ipari funkció is. A lakónépesség legkisebb része, 10,9 %-a él itt. Csekély mértékű, 86 fős népességnövekedés volt tapasztalható a városrészben 2001 és 2011 között.

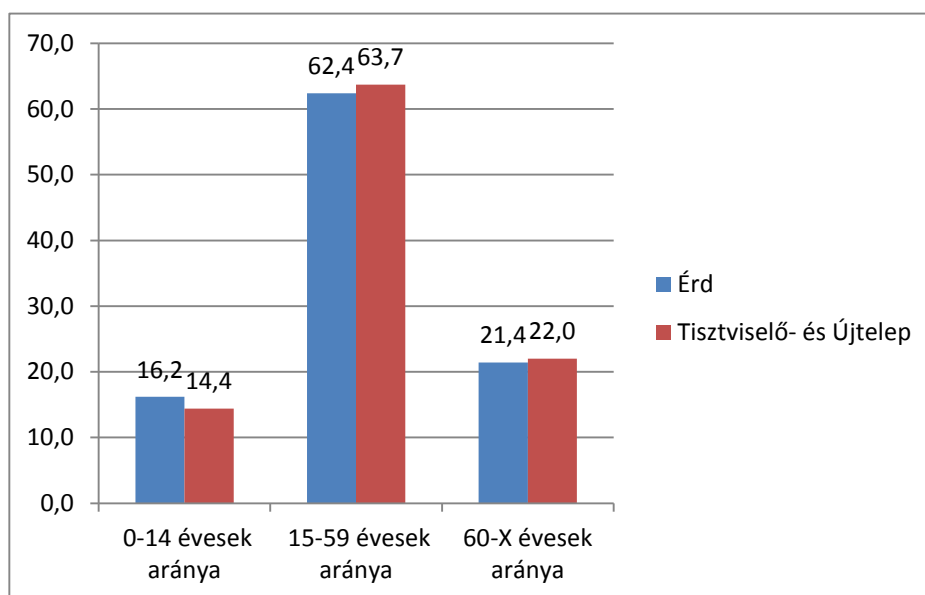
A városrész és Érd lakónépességének alakulása (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Tisztviselő- és Újtelep 2001	Tisztviselő- és Újtelep 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Lakónépesség száma (fő)	6.876	6.962	56.567	63.631
Lakónépesség aránya (%)	12,1	10,9	100,0	100,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Míg 2001-ben a városrész lakosságának korstruktúrája jól mutatta Érd város területét jellemző trendeket. A lakosság korcsoport szerinti alakulása szinte teljesen azonos értékeket vett fel, mint a város egészére vonatkozó átlagértékek, addig 2011-re ez átalakult. Az Ófalu-Újfalu városrészre jellemző arányok követhetők már itt is nyomon, ugyanis lecsökkent a fiatalkorúak aránya, megnövekedett a középkorú és idősebb korosztály aránya jelezve a terület előregedési tendenciájának kialakulását.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása (2011)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok

A város egészére jellemző a lakosság képzettségi szintjének jelentős emelkedése 2001-hez viszonyítva. Ez érvényesül a Tisztviselő-és Újtelep városrészben is, de még így is a városi értéket meghaladó arányban vannak itt jelen az alacsony iskolai végzettségűek, vagyis a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők. A korábbi évek tendenciáját megtartva továbbra is jelentősen elmaradt a felsőfokú végzettségűek aránya a városi átlagértéktől. Az eddig vizsgált városrészek között itt a legkedvezőtlenebb a lakosság képzettségi szintje. Ez így volt 2001-ben a népszámlálási adatok felvételekor is.

A lakosság képzettségi szintje (2001, 2011)

Mutató megnevezése	Tisztviselő- és Újtelep 2001	Tisztviselő- és Újtelep 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	28,6	15,3	23,3	10,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	9,8	15,2	14,1	22,3

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

A foglalkoztatottsági mutatók tekintetében markáns különbségek a városi és a városrészi adatokban nem jelennek meg. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők arányának esetében, mely mutatónál 2%-os az eltérés Érd egészének javára.

Kiemelendő, hogy a foglalkoztatottak aránya a városi értéket megközelítve növekedett, és ugyan elmarad a városi értéktől, de csökkent a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya.

**Foglalkoztatottság
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Tisztviselő- és Újtelep 2001	Tisztviselő- és Újtelep 2011	Érd összesen 2001	Érd összesen 2011
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,0	35,6	38,4	35,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	15,7	8,7	13,0	6,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	56,9	59,3	57,8	60,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	31,8	30,6	30,1	29,8

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Megállapítható, hogy 2001 és 2011 közötti lakosságszám növekedés a városrészben nem járt együtt a lakásállomány növekedésével. Több mint 600 db lakással csökkent a lakásállomány darabszáma. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya jelentősen lecsökkent, de még így is meghaladja a város átlagértékét. Míg 2001-ben az alacsony komfortfokozatú lakások aránya jóval a városi átlagérték alatt maradt, addig 2011-re – a mutató értékeinek jelentős javulása ellenére – magas maradt ezen lakások aránya a területen. a városi értéket másfél százalékot meghaladóan. 2011-ben a városi értékhez képest magas, még az Ófalu-Újfalu városrész arányait is meghaladó a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya is ezen a városrészen.

**A lakásállomány jellemzői
(2001, 2011)**

Mutató megnevezése	Tisztviselő- és Újtelep (2001)	Tisztviselő- és Újtelep (2011)	Érd összesen (2001)	Érd összesen (2011)
Lakásállomány (db)	3.163	2.544	20.054	23.848
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	13,8	6,1	16,6	4,7

A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 2011-ben	-	5,2	-	3,8
Maximum egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, 2011-ben	-	5,3	-	5,0

Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok

Összességében a centrális fekvésű Tisztviselő- és Újtelep társadalmi struktúrája több tekintetben követi a városi trendeket, de kihangsúlyozandó, hogy a lakosság képzettségi szintje jóval elmarad a város egészének átlagértékeihez viszonyítva. A foglalkoztatottsági mutatók viszonylag jól alakultak az évek során. Az aktív korcsoporton belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya felülreprezentálódik. A terület lakásállományára jellemző az alacsony komfortfokozatú lakások magas aránya. A területen célzott szociális és képzési célú beavatkozások indokoltak.

Külterület

Érd külterületének számító városrészen a 2011. évi népszámlálási adatok szerint a regisztrált 27 db lakásban, a nyilvántartott lakónépesség száma 72 fő volt. Az itt élők többnyire a fiatalabb korosztályhoz tartozók, majd 20% -uk 14 év alatti, és kiemelkedően magas, az aktív korúak aránya is (65%). Elenyésző a felsőfokú végzettségűek száma, 2% körüli, viszont a városi értéket meghaladó azon emberek jelenléte, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, vagy azzal sem rendelkeznek. A külterületi lakosság valamivel több, mint fele rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezik. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 25%-kal magasabb, mint Érd város egészére kiszámolt arány. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya kiemelkedően magas, 48,1%, míg az érdi átlag 3,8%. A maximum egy szobás lakások aránya is több mint hatszorosa a városi aránynak, 33,3%. Indokolt a külterületi városrész szociális szakemberek segítségével történő feltérképezése, ezt követően pedig komplex (egészségügyi, szociális, foglalkoztatási, képzési szektort érintő) cselekvési tervek, programok kidolgozása és megvalósítása.

7.2 Érd funkcionális vonzaskörzetének lehatárolása

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia során vizsgálni szükséges a különböző területegységek, körzetek fejlesztési stratégiát és azokkal összhangban a közös érdekelttségbe tartozó fejlesztéseket közösen tervezve fontos meghatározni a közös fejlesztési célokat és beavatkozásokat. Egy város elkerülhetetlenül szorosan összetartozik a szomszédos településekkel, az agglomerációval, azokkal funkcionálisan együttműködik. Ez a kapcsolat lehet munkaerő-piaci, közlekedési, kereskedelmi, idegenforgalmi, kulturális.

Nemzetközileg egységesen elfogadott definíció alapján:

„A város vonzaskörzete azon települési önkormányzatok területét foglalja magában, melyek lakosságára, valamint gazdasági és civil szereplőinek tevékenységére a központi település – az MJV –

gazdasága jelentős közvetlen hatással van, ami megjelenik a munkaerőpiac integráltságának magas fokában, a gazdasági szereplők kapcsolatrendszerének jellegzetességében, ezekből adódóan a közlekedési szokásokban, valamint esetenként a szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek közös használatában.”

Érd, a fővárost figyelmen kívül hagyva, a legnépesebb város Pest megyében (65 000 fő, 2011. KSH adat), Budapest közvetlen közelében. Ez a területi elhelyezkedés meghatározza központi szerepét is. Közvetlen vonzáskörzete hozzávetőlegesen 37 000 fő, melyet a volt érdi kistérség települései adnak, illetve közigazgatási alapon 55 000 fő további egyéb településekből. Gyakorlatilag egy a megyei jogú várossal hasonló lélekszámú vonzáskörzettel rendelkezik Érd városa.

Az elemzés során kétféle vizsgálati módszert alkalmaztunk:

- 1.) A város vonzáskörnyékének lehatárolása során első lépésben az alábbi szempontokat vizsgáltuk:
 - a) a térség kapcsolatrendszere munkaerőpiaci, ingázási zóna, közösségi és egyéni közlekedési kapcsolatok szempontjából,
 - b) a településekkel közös érdekeltségű fejlesztések, közműszolgáltatások, humán szolgáltatások, gazdasági együttműködések tekintetében,
 - c) földrajzi és kulturális tényezők.
- 2.) Az első lépésben kialakított vonzáskörzet további analízisét a célok és projektek szintje határozza meg:
 - a) a célok szintjén bemutatásra kerül a városkörnyéki települések fejlesztési céljainak egymáshoz illeszkedése,
 - b) az egyes projektek szintjén az Érd MJV és a települések konkrét, közösen megvalósítandó fejlesztési projektjeit jelöltük meg.

A fenti módszertan következetes alkalmazása után tématerületenként más-más vonzáskörzet került kialakításra, ami alapjául szolgált az Integrált Településfejlesztési Stratégia konkrét projektjeinek meghatározásához.

Érd Megyei Jogú Város vonatkozásában megállapíthatunk egy szűkebb és egy tágabb vonzáskörzetet.

A tágabb vonzáskörzethez tartozó települések: Budapest, Pest megye közvetlen közelében fekvő Fejér megyei települések: Ercsi, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas, Gyúró, Baracska.

A tágabb vonzáskörzet meghatározást az indokolja, hogy Érd a Budapesti Agglomeráció Déli szektorához tartozik, a Budapesti fejlesztési pólus közvetlen környezetében helyezkedik. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban megjelölt célterület (versenyképes budapesti metropolisz-térség megteremtése) megvalósításában is fontos szerepet kap. Érd és környéke továbbá országos jelentőségű integrált fejlesztési térség, a Duna menti kiemelt terület része.

A főváros elővárosi gyűrűjéhez tartozó Érd, a legnépesebb előváros. Az Agglomeráció Területfejlesztési Koncepciójában Érd is meghatározó szerepet kap, mint agglomerációs társközpont fejlesztése, mely Budapesttel együttműködve megy végbe.

A szűkebb vonzáskörzet esetében több mind 100 ezer főt meghaladó területről van szó. Érd központi szerepét vizsgálva – kistérségi és járási székhely – az alábbi települések sorolhatóak ide: *Diósd, Százhalombatta, Törökbálint, Tárnok, Pustazámor, Sósút*.

Diósd és Tárnok esetében a legszorosabb a kapcsolat, hiszen a két település Érdde teljesen összenőtt.

Ez a vonzáskörzet nem tekinthető csupán adminisztratív vonzáskörzetnek, ugyanis a városnak ezekkel a településekkel több kapcsolódási pontja is van:

- Az ország egyik legfontosabb közlekedési zónájában való elhelyezkedés, kiterjedt közlekedési kapcsolatok léte és azok fejlesztése
- Járási közigazgatási feladatok ellátása, intézményrendszer biztosítása
- Gazdasági vonatkozású kapcsolatok erősítése
- Az Érdre felelhető kereskedelmi és szolgáltató szférában tevékenykedő vállalkozások magas száma, illetve azok széles körű nemzetgazdasági ágazatokban való megjelenése
- Érd kistérség határain túl nyúló egészségügyi szolgáltatás nyújtása
- Magas szintű oktatási-nevelési közszolgáltatások biztosítása
- Közös közműberuházások végrehajtása és jövőbeni fejlesztések együttes tervezése
- Rekreációs tevékenységek biztosítása (Városi Sportcsarnok és Uszoda)
- Színvonalas kulturális és közművelődési szolgáltatások helyszínének biztosítása
- Komplex turisztikai szolgáltatások és marketing csomagok kialakításában történő együttműködés

1.) a) A térség kapcsolatrendszere munkaerőpiaci, ingázási zóna, közösségi és egyéni közlekedési kapcsolatok szempontjából

Érd a szuburbanizációs folyamatoknak köszönhetően keresett várossá vált, nemcsak a fővárosból való átköltözések miatt, hanem más társadalmi és gazdasági vonatkozásban is.

A munkaerő-piaci folyamatokat elemezve megállapítható, hogy Érd közigazgatási területét elhagyó utazások több mint fele átlépi a határt, melyből jelentős hányadot képvisel a Budapesti munkahelyekre történő ingázás, de elmondható, hogy Budapestről is utaznak munkavállalók az érdi munkahelyekre.

A 2001. évi Népszámlálási adatokra hagyatkozva két csoportot lehet elkülöníteni. Az Érd településről eljáró munkavállalók száma ötszöröse a településre bejáró munkavállalók számához képest. Érd vonzáskörzetének meghatározásakor elsősorban az Érdre ingázó munkavállalókat veszi figyelembe a város. Az Érdre elingázó munkavállalók döntő többsége (9457 fő) a fővárosban vállalt munkát 2001-ben, igazodva a közlekedési lehetőségekhez meghatározó részük a főváros XI. és XXII. kerületében talált magának megélhetést. A fővároson kívül jelentősebb ingázási céltelepülés 2001-ben Budaörs, Törökbálint, Diósd és Százhalombatta volt.

2001-es Népszámlálási adatok alapján az érdi munkahelyekre beingázó munkavállalók döntően a közeli településekről érkeztek: Százhalombatta, Tárnok, Diósd, de nagyobb számban érkeztek Budapestről, Ercsiről, illetve Sósútról. Mivel az ingázási irányok időben nagyfokú stabilitást mutatnak, feltételezhetően napjainkban is ezek a meghatározó ingázási irányok, azzal a kiegészítéssel, hogy az ingázási céltelepülések körébe valószínűleg bekerült Biatorbágy is, köszönhetően az ott megvalósult nagymértékű munkahelyteremtésnek.

A közösségi és egyéni kapcsolatok szempontjából elsősorban a Budapest és Érd közötti közlekedés bír meghatározó jelentőséggel. A Budapesttel és a környező településekkel történő összefonódás

nagyságát mutatja az, hogy az összes, Érdről induló és/vagy oda érkező autós mozgásnak 53-54 %-a zajlik a település határain kívül. A Budapest és érd közötti közúti kapcsolatok az M6, M7 gyorsforgalmi utakon és a 6. és 7. sz. főutakon zajlik leginkább. Az M7 autópálya jelenleg egy csomóponttal kapcsolódik Érd belső úthálózatához. Délután Budapest felől sok száz méteres torlódások alakulnak ki. Összekötő mellékutak: Törökbálinti út – Sósúti út – agglomerációs belső gyűjtő út, Zámori út – 7. sz. főút elkerülő szakaszáig tervezett folytatás, százhalombattai bekötőút. A 6. sz. főút Százhalombatta és Érd belterületét elkerüli, a 2x1 sávós út kapacitása a hatásterületen megfelelő, csak a Budapest felé vezető szakaszon válik egyre terheltebbé. Budakeszi – Budaörs – Törökbálint – Diósd irányban az útvonal a települések és a keresztező sugárirányú főutak kapcsolatát biztosítja. A 2x1 sávós út forgalma a főutakéhoz hasonló nagyságú. Törökbálintot jelentős Érd felőli átmenő forgalom terheli az M7 autópálya érdi csomópontjának kapacitáshiánya miatt. A 8103. jelű Érd – Törökbálint összekötő út feladata elsősorban a helyi forgalom kiszolgálása lenne, az M7 csomópont-rendszerében kialakuló torlódások miatt azonban egyfajta menekülőúttá vált a nyomvonal, megnövelve ezzel az áthaladó forgalom nagyságát. A város nyugati szélén halad el a 8104. jelű Biatorbágy – Sósút – Érd – Tárnok összekötő út, mely közvetlen kapcsolatot biztosít az M7 és M1 között. A 81101. jelű út Törökbálint és Budaörs, valamint a 8102. jelű út és az 1. sz. főút között létesít forgalmi kapcsolatot, reggeli csúcsban terhelt szakaszokkal. 81104. jelű bekötő út Tárnokon a 7. sz. főút és az M7 autópálya között létesít forgalmi kapcsolatot.

Az országos főhálózati elemek helyi hálózathoz történő kapcsolódási pontjai mára az érdi belső úthálózat terheltsége, és hálózati hiányosságai miatt esetenként túlterheltté váltak, illetve a helyi szintű forgalom is használja őket. Ezen esetek közé sorolható többek között az M7 csomópont túlterheltsége, és rendszeresen előforduló torlódásai, a Törökbálinti út forgalmának megnövekedése, vagy a 6-os, 7-es út közös elkerülő szakaszának használata helyi viszonylatban.

Az autóbusz-közlekedésben a fővárosba irányul a forgalom 30 %-a. Az Érdet körülvevő települések kapcsolatát a buszhálózat biztosítja. Érd város fontosabb kilépési pontjai a főváros felé az M7 autópálya, Diósd út és a 6-os út. További kilépési pontok Törökbálint, Százhalombatta, Tárnok és Pusztazámor irányúak. A 2013. tavaszi forgalomszámlálás alapján megállapítható, hogy a legtöbb utas Érd autóbusz állomáson fordul meg, a felszállók száma meghaladja a 4000 utast. A város és vonzaskörzete közlekedését a VOLÁNBUSZ látja el sok évtizedes tapasztalattal.

A jelenlegi hálózati adottságok és a topográfiai viszonyok azt eredményezik, hogy Érd alsó vasútállomásra ráhordó forgalom csak fele Érd felsőnek, viszont Érd felső buszkapcsolata nagyon rossz.

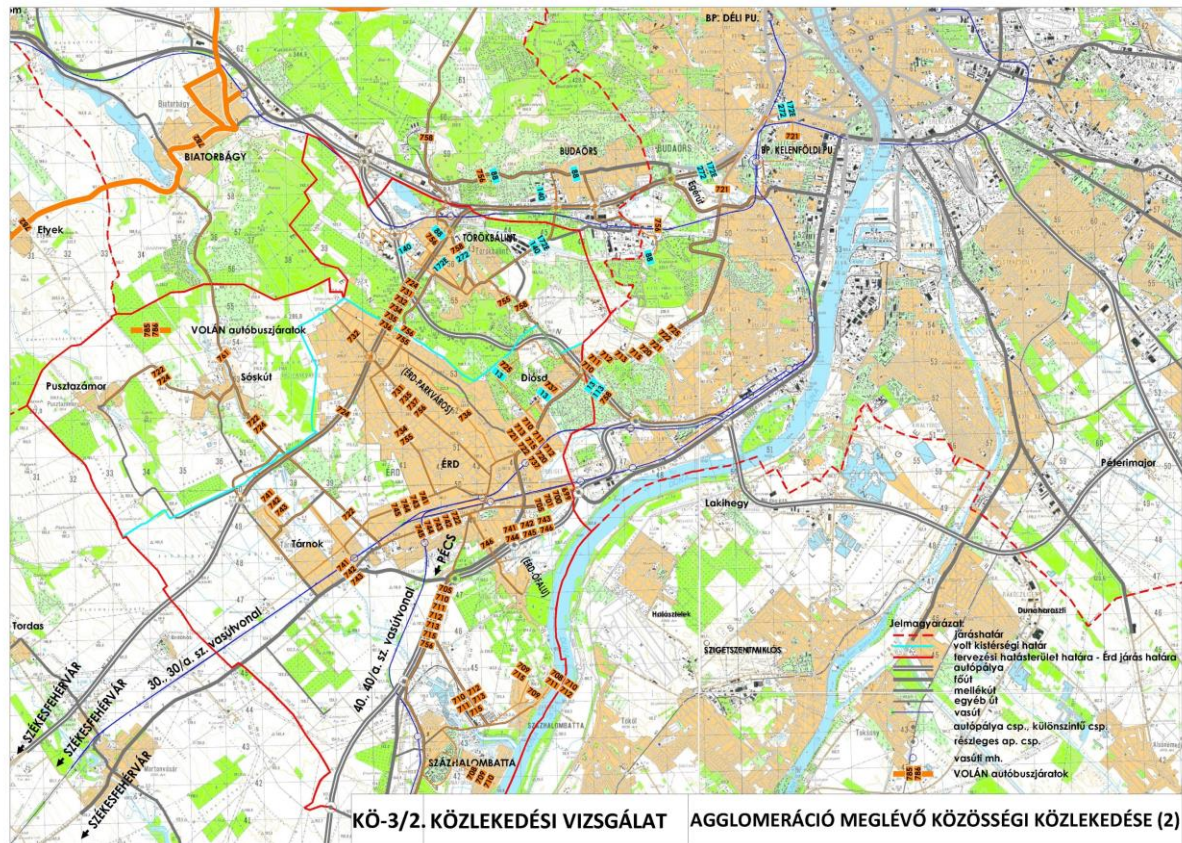
A vonzaskörzetet érintő autóbusz közlekedés racionalizálása szükséges, melyhez a szomszédos településekkel történő együttműködés kifejezetten fontos.

A vasúthálózatot vizsgálva Érden két vasúti fővonal halad át:

a 30-as vonal: Budapest – Székesfehérvár – Nagykanizsa – Murakeresztúr,

a 40-es vonal: Budapest – Pusztaszabolcs – Pécs.

A 30-as vonalon lehet eljutni Tárnok irányába, a 40-es vonalon Százhalombatta felé.

Az EuroVelo kerékpárút két szakaszra bontható. Érd–Budapest közötti szakasz az árvízvédelmi töltésen vezet, megfelelő módon védve a közúti forgalomtól. Elsődleges problémája, hogy a XXII. kerületi szakasz hiányában a semmibe vezet, Nagytétény közigazgatási határában a kiépített út véget ér (a 6.sz. főút keresztezése ennek megfelelően nem megoldott). Az Érd–Százhalombatta szakasz nem burkolt, a római út mentén kétoldali, tömörített murva burkolattal alakították ki a kerékpársávot. Az út Százhalombattán a Szabadság útnál végződik.

A kerékpárutak nem alkotnak összefüggő hálózatot, szinte véletlenszerű pont között épültek meg.

Települések: Százhalombatta, Tárnok, Diósd, Sósút, Budapest, Ercsi.

1.) b) A településekkel közös érdekeltségű fejlesztések, közműszolgáltatások, humán szolgáltatások, gazdasági együttműködések tekintetében

Érd vízellátását Érd és Térsége Víziközmű Kft. (ÉTV) szolgáltatja. A Vízmű a körzetben Érd, Diósd és Tárnok szinte már összeépült területeit látja el ivóvízzel a saját, ill. a Fővárosi Vízművek Zrt. és a Mezőföldvíz Kft. vízbázisairól.

Érd-Tárnok-Diósd közös összefogással, pályázatot nyújtottak be a KEOP 2007-2013 program keretében, a települések szennyvízcsatorna rendszereinek bővítésére és a befogadó érdi szennyvíztisztító telep fejlesztésére. Az Európai Unió a tervezett beruházás támogatásának feltételéül szabta, hogy a pályázatban részt vevő településeken, a támogatással megvalósuló szennyvízközművek üzemeltetője nyílt pályázat útján kerüljön kiválasztásra. A kiírt koncessziós pályázatot, az Érd és Térsége Csatornaszolgáltató Kft. (ÉTCS) nyerte el, így jogosult a három településen a közüzemi szennyvíz-elvezetési szolgáltatás ellátására.

A csapadékvizeket gyűjtő hálózat befogadója a különböző nagyobb árkok, csatornák, a Bara patak, a Sulák patak-csatorna, a Zámori patak és a Benta patak, s ezek végső befogadója a Duna. Az árkokra, csatornákra, patakokra általánosan jellemző, hogy az utóbbi években a karbantartásuk hiányos volt. Több helyen a vízvezetést biztosító árkok, patakok medre feliszapolódott, illetve növényzettel benőtt. A medrek jó állapotba helyezésének hiányosságai miatt, azok vízszállító képessége romlott. A felszíni vizek és a csapadékvizek zavarmentes elvezetése a csapadékvíz gyűjtőhálózat hiányos szakaszainak a kialakítását, a vízgyűjtő hálózat hidraulikai rendezését, a befogadók fokozottabb karbantartását igényli.

A Fejér megyei településeket a közös történelmi, közigazgatási múlt, valamint a közigazgatási, egészségügyi intézményrendszer nyújtotta szolgáltatások és a gazdasági együttműködések kapcsolják Érd városához.

2005 óta működik Érden az egészségügyben alapellátási ügyelet, külön a felnőttek és a gyermekek számára. A feladatellátás Tárnok, Sóskút, Pusztazámor településeken is működik kiszervezett formában. Az Érden található dr. Romics László Egészségügyi Központ Érd, Diósd, Sóskút, Tárnok és Pusztazámor, Százhalombatta lakosainak biztosít magas színvonalú szakellátást. A fekvőbeteg szakellátásra a budapesti Szent Imre Kórház lett kijelölve, mint körzeti ellátó. Néhány szakma esetében a Semmelweis Egyetem klinikái az illetékesek.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a Szociális Gondozó Központ időseket ellátó tagintézménye által biztosított mind személyzeti, mind infrastrukturális oldalról. Érd, Diósd és Tárnok településeken is biztosítja ezt az ellátást feladat ellátási szerződés keretében. Diósdon 20 fő, Tárnokon 10 fő részesül ellátásban. A Családsegítő Központ feladatellátási szerződés keretében Diósdon is biztosítja ezt az ellátási formát. A fogyatékosok nappali ellátása a Habilitációs Központban zajlik, ami a Szociális Gondozó Központ tagintézménye. Feladatellátási szerződés keretében Diósdon is biztosítja 1 fő részére az ellátást. Gyermejkölési szolgáltatást nyújt Érd városa Diósdon is.

Érd tankerületbe Diósd, Érd, Tárnok, Sóskút, Pusztazámor, Százhalombatta, Törökbálint települések köznevelési intézményei tartoznak. A meglévő óvodai kapacitás nem elegendő Érden, de férőhelyhiány tapasztalható Pusztazámor és Sóskút esetében is.

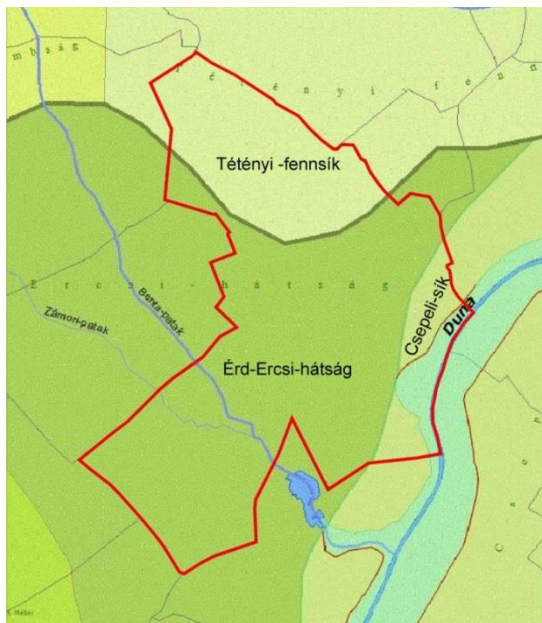
A más településekről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban 270 fő, ami igen jelentősnek mondható. A tankerületi településeket illetően a legkevesebben Diósdon (44%), Tárnokon (48%) és Pusztazámoron (42%) maradnak a helyi iskolákban. Ezen elvándorló tanulók egy részét Érd fogadja be.

A gazdasági szempontok vizsgálatában a világpiac egyik meghatározó szereplője a ProLogis ipari-kereskedelmi ingatlanfejlesztései az alábbi településeket érinti: Százhalombatta, Budaörs, Budapest XXII. kerület, Gyál, Szigetszentmiklós. Némileg távolabb, Budapest XXIII. kerületében található a Budapest Intermodális Logisztikai Központ (BILK), amelyet 2001-ben a hazai szállítási, fuvarozási szegmens meghatározó szereplői hoztak létre (MÁV Rt., GYSEV Rt., VolánTefu Rt., MÁV Kombiterminál Kf, Hungarokombi Rt.). A BILK intermodalitása döntően a vasúti és közúti szállítási mód közti váltásra épül. Érd határában tervezett a Dunai Intermodális Logisztikai Központ, egészen pontosan a Duna partjának közelében, az M6-os autópálya és a 6-os számú közlekedési út csomópontja mellett, az M0 autópálya és vasútvonalak közelében. Budapest XXII. kerületének egy részét, illetve a 024/20 hrsz-ú érdi ingatlant foglalja magában.

1.) c) Földrajzi és kulturális tényezők

A térség tradicionális központja Érd, természetes vonzáskörzete a volt kistérség lakosságának mintegy 2/3 részét teszi ki. Érd beépített területei gyakorlatilag összenőttek a szomszédos településekkel, a települések földrajzi egysége, a tradicionális összetartozás mind alapját adja az együttműködésnek.

Érd Duna-parti település, Tárnotól keletre, Diósdtól nyugatra terül el a Tétényi-fensík és az Érdi-tető dombokkal tagolt vidékén.

Földrajzi tájak elhelyezkedése Érd közigazgatási területén (forrás: www.gis.teir.hu)

Az érdi Női Kézilabdaklub létrehozta a Suli Kézilabda Utánpótlás Programot (SKUP) a környékbeli (érdi, sóskúti, pusztazámori, biatorbágyi) iskolák bevonásával, szakképzett kézilabda oktatók irányításával.

2.) a) Célok szintjén a városkörnyéki települések fejlesztési céljainak egymáshoz illeszkedése

Budapest jelezte előzetesen, hogy Érd gazdasági struktúráját jelentősen befolyásolja Budapest közelsége, ezért fontos Érd „Kapu”, illetve „Híd” szerepének fejlesztése.

Tárnok település önkormányzata a Tárnok és Érd közötti közlekedési hálózat fejlesztését, hulladékgazdálkodást és a közös vízgazdálkodás problémájának megoldását tűzte ki célul.

Törökbálint Tárnokhoz hasonlóan a Törökbálint és Érd közötti közlekedési hálózat fejlesztését tartja fontosnak.

2.) b) Egyes projektek szintjén az Érd MJV és a környező települések konkrét, közösen megvalósítandó fejlesztési projektjei ez elkövetkező 7 évben

- Tárnok vasútállomás és Érd közötti gyalogos kapcsolat kiépítése, járdaépítés
- Vadlúd utcai körforgalom megépítése
- Tárnoki út – Szőlőhegyi út közös fejlesztése
- Öreghegy – Forrás utca vonalán kialakult hulladéklerakás megszüntetése és hulladék elszállítása
- Érd felől Tárnokra folyó csapadékvíz elvezetése
- Érd-Diósd-Nagytétény vízgazdálkodási projekt
- M7-es autópálya lehajtója Törökbálint térségben és a hozzá kapcsolódó utcarészek átépítése
- Óvodafejlesztés Érd, Darukezelő utcában
- Diósd-i úti óvoda fejlesztése
- Érdliget Általános Iskola felújítása

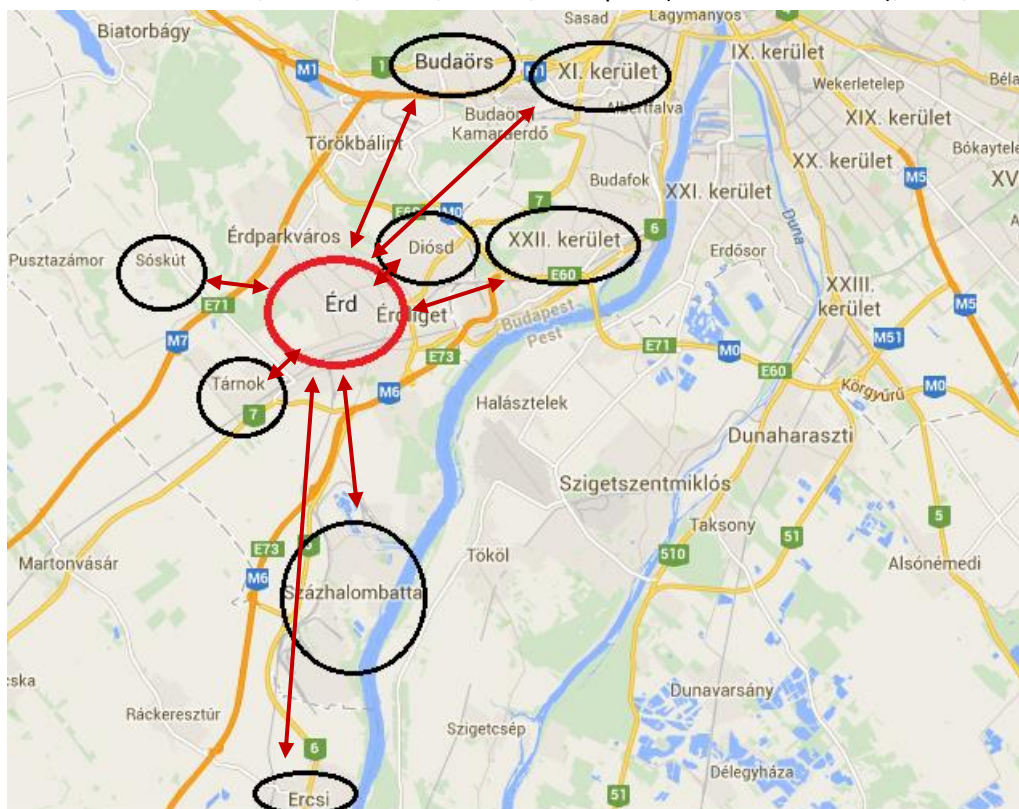
- Bölömbika utcai egészségház fejlesztése
- Eurovelo 6 kerékpárút kiépítése Érd – Budapest XXII. kerület és Százhalombatta felé
- Ercsi úti sportcentrum
- Batthyány Általános Iskola rekonstrukciója

A fenti részletes elemzést követően az alábbi jelentősebb vonzaskörzeteket tudjuk lehatárolni tématerületenként:

Foglalkoztatási vonzaskörzet

A 2001. évi Népszámlálási adatokra hagyatkozva két csoportot lehet elkülöníteni. Az Érd településről eljáró munkavállalók száma ötszöröse a településre bejáró munkavállalók számához képest. Érd vonzaskörzetének meghatározásakor elsősorban az Érdre ingázó munkavállalókat veszi figyelembe a város.

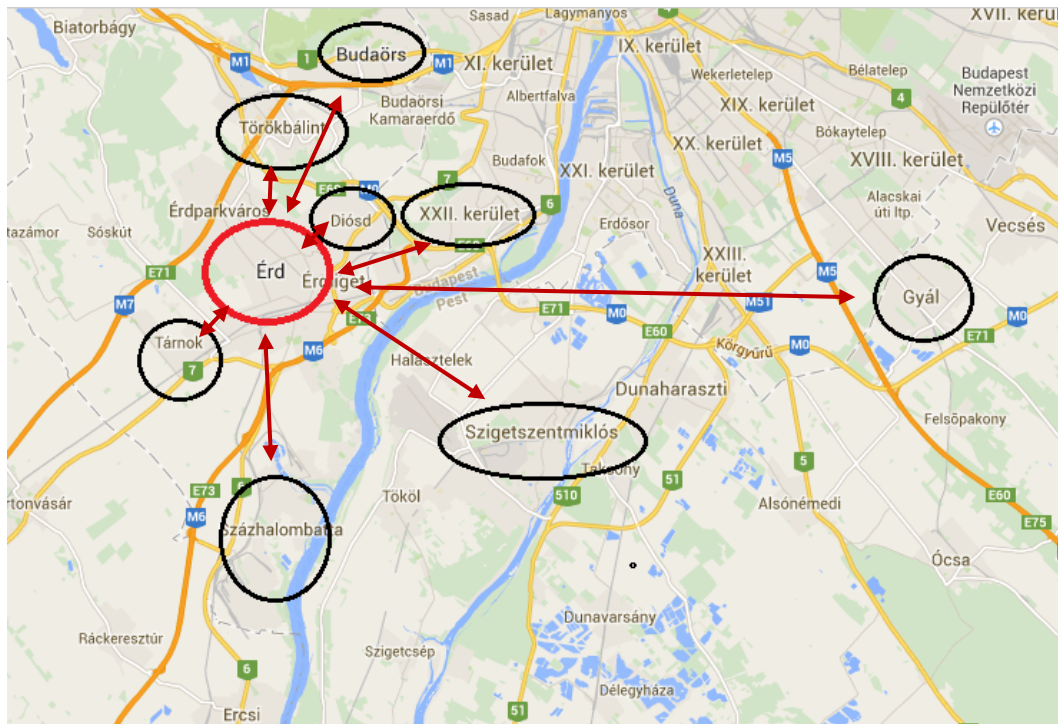
Települések: Százhalombatta, Tárnok, Diósd, Sósút, Budapest (XI. és XXII. kerület), Ercsi, Budaörs.

Gazdasági - Kereskedelmi vonzaskörzet

Érd fejlett kereskedelmi és szolgáltató-szférával, infrastrukturális adottságokkal rendelkezik, így a kisebb népességű és funkció-ellátottságú települések számára széles körű szolgáltatásokat tud biztosítani. Gazdasági vonatkozásban léteznek olyan közös együttműködések, melyek segítséget nyújtanak a térség vállalkozásainak versenyképességük növelése érdekében.

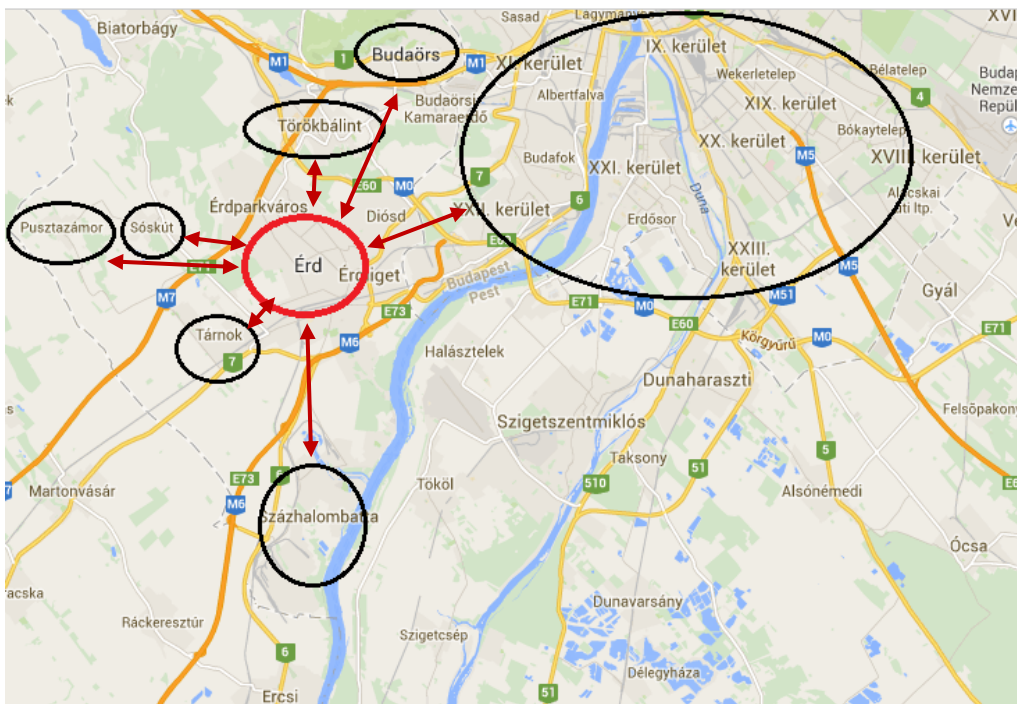
Települések: Százhalombatta, Budaörs, Budapest (XXII. kerület), Gyál, Szigetszentmiklós, Diósd, Tárnok, Törökbálint

Közlekedési vonzaskörzet

Érd Megyei Jogú Város kiváló közlekedési adottságokkal rendelkezik. A legjelentősebb és legforgalmasabb útvonal egyéni közlekedés szempontjából Budapest és Érd között található mindkét irányban. Hasonlóan nagy számban veszik még igénybe a 6-os utat Százhalombatta irányába, valamint Törökbálint és Budaörs felé. A vonzaskörzet buszhálózatának működését a VOLÁNBUSZ látja el budapesti, százhalombattai, tárnoki és pusztazámori kapcsolatokkal. A vasúti közlekedés vonatkozásában fontosabb környező települések Tárnok és Százhalombatta. A kerékpár összefüggő hálózatának kiépítését Budapest – Érd – Százhalombatta vonalon fontosnak tartjuk.

Települések: Budapest, Százhalombatta, Törökbálint, Budaörs, Tárnok, Pusztazámor, Sósút

Közműszolgáltatási vonzókörzet

A megfelelő minőségű ivóvíz biztosításához, szennyvízcsatorna hálózat kiépítéséhez és működtetéséhez, valamint a csapadékvíz elvezetés befogadói történő kiépítéséhez Érd, Diósd és Tárnok települések összefogására és együttműködésére van szükség.

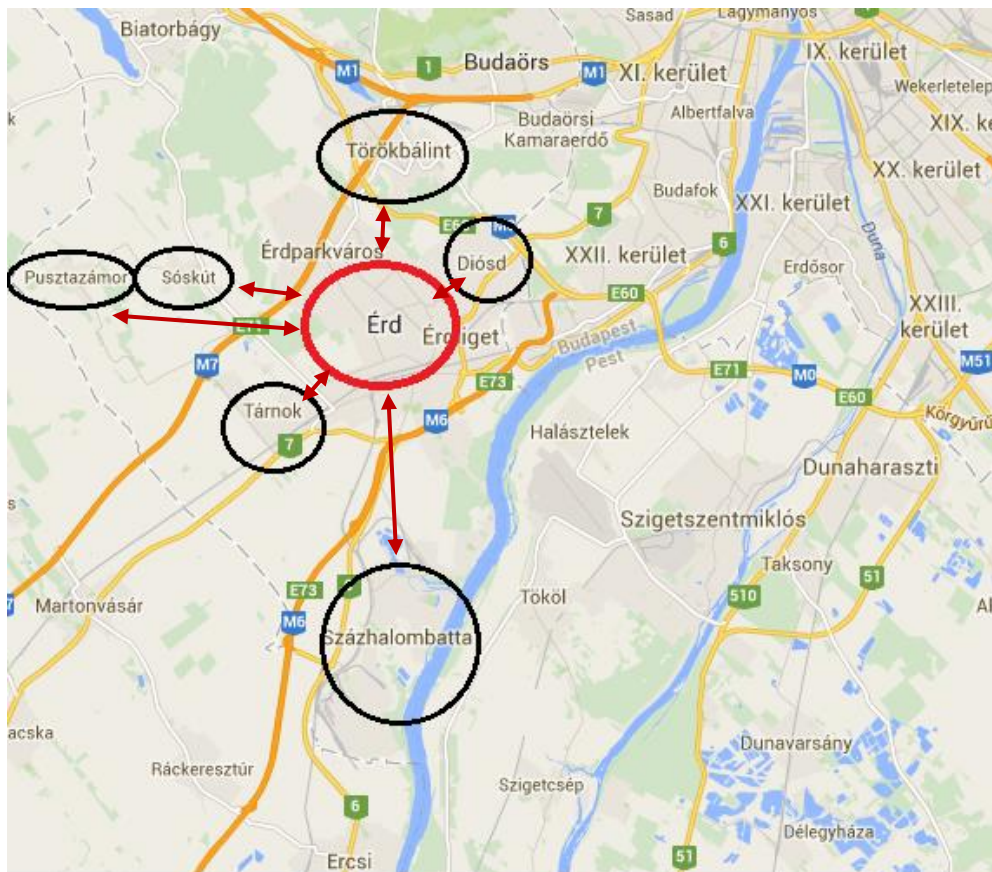
Települések: Tárnok, Diósd

Oktatási vonzáskörzet

Az érdi oktatási intézményekben tanulók esetében elsősorban az alapfokú nappali és középfokú oktatásban részt vevők körében jellemző az „ingázás”. Az általános iskolákban a más településekről bejárók száma eléri a több mint 6 %-ot. A magas színvonalú gimnáziumi oktatás miatt jelentős a környező településekről érkezők száma.

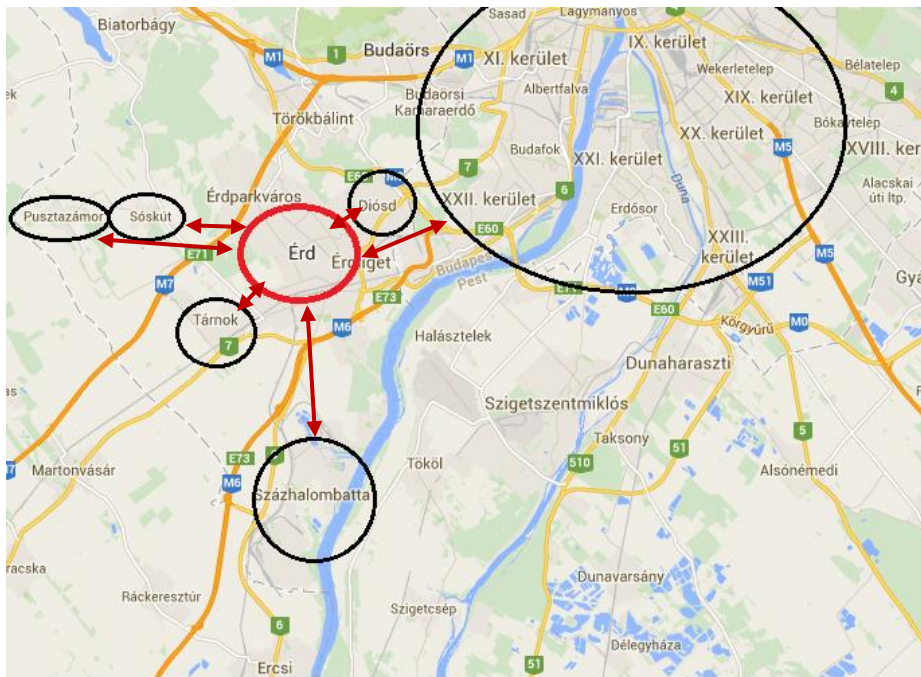
Települések: Tárnok, Diósd, Sósút, Pusztazámor, Százhalombatta, Törökbálint.

Egészségügyi vonzáskörzet

Érden kistérségi járóbeteg szakellátást biztosító központ működik. Az intézet több mint 90 ezer embernek biztosít magas színvonalú ellátást, melyhez hasonló szintű csak Budapesten található.

Települések: Diósd, Tárnok, Sósút, Pusztazámor, Százhalombatta, Budapest

Kultúra és sport vonzáskörzete

Az utóbbi évek leginkább támogatott sportága Érden és a környező településeken a kézilabda. Az utánpótlás program keretében több településen is biztosítani lehet a fiatal tehetségek előrejutását, mely program a térség identitás növelő tényezője lehet.

Települések: Sósút, Pusztazámor, Bátorbágy

Érd városának a térségben jelenleg betöltött sokrétű szerepét a jövőben erősíteni fogják a vonzáskörzet településeivel közösen tervezett és végrehajtott beruházások.

7.3 Partnerségi folyamatok összefoglalása

A tervezési munka során megrendezett partneri egyeztetések célja a programok finomítása, tökéletesítése, valamint validálása a helyi igények minél teljesebb figyelembe vétele mellett. A rendezvényeken elhangzottakról a tervező emlékeztetőt készít, amelyek segítséget nyújtanak a program készítésében, átdolgozásában. A programmal kapcsolatos konkrét és releváns vélemények, feldolgozást követően, illetve a lehetséges keretek figyelembe vétele mellett beépülnek a dokumentumokba.

A megyék és megyei jogú városok, így Érd Megyei Jogú Város vezetésének is feladata a város eredményes felkészítése a következő tervezési időszakra.

Hatékony és eredményes fejlesztések sikeressége a partnerség elvének érvényesülésével valósul meg. A város kiemelt fontosságú célja a tervezéssel párhuzamosan ezért a társadalmi-gazdasági partnerség kialakítása, erősítése.

A Partnerségi Terv az új területfejlesztési kihívásoknak és a vonatkozó törvénymódosításoknak megfelelően a városi területfejlesztőket, szakértőket és munkaszervezeteket segíti operatív szinten abban, miként tudják bevonni a közsféra szereplőit, a civil szervezeteket és a gazdasági társaságokat az integrált fejlesztések kialakításába.

A 2014-2020 időszakra vonatkozó tervezés új programozási elvárásokat tartalmaz, amely alkalmazásával célvezérelté válhat az eddigi eszköz-orientált és széttagolt, az uniós források felhasználásának kereteit meghatározó hazai programozási tevékenység. A Tervezés 2020 során tipikusan a „think global, act local”, azaz a gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan elv érvényesül. Az Európai Unió globális célok, illetve a tagállami célkitűzések megvalósulása helyi szinten, különböző területi egységek fejlesztési programjaival valósul meg. A felülről jövő irányítás és koordináció mellett ezért elengedhetetlen a helyi szintű összefogás a különböző szinteken, melyek szoros partnerségi együttműködés által valósulhatnak meg. A partnerségek kialakításánál fontos, hogy helyi szinteken valósuljon meg a helyi igényeknek megfelelően, ugyanakkor az együttműködés célja egyértelműen a globális célokhoz való csatlakozás.

A partnerségben együttműködő szervezetek különböző forrásaik hozzáadásával lendítik előre a közös ügyet, melynek világosan meghatározott célja és tárgya van.

A partnerségből származó előnyök

Valós, egyedi, helyi igények megjelenése

A helyi keretek között megvalósuló partnerség az adott térségre vonatkozó alapos helyismeretet is magában foglal. Ezen kívül pedig az alulról történő valós szerveződések bárki számára nyitottak, így egyéni elképzeléseket is tartalmaznak, ezek lehetnek a későbbi helyi fejlesztési közösségek kezdeményezői, illetve a hosszú távú együttműködések mozgatói.

Külső és belső támogatottság

A társadalom és gazdasági csoportosulások partnerségbe való minél szélesebb körű bevonásával az érintett társadalmi csoportok magukénak érezhetik a város jövőjét meghatározó dokumentumokat és fejlesztési elképzeléseket, a város vezetése jó kapcsolatot alakít ki az egyes csoportok szereplőivel, meghallgatja és akár be is építi fejlesztési elképzeléseiket az Érd jövőjét meghatározó koncepcionális és stratégiai dokumentumokba.

Belső kohézió és összeadódó kapacitás

A partnerségbe bevont szereplők aktív részvételével növelhető a különböző társadalmi csoportok szociális érzékenysége és érdeklődése jövőjük alakulásának irányába; ezzel erősödik a társadalmi kohézió. Ezzel együtt ugyanakkor aktivitásra neveli a társadalmat, minden szereplőnek meghatározó érdeke lesz megvalósítani azt a tervet, amelyben megjelennek az elképzelései, így a megvalósítás folyamatában rejtett kapacitások is a felszínre kerülhetnek.

Többféle kompetencia, tudás, készség, tapasztalat hasznosítása

Fontos előny a különböző kompetenciák megjelenése, amelyek a partneri csoportok bevonása nélkül nem számíthatna egy minden szakterület által elfogadható dokumentumnak. A különböző szakterületek igényeinek és gondolatainak megjelenésével feltételezhető, hogy az elkészült anyagok, számos társadalmi csoport számára elfogadható és használhatók lesznek.

A fentiekkel együtt ugyanakkor elengedhetetlen a partnerség során egy olyan összehangolt koordináció megteremtése, amely összefogja a különböző igényű, megközelítésű csoportokat és egyetlen téma köré csoportosítja a figyelmüket.

Az egyeztetés során megrendezett partneri egyeztetések célja a programok finomítása, tökéletesítése, a helyi igények minél teljesebb figyelembe vétele mellett. Ennek megfelelően az elhangzottakról a tervező emlékeztetőt készít, amelyek segítséget nyújtanak a program készítésében, átdolgozásában.

A programmal kapcsolatos konkrét és releváns vélemények, feldolgozást követően, illetve a lehetséges keretek figyelembe vétele mellett beépülnek a dokumentumokba.

A partnerség szerepe a városi tervezésben

A 2014-2020-as programozási időszak stratégiai alapidokumentumaként definiált Európa 2020 stratégia célul tűzte ki az intelligens, fenntartható és befogadó Európa megvalósítását. Az EU 2020 stratégia sikeres megvalósításában a városoknak kiemelkedő szerep jut. A jövőbeni kohéziós politika ösztönözni kívánja az integrált várospolitikai alkalmazását, amely a fenntartható városfejlesztés megvalósításán keresztül erősíti a városok kohéziós politikában betöltött szerepét.

Mind a városfejlesztési dokumentumok (Településfejlesztési Konceptió és Integrált Településfejlesztési Stratégia) készítése, mind az abban foglalt beruházások későbbi tervezése és végrehajtása során elvárás a széleskörű partnerség, valamennyi, a településen érdekelt gazdasági, társadalmi szervezet, közigazgatási szerv részvételének biztosítása.

Bevonandó célcsoport

A településfejlesztési és településrendezési dokumentumok megalkotására irányuló eljárás során történő egyeztetéseknél biztosítani szükséges a széleskörű, véleményezői partnerek bevonását, a vélemények megfelelő dokumentálási rendszerét és az elfogadott településfejlesztési dokumentumok nyilvánosságát. A tervezésben való minél szélesebb körű társadalmi és gazdasági szereplők részvétele úgy értelmezhető, mint egy kommunikációs folyamat a döntéshozó és a különféle érdek- és értékközösségek illetve képviselőik között. A kommunikáció kiterjesztésének céljai a következők:

- **Társadalmi:** az érintett társadalom lehető legnagyobb része magáénak, támogathatónak és megvalósíthatónak érezze (társadalmi támogatottság) az elkészülő tervet.
- **Hatékonyági:** kialakuljon a területfejlesztés szereplőinek képessége valódi érdekeik és értékeik azonosítására; priorizálhatók legyenek a célok, a köztük lévő ellentmondások felismerhetőek és kiigazíthatóak legyenek. A képességek kihangsúlyozásával reális lehetőségek, komplex fejlesztési projektek generálódjanak;
- **Koordinációs:** a területfejlesztés szereplőiben azon képességek előtérbe hozása, hogy egyéni és szűkebb (rövidtávú) csoportérdekeiket a tágabb térség és társadalma hosszú távú stratégiai érdekeivel összhangba hozzák
- **Bizalmi tőke:** olyan kölcsönös bizalmi szint jöjjön létre a partnerek között és a városi vezetés irányába, amely megkönnyíti a későbbi végrehajtói szerepkört, átláthatóvá teszi a városi célokat.

Partnerség eseménytörténete

Partnerségi fórumok

Helyi Munkacsoport (HMCS1.) ülés 2014. 05. 07. Polgárok háza

Tájékoztató előadás a megalapozó vizsgálat elkészültéről, a keretfeltételekről, határidőkről és az elkövetkezendő feladatokról.

HMCS tagjai

Név	Kontakt
Érdi Iparkamara	Csóli Csaba (elnök)
Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara	Lázár József (Érdi általános alelnök)
Országgyűlési képviselő	Aradszki András
Érd Körbe Egyesület	Csengeri Attila (elnök)
Ága-Boga Nagycsaládosok Érdi Egyesülete	Kardosné Gyurkó Katalin
Helyi lakos	Hamar József
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Iroda	Horváth-Szulimán Tibor (Irodavezető)
Környezetvédő Egyesület Érd	Domokos Balázs
Sport-, Ifjúsági- és Közrendvédelmi Bizottság	Tekauer Norbert (bizottsági tag)
Oktatási és Művelődési Bizottság elnöke	Kéri Mihály
Batthyány Lajos Általános Iskola	Mórács Zsolt (pedagógus)
Helyi lakos	Borsitzky Kálmán
Városfejlesztési Bizottság	Szabó Béla (elnök)

Az önkormányzat részéről: Simó Károly, Zsirkai László, Körmöczy Józsefné.

Meghívottak

Település neve	Kontakt
Diósd	Spéth Géza polgármester, dr. Medveczki Imre

Tárnok	Szolnoki Gábor polgármester, Pátrovics Zsolt
--------	--

Civil fórum 2014. 06. 05. – Érd, Polgárok Háza

Tudatformáló projekt megteremtésére van szükség

Kérdőívek megjelentetése a helyi újságban és Érd Megyei Jogú város honlapján

Vállalkozói fórum 2014. 06. 11. – Érd és Környéke Ipartestület, 2030 Érd, Alispán utca 8.

Részönkormányzati ülés 2014. 06. 19. Polgárok Háza

A koncepció bemutatása, stratégia ismertetése

Gazdakör fóruma 2014. 06. 19. - Érd Óváros

Helyi Munkacsoport (HMCS 2.) ülés 2014. 06. 24. Polgárok háza

Tájékoztató előadás a koncepcióról, valamint a stratégia bemutatása, fejlesztési célok vázolója. Végül a határidők és az elkövetkezendő feladatok ismertetése.

Tervezői fórum 2014. 06. 21. – Érd Fő tér

PMKIK vállalkozói fórum – 2014. 07. 07. Törökbálint

Helyi Munkacsoport (HMCS 3.) ülés 2014. 07. 08. Polgárok háza

Az IVS és az akcióterületi terv bemutatása

Interjúk 4 alkalommal, a szervezetek vezetőivel:

PMKIK - Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara

Lázár József (Érdi általános alelnök)

DM – Drogerie Markt

Józsa Mariann – cégvezető; beszerzés és marketing vezető

MOBIS - Déli-iparterület

Nagyné Timár Éva – pénzügyi-számviteli vezetővel

KIA Magyarország - Hunday Magyarország

Városfejlesztési Kft.

Zsirkai László - ügyvezető

Összegzés

Partnerségi fórumok tervezői meglátásai, javaslatok, illetve inputok a koncepció alakításához

Érd sok adottsággal, és ezekkel adekvát lehetőséggel rendelkezik ahhoz, hogy mikro-regionális központként szervezze környezetét.

A városhasználók oldaláról megjelent újfajta igény az épített környezettel, városképpel szemben:

- A privát szférák (otthonok) megléte mellett egyre inkább szükség van közösségi terekre, gyülekezési találkozási kommunikációs pontokra.
- Igény van a társadalmi kohézió erősítésére egyedi, a települési arculatot tükröző településközpontok, fórumok kialakítására, hálózatra

A korábbi alvóváros megújításához tökebevonásra, tökeakkumulációra lenne szükség, amihez meg kell teremteni a város eltartó képességét. Erre Érdnek megfelelő adottságai vannak, amelyek a lakosság igényeivel, a város fejlődésének jövőképeivel is összhangba hozhatók, illetve megfelelően pozícionált fejlesztésekkel a vágyott jövőkép megvalósulása előmozdítható. Ehhez a város gazdasági önállóságát, saját, forrásteremtő képességének egyben a szolgáltatás, back office-ok kitelepedését és a foglalkoztatás bázisát kellene megteremteni.

Fontos a városias ellátási színvonal megteremtése, a kereskedelem, a vendéglátás és szolgáltatás létesítményeinek megvalósulása. A városközpontban és az új alközpontokban egyaránt létre jöhetnek a szociális infrastruktúra elemei, illetve a megfelelő minőségű műszaki infrastruktúra is kiépülhet. A város karakterének és arculatának megformálásával, az épített és kulturális örökség megőrzésével kialakítható az a fajta minőségi kertvárosi lakókörnyezet, amely iránt megvan az igény. A kiépülő közterületek helyet adnak a közösségi életnek, a város pólusain kialakításra kerülnek azok a találkozási, gyülekezési terek, ahol a polgári lét a társadalom a közösség formálódhat. Ezzel megőrződhet, illetve továbbfejlődhet a vidékies milió, a családi környezet és szociális tér.

Létrejön ezáltal egy olyan potenciál, amelyik hosszútávon tudja biztosítani a forrásteremtést, létrehozva ezzel Érd igényelt eltartó képességét, biztosítva a lakosság számára is kellemes környezetet, a jólétet, az igényelt életminőséget, megszüntetve az alvóvárosi szerepet.

Érd városa a vele szomszédos településekkel akkor tud hosszú távon egy mikroregionális alközponttá fejlődni, és kitörni alvóvárosi mivoltából, ha meglévő potenciáljait (elhelyezkedése, innovációs adottságai stb.) helyzetbe hozza.

A koncepció épít azoknak a funkcióknak a megtelepítésére, amelyek meghatározzák a város működtetését, az erőcentrummá válás lehetőségét azoknak a központképző funkcióknak készít elő helyszínkínálatot, potenciális „telephelyet”, amelyekre a kereslet igényei felkelthetőek, amelyekre a ma már meglévő kereslet reagálhat.

- **Érd város gazdasági bázisának**, szolgáltatási képességének fejlesztése.
- A város térségi szerepének erősítése
- **A városfejlődés folyamatosságának biztosítása**, a korábban már elért minőség fenntartása
- **A szolgáltatások minőségének és volumenének javítása**
- Az urbanizáció tartósságának, s ezzel a város és a térség társadalmi, polgári és **kulturális életének** színesedésének biztosítása, továbbá **attraktivitásának bővülése**

- Egy olyan, XXI. századi csomópont, egy valódi tér környezeti kialakítása, amely minden korosztályból, gazdasági és társadalmi csoportból „városhasználókat” vonz most, és a jövőben egyaránt

7.4 Az ITS megvalósítása során fokozottan figyelembe veendő jogszabályok

1.	Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
2.	Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997 (XII. 20.) Korm. sz. rendelet
3.	A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény, mely tartalmazza a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényből kiemelt, a termőföld hasznosításával, a földvédelemmel, a talaj védelmével, és a gyümölcsültetvény telepítésének engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos új rendelkezéseket.
4.	A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 2013. nov. 1-ével hatályba lépett módosítása, mely külön szabályozási rendelkezéseket tartalmaz a településrendezési tervek véleményezési eljárására vonatkozólag.
5.	Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Etv.) 78. § (1)
6.	A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. tv. 6. § (2) bekezdése
7.	A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi. XXXI. törvény 29. § (1) bekezdése
8.	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX.6.) BM rendelet 441. §
9.	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX.6.) BM rendelet 442. § (3)
10.	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX.6.) BM rendelet 443. § (2)
11.	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX.6.) BM rendelet 447.§
12.	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX.6.) BM rendelet 428.§ és 435. § szerint kell biztosítani a tűzoltóság vonulását
13.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése
14.	A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet 58.§-a
15.	A 2013. okt. 3-án hatályba lépett, az elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról szóló 14/2013. (IX.25.) NMHH rendelet (többek között szabályozza engedély nélkül végezhető antennatelepítést is és leírja a hírközlési építmények elhelyezésének szabályait)
16.	A vízbázisokon folytatható tevékenységekkel kapcsolatban 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet KTVF: 3332-1/2010; KTVF: 94-1/2010; KTVF: 6406/2013
17.	Magyarország vízgyűjtő gazdálkodási tervéről szóló 1042/2012, (II.23.) Kormányhatározat mellékletében megfogalmazott Intézkedési Program
18.	Az Európai Unió Víz Keretirányelvében (2000/60/EK) megfogalmazott célkitűzések

19.	A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény
20.	A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet
21.	A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet
22.	A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet
23.	A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet.
24.	219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
25.	123/1997 (VII.18) Korm rendelet a vízbázisok, és a távlati vízbázisok, valamint ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről
26.	27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról
27.	6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
28.	A vízközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról intézkedő 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet
29.	Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001 (X. 25.) Korm. rendelet
30.	A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet
31.	A Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és – tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet
32.	A 2014. évi lakossági víz és csatornaszolgáltatás támogatásáról és az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről szóló 8/2014. (I.31) BM rendelet
33.	A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
34.	A vízközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény
35.	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
36.	2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
37.	96/2009. (XII.9) OGY határozat a 2009-2014 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról
38.	az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet
39.	Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet
40.	72/1996. (V.22.) korm rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
41.	18/1996.(VI.13.) KHVM rendelet

7.5 Az érdi tömegközlekedés fejlesztésére tett javaslat összefoglalása

Érd MJV belső tömegközlekedésének fejlesztésére elkészült 2013. augusztusában az „Érd MJV Integrált Községi Közlekedésének fejlesztése” című tanulmány (továbbiakban: Tanulmány), mely hivatkozási alapot nyújt a jelenlegi javaslat kidolgozásához.

A Tanulmányban az előzetes vizsgálatok alapján több változat került meghatározásra a vasút- és autóbusz közlekedésre vonatkozóan. A változatok képzése után az úgynevezett „C2” változat került elfogadásra. A kidolgozásra javasolt „C2” változat műszaki szempontból történő bemutatása 3 ütemet tartalmaz.

I. ütem - 2015. év

A jelenleg csak VOLÁN buszokkal járt útvonalakon is helyi járatok kerülnek bevezetésre oly módon, hogy a Budapest M7 felől érkező VOLÁN járatok továbbra is az Érd alsó vasúti megállóhely melletti autóbusz pályaudvarig közlekednek.

Ezen kívül egy új járatot tervez a Bem tér és az érdi autóbusz pályaudvar között nagyrészt eddig feltáratlan területen, a Bem tér – Iparos u. – Burkoló u. – Fuvaros u. – Szovátai u. – Kalotaszegi u. – Késmárki u. – Tárnoki út – Kutyavári u. – Duna u. – Érdliget vmh. – TESCO - Budai út nyomvonalon.

Ebben az ütemben az autóbuszok meglévő burkolt utakon haladnak, legfeljebb kisebb útkorrekciók, és új autóbusz megállóhelyek létesítése szükséges.

Érdliget vasúti megállóhelyhez tartozó infrastruktúra fejlesztések is ebben az ütemben kerülnek megvalósításra.

A hivatkozott „C2” változat első ütemében induló „ÚJ1” viszonylat déli viszonylatvezetése és végállomása módosul. A viszonylat kettéválik az alapjáratra, amelynek végállomása továbbra is a TESCO (opcionálisan majd vizsgálható, ezen alapjárat meghosszabbítása a dunai kikötőig), illetve egy „/A” meghosszabbított járatra, amely a megépülő új, M6 autópályával párhuzamos, M6 autópálya csomóponti hálózatába bekötött ipari feltáró úton éri el az ITS-ben tervezett ipari parkot, illetve az ott megépülő végállomását. A törzsvonalon, a két járat együttesen biztosítja az előírt viszonylat sűrűséget.

II. ütem – 2017. év

Egy további új járat kerül bevezetésre Érd autóbusz állomás - Tétényliget vmh. - Bányalég utcai autóbusz végállomás között, illetve a Szt. István híd megépülésével Érd-Parkváros nyugati oldalán I. ütemben tervezett autóbusz járat útvonala módosul.

Ebben az ütemben a Budapest M7 felől érkező VOLÁN járatok végállomása a Bem tér környezetében létesülő INTERSPAR áruház területén tervezett autóbusz végállomáson lesz.

Az autóbusz végállomás helyigényét ennek megfelelően kell megállapítani (kb. 2500 m²).

A további négy vasútállomáshoz (Érd alsó és felső, Érd, Tétényliget) tartozó infrastruktúra fejlesztések (a fejezet végén található ábrák) is ebben az ütemben kerülnek megvalósításra. A vasúti megállóhelyek fejlesztésének célja az átszállási kapcsolatok javítása, a hiányzó P+R és B+R parkolók biztosítása (elsősorban Érd felsőn) az intelligens utastájékoztató bevezetése.

III. ütem – 2019. év

Ebben az ütemben egy City körjárat, és Érd-Parkváros két szélén (az érdi autóbusz pályaudvarig) két új rugalmas közlekedésű autóbuszjárat kerül bevezetésre midi buszokkal.

A bemutatott változat üzemeltetéséhez összesen mintegy 30 autóbusz beszerzésére van szükség. Tervező elvégezte a projekt CBA elemzését, melynek legfontosabb elemei a következők:

- A bemutatott helyi autóbusz hálózat üzemelési költségéből az Önkormányzatnak évente várhatóan mintegy 200 millió Ft-tal kell hozzájárulnia.*
- A projekt megtérülése szempontjából nagy előnyt jelentene, ha a buszbeszerzés költsége nem terhelné a projektet (amit a KIKSZ az előzetes egyeztetés alapján szintén megerősített), és a város csak a tervezett szolgáltatást rendelné meg.*

A hivatkozott „C2” változat harmadik ütemében induló „ÚJ6” City körjárat viszonylat keleti viszonylatvezetése módosul. A viszonylat kettéválik az alapjáratra, amelynek járatvezetése az eredeti javaslat szerint, valamint egy „/A” meghosszabbított járatra, amely a megépülő Tolmács utca – 6-os sz. főút – új déli keleti ipari feltáró út vonalon éri el az ITS-ben tervezett keleti ipari területet, majd onnan visszafordulva, a 6-os sz. főúton át kapcsolódik eredeti vonalához (közben megállót létesít az M6 – 6-os út térségi gazdasági területéhez). A törzsvonalon, a két járat együttesen biztosítja az előírt viszonylat sűrűséget.

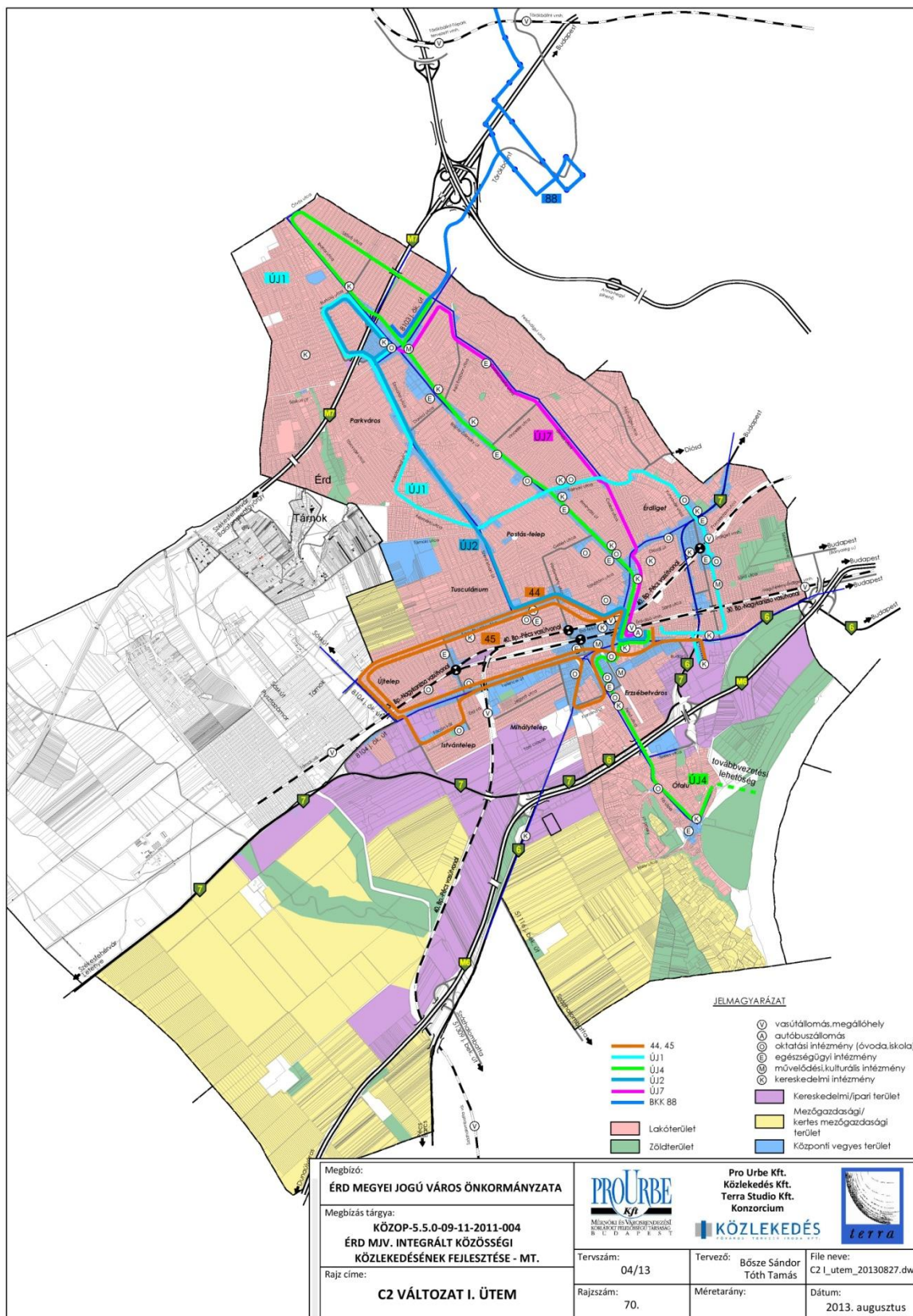
A hivatkozott „C2” változatban jelölt „ÚJ4” viszonylat, egyfelől, a dunai kikötő megvalósulása esetén, meghosszabbodik a kikötőig, illetve egy „/A” járata, a téglagyár térségi szabadidős fejlesztések megvalósulásához kötve, az érintett Duna parti területig. A törzsvonalon, a két járat együttesen biztosítja az előírt viszonylat sűrűséget.

Az autóbusz-hálózat főbb jellemzői:

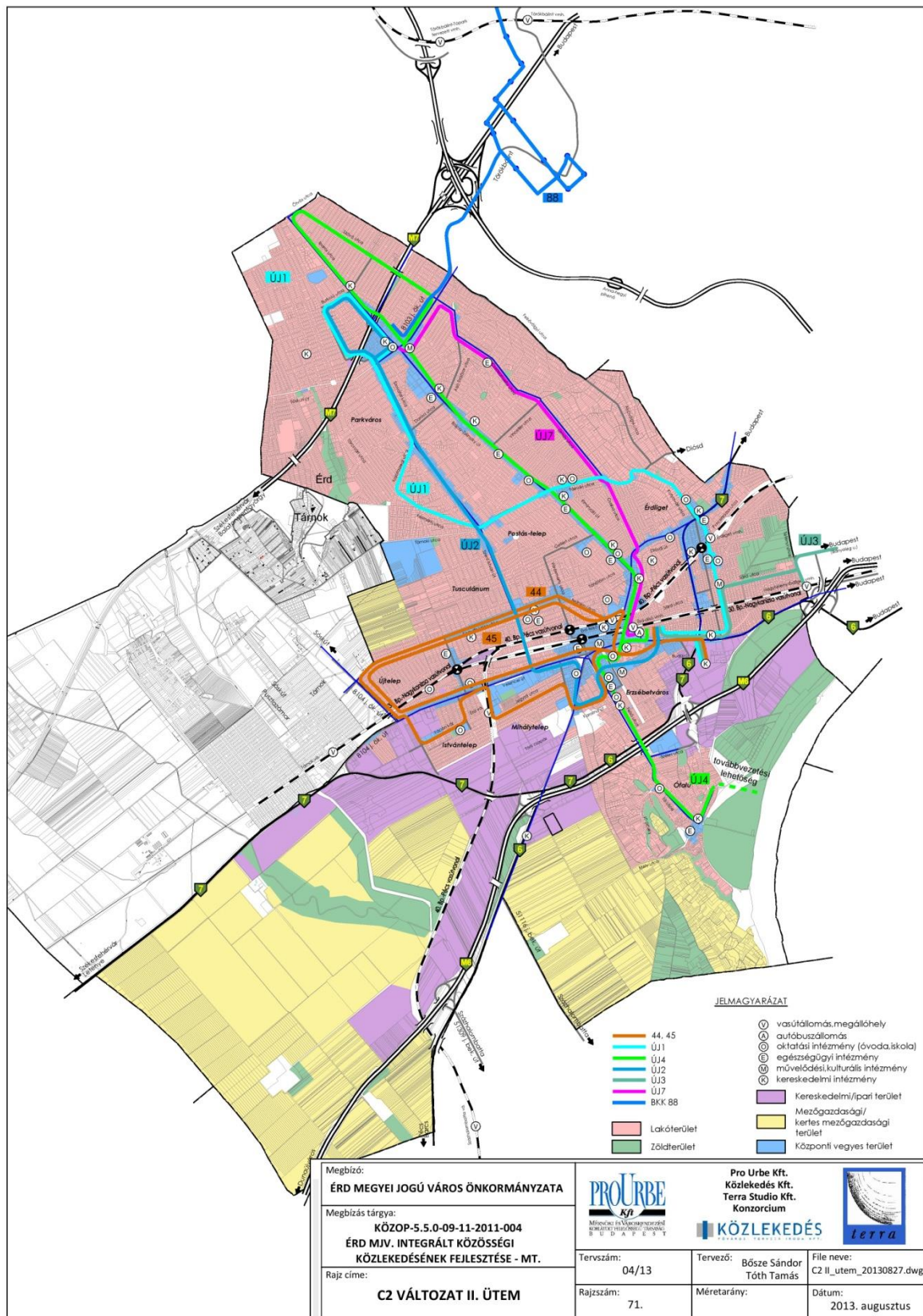
- Érd városban** a helyi autóbusz közlekedést önálló hálózat biztosítja, melynek megrendelője Érd Önkormányzata, az üzemeltetést közbeszerzési eljárással kiválasztandó tapasztalt szolgáltató végezné.
- Az ütemes hálózat** reggeli csúcsidőben 15 percenként, csúcsidőn kívül 30 percenként jár. Új területeken ennél ritkább az ütemes követési rend.
- Az új járműparkot** 25 db 70 férőhelyes, 12 m-es 3 ajtós autóbusz, valamint 5 db 36 férőhelyes, 8 m-es 2 ajtós midibusz alkotná. A járművek mindegyike EURO VI motorral, klímával felszerelt, alacsonypadlós.
- 3 ütemű magvalósítás javasolt.**
- A VOLÁNBUSZ helyközi járatainak feladata csökken.** Az M7-en érkező járatok Érden helyi forgalmat nem bonyolítanak. 2017-re ki kell alakítani a Bem tér közelében a régóta tervezett buszfordulót csatlakozó beruházás keretében a helyközi járatok részére, jó átszállással a helyi járatokra (2500 m²-es helyigény).
- Az Önkormányzat jelenlegi álláspontja szerint** a projekt indítása szempontjából a saját autóbusz beszerzést preferálja. A projekt megtérülése szempontjából előnyösebb, ha az Önkormányzat a szolgáltatást az új buszok beszerzésével együtt rendeli meg.
- Az autóbusz telephely** kijelölése a 30 db autóbusz számára.
- A három ütemben összesen 58 megállóhelyet** kell építeni, ez biztosítja, hogy 800m-nél kisebb gyaloglással a beépített terület 99 %-áról elérhető a hálózat.
- A helyi buszhálózaton teljes körű ITS** forgalomirányítás és utas tájékoztatás tervezett.

- **A városi autóbusz hálózaton teljesítményarányos** tarifát (javasolt az időalapú rendszer) kell bevezetni. Ennek beszerzése és rendszertelepítése az autóbusz hálózat átalakításához csatlakozó, önálló EU projektben lehetséges. Ez a projekt szorosan összehangolandó a BKK hasonló fővárosi előkészítésével.

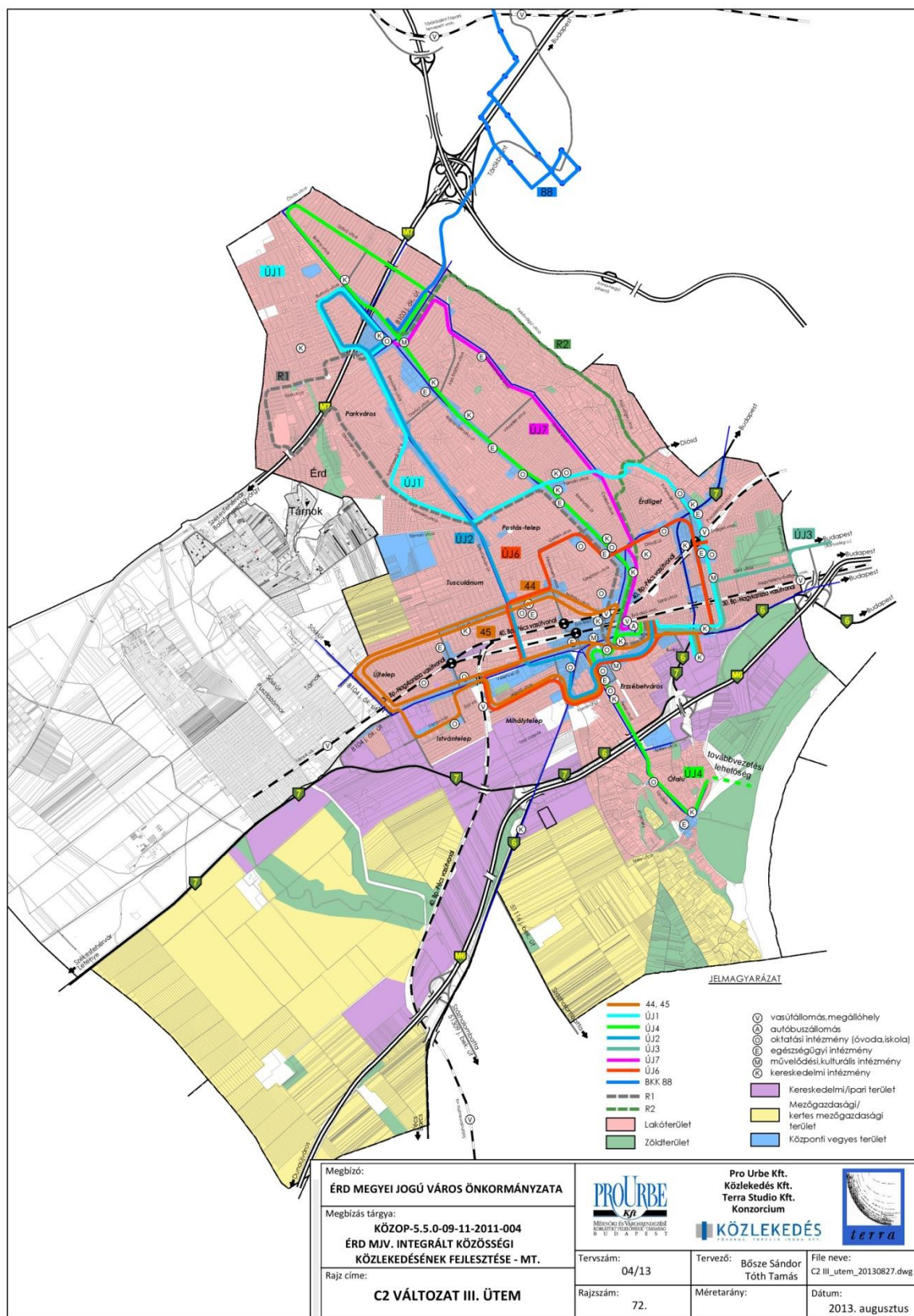
A tervezett helyi autóbusz hálózatot ütemenként az alábbi ábrák mutatják.

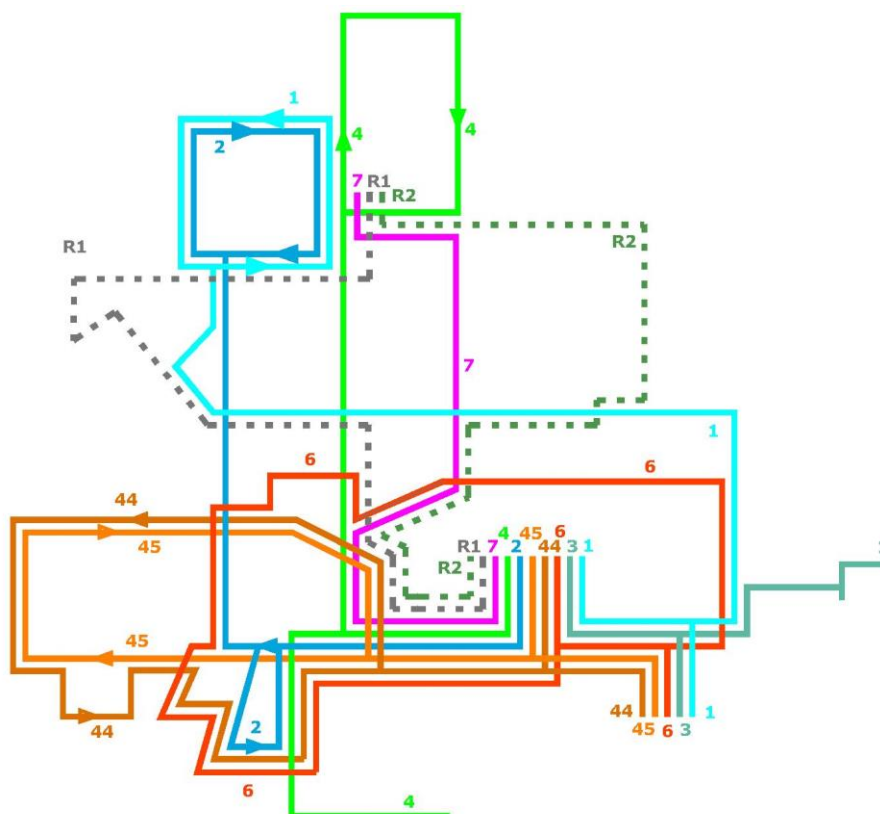
Lütemben tervezett helyi autóbusz hálózat - 2015. év

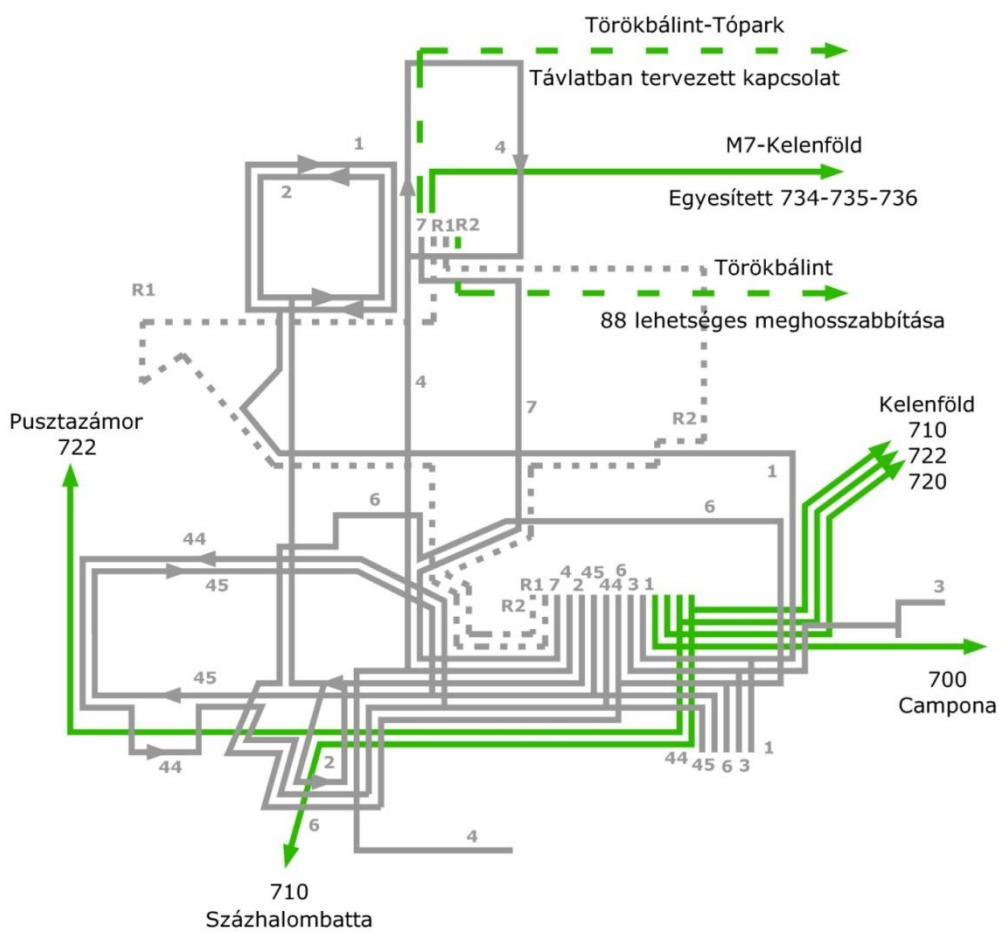
II.ütemben tervezett helyi autóbusz hálózat - 2017. év

III.ütemben tervezett helyi autóbusz hálózat - 2019. év

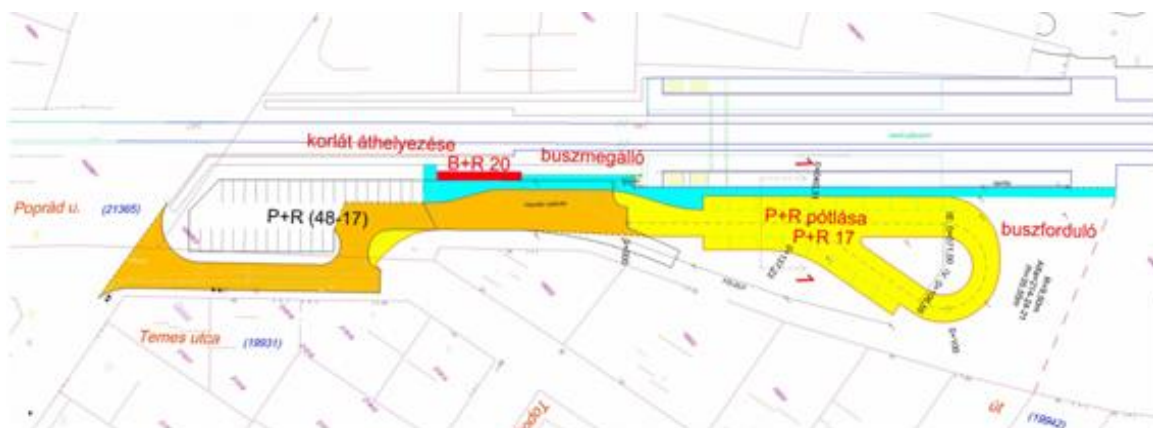

Érd város javasolt helyi autóbusz hálózatának funkcióábrája

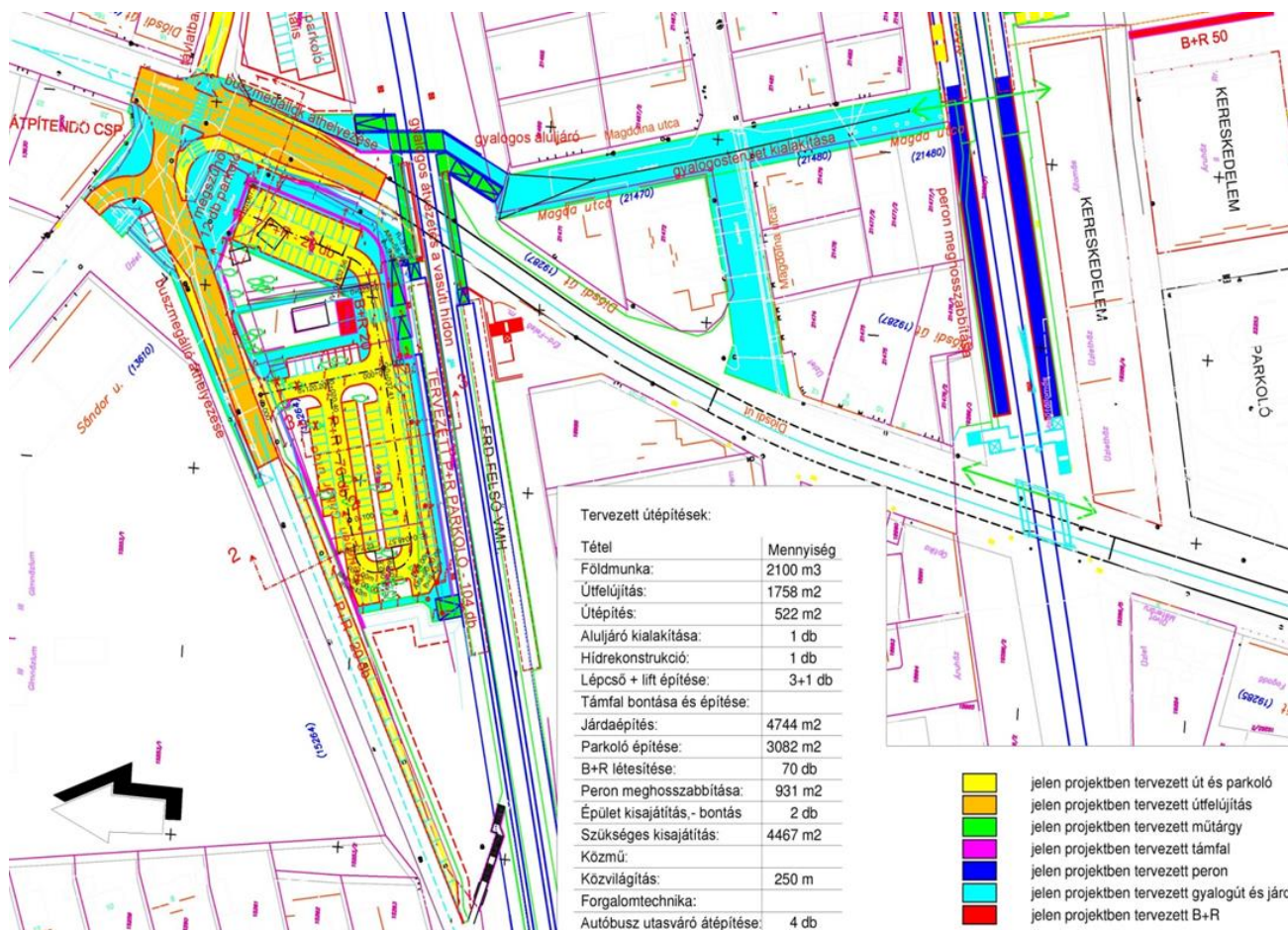

A módosuló elővárosi autóbuszjáratok funkció ábrája

A vasúti megállóhelyeihez tartozó infrastrukturális fejlesztések

Érdlyet vasúti megállóhely térségében – I.ütem

Érd alsó és Érd felső vasúti megállóhelyek térségében – II.ütem

Tényi vasúti megállóhely térségében – II.ütem

Érd vasútállomás térségében – II.ütem